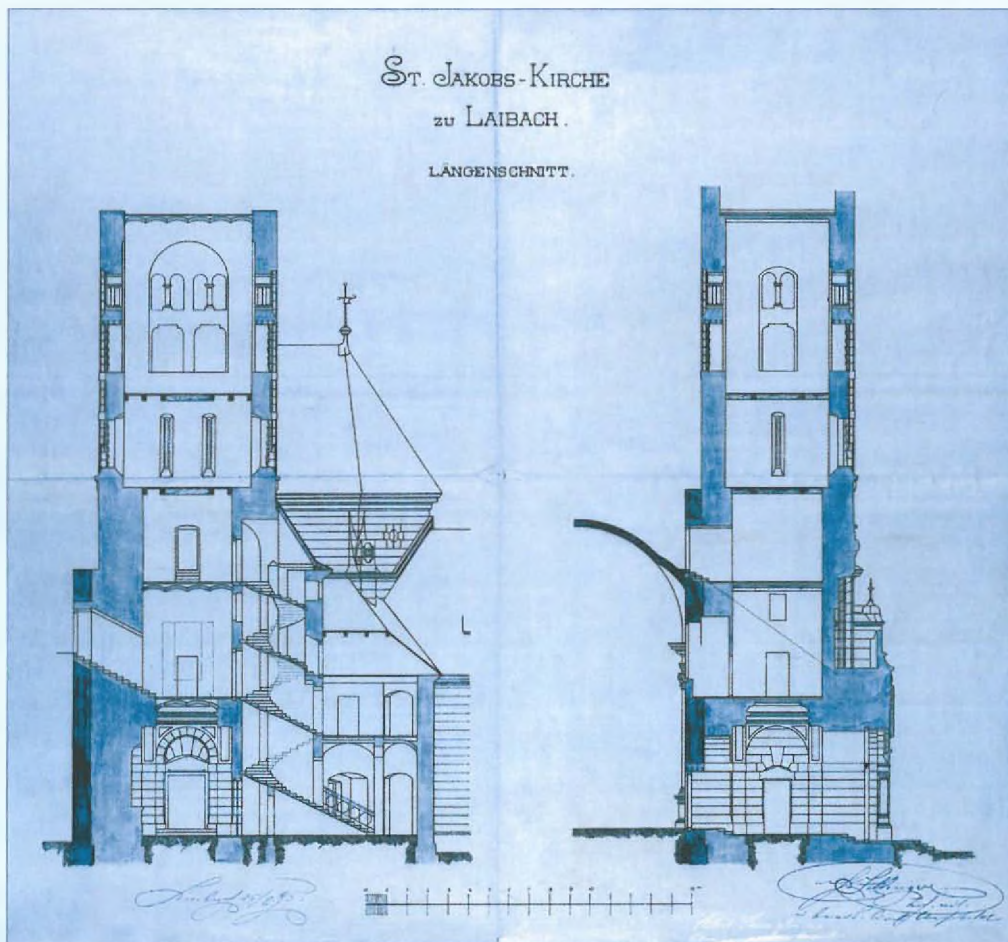

STARI TRG, GORNJI TRG IN LEVSTIKOV TRG

Arhitekturni in zgodovinski oris mestnih predelov
in objektov, lastniki hiš ter arhivsko gradivo
Zgodovinskega arhiva Ljubljana

Na naslovni strani: Raimund Jeblinger, Cerkev sv. Jakoba na Levstikovem trgu, 1895, prereza novega zvonika; kopija / 50,8 x 46,9, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1159, fol. 258

Na hrbtne strani: Egon Kaše, Hiše na Gallusovem nabrežju, 2000, razglednica / 16,2 x 11,5, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/G 7-04-360

STARI TRG, GORNJI TRG IN LEVSTIKOV TRG

**Arhitekturni in zgodovinski oris mestnih predelov in objektov, lastniki hiš
ter arhivsko gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana**

Razstava Zgodovinskega arhiva Ljubljana
atrij Mestne občine Ljubljana in avla Zgodovinskega arhiva Ljubljana
Ljubljana, 2003

Strokovna priprava razstave in kataloga *Jože Suhadolnik, mag. Sonja Anžič*
Uredniški odbor *mag. Branko Kozina, mag. Sonja Anžič, Jože Suhadolnik*
Oblikovanje razstave in kataloga *Jože Suhadolnik*
Lektoriranje *Mija Mravlja*
Prevod *Martin Cregeen*
Fotografska dela *Tatjana Rodošek, Mikروفilm d. o. o., Ljubljana*
Računalniški prelom *Medit d. o. o., Notranje Gorice*
Tisk *Tiskarna Pleško d. o. o., Ljubljana*
Naklada *500 izvodov*
Izdal in založil *Zgodovinski arhiv Ljubljana, zanj direktor mag. Branko Kozina*

Finančna sredstva so zagotovili Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in Mestna občina Ljubljana.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

711.523(497.4 Ljubljana)(064)

SUHADOLNIK, Jože, 1954-

Stari trg, Gornji trg in Levstikov trg : arhitekturni in zgodovinski oris mestnih predelov in objektov, lastniki hiš ter arhivsko gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana : razstava Zgodovinskega arhiva Ljubljana : atrij Mestne občine Ljubljana in avla Zgodovinskega arhiva Ljubljana /[priprava kataloga Jože Suhadolnik, Sonja Anžič ; prevod Martin Cregeen ; fotografska dela Tatjana Rodošek]. – Ljubljana : Zgodovinski arhiv, 2003

ISBN 961-6247-08-5
1. Gl. stv. nasl. 2. Anžič, Sonja

123739136

14673

0 22-08-2003 / 623

VSEBINA

	Uvod	5
Jože Suhadolnik	Stari trg, Gornji trg in Levstikov trg	
	Arhitekturni in zgodovinski oris mestnih predelov	7
	Arhitekturni objekti – sprehod po lokacijah	14
	Drobci iz zgodovine sejmov na Levstikovem trgu	42
	<i>Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg – city quarters, architectural features and their surroundings</i>	43
	Starejše vedute obravnavanega predela Ljubljane	54
	Starejše karte in načrti obravnavanega predela Ljubljane	56
	Imena ulic, trgov in nabrežja	58
	Hiše in njihovi lastniki	63
Sonja Anžič	Hiše na Starem, Gornjem in Levstikovem trgu ter njihovi lastniki in prebivalci v 19. stoletju	183
	<i>Houses in Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg and their owners and inhabitants in the 19th century</i>	211
	Slikovno gradivo	215
	Seznam razstavljenega gradiva	257

UVOD

Zgodovinski arhiv Ljubljana s pričujočim projektom nadaljuje svoj triletni cikel razstav s katalogi. Temeljijo na strokovnem delu, raziskavah arhivskega gradiva, ki ga hranimo, to je gradbenih načrtih, urbanističnih in regulacijskih planih, fotografijah in razglednicah, grafikah in vedutah, knjigi hiš, listinah, rokopisnih in računskih knjigah in seznamih ter na dognanjih humanističnih ved.

Vsebina in kontekst razstave in kataloga s poudarkom na reprodukcijah arhivskega gradiva in znanstvenim aparatom odsevata, združujeta in zaokrožujeta urbanistični, umetnostnozgodovinski, zgodovinski pregled in oris dogajanja na določenem prostoru v preteklosti. Razstavljeni in v katalogu reproducirani so starejši in mlajši arhivski dokumenti, ki jih hrani naš arhiv. Širši javnosti jih še nismo imeli priložnosti predstaviti in to je tudi naš temeljni cilj.

Razstava in katalog predstavljata nadaljevanje umetnostno – zgodovinskih in zgodovinskih orisov določenih urbanih karejev, treh posebno pomembnih mestnih trgov pod Ljubljanskim gradom, ki medsebojno povezani zaokrožujejo prostor od Tranče s Čevljarskim mostom, Gallusovega nabrežja z Ljubljanico do Šentjakobskega mostu in se s spodnjim delom Karlovške ceste, ki je razbila Rožno ulico, zaključuje pri predoru pod Gradom.

Jože Suhadolnik

Arhitektura daje urbanizmu kulturo, urbanizem pa ji odmerja ekološke, tehnološke, sociološke in ekonomske determinante, da ne bi zašla v l'art pour l'art. V tej izmenjavi usluge za uslugo se družno varujeta, da ne bi postala sama sebi namen.

Kakor je arhitektura nepogrešljiva v kulturnem urbanizmu, tako je urbanizem nepogrešljiv v znanstveni urbanologiji, oba skupaj pa v identiteti urbane civilizacije.

Marjan Tepina, Prostor in čas urbanizma in Ljubljane urbane, Ljubljana 1996, str. 128

STARI TRG, GORNJI TRG IN LEVSTIKOV TRG

ARHITEKTURNI IN ZGODOVINSKI ORIS MESTNIH PREDÉLOV

Jože Suhadolnik

Najstarejšo poselitev v starem mestnem jedru – na Gornjem trgu, grajskem hribu in planoti – izpričuje kultura žarnih grobišč iz 12. stoletja pred našim štetjem. V pozni bronasti dobi so se med grajskim hribom in Rožnikom naselili Iliri. Nekako v 3. stoletju pred našim štetjem so Ljubljansko kotlino poselili Kelti. Ti so se pozneje zlili z Rimljani, ki so v sotočju Gradaščice in Ljubljance med letoma 100 in 50 pred našim štetjem ustanovili svojo utrjeno vojaško naselbino Julijo Emono, ki je leta 15 našega štetja z odlokom cesarjev Avgusta in Tiberija dobila status civilnega mesta in postala prvo urbano naselje na naših tleh. Rimljani so čez Ljubljano zgradili most in regulirali njeno rečno strugo. Ob vznožju grajskega hriba je bil v smeri Gruberjevega prekopa speljan tudi del antične vodne napeljave z odlično žganimi cevmi.

Srednjeveška naselbina je nastala v soseščini antične. Ljubljansko gosposčinsko ozemlje je bilo okoli leta 1000 ali nekaj desetletij kasneje v rokah rodbine Spanheim. Drobnó arheološko gradivo in zasekanine dokumentirajo obstoj utrjenega lesenega kompleksa na grajskem hribu v 12. stoletju. Prvotna ribiško-čolnarska naselbina pod Gradom je neposredno povezana z nastankom sicer mlajše srednjeveške utrdbe. Meščanska naselbina Stari trg je najstarejši odprti trg, prvi obzidani trg pa je bil Mestni trg. Območje stare Ljubljane z nemškimi imenoma Laibach in slovanskim Luwigana se je izoblikovalo že v 12. stoletju. Ob koncu 13. stoletja je Grad z grajskim jarkom in stolpom skupaj z obzidjem na meji med Starim trgom in Mestom sestavljal zaključeno utrdbeno celoto. Mestno obzidje je nastajalo postopoma. Mesto, ki je leta 1355 prišlo pod oblast Habsburžanov in bilo zanjé pomembno oporišče na poti proti morju, je bilo v 14. stoletju že obzidano, na izpostavljenih mestih utrjeno s stolpi ter povezano z grajsko utrdbo. Starotrško obzidje je potekalo po liniji od

Starotrških vrat pri Tranči na Grad, od tu do vicedomskega stolpa Padav na vrhu grajskega hriba na sedanjih Šancah do Pisanih vrat na Gornjem trgu, Vodnih vrat na Žabjaku in po Gradnovem nabrežju ob Ljubljani nekako do Rožne ulice. Ob koncu 15. stoletja in verjetno še v prvi polovici 16. stoletja so obzidali odseke desnega brega reke nasproti Novemu trgu.

V nasprotju z nekaterimi drugimi slovenskimi mesti se v Ljubljani ni ohranila nobena srednjeveška stavba. Tu in tam sicer naletimo na posamične gotske portale ali druge arhitektonske detajle. Mesarski ali Zgornji, pozneje poimenovan Čevljarski most, je povezoval starejšo naselbino pod Gradom z novo meščansko naselbino na levem bregu Ljubljanice. V ulici, ki je vodila na most, je bilo najpozneje leta 1280 zborovališče komuna, to je skupnosti ali zbora ljubljanskih meščanov.

Obravnnavani predel je od poznega srednjega veka pripadal Staremu trgu, enemu od treh obzidanih mestnih predelov pod Gradom, ki so dajali vtis treh mest. Poleg Mestnega trga je bil med najbolj prometnimi deli starega mestnega jedra Ljubljane, kjer so se prepletale trgovske poti z menjavo različnega blaga. Pri izpeljavi ulic in trgov je obveljalo oblikovalno načelo prilagoditve obgrajskega dela hribu in reki. To velja tudi za glavno srednjeveško cestno arterijo Gornji trg–Stari trg–Mestni trg in iz nje izhajajoče stranske uličice, kot so Vodna steza, Ulica na Grad, Reber, Osojna pot, Stiška ulica; značilne srednjeveške uličice Kleparska, Sodarska steza in Rožna ulica govorijo o poklicih njenih prebivalcev. Stiška ulica je dobila ime po stiških opatih in njihovem dvorcu.

V zgodnji, verjetno še predromanski čas, je mogoče postaviti nastanek nekaterih ljubljanskih, sprva vikariatnih cerkva in kapel, med njimi tudi sv. Jakoba, na kar bi sklepali po njihovih zgodnjih patrocinijih. Nastale so pod neposrednim vplivom Ogleja.¹ Središče Starega trga je bilo verjetno v okolici cerkve sv. Jakoba, na razširjenem prostoru, kjer se sedaj stikajo Gornji, Stari in Levstikov trg. Ta del mesta je bil v srednjem veku v posesti stiškega in kostanjeviškega cistercijanskega samostana. Na širokem tržnem prostoru je stal mestni vodnjak, zraven njega pa lipa,² ki so jo posekali v 17. stoletju. Začetek Starega trga, kjer je bilo zemljišče zelo

¹ Ivan Stopar, Sprehodi po stari Ljubljani, Kulturnozgodovinski vodnik, Ljubljana 1992, str. 6.

² Ob lipi naj bi bil leta 1547 rej, s katerega je povodni mož ugrabil mestno razuzdanko Urško Šeferjevo, domačo hčer iz Dolenčeve krčme »pri Kamničanu« na Gornjem trgu in odplesal z njo v Ljubljano – motiv je znan iz Prešernove balade.

ozko in slabo, je bil pozidan razmeroma pozno z dvema javnima objektoma, mestno kruharno in javnim kopaljščem³ poleg Tranče.

Mestni svet so volili na god sv. Jakoba. Prva mestna hiša, sedež mestne uprave na Komunu (Tranči),⁴ je bila veliko bliže šentjakovski cerkvi kot sedanja, kar govori v prid starosti kulnega prostora na današnji lokaciji Levstikovega trga.

Reka Ljubljanica z živahnim rečnim prometom in prostor ob njej sta služila raznim dejavnostim. Mimo je vodila trgovska povezava med Primorjem in severom. Ljubljana je bila v 15. stoletju eno najpomembnejših habsburških gospodarskih in trgovskih središč. Ugodna lega je mestu omogočila razcvet, ki so ga tedaj in v 16. stoletju začasno zavrli turški vpadi.

Mesto Ljubljana si je leta 1504 pridobilo pravico do posebnega predstojnika mestne avtonomije – župana, ni pa še imelo statuta. Poleg običajnega prava je imelo od leta 1320 naprej številne privilegije, potrjene od deželnega kneza. Z napredkom uprave in sprejemom rimskega prava je naraščal pomen mesta kot sedeža dežel-noknežjih stanov in deželnih stanov.

Podoba mesta se je začela spreminjati v drugi polovici 15. stoletja. Prevladujoča gradbena materiala sta postala kamen in opeka. Meščanske hiše, omejene na ozke podolgovate parcele, so dobivale širše fasade. Videz srednjeveškega mesta z obzidjem in dominantnim Gradom je bil tak, da so ob cerkvah prevladoval pretežno nizke meščanske hiše, ki so kljub poznejšim prezidavam ohranile prvotno zasnovo in izgled. Vendar iz tega obdobja ni ohranjenih srednjeveških meščanskih stavb. Zasledimo le posamezne gotske arhitekturne elemente v interierih. Delno je ohranjeno le obzidje v hiši Stari trg 3 pri Starotrških vratih, na stiku obzidja med Starim in Mestnim trgom, kjer se je le-to povzpelo v pobočje do stolpa piskačev pod kasnejšim razglednim stolpom in se spojilo z jugozahodnim vogalom grajske utrdbe.

Katastrofalnemu potresu leta 1511 je sledilo preoblikovanje uličnih fasad tako, da so z obračanjem hišnih slemen vzporedno z ulico začeli povezovati ozke stare hiše, prej razvite po globini parcele, v sklenjeno fasadno

³ Breda Mihelič, Vodnik po Ljubljani, Ljubljana 1989, str. 52.

⁴ Pozneje je postal preiskovalni zapor.

linijo oziroma večje palače z dvorišči. S tem so v **renesančnem obdobju** pričele dobivati mestne ulice enotnejšo podobo. Meščanske hiše so postajale zidane. Pri ljubljanskih dvorcih, katerih izvor je v domači poznogotski stavbni tradiciji, zasledimo nekatere soodločujoče italijanske prvine. Modernizaciji naj bi sledile tudi mestne obrambne utrdbe. Nicolo Angielini, Giovanni B. Pieroni in Martin Stier so ob koncu 16. in v začetku 17. stoletja naredili načrte za obsežne nove utrdbe, ki pa zaradi prenehanja neposredne nevarnosti turških vpadov niso bile več potrebne.

Izgon protestantov iz Ljubljane na prelomu 16. v 17. stoletje je z odhodom stare, pretežno nemške gospode pustil vrzeli v upravnem aparatu in gospodarstvu. Nadomestili so jih italijanski, zlasti furlanski priseljenci in trgovci, ki so si kmalu pridobili plemstvo. To je bil čas odpiranja proti Benetkam, gospodarske konjunktore, razvoja in zmage protireformacije. Zgodnjebaročne vplive je posredovala katoliška verska obnova in prihod jezuitov v mesto leta 1597. Ti so prevzeli izobraževanje v jezuitski šoli, pripravljali šoli za višje študije, ki so jo vodili vse do izгона iz Ljubljane leta 1773. S stališča jezuitov sta bili nesprejemljivi obliki gotika kot znak luteranstva in renesančna arhitektura s človekom v svojem središču.

Barok je dal Ljubljani pečat mesta, ki ga poleg palač zlasti bahavo razkazujejo mestne cerkve, ki so lahko vernike prepričale s svojim mogočnim bliščem in obrednim prostorom. Zgodnjebaročna cerkev sv. Jakoba, posvečena leta 1615, je prva dvoranska stavba z banjastim obokom, v kateri sta bili nekdanji stranski ladji reducirani na plitev pas visokih kapel z nižjimi emporami nad njimi, ki samo spremljajo glavni prostor. Jezuitska cerkev ne ponavlja rimskih zgledov; dvorana z notranjo konstrukcijo slopov v širini kapel je dosledno oblikovana z novimi formami in se navezuje na srednjeevropsko tradicijo. Baročna umetnost ni bila toliko stvar okusa kot simbol pripadnosti rimokatoliški cerkvi. Mesto je dobivalo baročno podobo z združevanjem, nadzidavami in prezidavami meščanskih hiš, barokiziranjem fasad ter združevanjem tipičnih triosnic v večje stavbne enote. Naglašati se torej prične vhodna stranica kot zametek fasade, ki se okoli leta 1630 obleče v italijanske pilastre. V arhitekturi Stiškega dvorca se napovedujejo baročne pobude, a jim seštevanje členov in nerazrešeni spopad med vertikalnimi in horizontalnimi vezmi s štukaturo vred ne pušča do besed. Uveljavljati se začne tip dvorca kot stanovanjskega objekta. Notranjščine so odslej krasila razgibana arkadna dvorišča in

stopnišča. Svojo veljavo pridobi štukatura kot likovna zvrst. Prebivalci mestnega predela so bili premožnejši sloji, zlasti trgovci in obrtniki, pa tudi plemiči in duhovniki.

V razmeroma ugodnem in cvetočem obdobju 17. in 18. stoletja so potekale preureditve starega mestnega dela znotraj obzidja. Vrsta posameznikov, J. L. Schönleben, J. V. Valvasor, J. G. Dolničar, F. A. Pelzhoffer ter Academia operosorum in Academia philharmonicorum, je v Ljubljani izpričala zelo visoko raven kozmopolitske, z zahodne, mediteranske in severne smeri oplojene kulture. V mesto so povabili ugledne italijanske umetnike, ki so v precejšnji meri sooblikovali današnjo podobo Stare Ljubljane oziroma zadostili njenim reprezentativnim potrebam. Pred sredino 18. stoletja so postale plodne nove, očitnejše zunanje, zlasti avstrijske pobude. Vseskozi pa je vidna sinteza importirane arhitekture z domačo tradicijo in udomačeno arhitekturo 17. stoletja. Razcvet je doživela obravnava lupine oziroma fasade, od prvotno toge do lahkotnejše sheme ter direktnih odmevov avstrijskega baroka od petdesetih letih dalje. »Ljubljanska šola« je do konca šestdesetih let uresničila ideal arhitekturi podrejenega sožitja vseh likovnih panog. Prvine celostne arhitekture so se od tedaj naprej osamosvajale, poenostavljali so se scenski elementi in rahljali odnosi med zmeraj bolj togo klasicistično stensko formo in razgibanim, geometrijskim ali naturalističnim detajlom. Vsekakor velja poudariti posebnost ljubljanskega baroka, ki se pod vplivom beneškega umetniškega razvoja ni razvil v razkošni rokoko, ampak je prešel v umirjeni klasicizem. Nekaterim meščanskim hišam v predelu Starega trga so v 18. stoletju prenovili fasade.

Nabrežja Ljubljanice so bila v preteklosti neurejena. Rečno strugo so že v 16. stoletju, a verjetno tudi že prej, zaman skušali regulirati. Mestni očetje so si zlasti v prvi polovici 18. stoletja močno prizadevali rešiti ta problem. V tridesetih letih srečamo pri urejanju rečne struge stavbnega mojstra Johanna Georga Schmidta in pomočnika Candida Zullianija, poznejšega ljubljanskega baročnega arhitekta. Šele laik, jezuit Gabrijel Gruber, je ob koncu 18. stoletja uspešneje rešil regulacijo Ljubljanice.

Mesto se je lahko še svobodneje razvijalo ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja, v času razsvetljenstva, ki je ponovno odkrivalo antiko. Prva polovica **19. stoletja** v arhitekturi ni pustila vidnejših sledov. Podoba mesta se je vendarle nekoliko spremenila in dobila današnje poteze. V arhitekturi tedanji klasicizem ni izhajal iz rene-

sanse kot barok, ampak se je neposredno naslonil na grško antiko. Ljubljana je za kratek čas postala prestolnica Ilirskih provinc, kar je imelo daljnosežne posledice pri vzponu slovenstva.

Tedaj so podrli mestno obzidje. Ob nekdanjih mestnih Karlovških vratih so uredili nov Šentjakovski trg, ob Ljubljani nabrežno ulico. Po kongresu svete alianse leta 1821 je sledilo obdobje začetkov načrtnega urejanja mesta, ki so ga usmerjali številni predpisi. V umetnosti in kulturi se je uveljavil preprost in udoben slog dunajskega meščanstva – bidermajer. Za boljšo povezavo obeh bregov so na mestu lesenega Čevljarskega mostu postavili nov železni Hrdeckega most. Rečni promet je upadal in po zgraditvi železnice ob hudi konkurenci presahnil.

Magistrat je v 19. stoletju razmišljal o postavitvi kamnitega obrežja Ljubljanice. Vendar denarja ni bilo nikoli dovolj, zato se je odločil za postopno gradnjo obrežij. Najpotrebnejši se mu je zdel obrežni zid vzdolž desne strani Ljubljanice pri Čevljarskem mostu oziroma na Gallusovem nabrežju.

V drugi polovici 19. stoletja sledimo hitri širitvi mesta iz starega srednjeveškega jedra ob glavnih prometnih žilah navzven. To je čas historicizma, ki je povzegal oblike iz bogate zakladnice preteklih arhitekturnih slogov. Ljubljana je leta 1875 dobila stavbni red za Kranjsko, ki je urejal gradbeni razvoj mesta, skrb za izvajanje njegovih določil in izdelavo regulacijskih načrtov pa je bila poverjena Mestnemu stavbnemu uradu.

Prispevek k posodobitvi predvsem mestne infrastrukture so pomenili zagon plinarne leta 1861 in elektrarne leta 1897, elektrifikacija, nov vodovod leta 1890, splošni program kanalizacije leta 1898 in postavitve električne cestne železnice leta 1901.

Velikonočni potres leta 1895 je pomenil odločilno spremembo in prelomnico v urbanističnem načrtovanju in izgradnji mesta ter spodbudil številne zamisli o novem središču. Pobudnik in organizator obsežnega programa za pozidavo in prenovo mesta je bil ljubljanski občinski svet. Nove urbanistične zasnove in načrte so prispevali mestni arhitekt Anton Wolf in najvidnejša urbanista Camilo Sitte in Maks Fabiani. Dosledno so spoštovali vrednote starega mestnega jedra in v obravnavanem predelu mesta niso načrtovali nobenih vidnih sprememb, le Fabiani je predlagal ureditev primerne dohoda do grajske utrdbe od Čevljarskega mostu in arkade na nezazidanih bregovih Ljubljanice. V začetku **20. stoletja** je Fabiani uresničil projekt secesijske javne mestne

dekliške šole na mestu stare redute in še prej jezuitske gimnazije. Kljub novodobnim in popotresnim posegom je dobršen del pročelij preživelo vse tegobe časa. Predvsem pritlični deli fasad so bili izpostavljeni večjim predelavam in so šele po zadnji vojni izgubili nekdanja lesena ohišja. Ganki hiš na Gallusovem nabrežju večidel niso več leseni in tudi odtoki so bili drugače urejeni. Slikoviti hodniki pa še vedno dajejo obrežju pridih starine.

Z regulacijskimi deli nabrežij Ljubljane v osrčju mesta so pričeli leta 1908, štiri leta pozneje pa z poglobljanjem rečne struge. Izdelavo načrtov za ureditev bregov in obrežnih zidov so leta 1912 zaupali arhitektu Alfredu Kellerju. Ta je kasneje napravil še načrt za okrasitev Šentjakobskega mostu. Vseh del niso realizirali, zavirala jih je vojna. Z regulacijskimi deli so nadaljevali šele v tridesetih letih 20. stoletja. Inženir Matko Prelovšek je leta 1930 k reševanju problema pritegnil arhitekta Jožeta Plečnika, ki je izdelal načrt za Čevljarski most (in Tromostovje, predlog za ureditev gornjega toka Ljubljane do Gradaščice) in si prizadeval omiliti pust videz pred vojno zabetoniranega rečnega korita.

Predel Levstikovega trga in Marijin steber je od srede dvajsetih 20. stoletja let dalje z urbanistično ureditvijo in drobnimi prvinami prenovil glavni ustvarjalec tega časa arhitekt Jože Plečnik. V letih 1932–1941 je z dopolnitvijo in delnim preoblikovanjem pred prvo svetovno vojno pričetih regulacijskih del arhitekta Alfreda Kellerja dal sedanjo podobo strugi Ljubljane. Uredil je njene bregove, oskrbel sprehajalne poti, preuredil je nasade in drevorede ter oblikoval med drugim tudi Čevljarski most. Plečnikove mestne ureditve so bile sicer fragmentarne, vendar postopoma povezane v širše poteze. Urbanizem je razumel predvsem kot umetniško oblikovanje urbanega prostora in kot urejanje mreže ulic in trgov, organiziranih po nekem logičnem redu.

V starem mestnem jedru so potekali in še potekajo prenovitveni posegi. Z njimi se izraža skrb za zgodovinsko identiteto mesta.

ARHITEKTURNI OBJEKTI

Sprehod po lokacijah

STARI TRG

Nekdanji Stari trg je najstarejši del Ljubljane. Zaradi lege ob gornjem teku Ljubljanice in ob vznožju grajskega hriba so ga imenovali tudi Staro ali Sprednje mesto. Danes Stari trg predstavlja le ime za ulico med Trančo in Stiškim dvorcem. Ime je prevzeto po celotnem najstarejšem delu mesta, ki obsega še Gornji trg (prej Florijansko ulico) z odcepom k Ulici na grad, Levstikov trg (prej Šentjakovski), Gallusovo in Grudново nabrežje in ves predel med Karlovško cesto in desnim bregom Ljubljane. V začetku Starega trga je bilo zemljišče zelo ozko in slabo. Z dvema javnima objektoma, mestno kruharno in javnim kopališčem, je bilo pozidano razmeroma pozno, a zgodaj obzidano. Pripadalo je dvema gospostvoma. Del ob prometni arteriji od nekdanjih Karlovških ali Pisanih vrat mimo mlajše cerkve sv. Florijana do Tranče je sodil pod mestno oblast, območje južno od cerkve sv. Jakoba pa pod vicedomsko upravo.

Ohranjena je vrsta baročnih palač, saj se po potresu leta 1511 srednjeveška arhitektura ni ohranila.

Stari trg 3

Hiša ima povsem prvotno stavbno zasnovo in praktično ni bila prezidana. V njenem vzdolžnem zidu je ohranjeno obzidje, ki se je vzpenjalo od mestnih vrat po grajskem pobočju do stolpa piskačev.⁵ Fasada je bila predelana v 18. stoletju. Sedaj je v njej *gostilna Pod velbom*.

⁵ Do začetka 19. stoletja je stal pod današnjim razglednim stolpom.

Stari trg 4

VALVASORJEVA HIŠA

V hiši iz 15. stoletja je bila *mestna kruharna* in pozneje še *mestna tehtnica* in *skladišče*. Kruharno, stari viri jo imenujejo »Prott Tisch« (to je miza oziroma klop za prodajo kruha), so postavili leta 1522.⁶ Magistrat je svojo odločitev utemeljil s tem, da je pri prodaji kruha vladala velika zmeda in pri vsem tem tudi precej nespodobnosti. Vsak pek je imel v novi stavbi svojo stojnico. Prodaja krušnih izdelkov drugje je bila prepovedana. Stavba je bila leta 1636 prezidana, v drugi polovici 18. stoletja, morda okrog leta 1770, pa je dobila razkošno poznobaročno fasado. Namesto rokokojskih štukatur so se na lizenski foliji pojavili močno geometrizirani motivi okenskih čel, v tablah pa kitasti obeski. Ti so lahko nastali nekoliko pozneje, še pozneje pa dekoracija mezzanina. Kitasti obeski spominjajo na importirano gibanje v sedemdesetih letih, ki ga je s svojo palačo v Zvezdarski ulici v mestu uvedel Gruber. V hiši naj bi se je rodil slovenski zgodovinar in pisec Slave vojvodine Kranjske Janez Vajkard Valvasor (1641–1693), na kar opozarja tudi spominska plošča.⁷

Blizu obrežja sta bili mestna tehtnica in stanovanje njenega zakupnika. Nedaleč stan, blizu Tranče, je stala znana naprava za namakanje oziroma kaznovanje goljufivih pekov v Ljubljano. Poleg nje je bila tu še sramotilna klop, klada za podobne namene.

Stari trg 6

V tej hiši je bilo v 16. stoletju *mestno kopališče – balneum* s kadmi in savno.⁸ Upravljali so jo kopališčarji

⁶ Ivan Stopar, 1992, op. 1, str. 55.

⁷ Peter Radič pravi, da za to ni dokaza; v nobeni mestni listini ni tovrstne navedbe, Valvasor je prvič naveden v najemnem urbarju leta 1648; glej V. Fabjančič, Knjiga ljubljanskih hiš in njih stanovalcev I, Stari trg, Ljubljana 1940–1943, str. 389.

⁸ Na Valvasorjevi upodobitvi Ljubljane opazimo z nadstropja spuščajoče se vedro za zajemanje vode iz Ljubljane.

ali padarji, ki so se ukvarjali z zdravlilstvom, puščanjem krvi in podobnim. Sem so zahajale tudi deklinе sumljivega slovesa, ki so gostom v posebnih izbah kar v kadeh postregle z jedjo, pijačo in še s čim.⁹

Stari trg 9

ERBERGOVA HIŠA

Erbergova hiša se odlikuje z imenitno baročno fasado, ki je morda delo Matije Perskega.¹⁰ Na fasadi iz sredine petdesetih let 18. stoletja so izpuščeni pilastri, detajli pa so v ozkem sorodu z Barbovo palačo v Gosposki ulici. Okna s plitvimi okviri, dekorativnimi obeski in poenostavljenimi čeli s Schweigerjeve hiše se ločijo le še po etažah. Čudovito ovalno stopnišče, ki ga pripisujejo stavbnemu mojstru Candidu Zullianiju, sodi med najlepše stvaritve baročne dobe. Pozidano je kot samostojen, hiši prislonjen trakt skoraj kvadratnega tlorisa. Za zvezo v etažah so postavljeni konzolni mostovži s kovano ograjo. Rokavi triramnega stopnišča se vzpenjajo okrog kvadratnega, znotraj z zaobljenimi nosilci oblikovanega zrcala. Stopničasto nanizani pilastri, ki brez delitve prehajajo v blazinaste kapitele, ter oproge v vseh ločnih konstrukcijah učinkujejo kot vrsta tankih plasti.

Stari trg 11 a (13)

SCHWEIGERJEVA HIŠA

Trinadstropna *Schweigerjeva hiša* z najlepšim poznobaročnim, rokokojskim pročeljem v Ljubljani sodi v vrh profanega baročnega stavbarstva. V svoji današnji zasnovi je nastala že vsaj sredi 17. stoletja. Njen lastnik

⁹ Ivan Stopar, 1992, op. 1, str. 38.

¹⁰ Sodobnik Gregorja Mačka, ki je leta 1747 v Ljubljano prišel iz Gradca.

Franz Carl Schweiger pl. Lerchenfeld, tajnik deželnega sodišča ter lastnik dvorca in gosposčine Otočec na Dolenjskem, je v letih 1748–1749 kupoval zidake in obočno opeko iz mestne opekarne za prezidavo hiše.¹¹ Prav v ta čas sodi tudi preoblikovanje njene čelne fasade. Asimetrična, šestosna fasada, verjetno sestavljena iz vsaj dveh starejših enot, je bogato razčlenjena. Fasadna shema je po vertikalni členitvi povzeta po mestnem hotelu (Pri divjem možu, Bidlmon) na Ciril-Methodovem trgu 21: med trgovsko pritličje in vrhnji stanovanjski etaži je vstavljen mezzanin, namesto vrhnjega mezzanina pa je arhitekt zasnoval mansardno »etažo«. Razkošen rustikalni portal je postavljen zunaj centralne osi in sega v mezzanin. Balkon s trebušasto oblikovano kovano ograjo nosi kamnita konzola v obliki atlanta, ki opozarja na lastnikovo ime (Schweiger – molčečnej) in s prstom na ustih poziva k molčečnosti. Prištevajo ga med najlepše arhitekturne plastike. Kompozicija portala z balkonom je v eni svojih sestavin izposojena iz starejšega ljubljanskega repertoarja – portal se v ožjem smislu besede naslanja na Mačkov rotovski portal, ki pa ga je arhitekt zasnoval lahkotneje, v skladu s slogom petdesetih let.¹² Asimetrija zamaknjene osi je še posebej poudarjena s polkrožnim čelom z vkomponiranima grboma lastnika in njegove žene Marije Frančiške grofice Thum Valsassina. Odvečno os je arhitekt odrezal in pred njo zaključil stavbo z rustiko ter opustil krajni pilaster. Drobna rokokojska ornamentika, ki je v štiridesetih letih nastopala kot organski element rahljanja in gibljivosti na fasadi, je sedaj utesnjena v strogo določena polja, deloma pa porabljena kot obesek predvsem dekorativno. Igrivo razgibana so tudi okenska čela v prekladah.

Fasada z razkošnimi pilastri, kompozitnimi kapiteli, okenskimi okviri z mehкими trikotnimi ali polkrožnimi čeli, dekorativnimi podokenskimi blendami in drugim okrasjem ter stopnišče sta delo mestnega arhitekta Candida Zullianija in verjetno celovškega štukaterja Johanna Wolfganga Auracherja (sodelovala sta tudi pri prezidavah gradu v Goričanah in nekaterih drugih stavbah v Ljubljani).¹³ Hiša je ohranila skoraj nedotaknjeno podobo in je v starem mestu prava izjema. V sobah drugega nadstropja so še vidni številni elementi poznobaročne stavbne opreme in štukaturni okras.

¹¹ Ivan Stopar, 1992, op. 1, str. 39.

¹² Nace Šumi, Ljubljanska baročna arhitektura, Ljubljana 1961, str. 126.

¹³ Špelca Čopič, Damjan Prelovšek, Sonja Žitko, Ljubljansko kiparstvo na prostem, Ljubljana 1991, str. 119.

V hiši je bivala pesnica Lili Novy. Na stanovalko spominja bronast doprsni portret Luja Vodopivca na kovinski konzoli na levi strani ob vhodu. Spominski portret je bil odkrit ob stoletnici njenega rojstva leta 1985.

Stari trg 21

URSINI-BLAGAJEVA HIŠA

Hiša s kamnitim portalom je na zunaj skromna. Zanimiva je v kompoziciji konservativnega stebrnega stopnišča, nastalega po sredi 18. stoletja, saj dobro zastopa skupino stavb, kjer se je najbolj obdržal stik s tradicijo. Na stopnišču je lepa kovana ograja.

Stari trg 22

Hiša se ponaša z imenitnim *gotskim reliefom* Križanega z Marijo in Janezom Evangelistom v veži, nastalim v zadnji tretjini 16. stoletja. Nekdaj je bil vzdian na fasadi, a pred prvo svetovno vojno prestavljen v vežo.

REBER

Reber je ozka in strma pot, ki se odpira v sicer sklenjeni stavbni črti med hišama Stari trg 17 in 19. Po njej se po slikovitih zavojih in stopnicah povzpemo na grajsko planoto. Od srede 16. stoletja se je imenovala *Steza norcev* ali Norčevska steza. Slovensko ime so povzeli po obliki tal, strmi poti na rebri grajskega hriba. Pozneje so na najbolj strmih mestih naredili lesene stopnice. Reber so od konca 18. stoletja imenovali tudi Kurja steza, čemur je botroval ljudski humor, ki jo je primerno označil za nelagodno in pogosto nevarno pot na grajski grib.

CERKEV/KAPELA SV. ROZALIJE

Često se omenja kot kapela sv. Rozalije, zaščitnice proti kugi. Stala je na vzvišenem, umetno izravnanim prostoru levo od vodnjaka pri hiši št. 15, kjer se strmeta Reber in Ulica na Grad. Pozidana je bila pretežno iz kamna med letoma 1707 in 1710. Tega leta so ljubljanski pravniki v cerkvi prvikrat slavili god svojega zavetnika sv. Ivana. Precej jo je uničil požar leta 1774. Vlada jo je ukazala popraviti ali porušiti, slednjič pa jo je leta 1786 zaprla in prodala na dražbi. Še istega leta so jo podrli.¹⁴ Verjetno edina ohranjena umetnina iz te cerkve je Herrleinova oljna podoba sv. Rozalije, ki jo hranijo v župnišču sv. Jakoba.

Osojna pot 3

Na stičišču Reberi in Ulice na Grad so Osoje. Stavbno jedro hiše na Osojni poti 3 je *cesarski smodnišnični stolp*, čigar ostenje je ohranjeno do prvega nadstropja. Na fasadi je vzdan kamen z letnico 1679. Pozneje, leta 1878, jo je tesarski mojster Anton Jerančič prezidal v gostilno, znano po lepem kostanjevem vrtu. Zraven hiše ob cesti je vodnjak, ki je pripadal smodnišničnemu stolpu.

STIŠKA ULICA

Ulica nosi ime po zgodnjebaročnem Stiškem dvorcu. Nekdaj je bila zelo pomembna prometnica. Povezovala je Krnico ob Ljubljani, kjer so pretovarjali tovor iz pristanišča na Bregu z ladij na vozove, z Gornjim trgom in Dolenjsko cesto. Ta smer je bila verjetno pomembna že v rimskem obdobju.

Kot zanimivost omenimo, da Valvasor v svojih zapiskih omenja ljudsko izročilo, po katerem naj bi po Stiški ulici leta 1547 povodni mož z Urško odplesal v Ljubljano.

¹⁴ Vladislav Fabjančič, Knjiga ljubljanskih hiš in njih stanovalcev I, Stari trg, Ljubljana 1940–1943, str. 49.

Stari trg 34

STIŠKI DVOREC – DEŽELNO IN OKROŽNO SODIŠČE – UMETNOOBRтна ŠOLA – BANSKA UPRAVA – PEDAGOŠKA AKADEMIJA – AKADEMIJA ZA GLASBO

Predhodnik današnjega dvorca izvira iz 14. stoletja. Ljubljanski čebelar Martin Ternach naj bi leta 1315 prodal svoj vrt ob stiški hiši nekemu opatu. Po virih je leta 1321 stiški samostan kupil hišo v Ljubljani. Leta 1458 je stiški opat Ulrik na Starem trgu kupil hišo, ki je stala med hišama stiškega opata Urha in M. Suppana. Leta 1467 naj bi kupil še eno »na vogalu, kjer se gre k vodi«.¹⁵ To nakazuje, da so zgodnjebaročni Stiški dvorec pozidali v letih 1629 in 1630 na mestu treh hiš oziroma so jih predelali v dvorec današnje oblike. Za svojo rezidenco naj bi ga torej postavil stiški opat Jakob Reinprecht (1603–1626), po drugih virih pa naj bi ga pozidali leta 1629 ali celo 1677.¹⁶ Koristil je tudi gostom, deželnim odbornikom, in bil še v večji meri gospodarska ustanova oziroma postojanka za shranjevanje njihovih pridelkov za prodajo. Te so na številnih sedmih dneh lahko vnovčili ter z izkupičkom oskrbeli svoj samostan z drugimi potrebščinami. Ob ukinitvi stiškega samostana leta 1784 so njegovo posest dodelili deželnemu verskemu skladu in dvorec začeli uporabljati v različne namene. Od leta 1830 do 1899 je bil v stavbi sedež deželnega in okrožnega sodišča,¹⁷ kjer sta službovala tudi France Prešeren in pozneje še Ivan Tavčar. Nato je v njenih prostorih delovala umetnoobrtna šola, leta 1938 banska uprava, po drugi svetovni vojni Pedagoška akademija in sedaj Akademija za glasbo.

Stiški dvorec velja za prvi primer zgodnjebaročne stavbe v Ljubljani. Zasnovan je v obliki razpotegnjene hiše na dvorišče. Asimetrična oblika se prilagaja posebni legi stavbe, odprte na tri strani in pritisnjene ob ozek protipožarni presledek. Ker glavna os ni v sredini, so problem nekako rešili z dvojnim portalom in slepimi okni

¹⁵ Darinka Kladnik, *Ljubljanske metamorfoze*, Ljubljana 1991, str. 24.

¹⁶ Nace Šumi postavlja njegov nastanek v začetek tridesetih let 17. stoletja.

¹⁷ Do zgraditve nove sodne palače.

v nadstropju. Še skoraj nedotaknjena plemenita čelna fasada dvorca z dvojnimi vrati v štiriosnem, rahlo izstopajočem rizalitu z domnevnim prvotnim trikotnim čelom nad njim ter ostalim plastičnim in rustičnim okrasom izvira iz okoli leta 1700, ko naj bi bila izvedena obnova verjetno po načrtih Johanna Georga Schmidta.¹⁸ Značilna poznorenesančna ali kar manieristična ornamentika v okenskih čelih in podokenskih tablah drugega nadstropja, močan neprekinjen venec nad pritličjem ter krepka in pretrgana linija preklad okenskih čel nad prvim nadstropjem močno poudarjajo horizontalno členitev fasade. Dvorec je večje prezidave doživel v notranjosti, ki se kažejo zunaj v povečanih oknih pritličja in z novim balkonom v prvem nadstropju, ki so ga dodali v 19. stoletju.

HERKULOV VODNJAK

Vodnjak je v preteklosti stal pred jezuitsko gimnazijo na Šentjakobskem trgu in je bil sprva le preprosto korito. Oskrbovala ga je po lesenih ceveh speljana voda z bližnjega Golovca. Pozneje so ga polepšali. Za njegov videz so posebno poskrbeli leta 1660 ob obisku cesarja Leopolda I. v Ljubljani, ko so ga opremili z začasno leseno Tolmesingerjevo plastiko. Leta 1675 so jo zamenjali s kamnitim Kumerstainerjevim kipom grškega heroja Herkula, junaka z ladje Argo, ki vihti kij in tišči Gerionovo glavo; hkrati naj bi bil tudi prisposoda krščanske zmage nad Turki. Ker je renesančni vodnjak zaradi gradnje Gruberjevega prekopa zgubil dotok vode oziroma presahnil, so kip po letu 1775 premestili v park Erbergovega dvorca na Dolu. Tu so mu dodali še delfine, ki jih je tudi zasnoval Kumerstainer. Original sedaj stoji v veži Magistrata.

Herkulov vodnjak je danes spet nazaj na svojem mestu. V modernizirani in arhitektonsko novi zasnovi so posnetek originala leta 1991 izvedli arhitekt Marko Mušič, kipar Julijan Renko in mojster kamnosek Boris Udovič. Vse zgodovinske podatke o spomeniku nam pove v marmornem tlaku pred spomenikom vklesano sporočilo.

¹⁸ Andrej Hrausky, Janez Koželj, Arhitekturni vodnik po Ljubljani, Ljubljana 2002, str. 31.

GORNJI TRG

Nekdaj je bila vzpetina Gornjega trga, zgornjega dela Rožne ulice z vzponom v grajsko pobočje mnogo bolj poudarjena kot danes. Iztek vzpetine je zlasti v sedanji Rožni ulici poudarjeno segal v ravnino. Najdbe iz 1. stoletja pr. n. št. in prvih let n. št. dokazujejo obstoj naselja domačinov, med katere je hitro prodirala rimska civilizacija. Skozi ta del naselja je gotovo vodila krajevna pot, na trasi sedanje Rožne ulice in Ulice na Grad, pa tudi druga pot na območju sedanjega Gornjega trga in Karlovške ceste. Ob tej so v rimskem času do 5. stoletja n. št. tudi pokopavali. Malo je znanega o tem, kako je bilo okoli cerkve sv. Florijana po koncu rimske dobe in v zgodnjem srednjem veku. Vendarle smemo glede na oblikovanost zemljišča in staro naselbinsko izročilo domnevati, da so bila bivališča na značilnem robu vzpetine v vseh mirnih obdobjih.

Območje Gornjega trga spada med najstarejše mestne predele in se neposredno navezuje na njegovo prvotno središče ob cerkvi sv. Jakoba. Na začetku trga se je ob vznožju grajskega pobočja še ohranilo nekaj starih hiš s triosnimi pročelji in čeli, obrnjenimi na ulično stran ter predahi med njimi. Na to značilnost naletimo le pri urbanih zasnovah z ohranjeno srednjeveško parcelacijo. Na ulični strani dvonadstropnih hiš so prebivali in opravljali svojo obrt gospodarji, na dvoriščni strani pa so bile sobe za rokodelske pomočnike in posle.

Sredi 18. stoletja in verjetno tudi že prej se je ta del gornjega Starega trga s cerkvijo sv. Florijana imenoval *Visoki trg*. Okolico cerkve so imenovali Pri sv. Florijanu. Nekdanji Rebri ali sedanji Ulici na Grad pa so rekli Za sv. Florijanom. *Florijanska ulica* oziroma Gornji trg, ki je segal od Mestne dekliške šole (sedaj Osnovne šole Janeza Levca) do nekdanjih Pisanih ali Karlovških vrat, je bil del Starega trga. Del Gornjega trga od cerkve sv. Florijana proti Karlovški cesti je bil v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1802 označen kot Karlovški trg. Od srednjega veka naprej je bil pomemben predvsem kot glavna prometna zveza proti Dolenjski. Ime Florijanske ulice se je ohranilo do leta 1952, ko so jo preimenovali v Gornji trg. Promet je po njem usahnil šele po vojni, ko so leta 1962 čez Levstikov trg in skozi Rožno ulico speljali novo Karlovško cesto.

Gornji trg 1

Na fasadi hiše je vzidan *renesančni fragment* nekega oltarja s sv. Krištofom, uokvirjenim med dvema čokatima stebroma in profilirano preklado iz okoli leta 1535. Po zasnovi še spominja na gotiko, a z renesančnim načinom obdelave telesa in gubanja že naznanja renesančno občutje. Najverjetneje je del neohranjenega oltarja iz nekdanje avguštinske, sedanje cerkve sv. Jakoba.

Gornji trg 2

Na mestu starega ljubljanskega zabavišča redute v izteku Gornjega trga na Stari trg stoji *Osnovna šola Janeza Levca*, sezidana kot *Mestna dekliška šola* ob prelomu 19. v 20. stoletje.

Opis je pri Levstikovem trgu 1.

Gornji trg 4

Ljubljanski magister kirurgije Prezl – J. F. Breclj je v drugi polovici 18. stoletja v hiši uredil prirodoslovno zbirko, imenovano anatomsko gledališče. Pozneje jo je prirodoslovec Baltazar Haquet dopolnil in jo še povečal s svojimi zbirkami. Ta ljubljanski »muzej« je bil takrat zelo popularen, obiskali so ga celo cesar Jožef II., papež Pij VII. leta 1782 in ruski car Pavel I. V pročelje hiše je vzidana *spominska reliefna plošča* s portretom zdravnika in naravoslovca Baltazarja Hacqueta (1740–1816), ki je živel tu v letih 1766–1787 in je bil učitelj anatomije in kirurgije na ljubljanskem liceju. Portret v profilu je delo kiparja Albina Ambrožiča in so ga odkrili ob dvestoletnici odhoda velikega humanista iz Slovenije.

Gornji trg 9, 11, 13, 15 in 17

Kljub baročni preobleki so hiše obdržale staro srednjeveško urbanistično zasnovo, katere značilnost je, da so triosne stavbe med seboj ločene z ozkimi prehodi – predahi ali preduhi in s trikotnim čelom obrnjene na ulico. Nekatere hiše imajo še kamnite baročne portale, zadaj pa jim pripadajo visoko v grajsko pobočje segajoči terasasti vrtovi. V fasadi hiše na Gornjem trgu 15 je vzidan portal iz nekdanjega liceja.

Gornji trg 16

Hiša tik ob šentjakobskem župnišču je bila v preteklosti last slikarja Valentina Metzingerja. O tem pričajo trije ščitki in slikarjevo znamenje; starejša letnica 1635 na portalu in monogram V. M. pa sta morda tudi starejši začetnici lastnika hiše, prav tako slikarja Valentina Mavriča, ki jo je tedaj postavil.

Gornji trg 18

Na mestu nekdanjega gostišča sumljive vrste, po nemško »Zum Krumpfen Finfar«, je Maks Fabiani med letoma 1907 in 1908 zgradil novo dvonadstropno *šentjakobsko župnišče*. Poslopje je umaknil iz stare ulične črte Gornjega trga in Rožne ulice in s tem razširil ozko ustje, ki je oviralo promet. Njegova posebnost je okrogli železobetonski stopniščni stolp. V župnišču je ohranjena oljna podoba sv. Lucije, delo Matevža Langusa, iz cerkve sv. Florijana. Kot trdi izročilo mu, je bila za model slovenska pesnica Josipina Turnograjska.

Gornji trg 27

Na fasadi se nahaja kvalitetna lesena polikromirana *poznobaročna plastika* Marije z detetom oz. Brez-madežne neznanega avtorja iz druge polovice 18. stoletja. Izpričuje roko spretnejšega ljubljanskega kiparja.

Pozneje so tu usmiljenke Družbe sv. Vincencija Pavelskega uredile zavetišče za sirote (sirotišnica Vincencijeve družbe), zato se je hiše prijelo zlobno ime »posrana šola«.

Gornji trg 39

Ob hiši na koncu Gornjega trga so stala *Pisana* ali *Gornja vrata*, imenovana tudi *Karlovska vrata*. Od njih se je obzidje vzpenjalo po grajskem pobočju do stolpa Padav na današnjih Šancah.

Ulica na Grad 2

Na hišnem vogalu je vzdana kamnita konzola iz leta 1668, predelana v odbijač, z reliefno masko in volutastimi elementi ter nemškimi napisom, verjetno geslom ljubljanskega župana Gabrijela Ederja, ki je dal postaviti tudi zvonik cerkve sv. Florijana. Škof Jakob Missia, ki je cerkev dodelil jezuitom, je nasproti nje kupil tudi to hišo, v katero so se vselili leta 1887 in tu ostali deset let.¹⁹

Ulica na Grad 4

Na steni se v štukiranem okviru nahaja hudo poškodovana kopija Metzingerjeve freske Matere božje z detetom v naročju in svetima priprošnjikoma ob vznožju.

¹⁹ Lojze Kovačič, *Cerkev sv. Florijana v Ljubljani*, Ljubljana 1996, str. 31.

Ulica na Grad

Na koncu odcepa Sodarske steze je v preteklosti čisto na samem in ločen od častivrednih meščanov prebival mestni krvnik frajman.²⁰

CERKEV SV. FLORIJANA

Izbiro mesta za cerkev sv. Florijana na velikem pogorišču²¹ je verjetno narekovala zavest o permanentni poseljenosti. Cerkev, posvečena sv. Florijanu, zaščitniku pred požarom in povodnijo, stoji v izteku Ulice na Grad na Gornji trg. Velik požar je namreč v bližini Karlovških vrat, na gornjem koncu Starega trga, kjer je pogorel senik, leta 1660 uničil okoli petnajst lesenih hiš. Ogorki so padali proti Gradu, zato je bila velika nevarnost, da bi ogenj zajel tamkajšnjo cesarsko smodnišnico. Ljudje so v obupu bežali iz mesta, se v stiski obračali k sv. Florijanu in se zaobljubili, da bodo na pogorišču mestnega senika postavili cerkev. Leta 1666 je magistrat vzel na znanje sklep soseske na Starem trgu, da tu postavi kapelo v čast svetniku.²² Dovoljenje za gradnjo sta 27. julija in 7. avgusta 1671 izdala ljubljanski škof Jožef grof Rabatta in magistrat.²³ Cerkev so pričeli zidati aprila 1672. Ob prvem godu zaščitnika cerkve 4. maja je h končanju svetišča in k čaščenju patrona goreče spodbujal meščane kapucin p. Janez Svetokriški. Graditev so omogočili magistrat, deželni stanovi in darovi Ljubljančanov. Mestni magistrat je odstopil zemljišče in zagotovil gradbeni material. Pomembno vlogo pri pripravah na gradnjo sta imela bivša mestna župana Ivan Reringer in Janez Marija Piškon, pri sami gradnji pa tedanji župan Janez Krstnik Dolničar in pozneje razni dobrotniki. Valvasorjeva upodobitev Ljubljane iz leta 1679 prikazuje cerkev še brez zvonika in stranskih kapel. A že naslednje leto je mestni kronist Janez Gregor

²⁰ Rablji so do konca 18. stoletja prebivali v soteski med gradom in Golovcem.

²¹ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 6.

²² Vladislav Fabjančič, 1940–1943, op. 14, str. 128.

²³ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 7.

Dolničar zapisal, da so se iz zvonika začeli oglašati zvonovi in ura. Cerkev je bila z velikim in dvema stranskima oltarjema posvečena leta 1696. Meščani so jo poimenovali za cerkev na »pogorišču«.²⁴ Postala je tudi božjepotna. Hranila je podobo Žalostne Matere božje, ki naj bi nekemu slepcu povrnila vid. Kasneje, ne vemo zagotovo kdaj, je prešla v upravo šentjakebskega župnika.

Ob velikem požaru leta 1774, ki je divjal na Krakovem in upepelil precejšen del Starega trga, sta bili cerkev in njena oprema zelo poškodovani. Mestni magistrat je sklenil po požaru podreti stavbi jezuitskega kolegija in cerkev sv. Rozalije v tedanji Rebri na grajskem pobočju. Sklenili pa so obnoviti tudi cerkvi sv. Jakoba in sv. Florijana, a se je obnova močno zavlekla.

Cerkev sv. Florijana je ob potresu leta 1895 ostala nepoškodovana, medtem ko je bila cerkev sv. Jakoba zaprta več kot dva meseca. Zato so bogoslužje opravljali v cerkvi sv. Florijana.

Od prvotne stavbe je ohranjena razmeroma visoka ladja s podstrešnim nazobčanim vencem, kar govori o poznejših prizidavah. Okenske in vratne odprtine so razen glavnega portala brez arhitektonskih ali kiparskih elementov. V nišah pročelja sta *skulpturi sv. Karla Boromejskega* in *Karla Velikega*, ki sta verjetno nastala v Robbovi delavnici. Po trditvi Viktorja Steske naj bi bila ob prihodu avstrijskega cesarja Karla VI. leta 1728 nameščena na nekdanjih Vicedomskih vratih na Kongresnem trgu.

Na z lizenami poenoteno podobo objekta se prislanja zvonik, ki mu je ob vznožju vzdian *vodnjak* s poudarjenima prstenima stebroma, trikotnim čelom in z realistično masko v niši, iz katere izteka voda. Že leta 1599 se omenja močan studenec z grajskega pobočja, ki je tekel na tukajšnje stavbišče in ga je mestni magistrat dal v uporabo grajskemu vojaškemu poveljniku. Baročni vodnjak s školjko in moško portretno glavo na fasadi ob Gornjem trgu je izdelal kamnosek Franc Grumnik (ali Gornik) leta 1729.²⁵ Prvotno, okoli leta 1780, so ga postavili ob nekdanji reduti na Levstikovem trgu (na mestu sedanje šole Janeza Levca). Vendar je bil leta 1861 opuščen, deželni odbor pa ga je dal mestnemu magistratu, da bi ga uporabil pri cerkvi sv. Florijana. V sedanji obliki je na tem mestu od leta 1862.

²⁴ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 9.

²⁵ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 12.

Glavni portal, ki po dekorativnih detajlih presega kamnoseško delo, je nastal v Mislejevi kamnoseški delavnici v začetku 18. stoletja. Pri njem je bil udeležen tudi padovanski kipar Angelo de Putti. Sedaj služi za nišo, v njej je Robbova *kiparska kompozicija sv. Janeza Nepomuka*. Naročili so jo kranjski deželni stanovi leta 1727²⁶ za kapelico ob savskem mostu v Črnučah. Kasneje, leta 1866, jo je mestni magistrat nameraval postaviti na Špitalski most, a je naposled obtičala v shrambi na Rotovžu. Leta 1878 so kip sv. Janeza Nepomuka, zavetnika zoper povodnji, postavili v cerkev sv. Florijana v kapelo Žalostne Matere božje. Prenovo sta izvedla kipar Franc Zajec in pasar Norbert Kaiser, podstavek in reliefe z upodobitvami svetnikovega mučeništva na njem pa štukater Ozbič.²⁷ Po Plečnikovih načrtih iz let 1930–1931 so naslednje leto pričeli prenovljati stopnice in vhod. Zaradi povečanega prometa je arhitekt Jože Plečnik ob preureditvi okolice cerkve v letih 1933–1934 prestavil baročni kip v nekdanji glavni portal in s tem zaprl vstop s ceste.

V zunanjem zidu leve kapele je vzdana *bradata glava emonskega meščana*, ki bi zaradi realističnih potez obraza morda lahko izvirala še iz 2. stoletja našega štetja. Napis pod njo sporoča o prenovi cerkve leta 1933 s strani ljubljanske mestne občine in župnije sv. Jakoba. Nad sedanjim vhodom v cerkev na severni fasadi je *velika freska Marije, zavetnice ljubljanskega mesta*. Ob koncu 18. stoletja jo je po Herrleinovi predlogi Marije pomočnice naslikal Janez Potočnik. Kompozicija je razdeljena na nadzemeljsko in zemeljsko dogajanje. Mariji sta pridružena angela in v zgornjem delu sv. Trojica, v spodnjem delu pa se skupina ljubljanskih meščanov različnih stanov z zaupanjem obrača k Mariji. Freska je bila pred vremenskimi vplivi slabo zavarovana in je hitro propadala. Leta 1875 jo je obnovil slikar Janez Wolf. Njegov pomočnik Simon Ogrin je prizor prerisal, Wolf pa je naslikal novo, skoraj neizpremenjeno kompozicijo. Kasneje, leta 1904, jo je z oljnatimi barvami prenovil Ludvik Grilc, nato pa je leta 1922 že zelo propadlo z malenkostnimi spremembami obnovil Matej Sternen. Naslednjo restavracijo je leta 1970 izvršil Izidor Mole.

Od kiparskega in slikarskega inventarja omenimo baročne oltarje ljubljanskega kamnoseka Mihaela Kuše, v zakristiji kamniti sohi sv. Roka in sv. Boštjana z Mislejeve in pozneje Robbove hiše v Rožni ulici, baročni kip

²⁶ Plastika je nastala kar dve leti prej, preden je papež Benedikt XII. mučenca povzdignil med svetnike.

²⁷ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 12.

Ecce homo z nekdanjega lesenega Čevljarskega mostu, kip Franca Ksaverja Zajca ter sliki sv. Florijana na velikem oltarju Andreja Herrleina in Tomaža Kundiška.

ROŽNA ULICA

Ulica do leta 1533 ni spadala pod mestno gospostvo in se je tudi na zunaj razlikovala od drugih delov obzidanega mesta. Hiše so bile manjše in nižje, povečini še lesene, za njimi pa so bili razmeroma veliki vrtovi. Tu so živeli pripadniki gmotno šibkejših slojev. Po Valenčiču ni verjetno, da je ulica dobila ime po cvetju, ki naj bi tisti čas raslo ob njej. Bolj verjetno je, da je bila ulica zanemarjena in nesnažna in sta jo ljudski humor in hudomušnost krstila za rožno. Ravno nasprotna pa je teza o poimenovanju ulice po rastlinah, ki so jih gojili v tukajšnjih vrtovih. Do potresa leta 1895 sta portal hiše, kjer je v prvi polovici 18. stoletja živel in deloval kamnosek Luka Mislej,²⁸ kasneje pa njegov zet Francesco Robba, krasila kipa sv. Roka in sv. Boštjana. Hišo, ki je stala v bližini sedanje Gruberjeve palače, so morali po potresu podreti, kipa pa so prenesli v cerkev sv. Florijana.

LEVSTIKOV TRG

Bivši Šentjakobski, sedanji Levstikov trg sklepa ohranjeno srednjeveško mesto in njegovo osrednjo arterijo Ciril-Methodov trg – Mestni trg – Stari trg. Nekdaj je na trgu stal že leta 1344 omenjeni *dvor kostanjeviškega samostana*, najbrž tisti, ki so ga pozneje iz Špitalskega predmestja priseljeni avguštinci uporabili za svoj samostan. Po letu 1533 je bil v njem nastanjen »cesarski špital«, ki so ga po prihodu v Ljubljano odkupili jezuiti skupaj s tridesetimi drugimi hišami v soseščini.²⁹ Ob cerkvi so avguštinci ob koncu 15. stoletja pričeli z

²⁸ V delavnici so izdelovali prve primerke kamnitih črnih oltarjev, okrašenih z manjšimi barvnimi kamni, prižnice, lavaboje in portale.

²⁹ Ivan Stopar, 1992, op. 1, str. 41.

gradnjo, pozneje, v začetku 17. stoletja, pa so jezuiti dogradili samostan in v njem ustanovili prvo ljubljansko visoko šolo oziroma vzgojni zavod s šolo in internatom – kolegij z oddelki teologije, filozofije, medicine in glasbe.³⁰ Samostan je zavzemal skoraj ves prostor med začeljem hiš ob Rožni ulici, Gornjim trgom in Zvezdarsko ulico. Leta 1774 je samostan pogorel in ob cerkvi je nastal odprt prostor, ki so ga pozneje preuredili v trg. Del bivšega samostanskega stavbišča in semenišča je leta 1775 kupil Gabriel Gruber in dal postaviti »poslopje za mehanične in hidravlične študije«.

Današnje podobo je v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja dal trgu arhitekt Jože Plečnik. Uredil ga je kot eno od zaporedij na poti od Cojzove ceste do Ulice na Grad. Omejil ga je s krogli iz umetnega kamna in ga obdal z drevoredom platan. Nanj je postavil nov vodnjak in prenovljeno Marijino znamenje.

Med Šentjakobskim mostom in Levstikovim trgom je bila leta 1915 vzpostavljena zveza po ozki Trubarjevi ulici (sedaj del Cojzove ceste), ki je narekovala rušitev v kompleksu stavb ob Ljubljani.

V šestdesetih letih 20. stoletja so ob gradnji Karlovške ceste mimo Levstikovega trga prebili eno od hiš v Rožni ulici, ki so si v strnjenem nizu sledile do Žabjaka.

Levstikov trg 1

JEZUITSKA GIMNAZIJA – REDUTA – MESTNA DEKLIŠKA ŠOLA – OSNOVNA ŠOLA JANEZA LEVCA

Trostov bakrorez z upodobitvijo cerkve sv. Jakoba s kolegijem iz leta 1682 v Slavi vojvodine Kranjske nam na levi strani prikazuje jezuitsko gimnazijo in na desni jezuitski kolegij. Nekdanjo šestrazredno jezuitsko latinsko gimnazijo je leta 1774 zajel požar. Deset let pozneje jo je preuredil inženir Baraga, v njej pa so poučevali še do leta 1790. Po letu 1786 so v poslopju za stanove uredili redutno³¹ dvorano. Služila je za

³⁰ Na glasbenem oddelku je med drugimi poučeval tudi baročni skladatelj Janez Krstnik Dolar (1620–1673).

³¹ Reduta, beseda je francoskega izvora, pomeni plesno dvorano ali tudi samo plesno prireditev.

družabne in pustne prireditve in dajala ton družabnemu življenju v 19. stoletju. V stavbi so se za časa francoske Ilirije za zazidanimi okni zbirali prej in pozneje prepovedani prostozidarji. Njihova loža je imela svoje skupščine v dvorani v prvem, običajna srečanja pa v drugem nadstropju. Široko zleknjeno, dvonadstropno poslopje z nekoliko poudarjenim triosnim rizalitom je bilo dokaj pustega videza. V njem je bival slikar Matej Langus, na katerega se je za preslikave oz. poslikave večkrat obrnilo vodstvo župnije sv. Jakoba. Ker je bila v njej največja dvorana v Ljubljani, mu je to prišlo zelo prav pri izdelovanju visokih oltarnih slik. Leta 1855 je v reduti dobila prostore prva mestna dekliška osnovna šola v Ljubljani. Ustanovil jo je deželni svet. Tu je delovala do leta 1895, ko je stavbo prizadel potres. Do potresa je v reduti zboroval tudi kranjski deželni zbor, pred njo pa so prodajali slamnike, kot priča predpotresna fotografija.

Po javnem natečaju leta 1897, ki je pokazal neustrezno reševanje različnih funkcionalnih problemov šole in župnišča pod eno streho, so po prvonagrajenem načrtu dunajskih arhitektov Franza Kraussa in Josepha Tölka (ni ustrezal vsem pogojem) leta 1901 pozidali sedanje šolsko poslopje. Ker se je zataknilo tudi pri izvedbi fasade stavbe, je župan Hribar zaprosil arhitekta Maksa Fabianija za preoblikovanje le-te po klasičnih proporcijah.³² Vendarle je mogoče sklepati, da je Fabiani leta 1900 koncipiral ne samo fasado, ampak tudi celotno stavbo.³³ Monumentalno poslopje, kamor se je leta 1901 selila nazaj mestna dekliška osnovna šola, je postavljeno na križišče treh trgov, Starega, Gornjega in Levtikovega. S svojo velikostjo predstavlja vez med mogočno cerkvijo sv. Jakoba in drobnejšim arhitekturnim merilom Starega in Gornjega trga. Kontrast med obema je Fabiani skušal ublažiti z oblikovanjem zunanjih fasad. Te se odlikujejo po čistih linijah, jasni členitvi fasadnih ploskev in reduciranem fasadnem okrasu. Vse tri fasade so z nizi oken razdeljene v tri vodoravne pasove, med seboj ločene s plitvimi zidanimi venci. Vodoravni fasadni pasovi – table – so prvotno nosile izreke, napise Jovana Vesela Koseskega s pedagoško tematiko, ki so jih po prvi svetovni vojni odstranili. Glavno fasado členi širok in plitev srednji rizalit. V njegovi osi je skromno oblikovan portal z reliefom

³² Fabianijev načrt fasade iz leta 1900 se nahaja v Zgodovinskem arhivu Ljubljana.

³³ Sklepanje Marca Pozzetta navaja Breda Mihelič (soavtorica Jelka Pirkovič) v *Secesijski arhitekturi v Sloveniji*, Ljubljana 1997, str. 72.

mestnega grba na vrhu. Pod vrhnjim vencem glavne fasade so štukature z rastlinskimi motivi, robove glavne in stranskih fasad pa krasijo rožni venčki.

Sedaj je v stavbi osnovna šola s prilagojenim programom Zavoda Janeza Levca.

CERKEV SV. JAKOBA

Uvrščamo jo med najpomembnejše baročne umetnostne in kulturne spomenike Ljubljane. Kot prvi primer jezuitske dvoranske cerkve s stranskimi kapelami brez prečne ladje na osrednjeslovenskem ozemlju je vplivala na zasnovo drugih redovnih cerkva. Cerkev je posvečena apostolu Jakobu starejšemu, zavetniku popotnikov in romarjev. Nastala je na mestu starejše, najverjetneje še romanske prednice. Kaplanija pri sv. Jakobu na Starem trgu se v doslej znanih virih prvič omenja leta 1383, cerkev pa je gotovo morala stati že prej. Gotska cerkev naj bi bila v 15. stoletju za približno tretjino krajša od sedanje in je imela zvonik ob zahodni fasadi. Ugotoviti obliko njenega prezbiterija pa bo skoraj nemogoče, ker so s kopanjem grobnice v cerkvi zabrisali njegove sledove.³⁴

Nadaljnja usoda cerkve je bila v rokah bosonogih avguštincev, ki jih je izpred Špitalskih vrat v zavetje mestnega obzidja na Starem trgu vsaj do leta 1491 prignal strah pred turškimi vpadi. Svoj samostan³⁵ s cerkvijo vred so namreč podrli, da neverniki v njem ne bi našli zatočišča. Avguštinci so se najprej lotili zidave samostana. Ob južni steni prezbiterija so postavili enonadstropno redovno hišo z dolgim prečnim traktom na jugu. Ta je na eni strani segal do višine starega cerkvenega zvonika, na drugi pa precej daleč proti sedanji Rožni ulici. Kmalu po letu 1508 je dal Schnitzenbaumov zet Michael Preimberger postaviti na sredi samostanske stavbe kapelo sv. Ane z oltarjem, katerega del je bila plošča, *relief sv. Ane z Marijo in Jezusom*. Pri preurejanju samostana so jezuiti nekdanji relief z oltarja te kapele z grbom obeh družin vzdali v zunanji opornik prezbiterija, sedaj pa je ohranjen v veži zvonika.

³⁴ Damjan Prelovšek, *Cerkve sv. Jakoba v Ljubljani*, Ljubljana 1985, str. 4.

³⁵ Tako kot drugi redovni samostani so avguštinci skrbeli za bolnike, reveže, onemogle, gobavce pa tudi za splošni in kulturni napredek mesta.

Močan potres je leta 1511 verjetno porušil tudi cerkev. Po dograditvi samostana so avguštinci pričeli zidati novo cerkev. Temeljni kamen je leta 1513 položil škof Krištof Rauber. Dokončali so samo velik gotski prezbiterij za redovne pobožnosti. Manj sreče so imeli s cerkveno ladjo, ki se po širini ni razločevala od sedanje in je morala ostati sorazmerno zelo kratka zaradi obstoječega zvonika in hiš, ki so ji bile v napoto. Ko so avguštinci zaradi reformacijskega vrveža in velike zadolžitve leta 1555 odšli iz Ljubljane, je bila v cerkveni ladji zasilno prekrita z lesom le njena prva obočna pola ob prezbiteriju, drugo zidovje pa je razpadalo na dežju in snegu. Šentjakobska cerkev je imela sredi 16. stoletja križnorebrasto obočno shemo prezbiterija, v ladji pa po dva oltarja ob ozki odprtini slavoločne stene.³⁶

Nekdanji samostan in cerkev sta nato vse do prihoda jezuitov služila kot ubožnica, ki jo je cesar (njemu so avguštinci prodali celoten objekt) ustanovil za reveže in onemogle idrijske rudarje. Imenovali so jo cesarski ali dvorni špital. Verjetno so provizorično prekrili cerkveno ladjo in v nekdanjem samostanu na dvoriščni strani prizidali obokan nadstropni hodnik.

Prvi jezuiti, ki naj bi pomagali pri rekatolizaciji dežele, so po prizadevanjih poznejšega cesarja Ferdinanda II. in tedanjega stolnega dekana Tomaža Hrena prišli v Ljubljano leta 1597. Pri sv. Jakobu so s Hrenovo pomočjo pridobili cesarsko ubožnico. Iz domačega samostana v Gradcu jim je prišel na pomoč stavbarsko izobraženi redovni brat italijanskega rodu Martin Valorso. Ta je v letih 1598–1602 vodil zidavo samostana oziroma kolegija in obnovo cerkve. Nadzidali so nekdanji avguštinski samostan, ki je zgubil vzhodni del prečnega trakta in kapelo sv. Ane, in popravili cerkev. Jezuiti so dokupili vrsto hiš³⁷ pred samostanom in s tem prikrajšali magistrat za dobršen del letnega davčnega prihodka, vendar so si tako zagotovili nujno razširitev posesti proti zahodu. Hiše so stale vzdolž Rožne ulice na takratnem Sv. Jakoba trgu in so bile patidenčne. Zidava samostana je trajala še vse prvo desetletje 17. stoletja. Novi del se je razločeval od starega predvsem po

³⁶ Damjan Prelovšek, 1985, op. 34, str. 7.

³⁷ Za svoj samostan in deško semenišče so kupili trideset hiš in jih dali podreti. Izpisek o njih iz mestnih sodnih zapiskov sledi v poglavju Hiše in njihovi lastniki.

pravilnih slopastih arkadah in je bil simetrično prislonjen nanj. Tako so jezuiti v ljubljanski arhitekturi prvi utrdili ideal moderne italijanske gradnje z velikimi arkadnimi dvorišči.³⁸

Leta 1613 so pričeli povečevati cerkev in delo končali tri leta pozneje. Najpomembnejša novost je bila vsekakor postavitve notranjih opornikov v obliki delilnih sten, s katerimi so pridobili dve vrsti kapel z novimi oltarji. Ta tipološka sprememba je bila v začetku 17. stoletja v vsem obalpskem prostoru že dovolj razširjena. Šentjakobska notranjščina je s podaljšanjem za eno obočno polo in z razširitvijo slavoloka dobila enotnejši videz. Jezuiti tedaj še niso spreminjali poznogotskega oboka v prezbiteriju in so s križnim obokom prekrili tudi ladjo, kar je videti na pariškem načrtu prezidave iz nekdanjega jezuitskega arhiva v Rimu.³⁹ Svetloba je prihajala v notranjost skozi pravokotna okna med obokom in kapelami (na Valvasorjevih upodobitvah), saj pravih empor cerkev sprva gotovo še ni imela. V ladjo so vodili trije vhodi, glavni in dva stranska v obeh najbolj zahodnih kapelah. Odločitev za postavitve dveh zvonikov na zahodni strani je povzročila podaljšanje ladje še za eno obočno polo. Glavno, precej pusto fasado je odlikoval le umetnostno bogateje okrašen glavni portal. Pred njo je nastal manjši trg, omejen na straneh s samostanom in novim gimnazijskim poslopjem. Proti sredini 17. stoletja so prezbiteriju prizidali še novo zakristijo.

V strahu pred kugo, ki je pustošila po deželi, so kranjski stanovi med letoma 1667 in 1670 postavili osmerokotno *kapelo sv. Frančiška Ksaverija*, ki v razvoju baroka na Slovenskem predstavlja arhitektonsko pomemben člen. Z bogatim, izjemno kakovostnim okrasjem, delom severnoitalijanskih štukaterjev, nastalim do srede sedemdesetih let 17. stoletja, naznanja premik k beneški umetnosti. Kapela v veliki meri povzema tloris in višinsko sestavo Marijine cerkve v Novi Štifti pri Ribnici. V tem izjemnem prostoru je štukatura od vrha do tal arhitekturo dobesedno ustvarila, njena glavna tendenca je vse večja plastičnost. V strogo oblikovanem pritličju so nameščene slike iz življenja patrona, v nadstropju so v baročno smer prevedene figure serpentine, lahkotno telo kupole pa je posuto z girlandami. Kapela je verjetno ostala neposlikana, na njenem oltarju pa je

³⁸ Damjan Prelovšek, 1985, op. 34, str. 8.

³⁹ Publicirani načrt v: Damjan Prelovšek, 1985, op. 34, str. 7.

najverjetneje stal leta 1660 v Augsburgu kupljen srebrni kip Frančiška Ksaverija v naravni velikosti.⁴⁰

Po potresih leta 1691 in 1699 ter zaradi velike baročne vneme po prenovi Ljubljane je leta 1699 sledila obsežna modernizacija redovne cerkve. Tedaj so dvignili zunanje zidove ladje in s tem pridobili prostor za emporo. Ladja in prezbiterij sta dobila banjast obok, odstranili so poznogotske služnike v prezbiteriju in verjetno hkrati zaoblili njegov poligonalni zaključek. Še vedno ne vemo, kdo in kdaj je cerkev okrasil s štukom in jo poslikal, o čemer poroča Dolničar.⁴¹ Ponos jezuitske cerkve je bila nova fasada s še vidno pilastrsko členitvijo in z razgibano, iz ločnih segmentov sestavljeno baročno atiko. Marmornat portal s kronogramom prenove (1701) je nastal verjetno v delavnici ljubljanskega kamnoseka Bombasija.

Šentjakobska cerkev je leta 1773 dočakala razpustitev jezuitskega reda in s tem konec jezuitske šole, naslednje leto pa še hud požar, ki je uničil ostrešje⁴² in precej dragocenosti v notranjosti. Za silo jo je ukazal popraviti deželni glavar Marij Josip grof Auersperg leta 1775. Najhujšo škodo pa je doživela nekdanja redovna hiša, ki so jo kmalu nato podrli do tal. Pri tem lahko predvsem obžalujemo izgubo izredno bogatega fonda jezuitske knjižnice. V spremenjenih jožefinskih razmerah in po enajstih letih životarjenja je cerkev leta 1785 postala sedež novoustanovljene ljubljanske župnije. Oddati je morala številne dragocenosti, mnoge so bile uničene.

Kljub večkratnim poskusom, da bi cerkvi vrnilo nekdanji blišč, je bilo 19. stoletje v primerjavi z zrelim barokom umetnostno dokaj neuspešen čas. Slikar Janez Wolf je konec šestdesetih let na fasadi naslikal *sončno uro s prizorom klicanja k zadnji sodbi*, a so fresko pozneje z zidavo novega zvonika uničili. Obnovil je tudi *oltarno fresko* v prezbiteriju v duhu iluzionizma Pozzovega rimskega Ignacijevega oltarja, le figuralni del je zamenjal z nazarenskimi ideali. Leta 1850 so pozidali nov pevski kor. Ljubljanski stavbenik Franc Faleschini je sredi osemdesetih let napravil načrte za prenovo notranjščine. Tedaj so spremenili skoraj vso arhitektonsko

⁴⁰ Damjan Prelovšek, 1985, op. 34, str. 11.

⁴¹ Na pevskem koru in drugod so ob prenovi v osemdesetih letih 19. stoletja našli ostanke teh slikarij, ki se še vedno skrivajo pod beleži.

⁴² Cerkev je leto dni ostala brez strehe.

členitev in obogatili pilastre s korintskimi kapiteli ter venčni zidec potegnili v prezbiterij, kipar Franc Zajec pa je naredil še štukature na cerkvenem stropu. Vendarle so najpomembnejši prispevek 19. stoletja štiri stropne freske življenja, smrti in poveličanja apostola Jakoba, ki jih je leta 1886 naslikal Wolfov učenec Jurij Šubic.

Od dragocenega kiparskega inventarja moramo omeniti poznogotski *relief sv. Ane Samotretje* (sedaj je vzidan v veži pri stranskem vhodu), *baročne oltarje* – vrhunske umetniške dosežke domače kamnoseške delavnice Luke Misleja in sodelavcev Angela de Puttija, Jacopa Contierija in Francesca Robbe,⁴³ *glavni oltar* Francesca Robbe iz let 1728 do 1732 ter *oltar v kapeli Frančiška Ksaverija* Franca Grumnika in sodelavcev Paola Gropellija in Jacopa Contierija⁴⁴ iz obdobja od 1709 do okoli 1721.

Potres je leta 1895 prizadel tudi šentjakobsko cerkev. Zvonika so zaradi grožnje podrtja znižali do višine ladje oziroma strehe. Avtor celotne predelave cerkvene zunanjsčine in novega zvonika je bil arhitekt Raimund Jeblinger iz Linza. Glavno fasado je poskušal narediti še bolj baročno, zato ji je dodal niše, bogate okenske okvire in hildebrandtovsko atiko z obeliski ter visoki *relief Spremenjenja na gori* v lunetnem zaključku. To veliko delo kiparja Ivana Zajca iz leta 1897 se zgleduje po mojstrovinah italijanske visoke renesanse. Na mestu nekdanjega stika cerkve s samostanskim krilom na južni strani je postavil najvišji zvonik v mestu (65 m). Skozi njega je uredil stranski vhod in tako cerkev preorientiral proti trgu, ki je nastal z odstranitvijo jezuitskega kolegija. Verjetno so tedaj ob stranski vhod namestili monumentalna kipa sv. Roka in sv. Ignacija z baldahinoma, ki ju je izvedel neki graški kipar.

V tej zanimivi in po izvoru morda najstarejši ljubljanski mestni cerkvi je v kapeli sv. Križa pokopan Valvasorjev vzornik in predhodnik, znameniti kranjski historiograf Janez Ludvik Schönleben.

⁴³ Robbova sta kipa sv. Marije Magdalene in sv. Katarine iz leta 1727 na oltarju sv. Ane.

⁴⁴ Gropellijeva sta kipa serafa in keruba iz let 1709/10, Contierijeva pa prersonifikaciji Evrope in Afrike iz leta 1720.

MARIJIN STEBER

Za prvotni spominski *Marijin steber* na tako imenovanem Akademskem trgu pred glavno fasado šentjakebske cerkve v Ljubljani je načrte napravil Janez Vajkard Valvasor. Spomenik so po zaobljubi in v zahvalo za zmago nad Turki leta 1664 pri Dunaju naročili kranjski deželni stanovi. Neposredna vzpodbuda zanj pa je bilo verjetno dejstvo, da se je Kranjska leta 1679 rešila kužne nevarnosti. Od leta 1682, letnico izpričuje napis na Trostovem bakrorezu v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske, je stal Marjin steber pred cerkvijo sv. Jakoba, med jezuitskim kolegijem in gimnazijo.

Podstavek in spomenik sta bila narejena po Valvasorjevem vnaprej izdelanem modelu. Kip Marije Brezmadežne vrh stebra s korintskim kapitelom je modeliral salzburški kipar Wolf Weisskirchner mlajši, po njegovih napotkih pa ga je v Ljubljani ulil domači zvonar Krištof Schlag v svoji livarni pred Karlovškimi vrati. Na mnogokotnem marmornem podstavku, postavil ga je deželni stavbni mojster Marcello Genovese, z vzdano posvetilno ploščo⁴⁵ so stale kamnite plastike sv. Leopolda, sv. Jožefa, sv. Ignacija Loyolskega in sv. Frančiška Ksaverija. Leta 1780 so obnovljen spomenik predstavili na mesto podrtega jezuitskega kolegija. Sčasoma je toliko propadel, da so ga leta 1844 začasno podrli in Marijin kip hranili v cerkvi, o svetniških kipih in podstavku pa ni več poročil in so bili verjetno uničeni. Med letoma 1862 in 1870 so spomenik temeljito obnovili, ga po modelu kamnoseka Ignacija Tomana mlajšega nekoliko preoblikovali in predstavili na sredo med cerkvijo in Virantovo hišo. Štiri nove kositrne sohe ljubljanskih farnih zavetnikov sv. Nikolaja, sv. Petra, sv. Jakoba in sv. Janeza Krstnika so ulili v Münchnu.

Spomenik iz nabrežinskega kamna je začel prhniti, zato so ga morali leta 1937/38 ponovno obnoviti. Odločitev mestne občine je bila, da na istem mestu postavi nov, to je obnovljeni stari spomenik po načrtu Jožeta Plečnika. Arhitekt se je novega spomenika lotil precej monumentalno – mogočen steber po Vignolovih predlogah, okrog katerega je razvrstil vse figure, z Valvasorjevo Marijo in njenim starim kapitelom vred.

⁴⁵ Sedaj je vzdana v veži cerkve sv. Jakoba ob stranskem vhodu.

Obnovljen Marijin kip je postavil na star kaneliran stebrič sredi obnovljenih soh zavetnikov iz leta 1870. Spomenik je opremil s slovenskimi in latinskimi napisi, ki skupaj s kronogrami govore o njegovi pisani zgodovini. Kamnoseška dela, nov stopničast podstavek in nov monumentalni steber je iz podpeškega apnenca izvedel Alojzij Vodnik.⁴⁶ Nekdanji Šentjakobski, sedaj Levstikov trg, je dobival dokončno podobo od srede dvajsetih let 20. stoletja naprej s Plečnikovimi posegi.

ŠENTJAKOBSKI MOST

Čeprav štejejo Čevljarški most za enega najstarejših v Ljubljani, je zgodovinar Milko Kos mnenja, da je promet med Starim in Novim trgom prek Ljubljanice sprva potekal »Na Krnici«, to je med Šentjakobom in novotrškim Bregom. Leseni Šentjakobski most z dvema opornikoma, ki je povezal Krakovo in Breg s Šentjakobskim trgom, so postavili leta 1824. Ivan Stopar govori o pozidavi kamnitega, drugič lesenega mostu⁴⁷ leta 1827 oziroma pred letom 1827; na franciscejski mapi Ljubljane iz leta 1826 je že označen kot novi most. Ob gradnji so morali porušiti nekaj hiš na bregovih Ljubljanice.

Leseni Šentjakobski most, ki so ga že večkrat skušali nadomestiti z zidanim, a so imeli vselej težave zaradi slabih tal za temeljenje, so leta 1915 nadomestili z novim železobetonskim mostom. Tehnično inovativne načrte zanj je napravil inženir Alojz Kral, ki se je ukvarjal predvsem s projektiranjem cest, vodnih stavb in industrijskih objektov. Gradilo ga je podjetje Pittel & Brausewetter. Oblikovno je most obdelal arhitekt Alfred Keller. Damjan Prelovšek ga je označil kot masivno neobidermajersko arhitektonsko govorico Dunaja ob koncu secesijskega obdobja. Gradnjo je upočasnila vojna, zmanjkalo pa je tudi denarja za štiri bronaste reliefe, predvidene na mostni ograji. Prometu je bil predan brez slovesnosti.

Mestne oblasti so na enega od stebrov ograje leta 1974 namestile ploščo z bršljanom in kosami – znakom kmečkih upornikov. Pripis zraven govori o mestnem mlinu z jezom, postavljenem med tem mostom in izlivom

⁴⁶ Damjan Prelovšek, 1985, op. 34, str. 39.

⁴⁷ Ivan Stopar, Ljubljanske vedute, Ljubljana 1996, str. 87. Na Ferstlerjevi veduti iz leta 1838 je most videti kamnit.

Gradaščice, ki je povzročal poplave in delal škodo kmetom ob Ljubljanici pred letom 1514; uporni kmetje pa so leto pozneje napadli mesto in podrli mlin. Spominska plošča je delo kiparja Stojana Batiča.

GALLUSOVO NABREŽJE

Na Gallusovem nabrežju je vrsta hiš še danes opremljena z značilnimi ganki, kakršne so ta čas imele vse hiše na obrežju. Na koncih gankov so bili priveti, to so stranišča. Nesnago so odmetavali na breg kar prek ograj. Zaradi širjenja smradu daleč naokrog in nenehne nevarnosti požarov so ganki vznemirjali mestno gosposko, ki jih je sredi 18. stoletja brez uspeha skušala popolnoma odpraviti. Morali pa so urediti stranišča in odtod speljati odplake naravnost v vodo.

POD TRANČO

Ulica se nahaja na stičišču Starega in Mestnega trga, dveh delov Stare Ljubljane na desnem bregu Ljubljane. V izteku jo Čevljarski most povezuje z Novim trgom na levem bregu reke. Naziv Tranča je mogoče spremljati od srede 16. stoletja dalje. Ulica je dobila ime po stavbi, ki je imela v pritličju urejen podhod, v nadstropju pa *mestno ječo* – *trančo* (verjetno od konca 15. stoletja) in ječarjevo stanovanje. Podhod je bil zaradi prodaje kruha zelo zatrpan in so ga ovirali pešci, jezdec in vozniki. Pod staro Trančo so prodajali tudi ptice pevke in mravljinčja jajca. Podrli so jo leta 1632 in na njenem mestu za iste namene sezidali na oboku slonečo, novo dvonadstropno stavbo. Ta je stala do leta 1788, ko so jo zaradi dotrajanosti na licitaciji prodali in podrli.

V Tranči so imeli zaprte le najhujše hudodelce, ki so jih od tu vodili na morišče. Njih jok in stok sta vse bolj motila soseščino in mimooidoče, saj je šlo za eno najprometnejših mestnih uličic. Postavljene kramarske hišice in štiri mestne prodajalnice so ponujale v nakup vsakršne pridelke od masti, moke, sadja, divjačine do morskih rib in drugega. Živahno kupčevanje je potekalo tudi še po letu 1788, zato so ulico okoli leta 1820 za nekaj časa celo preimenovali v Divjačinski trg/Trg divjačine – »Wildpretmarkt«. V obokanem prostoru Tranče so kot

mestni najemniki od leta 1735 do konca 18. stoletja opravljali svoj posel tudi tako imenovani stolonoše, ki so v posebnih nosilnicah prenašali meščane po zanikrnih, blata in nesnage polnih ljubljanskih ulicah. Le redke ceste so bile namreč tlakovane.

Poleg tedanjega kopališča je v letih 1297–1484 za Trančo stal *komun (comaun)* – prvi ljubljanski magistrat. Takrat so ga prestavili na današnje mesto in namesto njega postavili kruharno (sedaj Stari trg 4).

Pod Trančo 2 (stavba sicer pripada Mestnemu trgu)

Nekdanji *Črnomeljski dvorec* iz 16. stoletja je stavba brez dvorišča, ki je združena s sosednjo v razčlenjen plastični blok. V nadrobnostih so iz tega obdobja pričevalni samo še pomoli, fasada Lepolda Hoferja je iz let 1788/89. Tri etaže nad rustificiranim pritličjem so povezane s pilastri, ki nosijo venec. V vrhnji etaži, nizkem mezzaninu, se menjavajo klasicistični antični triglifi in okna. Vse detajlne forme so stroge – zaprta okenska čela v obliki trikotnikov ali potlačenih segmentov, pilastrski kapiteli so dorski. O baroku tu ni več mogoče govoriti.

ČEVLJARSKI MOST

Čevljarski most je kot eden od najstarejših mostov v Ljubljani verjetno stal že v 13. stoletju in povezoval Mesto ter Stari trg z Novim trgom. Nekoč se je imenoval Zgornji, potem Mesarski in pozneje Čevljarski, po kranjsko Šušarski most. Na njem so pobirali mostnino in s precejšnjim prispevkom tako polnili mestno blagajno. Prek njega je v mesto prihajal deželni knez in v večjem številu kranjski, italijanski in nemški trgovci. Za časa Maksimilijana I. je bila na njem vrsta mesarskih kolib, od koder je odvratno smrdelo. Mesnice je dalo mesto leta 1614 odstraniti in napraviti nov leseni most. Postavil naj bi ga neki Peter Peliorini.⁴⁸ Pozneje je bilo na njem štiriindvajset kramarskih utic, večinoma čevljarskih. Na mostu so stali kipi sv. Antona Padovanskega, sv. Janeza Nepomuka in pozneje leseni kip *Ecce homo*, ki so bili leta 1841 in 1844 preneseni v cerkev sv.

⁴⁸ Darinka Kladnik, 1991, op. 15, str. 50.

Florijana.⁴⁹ Že pred tem so v poznih tridesetih letih razmišljali o novem mostu, ki naj ne bi bil lesen. Leseni most z lopami pa je leta 1654 pogorel. Zaradi pomanjkanja denarja je gradbeni odsek predlagal trajnejšo rešitev – most iz litoželeznih cevi ali viseči verižni most. V šestdesetih letih so razpisali natečaj in dobili šest načrtov za novi most. Občinski svet se je odločil za cenejšo rešitev. Posredovala sta jo Ravnateljstvo železarskih del kneza Auersperga na Dvoru in nadinženir Hermann z Dunaja ter pridruženi ponudnik Gustav Tönnies iz Ljubljane. To ponudbo so sprejeli in s tem podprli domačo obrt in industrijo. Tako je leta 1867 lesenega zamenjal prvi litoželezni, montažni Hrdeckega most (imenovan po županu Janezu Nepomuku Hrdeckemu), sestavljen iz konstrukcijskih elementov. Sodobni izdelek znane Auerspergove livarne na Dvoru pri Žužemberku so šteli med najzanimivejše rešitve tistega časa.

Današnji most je bil zgrajen v letih 1931 ter 1932 in je delo arhitekta Jožeta Plečnika. V svojem načrtu ga je v spomin na stari Mesarski most tudi prekril, da bi na njem postavili stojnice, kar pa ni bilo izvedeno. Po njegovi zaslugi je Hrdeckega most še ohranjen in prestavljen veže Poljanski nasip z Zaloško cesto.

⁴⁹ Lojze Kovačič, 1996, op. 19, str. 21.

DROBCI IZ ZGODOVINE SEJMOV NA LEVSTIKOVEM TRGU

Središče tržnega življenja v Ljubljani so predstavljali predvsem Vodnikov, Pogačarjev in Krekov trg, Adamič-Lundrovo nabrežje in Dolničarjeva ulica. Na teh lokacijah so prodajali na prostem večino živil in drugih vsakdanjih potrebščin. Z rastjo mesta je prodajni prostor postal premajhen. Mestne oblasti so že leta 1929 začele razmišljati o razpršitvi trga,⁵⁰ ki pa se nekaterim ni zdela primerna iz upravičenih razlogov. A kljub mnogim pomislekom so tega leta določili nov prodajni prostor na Levstikovem trgu. Od deset prodajalcev jih je pet prodajalo artikle, ki so se dobili v špecerijskih trgovinah – limone, pomaranče, fige ter slamnike, suho robo in igrače. Vendar je bil obisk trga precej skromen. Gospodinje so raje obiskovale Vodnikov in Pogačarjev trg, kjer je bila izbira večja. Leta 1930 so oblasti sprejele sklep o premestitvi vseh prodajalcev neživil – suhorojarjev, lončarjev, prodajalcev čevljev, malih manufakturnih trgovcev, vrvarjev ter prodajalcev izdelkov iz pločevine, železa in stekla z Vodnikovega na Levstikov trg. Zaradi bojazni, da bodo imeli na novem tržnem prostoru mnogo manj kupcev, so se prodajalci premestitvam uprli. Slabo založen Levstikov trg tako ni mogel zaživeti.

Levstikov trg so ponovno poskušali oživiti leta 1934 z odločitvijo o prodaji vseh vrst živil in predmetov kot na Vodnikovem trgu. Prodajalcem so celo dovolili, da so lahko prodajali na obeh trgih. S predvidenim urnikom Trnovčank in Krakovčank naj bi Levstikov trg postal nekakšna podružnica Vodnikovega trga. Pa tudi z odpravo tržnine niso dosegli namena. Prodajalci so jo raje plačevali na Vodnikovem trgu, kjer je bilo veliko več kupcev in s tem zaslužka. Na Levstikov trg, ki je vse bolj živetaril, so v sadni sezoni preusmerili kmečke prodajalce sadja.⁵¹

⁵⁰ Pred tem je bil že sredi dvajsetih let 20. stoletja določen nov tržni prostor na Cankarjevem nabrežju, na Petkovškovem nabrežju pa od leta 1928.

⁵¹ Nena Židov, Ljubljanski živilski trg, odsev prostora in časa, 1920–1940, Ljubljana 1994, str. 17.

Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg – city quarters, architectural features and their surroundings

Jože Suhadolnik

STARI TRG

Stari trg, the Old Square, also known in the past as Staro or Sprednje mesto, Old or Front Town, is the oldest part of Ljubljana. Today, it represents only the name of the street between Tranča and Stiški dvorec. It is squeezed into the narrow strip of land between the castle hill and the Ljubljanica river.

Public buildings, the city bakery and the public baths were built on it relatively late, although it was walled fairly early. The medieval architecture was not retained after the earthquake of 1511, but a series of baroque palaces have been preserved.

Stari trg 3

The house has its original groundplan and little has been added to it. The wall that climbed from the city gates up the castle hill to the »Pipers' Tower« has been retained in its longitudinal walls. The facade was remade in the 18th century.

Stari trg 4 – Valvasor's house

The 15th century house contained the *city bakery* and later the *city scales* and *storehouse*. The bakery was established in 1522, was rebuilt in 1636 and was given a luxurious late baroque facade in around 1770. In the immediate vicinity were the city scales and accommodation for the house's tenant. Beside it stood a device for punishing cheating bakers by a ducking in the Ljubljanica, as well as a 'shaming bench', stocks, for a similar purpose.

A memorial plaque on the house draws attention to the fact that the Slovene historian and writer, Janez Vajkard Valvasor, was born here in 1641.

Stari trg 6

In the 16th century, the house contained the *city baths* with steam room and sauna. It was managed by bath keepers or barber-surgeons who dealt in cures, blood letting and similar.

Stari trg 9 – Erberg's house

The stylish baroque facade with decorative hangings is probably the work of Matija Perski from around 1755. The marvellous oval staircase is ascribed to the master builder, Candido Zulliani, and is one of the finest creations of the baroque period.

Stari trg 11 a (13) – Schweiger's house

The four-storey house with the most beautiful late baroque, rococo frontage in Ljubljana belongs at the very peak of secular baroque architecture. It was given its present appearance at least as early as the mid-17th century. Its front facade, probably consisting of at least two older units, was redesigned in the mid-18th century. It is richly articulated with tiny rococo ornamentation and playfully broken with window gables. It is divided into shops on the groundfloor with luxurious rustic portal and upper accommodation storeys with a balcony on a stone console in the shape of Atlanta. The asymmetry is stressed with a semi-circular gable with the coats-of-arms of the owner and his wife. The facade, with pilasters, capitals, gabled window frames, decorative ornamentation and staircases are the work of the city architect, Candido Zulliani, and probably the stuccaturist from Klagenfurt, Johann Wolfgang Auracher. The appearance of the house has been preserved almost untouched.

The poetess, Lili Novy, lived here. There is bronze bust to her memory at the entrance, by the sculptor, Lujo Vodopivec.

Stari trg 22

There is an excellent *gothic relief* in the entrance hall of the house of the Crucifixion with Mary and John the Evangelist, from around 1585. It was formerly set into the façade.

REBER

Reber is a narrow, steep lane which opens into the otherwise connected building line between the houses Stari trg 17 and 19. It leads by picturesque curves and stairs to the castle plateau. From the mid-16th century it was called *Fool's lane*, and from the end of the 18th century, it was also known as »Chicken Lane«.

Osojna pot 3

Osoje stands at the meeting point of Reber and Ulica na Grad. The building core of the house at Osojna pot 3 is *the*

emperor's gunpowder tower, the remains of which are preserved up to the first storey. A stone is set into the facade with the date 1679. It was reconstructed as an inn in 1878.

STIŠKA ULICA

It got its name from *Stiški dvorec*. The former important traffic route linked Krnica by the Ljubljanica (where they unloaded cargo from the landing on Breg with barges) with Gornji trg and Dolenjska cesta. This route was probably already important in Roman times.

Stari trg 34 – Stiški dvorec – Provincial and District Courts – Arts and Crafts School – Ban Administration – Pedagogic Academy – Academy of Music

The forerunner of today's mansion originates from the 14th century. The monastery in Stična bought three houses here in 1321, 1458 and 1467. The Stična abbots then in 1629 and 1630 (according to some sources only in 1677) redesigned and rebuilt them as their residence, into *Stiški dvorec* as it is today. It was to a large extent a business establishment and warehouse for storage of their produce for sale. At the time of the disestablishment of Stična monastery in 1784, its possessions were awarded to the Provincial Religious Fund, and the mansion was used for various purposes. From 1830–1899, the seat of the Provincial and District Court was in the building. An arts and crafts school then operated in its premises, in 1938 the Ban Administration, after 1945 the Pedagogic Academy and then the Academy of Music.

Stiški dvorec is the first example of an early baroque building in Ljubljana. The almost unaltered noble and asymmetric frontage of the mansion, with double doors and other plastic and rustic ornamentation, originates from around 1700, when renovation was carried out, probably to the plans of Johann Georg Schmidt. The characteristic late renaissance or even manneurist ornamentation, the unbroken string course above the groundfloor and the strong line of the lintels of the window gables above the first storey powerfully stress the horizontal articulation of the facade. The mansion has been reconstructed more extensively in the interior. A new balcony on the first floor was added to the exterior in the 19th century.

HERCULES' FOUNTAIN

The fountain formerly stood in front of the Jesuit grammar school in Levstikov trg. In 1660, a temporary wooden statuette by Tolmesinger was added to it, which was replaced in 1675 by the statue of the Greek hero Hercules by

Kumerstainer. The statue, together with the renaissance fountain, was moved to the park of Eberg's mansion in Dol after 1775.

Hercules' fountain in modernised design has again been in its original place since 1991 (the original stands in the entrance hall of Magistrat). The copy of the original was made by the architect, Marko Mušič, the sculptor Julijan Renko and the stone Boris Udovič.

GORNJI TRG

The existence of a settlement here is proved by finds from the 1st century BC and the first years AD, during which Roman civilisation quickly advanced. Burials also took place in Roman times until the 5th century beside the paths in the area of the present Gornji trg and Karlovška cesta.

The area of Gornji trg is among the oldest of the city quarters. In the middle of the 18th century and probably even earlier, this part of upper Stari trg with the church of St. Florian was called *Visoki trg*. *Florijanska ulica* (or Gornji trg from 1952), which stretched from the present Janez Levec Primary School to the former Karlovška vrata was part of Stari trg. The part of Gornji trg from the church of St. Florian towards Karlovška cesta was marked as Karlovški trg in the list of house properties from 1802. From the Middle Ages onwards, it was important mainly as the main traffic route towards Dolenjska. Traffic along it only lessened after the Second World War when the new Karlovška cesta was led across Levstikov trg and through Rožna ulica in 1962.

At the beginning of the square, along the flanks of the castle hill, some old houses with three axis frontages and gables, turned to the street side and with narrow passageways – breathing spaces between them have been preserved. On the street side of the three-storey houses lived and worked master craftsmen, and on the courtyard side were rooms for handwork assistants and business.

Gornji trg 1

The *renaissance fragment* of an altar with St. Christopher from circa 1535 is set into the facade of the house. It is still Gothic in design, but already Renaissance in the manner of treating the body and the folds. It is probably part of an altar that has not been preserved from the former Augustine church, now the church of St. Jacob.

Gornji trg 4

In the second half of the 18th century, the natural history collection of the Ljubljana master surgeon Prezl – J. F. Breclj was arranged in the house. The natural historian and physician Baltazar Haquet later supplemented and enlarged it with his own collections. This Ljubljana »museum« was then very popular, and was even visited by Emperor Joseph II., Pope Pius VII in 1782 and the Russian Czar Pavel I. A *memorial relief plaque* with a portrait of Baltazar Hacquet is set into the procelium; he lived here from 1766–1787 and was a teacher of anatomy and surgery at the Ljubljana lyceum.

Gornji trg 9, 11, 13, 15 in 17

Despite the baroque renovation the houses have retained their old medieval urban plan. Some of the houses still have stone baroque portals, but they now have terraced gardens stretching high onto the castle slopes.

Gornji trg 16

The house close by the sv. Jakob rectory was once owned by the painter, Valentin Metzinger. This is testified by three shields, the painter's sign and the initials V. M. on the portal from 1635.

Gornji trg 18

In 1907–1908, Maks Fabiana built a new three-storey *St. Jacob rectory* on the site of a former inn, withdrawn from the old line of the street of Gornji trg and Rožna ulica. He thus widened the narrow bottleneck that was obstructing traffic. Its particularity is the circular reinforced concrete stair tower. A depiction of St. Lucia from the church of St. Florian, the work of Matevž Langus, is preserved in the presbytery.

Gornji trg 27

On the facade is located a high quality wooden polychromatic *late baroque statuette* of Mary with child or the Immaculate Virgin, by an unknown author from the second half of the 18th century. Later, the charitable Society of sv. Vincenc Pavelski arranged an orphanage here (orphanage of the Vincenc Society).

CHURCH OF ST. FLORIAN

After the great fire in Gornji trg in 1660, the inhabitants promised to erect a church in honour of St. Florian. Construction started in 1672, but it was only consecrated in 1696. The church and its fittings were again damaged by fire in 1774.

Of the original building, the nave with toothed cornice has been preserved. In a niche of the procelium are *sculptures of St. Charles Borromeo and Charlemagne*, probably made in Robba's workshop. At the side of the belltower is inbuilt a baroque fountain with male portrait heads. It was made by the stone mason, Franc Grumnik, in 1729. Around 1780 it was set beside the former redoubt at Levstikov trg 1 and then in 1862 transferred to the church of St. Florian.

The main portal from the beginning of the 18th century is the work of Mislej's masonry workshop, and the Padova sculptor Angelo de Putti also helped in its creation. It now serves as a niche for Robbo's baroque *sculptural composition of St. John Nepomuk*, made after 1727. Renovation of the staircase and entrance according to Pličnik's plans began in 1932, and in 1933–1934, the composition of St. John Nepomuk was additionally moved to the main portal, having been located since 1878 in the chapel of the Sorrowing Mother of God.

In the exterior wall of the left hand chapel is inset the *bearded head of an Emonan citizen* probably from the second century AD. Above the present entrance to the church on the north facade can be seen a *large frescoe of Mary, protectress of the City of Ljubljana*, by Janez Potočnik, from the end of the 18th century. The frescoe is in poor condition and has already been restored several times.

Of the sculptural and painting inventory, it is worth mentioning the baroque altar by the Ljubljana mason, Mihael Kuša, the stone statues in the sacristy of St. Rochus and St. Sebastian, from Mislej's and later Robba's house in Rožna ulica, the baroque statue, Ecce homo, from the former wooden Čevljarski most, the statue of Franc Ksaver Zajc and the pictures of St. Florian on the great altar, by Andrej Herrlein and Tomaž Kundišek.

ROŽNA ULICA

The street differed from other parts of the walled city. The majority of the still wooden houses were smaller and lower, but behind them there were relatively large gardens. Here lived members of the materially weaker classes. There are two conflicting theories about how it got its name: that it was named after the flowers that were cultivated in the gardens there, and more likely, that the street was neglected and dirty and popular humour christened it »flower« street.

LEVSTIKOV TRG

The former Šentjakobski, now Levstikov trg, concludes the preserved medieval city and its central artery Ciril-Methodov trg – Mestni trg – Stari trg. Already in 1344, the *court of the Kostanjevica monastery* is mentioned here, probably that which the Augustines who later settled here used as their monastery. In 1491, beside the south wall of the

presbytery of the church they began to build a three-storey house for the order with a long transverse wing to the south. After 1533, there was an »imperial hospital« in it. After their arrival in Ljubljana, the Jesuits bought it, together with thirty houses in the vicinity. At the start of the 17th century these began to make additions to the monastery and founded the first Ljubljana grammar school or educational institution in it, with a school and boarding house – college. The monastery took up almost the entire space between the rear houses along Rožna ulica, Gornji trg and Zvezdarska ulica. In 1774, it burned down and an open space was created beside the church, which was later transformed into a square. Its present appearance was given in the twenties and thirties of the 20th century by the architect Jože Plečnik. He set a new fountain in it and restored the column to Mary.

A connection between Šentjakobski most and Levstikov trg was made in 1915 through the narrow Trubarjeva ulica (then part of Levstikov trg). In the thirties of the 20th century, there was a market place in Levstikov trg with food, fruit and various objects, but it never fully came to life. In the sixties, one of the houses in Rožna ulica was demolished during the construction of Karlovška cesta through Levstikov trg.

Levstikov trg 1 – Jesuit Grammar School – Dance Hall – City Girls' School – Janez Levec Primary School

Teaching took place in the former six class Jesuit latin grammar school until 1790. After 1786, a public dance hall for the propertied classes was arranged in the building, which served for social and carnival events and gave the tone to social life in the 19th century. Between 1855 and 1895, the first city primary school for girls operated in it. Until the earthquake of 1895, which considerably affected the building and after which it was demolished, the Carniolian provincial council also gathered in the hall, and straw hats were sold in front of it.

The present school building was rebuilt in 1901 to the plans of the architect, Maks Fabiani. The monumental building, in which the city girls' school was again accommodated, is set at the conjunction of three squares. The facades are decorated with stuccatura with plant motifs and floral garlands. They are distinguished by clean lines, clearly articulated panels and reduced facade decoration.

The building is now occupied by the Janez Levec Institute, a primary school with an adapted programme.

CHURCH OF ST. JACOB

It is considered to be one of the most important baroque monuments in Ljubljana and is the first example of a Jesuit church in central Slovene lands with a unified nave and side chapels without a transverse nave. It was created on the site

of an older, probably romanesque predecessor. The gothic church from the 15th century would have been shorter than the present one and had a bell tower beside the western facade. It was probably destroyed in the earthquake of 1511. The Augustines began the construction of the new church in 1513 but completed only the gothic presbytery with a cross-ribbed vault scheme. With their departure from Ljubljana in 1555, the unfinished church was left to decay.

When they arrived in Ljubljana in 1597, the Jesuits obtained the imperial almshouse by St. Jacob. The building of the monastery, or college, and the renovation of the church between 1598 and 1602 was headed by the order's Brother Martin Valorso. They added to the former Augustine monastery, and the work continued throughout the first decades of the 17th century. Between 1613 and 1616, the church was repaired and enlarged. The two rows of chapels and the more unified appearance of the interior was an innovation. The nave was also covered with a cross vault and two bell towers were erected on the western side. A small square was made in front of the church, enclosed at the sides with the monastery and the new grammar school building. In their first Ljubljana architecture, the Jesuits reinforced the ideal of the modern Italian construction with large arcaded courtyards.

The octagonal *chapel of St. Francis Ksaver* constructed between 1667 and 1670 represented an important architectural link in the development of the Baroque in Slovenia. With rich, exceptionally high quality ornamentation, the work of northern Italian stuccaturists, made in the period up to around 1675, it marked a shift to Venetian art.

An extensive modernisation of the order's church followed in 1699, when they raised the external walls of the nave and thus obtained space for an emporium. The nave and presbytery were given barrel vaulting, the late gothic articulation was removed and probably at the same time, the polygonal termination of the presbytery was rounded. The new facade was given pilaster articulation and a broken baroque attic. The marble portal with chronogram of the renovation (1701) was probably made in the workshop of the Ljubljana mason, Bombasi.

The church experienced the disestablishment of the Jesuit order in 1773 and thus the end of the Jesuit school, and the following year also a fire. The former order house suffered the worst damage, and soon had to be razed to the ground, and in 1785, the church became the seat of the newly established Ljubljana parish.

In the second half of the 19th century, the restoration of the *altar fresco* in the presbytery (Janez Wolf), the painting of the ceiling frescoes (Jurij Šubic) and the renovation of the interior, with changes to almost all the architectural articulations, followed. The bell towers were removed after 1895. The author of the overall remodelling of the church exterior was the architect, Raimund Jeblinger. He added niches to the main facade, as well as rich window surrounds and an attic with obelisks and a high *relief of the Transformation on the Mountain* in the lunette of the termination, which was

made by the sculptor, Ivan Zajec, in 1897, on the model of the masters of the Italian high Renaissance. At the point of the former contact of the church with the monastery wing on the south side, he erected the highest bell tower in the city and reoriented the church towards the square.

Of the valuable sculptural inventory it is worth highlighting the late gothic *relief of St. Ann*, the *baroque altar* – peak artistic achievements of the domestic masonry workshop of Luka Mislej and associates Angelo de Putti, Jacopo Contieri and Francesco Robba, *the main altar* by Francesco Robba from 1728–1732 and *the altar in the chapel of Francis Ksaver* by Franc Grumnik and associates Paolo Groppelli and Jacopo Contieri, from the period from 1709 to around 1721.

MARY'S COLUMN

Janez Vajkard Valvasor made the first plans for a memorial column to Mary in the square in front of the main facade of the church of sv. Jacob, between the Jesuit college and the grammar school. It is thought to have stood here from 1682. The statue of the Immaculate Virgin at the top of the column with corinthian capitals was modelled by the Saltzburg sculptor, Wolf Weisskirchner the younger, and cast in Ljubljana by the domestic bellsmith Krištof Schlag. In 1780, the restored monument was moved to the site of the demolished Jesuit college, on the south side of the church. Because of its decay, the statue of Mary was then preserved in the church. The monument was again thoroughly restored between 1862 and 1870 and slightly redesigned to the plan of the stone mason, Ignacij Toman the younger. Four tin statues of the Ljubljana parish patron saints, St. Nicholas, St. Peter, St. Jacob and St. John the Baptist were cast in Munich. A new restoration in 1937–1938 was entrusted to the architect Jože Plečnik, who made the new memorial fairly monumental. The renovated statue of Mary was set on the old fluted column in the middle of the restored statues of the patron saints from 1870. The masonry work, the new stepped pedestal and new monumental column were made by Alojzij Vodnik.

ŠENTJAKOBSKI MOST

The wooden Šentjakobski most with two pillars which linked Krakovo and Breg with Šentjakobski trg, was erected in 1824. It was replaced in 1915 with a new reinforced concrete bridge. The plan for it was made by engineer Alojz Kral, and the design itself for the bridge by the architect, Alfred Keller.

In 1974, the city authorities placed a plaque on one of the pillars, with ivy and scythes – the symbol of peasant rebels. The memorial plaque is the work of the sculptor, Stojan Batič.

GALLUSOVO NABREŽJE

Some of the houses on Gallusovo nabrežje are still today fitted with the characteristic »ganki« or balconies, such as all the houses on the embankment had at one time. At the end of the balconies were the toilets. The waste was just brushed onto the embankment through the railing. Because of the spread of the stench and the constant risk of fire, the balconies worried the city authorities, who unsuccessfully tried to remove them in the mid-18th century. They had to arrange toilets and lead the waste from them directly into the water.

POD TRANČO

The street is located at the crossing point of Stari trg and Mestni trg. The name Tranča can be traced from the mid-16th century onwards. One of the densest traffic streets of the city, it got its name from the building which had a passageway arranged on its groundfloor, and on the upper storey the *city jail* – »tranča« (probably from the end of the 15th century and the jailer's accommodation. Because bread was sold there, the passage was very packed and obstructed by pedestrians, riders and drivers. It was demolished in 1632 and in its place a new three storey building resting on arches was built for the same purpose. This stood until 1788, when because it had outlived its useful life, it was sold at auction and demolished.

Only the most serious criminals were imprisoned in Tranča, who were led from there to the scaffold. The tradesmen's houses and four municipal shops erected offered all sorts of products for sale, from lard, flour, fruit and game to seafish and other things. Lively trade continued, so in around 1820 the street was renamed »Game Square«. In the vaulted premises of Tranča, chairmen also plied their trade as city tenants from 1735 to the end of the 18th century, who carried citizens in special chairs along the disorderly, muddy and muck-filled Ljubljana streets.

In addition to the then bathhouse, from 1297–1484 the »komun« – *the first Ljubljana city hall* – stood behind Tranča. It was then moved to its present location and a bakery erected in its place (now Stari trg 4).

ČEVLJARSKI MOST

Čevljarski most is one of the oldest bridges in Ljubljana. It probably already stood in the 13th century and linked Mesto and Stari trg with Novi trg. In the past it was called Upper, then Butchers' and later Čevljarski (cobblers'), in Carniolan Šušarski most. They collected tolls here and thus supplemented the city coffers. At the time of Maximilian I, there was a row of stinking butchers' stalls on it. The city had the stalls removed in 1614, and the new wooden bridge is said to have

been made by Peter Peliorini. There were later twenty-four tradesmen's stalls on it, mostly cobblers. On the bridge stood statues of St. Anthony of Padova, St. John Nepomuk and later the wooden statue, Ecce homo. In 1654, the wooden bridge with stalls burned down. In the sixties of the 19th century, the municipal council decided on a new bridge and after a competition chose the project by Engineer Hermann from Vienna. In 1867, the wooden bridge was replaced by the first cast iron, prefabricated Hradecky bridge (called after the mayor Janez Nepomuk Hradecky), made from construction elements. The modern product of the well-known Auersperg foundry in Dvor by Žužemberk was considered to be among the most interesting solutions of its time.

Today's bridge was built in 1931–1932 and is the work of the architect, Jože Plečnik. In his plans, in memory of the old »Butchers' bridge« it is also covered in order that stalls could be erected on it, but this was never carried out.

STAREJŠE VEDUTE OBRAVNAVANEGA PREDELA LJUBLJANE

Johannes Clobucciarich (Janez Klobučarič), detajl kartografske skice z miniaturnim krokijem Ljubljane, okoli 1605 (*Staiermärkisches Landesarchiv, Graz*)

Folpert van Ouden Allen, Velika veduta Ljubljane iz ptičje perspektive, okoli 1660, lavirana risba (Grafični kabinet HAZU, VZ, Zagreb; kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Almanach, Ljubljana iz Karlovškega predmestja, okoli 1665, lavirana risba (Grafični kabinet HAZU, Zagreb)

Janez V. Valvasor, Ljubljana od severozahoda, v skicni knjigi Topographia Ducatus Carnioliae modernae, okoli 1675, perorisba in tuš (Grafični kabinet HAZU, VS, Zagreb; kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Andreas Trost, Mala veduta Ljubljane, v knjigi Topographia Ducatus Carnioliae modernae, 1679, bakrorez (kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Ljubljana na uri v muzeju v Čeških Libercah, okoli 1680

Andreas Trost, Velika veduta Ljubljane (in na njej Mala veduta Ljubljane), v Valvasorjevi knjigi Slava vojvodine Kranjske, 1681 (1689), bakrorez (kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Andreas Trost, Marijino znamenje pred šentjakobsko cerkvijo v Ljubljani, v Valvasorjevi knjigi Slava vojvodine Kranjske, 1682, bakrorez (kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Friederich Bernhard Werner, Skica Ljubljane v popotni skicirki, 1713 (*Oberösterreichisches Landesarchiv, Linz*)

Friederich Bernhard Werner, Ljubljana, prestolnica Vojvodine Kranjske, 1732, lavirana risba (Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana; kopija v zbirki Risbe, slike in grafike, ZAL, Ljubljana)

Janez Dizma Florijančič, Prospekt/veduta na karti glavnega mesta Ljubljane, 1744, bakrorez (kopija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Leopold Wieser, Potni list s podobo Ljubljane, 1762, bakrorez (Grafični kabinet Narodnega muzeja Slovenije, Ljubljana)

Prospekt glavnega mesta Ljubljane na **pomočniškem priporočilnem pismu**, konec 18. stoletja, grafika (original v fondu Mesto Ljubljana, razno magistratno gradivo, ZAL, Ljubljana)

Ferdinand Runk, *Pristanišče na Bregu in Gallusovo nabrežje, konec 18. stoletja, lavirana risba (Akademie der bildenden Künste, Kupferstichkabinett, Dunaj)*

Alois Schaffenrath, *Pogled na Ljubljano izpod Rožnika, okoli 1820, kolorirana litografija (Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana)*

Alois Schaffenrath, *Stolno mesto Ljubljana, 1821, kolorirana risba (Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana)*

Maurer–Wolf, *Pristanišče na Bregu in Gallusovo nabrežje, okoli 1826, barvna litografija (Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana, kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)*

Neznani avtor, *Breg s Šentjakobskim mostom in delom Gallusovega nabrežja, okoli 1830, akvarel in tempera (Mestni muzej Ljubljana, Ljubljana)*

Neznani avtor, *Trg pred cerkvijo sv. Jakoba, okoli 1830, akvarel in tempera (Grafični kabinet Narodnega muzeja Slovenije, Ljubljana, kopija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)*

Henrik Ferstler, *Šentjakobski most z Grudnovim in Gallusovim nabrežjem, 1838, litografija (Grafični kabinet Narodnega muzeja Slovenije, Ljubljana)*

Franz Kurz pl. Goldenstein, *Ljubljana od jugozahoda, okoli 1860, akvarel in tempera (Grafični kabinet Narodnega muzeja Slovenije, Ljubljana)*

Opomba: V pokončnem zapisu so vedute Ljubljane oziroma kopije, ki jih hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana.

STAREJŠE KARTE IN NAČRTI OBRAVNAVANEGA PREDELA LJUBLJANE

Nicolo Angielini, Fortifikacijski načrt Ljubljane, 1586 (v arhivih v Karlsruheju in Dresdnu)

Giovanni Pieroni, Pianta di Lubiana, 1639 (originala v arhivih na Dunaju, v Gradcu in Karlsruheju, reprodukcija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Martin Stier, Fortifikacijski načrt Ljubljane, 1654 (originali v arhivih na Dunaju, v Gradcu in Karlsruheju, reprodukcija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Janez Dizma Florijančič, Karta (topografska) in prospekt glavnega mesta Ljubljane, 1744, bakrorez v Tabula chronographica Ducatus Carnioliae, 1744, ponatis 1745 (kopija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Gabriel Gruber, Ljubljana na zemljevidu Ljubljanskega barja, 1771 in 1785 (reprodukcija v zbirki Fototeka, ZAL, Ljubljana)

Ivan–Jean Scherrer, Načrt mesta Ljubljane, 1808 in 1811 (Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

L. Scheibendorf, Načrt mesta Ljubljane, 1808

Ferdinand Reiss, Ljubljana v letu 1809

H. A. Seykotta, Načrt glavnega mesta Ilirskega kraljestva Ljubljane, 1820

Jožef Schrey, Ureditev Zoisovega grabna, 1821 (original v zbirki Načrti, ZAL, Ljubljana)

Katastrska mapa mesta Ljubljane, 1826

Franc Dežman, Floris Ljubljane, glavnega mesta kraljestva Ilirije, 1827 (reprodukcija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Deželno gradbeno ravnateljstvo, Načrt mesta Ljubljane, 1827

Reiche, Načrt pokrajinskega glavnega mesta Ljubljane z najbližjo okolico, 1829 (Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Alois Schaffenrath, Ljubljana na načrtu trase posodobitve komercialne ceste Dunaj–Ljubljana–Trst, 1830

Joseph Franz Kaiser, Načrt glavnega mesta Ljubljane v kraljestvu Iliriji, 1830 (v arhivu v Gradcu; Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Karta Ljubljane, glavnega mesta kraljestva Ilirije, priloga Sartorijevega hišnemu koledarju za leto 1830 (Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Simon Foyker, Situacijski načrt pokrajinskega glavnega mesta Ljubljana, 1834

Deželno gradbeno ravnateljstvo, Načrt za preureditev Šentjakoba, Gradišča in Križank, 1834

Franc Pollak, Okolica Mestnega trga, 1837 (original v zbirki Načrti, ZAL, Ljubljana)

Katastrska mapa mesta Ljubljane, 1840 in poznejša reambulirana (original in kopija v zbirki Načrti, ZAL, Ljubljana)

A. Eisele, Napeljava vodovoda do Robbovega vodnjaka, 1844 (original v zbirki Načrti, ZAL, Ljubljana)

E. Luterotti, Načrt pokrajinskega glavnega mesta Ljubljane, 1860 (kopija v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana, Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Neuhofer, Načrt mesta Ljubljane, 1883

A. Zho(u)ber von Okrog, Načrt mesta Ljubljane po reambulirani katastrski mapi, 1883 in 1891 (Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Mestni stavbni urad, Razporeditev plinske razsvetljave v Ljubljani, 1885 (original v zbirki Načrti, ZAL, Ljubljana)

Ciril Metod Koch, Načrt mesta Ljubljana, 1902, ponatis 1905 (kopija litografije v zbirki Zemljevidi in karte, ZAL, Ljubljana)

Ciril Metod Koch, Načrt mesta Ljubljane, po 1919 (Zbirka načrtov, ARS, Ljubljana)

Opomba: V pokončnem zapisu so karte z načrti Ljubljane oziroma kopije, ki jih hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana.

IMENA ULIC, TRGOV IN NABREŽJA

ulice, trgi, nabrežja	omemba ulice v seznamu ljubljanskih hišnih posestnikov, drugih seznamih, spisih (in davčnih knjigah), označbe, leto poimenovanja	prejšnji naziv ulice, trga, nabrežja
Gallusovo nabrežje	1877 1923	Za Ljublanico (Hinter der Laibach) Sv. Jakoba nabrežje (St. Jakobsquai) Gallusovo nabrežje
Gornji trg	1770 1802 1848 1952	Sv. Florjana ulica (St. Floriangasse) – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i> Karlovški trg (Karlstädter-Platz) – od cerkve sv. Florijana proti Karlovški cesti – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i> Sv. Florijana ulice (St. Florians-Gasse) Gornji trg
Karlovska cesta	1840 1848, 1877	Zvonarska ulica (Glockengiessergasse) Karlovska cesta (Karlstädter-Strasse)
Kleparska steza	1848, 1877	Kleparska steza (Spenglersteig)

Levstikov trg – na prostoru poznejšega trga Sv. Jakoba, zahodni del	1770 1819/20 1833, 1840	Sv. Jakoba ulica (St. Jakobgasse) Starotrška cesta Stari trg
Levstikov trg – ulica proti Šentjakobskemu mostu	1848	Trubarjeve ulice (Trubergasse)
Levstikov trg	1774 1819/20 1848 1952	Trg sv. Jakoba Sv. Jakoba trg Sv. Jakoba terg (St. Jakobsplatz) Levstikov trg
Osojna pot	1906	Osojna pot
Pod Trančo	od srede 16. stoletja verjetno 17. stoletje 1802 1819/20 1833, 1840 1848	Pod komunom (Vnter dem Comaun) – <i>v urbarjih, zapisnikih mestnega sveta, računskih knjigah</i> An der Trantschen Trg divjačine (Wildpretmarkt) Pred čevljarskim mostom (Vor der Schusterbrücke), Pod trančo Pod Trančo (Vor der Schuster Brücke)

Reber	sreda 16. stoletja	Narn Steyg, Narrnsteig (Steza norcev)
	1640	Nornsteig, Im Perg (na griču) – <i>v davčnih knjigah</i>
	1770	Na Rebru – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i>
	1782	Narrensteiggassel – <i>v seznamu ulic, hiš in hišnih lastnikov</i>
	1798, 1800	Reber (Hühnersteig) – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i>
	konec 18. stoletja	Hühnersteig (Kurja steza), Narrensteig
	1819/20	Steza na grad (Fusssteig auf's Kastell)
	1840	Reber (Rebergassel)
	1848	Pervi reber
?	V rebri	
1923	Reber	
Rožna ulica	začetek 16. stoletja	Rožna ulica – <i>v trgovski knjigi</i>
	1533	Rožna ulica – <i>v listini</i>
	1848	Rožne ulice (Rosen-Gasse)
Sodarska steza	verjetno 17. stoletje	V bregu, skupaj z dolnjim delom Ulice na Grad – <i>v mestnih urbarjih</i>
	1848?	Drugi Reber (Zweiter Reber)
	1877	Sodarska steza (Bindersteig)

Stari trg		Trg
	1345	Stari trg – <i>v listini</i>
	1476	Trg (Platz) – <i>v listini</i>
	?	Starotrške ulice
	1822	Stari trg – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i>
	1848	Stari terg (Alter Markt)
Stiška ulica	1848	Zatiške ulice (Sitticherhofgasse)
	1877	Zatiške ulice
	1923	Stiška ulica
Ulica na Grad	verjetno 17. stoletje	V bregu – za dolnji del Ulice na Grad – <i>v mestnih urbarjih</i>
	1770	Ulica proti gradu – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i>
	1848	Za sv. Florijanam ali drugi reber (Am Fusse des Castellberges hinter St. Florian oder zweiter Reber), Drugi reber
	1877	Cesta na grad – <i>v seznamu hišnih posestnikov</i>
		Ulice na grad (Kastellgasse)
Vodna steza	1877	Vodna steza (Wassersteig)

POJASNILO

Vladislavu Fabjančiču so za Knjigo ljubljanskih hiš in njih stanovalcev služili naslednji viri: mestne davčne knjige, najemninski urbarji, urbarji raznih imenj v mestnem arhivu, muzejskem gradivu, škofijskem in stolno-kapiteljskem arhivu ter šentpeterskem župnijskem arhivu, inventarji plemičev v Narodnem muzeju, deželna deska, ponekod tudi zemljiška knjiga, ljubljanski mestni, sejni in sodni zapisniki ter izvirne in tiskane listine.

Navedbo hišnih lastnikov večinoma pričenja z letom 1600, od tedaj so ohranjene mestne davčne knjige, pa do leta 1876. Poznejše lastnike je potrebno iskati v zemljiških knjigah, če niso navedeni tukaj. Imena lastnikov so zapisana v pokončnem izpisu, v poševnem izpisu pod njimi pa so zapisana imena obrtnikov ali trgovcev, ki so v tisti hiši imeli svoje obrate in tamkaj plačevali obrtni davek. V seznamu hišnih posestnikov je poleg teh navadno navedena zemljiška gospoda. Če so krstna imena in priimki slovenski, so pisani slovensko. Vsi priimki, ki imajo kakršnokoli posebnost, so izpisani v oklepaju tako, kot so pisani v izvorniku. Fabjančič je pri večini hiš posebej navedel tudi imena lastnikov, kakor so podana v tiskanih seznamih hišnih posestnikov med letoma 1782 in 1903, ponekod je navedel tudi poznejše lastnike po tiskanih seznamih hišnih posestnikov v adresarjih. Kompletno zbirko teh podatkov hrani Narodni muzej Slovenije.

Zapis hiš in njihovih lastnikov sledi tekočim hišnim številkam po abecednem redu trgov, ulic in nabrežja. Sistem tekočih hišnih številčk je bil v veljavi med letoma 1805 in 1876. Objekti, ki v tem razdobju niso več stali, so lokalizirani med obema najbližjima številčkama. Od leta 1876 se je uveljavil sedanji Winklerjev sistem sodega in lihega številčenja glede na stran ulice, ki velja še danes. Pod sedanjo hišno številčko je najprej navedena *rektifikacijska številka*, pod katero je bil objekt vpisan v urbarjih, potem pod oznako *h.* prvotna hišna številka do leta 1805 in nato hišna številka med letoma 1805 in 1876 ter nazadnje pod *sed. st. št.* sedanja stavbna številka. Imena ulic so v glavnem taka kot leta 1938.

HIŠE IN NJIHOVI LASTNIKI

lokacija s hišno številko	čas lastništva	<i>nekateri osnovni podatki o stavbi, ime in priimek stanovalca, lastnika</i>
Gallusovo nabrežje 1, glej Stari trg 2		
Gallusovo nabrežje 7, glej Stari trg 8		
Gallusovo nabrežje 23, glej Stari trg 24		
Gallusovo nabrežje 25, glej Stari trg 26		
Gallusovo nabrežje 27, glej Stari trg 28		
Gallusovo nabrežje 29, glej Stari trg 30		

Gallusovo nabrežje 31, glej Stari trg 32		
Gallusovo nabrežje 35, glej Levstikov trg 9		
Gallusovo nabrežje 39, glej Levstikov trg 7		
Gallusovo nabrežje 41, glej Levstikov trg 6		
Gallusovo nabrežje 43, glej Levstikov trg 2		
Gornji trg 1 <i>1. hiša</i> (r. 177, h. 156, sed. st. št. 35)	vsaj 1571–1618 1618–1639 1640–1654 1655–1670 1671–1713 1714–1778	<i>Hiša je sestavljena iz dveh hiš, prezidanih v eno okoli leta 1756.</i> <i>Patidenčna hiša z vzdanim reliefom sv. Krištofa iz o. 1550.</i> Janez Khumperger (Khumberger), krčmar in mestni sodnik Kumpergerjevi dediči Marija Venetianer Janez Fischer dediči Janeza Fischerja (Füscher); Franc Bernard Füscher – 1684; Mihael pl. Wallensperg, stan. vojni trobentač 1684–1703 Janez Jurij Petterman

<p>2. hiša (r. 177, h. 155, sed. st. št. 35)</p>	<p>1778–1792 1792 1810, 1822 1826, 1840, 1853, 1877 1901 1938</p> <p>1600–1622 1623–1654 1655 1656 1657–1670 1671–1714 1714–</p>	<p>vdova Marija Ana Peterman Karel pl. Hallerstein, baron Jakob Prepeluch (Prepelluch) Anton Šmalc (Schmalz)</p> <p>Josip Derč, dr. Fran Leskovic</p> <p><i>Patidenčna hiša.</i> Matija Venetzianer (Mathes Vinitzianer), luterantski šolnik dediči Matije Venetzianerja vdova Marija Venetianer dediči vdove Marije Venetianer Baltazar Reibull (Reibulla, Rebolj?) dediči Baltazarja Rebolja (Reibula, Reiboll, Reywoll) Janez Jurij Peterman <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i></p>
<p>Gornji trg 2, Levstikov trg 1 (sed. st. št. 155) <i>1. hiša</i> (r. 227, h. 83, 136, 153, sed. st. št. 155)</p>	<p>1600–1606 1610–1613 1613–1618 1618–1628</p>	<p><i>Stoji na stavbišču treh meščanskih hiš in nekdanjega avguštinskega samostana (4. hiša). 1. in 2. hiša sta bili priključeni novi stavbi šele po potresu leta 1895.</i> dediči Janeza Matla vdova Luke Venezianerja žena Vida Schrimpfa dediči Luke Venetianerja</p>

2. hiša (r. 228, h. 82, 137, 154, sed. st. št. 155)	1630–1656	Dietrich Weege
	1657–1662	dediči Dietricha Weegeja
	1663–1687	Ignacij Renner
	1688–1735	Jurij Adam Fechner
	1735–1771	Janez Kroneis (Kraneyss), sedlar, in žena Marijana
	1771–1775	Janez Krst. Kauth, mešč. kirurg, in žena Frančiška
	1775	deželni stanovi
	1822, 1840, 1853	stanovsko poslopje
	1876	deželno poslopje
	1901, 1938	mestna občina
	1600–1603	dediči Martina Haffnerja (Hofer)
	1604–1606	Joahim Ježek (Jeschkh)
	1612–1625	Volk Lauterspöckh (Lauterspekh, Lauterspecht), krznar
	1626	Lauterspöckhovi dediči
	1627–1662	Ludovik Schönlöbl, mizar, mestni sodnik in župan
	1663–o. 1754	Schönlöblovi dediči, leta 1693 je tu Gladičeva hiša
	–1703	Franc Karel pl. Schwizen, okrajni odvetnik, dr. (v R. i. k.)
	–1713	Marija Magdalena pl. Schwizen (v R. i. k.)
	1713–	Gašper Pij pl. Schwizen (v R. i. k.)
	–1754	Regina Julijana Florijančič pl. Grienfeld (v R. i. k.)
	o. 1754–o. 1761	Janez Heider (Heider), klepar
o. 1761–1774	Anton Kehrer, sedlar	
1774	deželni stanovi	
1822, 1840, 1853	stanovsko poslopje	

3. hiša (h. 95, 138, sed. st. št. 155)	1876	deželno poslopje
	1901	<i>kot pri 1. hiši</i>
		<i>Hiša je stala na vogalu Gornjega in Levstikovega trga. V letih 1623 do 1626 je bila prenovljena in dvignjena za nadstropje. Že v Valvasorjevi dobi je bila vključena v poslopje jezuitske gimnazije – Bučarjevo hišo so jezuiti aplicirali in prizidali svojemu kolegiju in šoli. Po požaru leta 1774 je bila priključena reduti.</i>
	?– 1593	Tholhopfova hiša
	1593	Andrej Jager in žena Elizabeta
	1600–1618	Andrej Jager, leta 1613 Janez Drumbliz in Adam Rojšek
	1619–1621	hiša Andreja Jagra
	1622–?	dediči Janeza Jagra, Janez Krstnik Jager, deželni svetnik
	1623–1651	Janez Bučar (Putschar, Putscher), magister, ograjni odvetnik
	1652–1662	Bučarjevi dediči
	1663–1708	Bučarjeva hiša, oproščena davka
	1709–?	te postavke v d. k. ni več
	1775–?	deželni stanovi
	1822	stanovska plesna dvorana
1840, 1853	stanovsko poslopje	
1876	deželno poslopje (redutna dvorana)	
1901	<i>kot pri 1. hiši</i>	

4. hiša	1494–1553 1553–1597 1597–1773 1775–1895	avguštinski samostan cesarski špital, hiralnica idrijskih rudarjev, pozneje tudi bivših vojakov jezuitska gimnazija, jezuiti podrli staro poslopje in po požaru leta 1774 sezidali novo deželni stanovi (deželni odbor), do leta 1788 je bila tu gimnazija, nato reduta Po potresu leta 1895 je bila reduta podrta in zgrajena mestna ljudska šola.
Gornji trg 3 (r. 177 ½, h. 155, sed. st. št. 36)	1600–1606 1608–1631 1632–1633 1634–1639 1640–1641 1642–1647 1651–1670 1671–1680 1681–1686 1687–1752 1752–1780 o. 1780–1801 1801	<i>Patidenčna hiša.</i> Uršula Graf, vrvarica novomeški prošt; prošt Marko Kunius 1619–1621, prošt Albert Pösler 1622–1628 Jernej Kralj (Kraill), krojač dediči Jerneja Kralja Katarina Meglič (Meglitsch) Pavel Gosl dediči Pavla Gosla Janez Frölllich (Frölich) dediči Janeza Fröllicha Janez Florijančič (Floriantschitsch) hiša se ne navaja v mestnih urbarjih Marija Ana Petterman (ima tudi hiši na št. 1) Jožef in Jožefa Gregorc (Gregorz)

	1821 1821, 1822, 1840 1850, 1853 1876 1901 1938	Jožefa Juvan Janez Nepomuk Pavčnik (Pautschnig), tudi Pavšnik (Pauschnig) Marija Pavčnik (Pautschnig), hči Janez Bernard Antonija Doberlet Janko Barle
Gornji trg 4 (r. 226, h. 84, sed. st. št. 152)	1552 1568 1600–1621 1622–1642 1643 1644–1676 1677 1678–1717 1717 1717 1717–?(1773) 1733–1747 ?–1761 1773–1775 1775–1790	<i>Patidenčna hiša.</i> pl. Auerspergi Janez pl. Auersperg hiša gospodov Auerspergov Janez Marija Bosio (Wosia) dediči Janeza Marije Bosia Janez Jovankovič ali Ivankovič (Juancouitsch, Juankhouitsch) Jovankovičevi/Ivankovičevi dediči dediči Žige Götzla (Götsel, Götschl) Janez Krištof pl. Puchenthall Franc Lud. Radič, dr. iur. utr. Janez Lenart Osterrockh Frančiška Barbara pl. Knesenhoff, roj. Osterrokh Franc Anton pl. Knesenhof Anton Medard pl. Widerkher Janez Krst. Kaut, mestni kirurg, in žena Frančiška

	1790 1822 1826 1830 1840 1843, 1853 1876 1901 1928 1933 1938	Karel Moos, dimnikar, in žena Ana Marija Ana Moos Karel Moos Jožef Bučar (Wutscher) Janez Lerch, dediči Jožefa Bučarja (Wutscher) Jernej Pevec (Peuz) Štefan Žužek Matija Briski Anton, Milan in Srečko Kajfež Anton ml., Milan in Srečko Kajfež Frančiška Kajfež
Gornji trg 5 (r. 178, h. 154, sed. st. št. 37)	1600 1601–1603 1604–1606 1607–1625 1626–1631 1632–1638 1639–1640 1641–1644 1645–1646 1647 1651 1652–1653	<i>Patidenčna hiša.</i> Jožef Mohorič (Machoritsch) Žiga Židanek (Sigmundt Seidenik) dedič Žige Židaneka Rupert (Ruep) Weiland, nožar Janez Židanek (Seydenickh, Seidenekh), nožar Matija Tominec (Mathes Tominitz), krojač dediči Matije Tominca Katarina Meglič (Meglitsch) Gregor Oreh (Orech), krojač Jakob Seytter in Janez Gaionzel vdova Marija Magdalena Hoffstetter Marija Magdalena Schönlebl

	1654–1691 1692–1704 1705–o. 1773 o. 1774–1780 1781–1803 1803 1805 1808 1828 1829 1853 1877 1901 1936	Hoffstetterjevi dediči Janez Peer, sodni sel Štefan Steyrer (Steyerer, Steuerer), klobučar Marija Frančiška Novak (Nouakin) Andrej Novak (Nouak), klobučar Aleš (Alexius) Jakula Aleš in Helena Jakula Jožef in Barbara Babnik (Wabnig) Franc Cigler (Ziegler) Katarina Cigler (Ziegler) polovico, 1836 obe polovici Katarina Klenner Jurij Kunčič Jurij in Marija Kunčič Fran Stenta
Gornji trg 6 (r. 225, h. 85, 134, sed. st. št. 151)	?–1568 1568 1600–1603 1604–1609 1609 1616–1639 1640–1647 1651–1656	<i>Patidenčna hiša.</i> morda Peter Sperger, Timotej in Ana Kholpogkh in žena Mihe Kragulja (Khragulj)? Jernej Sallitinger dediči Jurija Seyrla Janez Drumlic (Drumbliz) Janez Asch, krojač vdova in dediči Janeza Ascha Katarina Dolničar (Dolnitscher) dediči Katarine Dolničar

	1657–1705	Janez Krst. Dolničar (Dolnitscher, od 1690 Thallnitscher), mestni sodnik in župan
	1705–1748	Janez Kozlevčar (Kosleutscher, Koslitscher, Kosleuitscher), pek
	1748–1789	Adam Zabukovec (Sabukhouiz), pek
	1789–o. 1789	Janez Nep. Zabukovec (Sabukhouiz)
	o. 1797–1800	Bernard Novak (Novack)
	1800	Aleš Jakulla
	1803	Jakob Novak
	1828	Simon Zweyer
	1843, 1853	Janez Zweyer
	1876	Anton Kotnik (Kottnik)
	1901	Fran Pock
	1928, 1933	Anton, Milan in Srečko Kajfež
	1938	Frančiška Kajfež
Gornji trg 7 (r. 189, h. 153, sed. st. št. 38)	1594–1600	<i>Patidenčna hiša.</i> Janez Warl (Walrel, Orel?)
	1601–1618	dediči Janeza Warla
	1619–1647	Marko Benkovič (Marx Wenkhoutsch)
	1651–1747	dediči Marka Benkoviča
	1747	Karel Jožef Danijel pl. Reising, grof
	1748–o. 1773	Luka Dobnikar, pek, in žena Neža
	o. 1773–o. 1795	Jožef Anton Bogataj (Wogatey)
	o. 1795–1800	Jožef Sinn

	1800 1816 1849, 1853 1876, 1901 1938	Franc Jurij Sinn Maksimilijan Sinn Venčeslav Feichtinger Karol Lachainer Alojzij Smerkolj in Josip Remžgar
Gornji trg 8 (r. 224, h. 86, 133, sed. st. št. 150)	1549 1568 ?–1569 1569 1600–1608 1608–1655 1656–1681 1681–1682 1683–1740 1740–1756 1756–1783 1783–1785 1785–1823 1823 1827 1832 1839 1839	<i>Patidenčna hiša.</i> Tomaž Strlekar (Starlegkher) Gašper Židanek (Sidenigkh) Jera, vdova Gašperja Židanka Martin Schmid, pek, in žena Felicita Jernej Rus (Jerne Russ) Mihael Rus dediči Mihaela Rusa Štefan Petrič, pek Petričevi dediči in vdova Franc Kozlevčar, pek Janez Kozlevčar, pek Franc Kozlevčar, duhovnik Valentin in Helena Novak (Novack) Valentin Novak Jakob Novak Marija Šeme (Scheme) Simon Jalen (Jallen) Franc Podržaj (Poderschei)

	1846 1847, 1853 1876 1901 1938	Marija Podržaj (Poderschai) Aleš Gorenc (Gorenc) Štefan Žužek Karol Žužek Gabrijela Žužek, Bogdan Žužek, dr.
Gornji trg 9 (r. 179, h. 152, sed. st. št. 39)	? ?-1588 1588-? ?-1594 1594 1604-1606 1607-1612 1613-1617 1617-1621 1622-1643 1644-1718 1718-o. 1753 o. 1753-o. 1774 o. 1774-1789 1789 1790 1804 1824	<i>Patidenčna hiša.</i> Jakob Pepel (Pepell) in žena Urša Pankracij Pepel Albanus (Albanus Pekh), pek Albanusovi dediči Florijan Wunder, pek Florijan (Florian), pek ? Gregor Schein Scheinovi dediči Kocijan Jordan, krojač, vinotoč Jordanovi dediči Jožef Weidinger, mizar Jožef Sitar (Sitter), dimnikar, in žena Marija Ana Janez Madona, dimnikar Karel Moos in žena Feliks Jožef Unterweger Gašper Goričnik (Goritschneg) Katarina Goričnik (Goritschnig)

	1844 1845 1850, 1853 1876, 1901 1938	Franc Zupan (Suppan) Valentin Fick Jožef Klisch Marija Bahovec, potem Bahovec Artur Bahovec
Gornji trg 10 (r. 223, h. 87, 132, sed. st. št. 149)	16. stoletje ?–1549 1549 1549–1552, 1568 1569 1600–o. 1603 1604–1606 1607–1615 1613–1623 1624–1626 1627–1654 1655–1658 1659–1672 1673–1687 1687–1717 1717–1764 1764–o. 1776	<i>Patidenčna hiša.</i> Srakar Jurij Tiffre, župan Blaž Harmuč (Harmutsch) Volk Lorberger, torbar gospa Lorberger (Larberger) Janez Jager Janez Jager, zdaj Syrgy (Sirga) hiša Janeza Jagra (Jäger) oz. leta 1608 hiša dedičev pok. Volka Lambergarja Marcontonio Marchesini, vojaški ranocelnik Marchesinijevi (Markasini) dediči dediči Adama Peserleta (Pessele), trobentača Janez Seyfridt Pelzhoffer Simon Vierttler, vrvar Vierttlerjevi dediči Ignacij Maiss (Mais), vrvar Peter Liani Franc Ksav. Jamnik

	o. 1776–1791 1791 1822 1825 1827 1834, 1840 1853 1876 1901 1928, 1938	Ignacij Hofman, urar Alojzij Hofman Gašper Virant (Wirand) Franc Šušteršič Mihael Šušteršič Janez in Franciška Pleško (Pleschko) Štefan Žužek (Schuschek) Miha Pakič Ana, Ema, Cirila in Marija Pleško Marija Ivanc
Gornji trg 11 (r. 180, h. 151, sed. st. št. 40)	1594–1603 1604–1612(?) ? 1613–1623 1624/25–1633 1634–1647 1651–1677 1678–1696 1696–1710 1711–1742 1742–1764 1764–1790	<i>Patidenčna hiša.</i> Klemen Kosterman (Clemen Costerman) Jurij Pokhstatt Vincenc Ljubčič, nato Klement Kern (Khern) Magdalena Khern, prednica v Velesovem Mihael Butalič (Wutalitsch) Butaličevi dediči; Ana Marija Butalič (Wuttalitsch) – 1645 Matija Henrik Müllner Müllnerjevi dediči Müllnerjevi dediči, Suzana Skube in dediči Franca Troparja Marija Suzana Markovič (Markhouitz) kot zastopnica dedičev Franca Troparja Matevž Kappus, pasar, in žena Marija Ana Jakob Čadež (Tschadesch), kotlar

	1790 1824 1835 1840 1845, 1853 1876, 1901 1938	Franc Ksav. Schwarzel Antonija Paschali Franc Ksav. Paschali Janez Albert Paschali, dr. Jožef Jung Alojzij Seliškar Jernej Šerjak
Gornji trg 12 (r. 222, h. 88, sed. st. št. 148)	?–1552 1552 ?–1568 1568 1600–1608 1608 1608 1630–1646 1647–1657 1658–1662 1662–1679 1680–1724 1724–o. 1758 o. 1758–1802 1802 1838, 1840, 1853	<i>Patidenčna hiša.</i> Gregor Amaschl, imenovan Petelin (Pettelin), in žena Rotija Martin Mravlje (Mareulle Mertz), trobentač Melhior Jančič (Jhannschitz) in žena Ana? vdova in dediči Krištofa Koširja (Koschier) Mihael Zorin (Surin), kotlar Miklavž Khlain, mestni sodnik in žena Elizabeta Sebastijan Liechtenberger, pek vdova Afra Liechtenberger vdova Elizabeta Pregelj (Preglin) dediči Elizabete Pregelj Matija Pavlin (Paulin), piskaški mojster dediči in vdova Matije Pavlina Baltazar Hoffman, urar, in žena Marija Ana Ignacij Hoffman, urar Baltazar Hoffman Karel Hoffman, tudi Hofman

	1877 1901 1928, 1933 1938	Karolina Jurman, nato Edvard Hofman Marija Hofman Marjeta Vanič in Marija Štembal Anton Janežič
Gornji trg 13 (r. 181, h. 150, sed. st. št. 41)	1600–1603 1604–1606 1607–1636 1637–1674 1674–1717 1717–1771 1771–1789 1789 1799 1811 1824 1824 1844 1844 1850, 1853 1876 1901 1938	<i>Patidenčna hiša.</i> dediči Janeza Feingasta Matija Raisinger Lovrenc Raisinger, slikar dediči Lovrenca/Lovra Raisingerja Mihael Wallich, trobentač Mihael pl. Wallensperg (verjetno sin prejšnjega) Jošt (Jodoc) Schrey Jožef Schrey Janez Alojzij Gruber Jožef Črnič (Tschernitsch) Franc Ruda Jožef Stroj (Stroy) Jera Stroj (Stroy) Jožefa in Jere Stroj mašne, cerkvene in bolniške ustanove v Kranju Valentin Pleiweiss Jakob Matozel Jakob Martinčič Jakob Roškar

Gornji trg 14 (r. 221, h. 89, 130, sed. st. št. 147)	1552	<i>Patidenčna hiša.</i> vdova in dediči pok. Avgušтина Zellerja
	1568	Avguštin Zeller
	1600–1606	vdova Janeza Fischerja, peka
	1607–1621	dediči Janeza Fischerja, peka
	1622–1630	Andrej Püchler, zlatar
	1631–1646	Martin Burjak (Wuriakh), mestni sodnik
	1647–1653	dediči Martina Burjaka pl. Weineckha
	1653–1662	Marija Sidonija Competer (Compater)
	1662–1705	Jakob Vidmar (Vidamar, Vidmayr), čevljar
	1705–o. 1775	Jakob Ubec (Vbiz, Vbez), brivec in dediči
	o. 1775–1789	Ignacij Urrichter, pasar
	1789	Rok Urrichter
	1790–o. 1798	Karel Sartori
	o. 1798–1808	Matevž Jama (Jamma)
	1808	Janez in Marija Ungelehrt
1831	Antonija Ungelehrt	
1834	Franc Ungelehrt	
1840	Jožef Bernbach	
1845, 1853	Anton in Marija Samuel	
1876	Marija Samuel in Ludovika Schaffer	
1901	Ludovika Schaffer	
1938	Ana Janežič	

<p>Gornji trg 15 (r. 182, h. 149, sed. st. št. 42)</p>	<p>1600 1601–1621 1622–1655 1657–1673 1674–1696 1700–1716 1716–1723 1723–1744 1744–o. 1752 o. 1753–o. 1772 o. 1773–1781 1781–1790 1790 1826, 1840, 1853 1877 1901 1938</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Janez Gebhart Gebhartovi dediči Gregor Perc (Perz), pek Matija Skube (Mathes Skhube), krznar dediči Matije Skubeta Jakob Krakar (Khrakher), krznar Anton Melzer in žena Marija Jakob Stampfl, krznar, in žena Neža, nato žena Marija Katarina vdova Marija Katarina Stampfl Janez Peter Cranthaller, vrvičar Karel Svietelski in žena Frančiška Lovrenc Šuprovč (Schuprouz), krčmar in Katarina Jožef in Apolonija Gučara (Gutschara), pozneje pisano Kučera (Kutschera), gostilničar Jožefa Kučera (Kutschera) Karolina Ramovš (Ramousch) in Franja Gabler Peter Ramovš Stanko in Drago Grabnar</p>
<p>Gornji trg 16 (r. 220, h. 90, 129, sed. st. št. 146)</p>	<p>1600–1606 1613–1623 1624–1626 1627–1660</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Mihael Slivec (Sliuetz), trobentač Elija Somrak (Samrakh, Sombrakh), zvonar Lenart Hanfling, padar Valentin Mavrič, slikar</p>

	1661–1677 1678–1682 1683–1716 1716–1718 1718–1740 1740–o. 1755 o. 1756–1819 1819 1827 1827 1830 1830 1840, 1853 1876 1901 1938	dediči Valentina Mavriča vdova Ana Mavrič dediči Ane Mavrič Urban Rančigaj (Rantschigey), čevljar Janez Jurij Kralj (Khrail)l Valentin Metzinger (Menzinger), slikar, in žena Marija Ana Jožef Rijavec (Riauez, Reauez, Reiauez, Reautz), pletar Jožef in Jožefa Gučera (Gutschera) Jožefa Kučera (Kutschera) Valentin in Agata Novak otroci Janez, Jožefa in Marija Novak, Valentinovo polovico Gregor Logar, polovico Agate Novak Gregor in Ivana Logar (Loger), Agata in Marija Novak Anton Lacheiner Karlo Lacheiner Ivana Podstudenšek
Gornji trg 17 (r. 183, h. 148, sed. st. št. 43)	1600–1622 1622–1625 1626–1635 1635–1671 1672–1737 1734–1778	<i>Patidenčna hiša.</i> Andrej Marschall Lovrenc Khodell, gostilničar Gregor Hauman, župnik v Moravčah Haumanovi dediči Janez Jurij Khapus Matija Christian (in njegovi dediči)

	1778–1792 1792 1794 1807 1823, 1828 1836 1836 1844 1848, 1853 1876 1901 1938	Maks Hafner, posteljar, in žena Uršula Maks Hafner (ima decembra 1793 tu gostilno) Vincencij Klampferer Jurij Selan (Sellann) Lovro Selan (Sellann) polovico hiše, nato še drugo polovico Alojzij Hofmann Jožefa Ahčin (Achtschin) Anton Ahčin (Achtschin) Karel Ahčin (Achtschin) Karel Ahčin (Achtschun) Josipina Košiček Janko Mehle, dediči
Gornji trg 18, Rožna ulica 2 <i>1. hiša</i> (r. 217, h. 93, 126; 143, sed. st. št. 143)	? 1568 1600–1622 1622–1647 1651–1664 1665–1671 1672–1677 1678–1686	<i>Tri patidenčne hiše.</i> <i>Patidenčna hiša. Vsaj del 1. hiše (prejšnjega župnišča) je bil žrtvovan razširjenju Rožne ulice in Gornjega trga.</i> Andrej Wolfin, krojač, in žena Evfemija Jurij Jurišič (Jurischitsch), predikant Nikolaj Werner Wernerjeva vdova in dediči vdova Sofija Weyss Tomaž Frankh, mizar Frankovi dediči Štefan Makovič (Makhouitsch, Makhouitz), mizar

2. hiša (r. 218, h. 92, 127; 144)	1686–1688	Pavel ZürkhI
	1689–1693	Zürkhlovi dediči
	1693–1720	Jurij Hergkh (Hörgkh), kolar
	1720–1741	Jurij Hafner (Höfner), kolar
	1741–o. 1769	Lovro Rostič, kolar, in žena Marija (pozneje Ana)
	o. 1769–1785	Janez Mihael Karer (Karrer, Kahrer), kolar, in žena Urša; op.: Karer je vpisan v urbar še leta 1849, ko je tu že zdavnaj župnišče
	1822, 1840, 1853	šentjakobsko župnišče
	1876, 1901	župnišče pri sv. Jakobu
	1938	šentjakobsko župnišče
	1582–1599	Miklavž Dular (Duelacher), krčmar in mestni sodnik
	1600–1601	Dularjevi dediči
	1601–1602	mestna občina
	1602–1603	Gašper Chamrer, tudi Kamrer
	1604–1608	Jakob Sattler, sedlar
	1608	Barbara Sattler
	1608/09–1630	Jernej Oven (Bartlmeen Ouen) ali Wider (Jerne Wyder), zidar
	1631	Ovnovi oz. Widrovi dediči
	1632–1651	Baltazar Raymundt (Reymundt)
	1652–1657	Mihael Janežič, Jančič, Janečič (Janetschitsch, Jantschitsch, Janesitsch) ali Jenčič, pek

3. hiša (r. 219, h. 91, 128; 145)	1658–1673	Mihael Osmuk (Osmukh)?, pek
	1674–1678	Mihael Janečič (Janetschitsch, Janeschitsch, Janesitsch), pek
	1693–1705	Lovrenc Podviz (Poduis), pek
	1706–o. 1752	Jurij Hribar, pek
	o. 1752–1778	Jožef Lavrič, pek, ima tudi 1. hišo
	1778–1792	Marko Šink (Schink, Schinig) in žena Lucija, imata tudi 1. hišo
	1792	Marko Šink in žena Elizabeta, imata tudi 1. hišo
	1798	Martin Grum, ima obe hiši
	1816	Marija Podržaj (Poderschay), obe hiši
	1840, 1853	Karel Herxel, ima tudi 3. hišo
	1876	Vinko Boben, nato Jakob Klopčič
	1901	mestna občina <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
		<i>Patidenčna hiša, ob hiši št. 16 na Gornjem trgu.</i>
	?– 1599	dediči Gregorja Prasserja
	1599–1606	Jurij Žlebnik (Schlebnikh), mesar
	1613–1628	Žlebnikovi dediči
	1630–1658	Janez Markovič (Markouitsch), čevljar
	1659–1661	Markovičeva vdova
	1662–1681	Matija Vidmar (Vidmair), čevljar
	1682–1708	dediči Matije Vidmarja
	1708–1722	Gregor Pezdirc (Pesderz), tkalec
	1723–o. 1769	Jurij Pezdirc (Pesderz), tkalec

	o. 1769–1778 1778–?	Jožef Lavrič, pek, ima tudi 2. hišo Marko Šink (Schink) in žena Lucija <i>Slede isti lastniki kot pri 2. hiši.</i>
	1822, 1840 1853, 1876 1901 1938	Marija Podržaj (Poderschay) Karel/Karol Herxel mestna občina <i>kot pri 1. in 2. hiši</i>
Gornji trg 19 (r./urb.št. 6 in 8/289, h. 147, sed. st. št. 44)	1600–1615 1615 1630–1638 1639–1652 1653–1653 1654–1656 1657–1664 1665–1735 1735 1735–1789 1789 1802 1808 1822 1837	<i>Patidenčna hiša.</i> Fabijan Naglič, krznar Štefan Veitl, mesar Gregor Kunstelj (Khunstl), trgovec in župan Luka Gorjup (Goriupp) Janez Mišič (Mischitsch), krznar Tomaž Mišič (Mischitsch), krznar dediči Tomaža Mišiča Matija Andrič (Andriz, Andritsch), piskač; bratovščina sv. Trojice od leta 1728 Janez Rezman (Roßman) mesto Ljubljana (napravilo tu oficirski dom) Friderik Killer, čevljar Franc Črnič (Tschernitsch) Anton in Jera Perko Anton Perko Janez Perko

	1849, 1853 1876 1901 1938	Jožef in Marija Golob (Gollob) Franjo Piškur st. Fran Piškur Josip Bezek
Gornji trg 20, Rožna ulica 1 (r. 216, h. 36, 98, sed. st. št. 112)	1600 1601–1606 1610–1615 1616–1621 1622–1623 1620–1624 1624–1664 1665 1666–1670 1668–1693 1694–1722 1723–o. 1754 o. 1755 o. 1765 o. 1772 o. 1776 1780 nato–1793	<i>Prvotno dva domca, nato ena hiša, podvržena desetemu vinarju in pozneje prostolastna hiša.</i> Matija Kheberl Kheberlova vdova Janez Žeban (Sebran, Schebran), kramar Žebanova vdova Janez Schaffer, kramar (v d. k.) Helena Žeban (Schubranin, v n. u.) dediči Helene Žeban vdova Gregorja Plehana dediči Gregorja Plehana Rozina Heutschl (Heuschl, v d. k. od 1671) Caharija Kreusenperger (Greissenberger), pasar Jurij Činčerlein, usnjarski mojster, in žena Rozina Marko Rozman, jermenarski mojster Baltazar Egenberger (Eggenberger) Anton Gril (Grill), pozlatar Jožef Weiss, pozlatar, in žena Terezija Anton Damian Janez Bučar (Wutscher), prostolastna hiša

	1793 1804 1835 1835 1846	Filip Jožef pl. Wallensperg Anton Šparovec (Sparovitz) Marjeta Ostermann Alozij Ramutha Franc Bučar (Wutscher)
Gornji trg 21 <i>1. hiša</i> (r. 184, h. 146, sed. st. št. 45)	1600 1601–1603 1604–1613 1613–1615 1616–1630 1631 1632–1637 1638–1666 1667–1676 1677–1682 1683–1685 1686–1734 1734–1780 1780–1792 1792 1794 1811	<i>Dve patidenčni hiši, po letu 1831 združeni v eno.</i> <i>Ob hiši št. 19 na Gornjem trgu.</i> Mihael Totsch (Tschatsch) dediči Mihaela Totscha Janez Zdelec (Sdelitz), lončar vdova Janeza Zdelca Matija Bolhar (Wolher, Wolchar, Wallichar, Wellicher), lončar dediči Matije Bolharja Mihael Bolhar (Wellichar, Wellicher), lončar dediči Mihaela Bolharja Janez Jurij Sršič (Scherschitsch) Gabrijel Lukančič (Lukhantschitsch) dediči Gabrijela Lukančiča Mihael Kukec (Khukhez), krznar Matija Golec (Galz, Golz), krznar, in žena Mica (Miza) Lovrenc Prager (Progar?), stanovski stavbenik Janez Jurij Griess Franc Karel Wesslan, upravnik Codellijevih posestev Marija Gabrijela Schuller, roj. pl. Werth, in mož Franc Ksav.

<p>2. hiša Gornji trg 23 (r. 185, h. 145, sed. st. št. 46)</p>	1823	Schuller
	1831, 1840, 1853	Franc Ruda Gašper in Jera Virant (Wirandt, Wirand), lastnika sosednje 2. hiše
	1861	Gašper Virant, še Jerine polovice
	1863	Ana Schuller
	1865, 1876	Jernej Žužek (Schuscheg) in žena Frančiška
	1892, 1901	Franja Čuček
	1938	Franja Kryl
		<i>Prej ob hiši št. 23 na Gornjem trgu. Prejšnja h. št. 21.</i>
	1600–1607	Gašper Vogrinec (Vogrinetz)
	1607–1612	Jernej Schmid, krojač
	1613–1618	vdova Jerneja Schmida in dediči
	1618–1636	Miha Pavšič (Pauschitsch, Pausch), gostilničar
	1637–1642	vdova Marija Pavšič (Pauschickhin)
	1643–1651	dediči Marije Pavšič
	1652–1660	Janez Khnab
	1661–1671	vdova Janeza Khnaba in dediči
	1671–1677	Rok Reddi, jermenar
	1678–1705	dediči Roka Reddija
	1705–1718	Jožef Kathey, jermenar
	1718–o. 1753	Simon Jerlich, jermenar
o. 1753–1778	Janez Pitonič (Pitonitsch), klobučar in žena Katarina	
1778–1811	Jernej Schanda in žena Katarina, potem Marija Ana	

	1811 1811 1822 1840, 1853	Franc Schanda Janez Feichter, pivovar, in Ana Feichter Gašper in Uršula Virant Gašper in Jera Virant (Wirand) <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
Gornji trg 22 (r. 215, h. 35, 97, sed. st. št. 111)	1600 1601–1603 1604–1623 1624–1640 1641–1646 1647–1662 1663–1693 1694–1703 1703–1725 1725–? ?– 1770 1771 1793 1817 1829	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Jurij Rakovec (Rokhauetz) Rakovčevi dediči Matija Rakovec (Rakhauetz, Rokhauetz, Rakhauiz), krznar dediči Matije Rakovca Luka Zaun, krznar Matija Korbič (Khorbitsch), jermenar Korbičevi dediči Mihael Wallich (Walh) pl. Wallensperg, trobentač Janez Jožef pl. Wallensperg, dr. iur. vdova Marija Elizabeta pl. Wallensperg Mihael Jožef pl. Wallensperg Janez Mihael pl. Wallensperg Filip Jožef pl. Wallensperg Ignacij pl. Wallensperg Nikolaj Recher

<p>Gornji trg 24 (r. 214, h. 34, 96, sed. st. št. 110)</p> <p><i>H Gornjemu trgu 24 pripada hiša na Hrenovi 4; glej Hrenova 4.</i></p>	<p>1600–1618 1619–1621 1622–1640 1641–1662 1663–1664 1665–1673 1674–1715 1716–1725 1726–1754 1755–1762 1763–1781 1782–1821 1821 1826 1831 1839 1846 1869</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Matija Štrukelj (Strukhl) Peter Pečahar (Petschocher), mesar Ambrož Zukhulin (Zokholin), sabljar Cukulinovi dediči dediči Luke Zauna Jožef Ženko (Schinkho, Schenkho), medicar Ženkovi dediči (Sinkho) Janez Jakob Fux Pavel Kleplath, pivovar, in žena Marija Katarina Kleplathovi dediči Kristijan Feichter, pivovarnar Pavel Bruner, pivovarnar, in žena Katarina Janez Feichter, pivovarnar Ana Feichter, polovico Janez in Katarina Feichter, Anino polovico oče Janez Feichter, četrtno sina Janeza Marija Feichter, por. Urh, pivovarnarica Janez Feichter ml.</p>
---	--	--

Gornji trg 25 (r. 186, h. 144, sed. st. št. 47)	1600–1612 1612 1612–1631 1632–1643 1644–1647 1648–1655 1656–1659 1660–1666 1667–1692 1693–1696 1700–1723/24 1723/24–1761 o. 1771–o. 1797 o. 1797–1799 1799 1806 1840 1841, 1853 1876 1901 1938	<i>Patidenčna hiša. Prejšnja h. št. 23.</i> dediči Jurija Somraka (Somragkh) Urša Greiner in Marta Radl, hčeri Jurija Somraka Janez Šuštarčič (Schuestertschitsch), mesar dediči Janeza Šuštarčiča Dietrich Khimerle hiša ni vpisana v davčno knjigo Ignac Renner, zvonar Matija (od leta 1665 Andrej) Gril (Grillius), župnik v Šentvidu pri Stični dediči Andreja Grila (Grill) dediči Adama Grila (Grüll) Matija Khaydasch in vdova Klara, por. Pilgram Franc Jožef Pilligram Franc Žiga Pilgram Terezija pl. Frankenfeld Ksaverija pl. Frankenfeld Marjeta Martinc (Martinz), roj. Feichter, drugič por. Tallavania Marjeta Tallawania njena hči Frančiška Laschan Karel Hudobivnik (Hudabiunigg) dediči Frana Bahovca Fran Zorman
---	--	---

Gornji trg 26 (r. 213, h. 33, 95, sed. st. št. 109)	1600	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Mihael Slivec (Sliuez)
	1600–1613	Jeronim Bartolei (Bartholey)
	1614–1620	Bartolejjevi dediči
	1621–1623	Matija Umek (Vmbeckh), čolnar
	1624–1625	Umekovi dediči
	1626–1646	Krištof Kržin (Kherschin, Khrizhiner, Kreschinner, Kherschinner), tesar
	1643–1645	Maruša Kržin (Marusch Khrischinnerin, v n. u.)
	1647–1677	Luka Willez (Bilec?), kuhar
	1678–1683	dediči Luke Bilca (Willez)
	1684–1685	Janez Krištof Puecher, mestni sodnik in župan
	1686–1689	Janez Piegl, dr. med.
	1690–1729	Piegljevi dediči
	1730–1782	Henrik Lehr (Mihael Löhr), kipar, in žena Marija Suzana
	1782–1788	Jožef Kočar (Gutschera, Kotscher, Kutschera), orglar
	1788	Pavel Pruner, pivovar, in Katarina
	1825	Janez Feichter, pivovar
	1826	njegova žena Ana Feichter, polovico
1831	Janez in Katarina Feichter, Anino polovico	
1837	sin Janez Feichter, Katarinino četrtno	
1839	oče Janez Feichter, četrtno sina Janeza	
1846	vdova Marija Feichter, por. Urh	
1865	sin Janez Feichter in njegova sestra Ana Julijana Steska	

Gornji trg 25, glej Ulica na Grad I		
Gornji trg 27 (r. 199, h. 123, 63, sed. st. št. 69)	1601–1606 1615–1618 1619–1631 1632–1639 1640–1651 1673 1674–1678 1679–1682 1682–1688 1689–1719 1719–o. 1769 o. 1769–1791 1791 –1806 1806 1811, 1822 1827, 1840 1843, 1853 1876 1901 1928, 1933, 1938	<i>Patidenčna hiša.</i> Andrej Premek (Premikh, Pramekh) David Lichtenberger Adam Rojšek (Royschekh), čevljar Mihael Taller, poštar in mestni sodnik Jernej Hmelj (Hmel, Hmell) dediči Adama Merčuna Friderik Renner, kipar Rennerjeva vdova in dediči Marcello Cerasolla (Zerasello, Zarasollo), stavbenik Cerasollovi dediči Janez Krst. Felber, dr. iur. utr. Jožef Knee, dr. med. Ferdinand pl. Erber, baron Jožef pl. Erberg, baron Matija Perko Valentin Pegam Mihael Meloni oz. Melony –1840 otroško zavetišče varovalnica za male otroke otroško zabavišče Društvo mladinska skrb

<p>Gornji trg 28 (r. 212, h. 32, 94, sed. st. št. 108)</p>	<p>1600–1613 1614–1624 1625–1662 1663–1667 1668–1674 1675–1688 1689–1693 1694–1741 1742–1749 1750–1799 1799 1809 1839 1846</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša, leta 1802 oproščena primščine.</i> Luka Petek (Petikh, Petteckh, Petigkh), mesar in mestni sodnik Petkova vdova in dediči (v d. k. dediči do 1639) Jurij Eržen, pek vdova in dediči peka Andreja Jošta Karel Schwüz (Schwüzen) Gregor Kisel (Küsel, Khüsell), kositrar Kislovi dediči Mihael Klemenčič, kositrar Janez Lauer, kositrar, in žena Regina Jožef Gebhart (Göbhardt) Jakob in Antonija Glavan Jakob in Terezija Glavan pl. Rus (Russ) Terezija pl. Rus (Russ) Marija in Janez Nep. Horak</p>
<p>Gornji trg 29 (dominikal. urb. r. 290/10, h. 122, 64, sed. st. št. 70)</p>	<p>1600 1601–1603 1604–1615 1616–1628 1630–1632 1632–1639</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> vdova Jurija Puca (Putz) dediči Jurija Puca Martin Millner (Mulner, Müller, Miller), krznar dediči Martina Millnerja Mihael Miller (Müllner), krznar dediči Mihaela Millerja</p>

	1640–1661 1662–1667 1668–1672 1673–1682 1683–1690 1690–1717 1717–1739 1740 1741–1771 1771–? ?–1804 1804, 1822 1840 1845, 1853 1876 1901 1928, 1933, 1938	Janez Müllner, krznar dediči in vdova Janeza Müllnerja Tomaž Skube (Skhube), krznar Skubetova vdova Marija Skube Skubetovi dediči Janez Failler, izdelovalec orgel Janez Jožef Tazoll, trobentač Janez Krst. Tazzol, trobentač mesto Ljubljana Jožef Seyfrid pl. Germek Janez Hieng Matija Wihofsky dediči Matije Wihofskega Peter Wolfsgruber Anton Klemečič (Klementsčitsch) Ivana Bayr Egon Bayr oz. Bayer 1933
Gornji trg 30, Hrenova 1 <i>I. hiša</i> (r. 211, h. 8, 76, sed. st. št. 82)	1600 1601–1603 1604–1609 1610–1615	<i>Hiša je nastala iz prvotnih treh hiš.</i> <i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Volk Siber; po d. k. in n. u. prvi trije negotovi. Volkova vdova (Schiberin) Gregor Mayr, mesar Gregor Mayr, mesar

2. hiša (r. 296, h. 8, 76)	1616–1626	Mayrjevi dediči
	1627–1634	Filip Kharisch, čevljar
	1635–1637	Karičeva vdova
	1638–1640	Janez Herbst, mesar
	1641	Herbstova vdova
	1642–1643	dediči Janeza Herbsta
	1644–1662	Andrej Liechtenberger, kramar, in žena Marija
	1663–1664	dediči Andreja Liechtenbergerja
	1665–1669	Ahac Zabukovec (Sabukhouiz), pek
	1670–1673	dediči Andreja Liechtenbergerja
	1674–1676	Matija Gorše, ključavničar
	1677	Francisco de Franzeskhy (v n. u.)
	1678–1682	Štefan Petrič, pek, in žena Ana
	1683–1688	dediči Štefana Petriča
	1689–1730	Jakob Markovič (Markhouitsch), čipkar, in žena Katarina
	1731–1770	Janez Novak, vrvarski mojster
	1771	Marija Novak
	1781	Bernard Novak, vrvar
	1820	Fortunat Novak
	1647	Andrej Lichtenberger (v d. k.)
	1674–1721	Francesco de Franceschi (Francesci)
	1721–1730	Jakob Muri (Mury), pletilec, in žena Marija
	1730–o. 1769	Gregor Ferlin (Förlin, Forlin) in žena Marija

3. hiša, Hrenova 1 (r. 297, h. [4], 76)	o. 1770	Marija Elizabeta Novak <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
	?	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i>
	1601–1603	Frajthofnik (Freithofnikh)
	1604–1612	Frajthofnikova hiša (v d. k.)
	1620–o. 1628	hiša Andreja Huetterja (v d. k.)
	o. 1629–1665	Jernej Freidthoffnigkh (v n. u.)
	1666–1691	dediči Jerneja Frajthofnika (v d. k. od 1654 Freithoffling)
	1691–1721	dediči Krištofa Freithofnika
	1722	Janez Rogelj (Rugl, Rugel), sodar
	1723–o. 1754	Jožef Svete (Svette), sodar
	o. 1754–o. 1758	Janez Zvoljenik (Suollenikh), sodar, in žena Marija
	o. 1758–o. 1769	Jožef Svete, sodar, in žena Marjeta
	o. 1769–?	Jožef Debeljak, sodar, in žena Elizabeta
	1784–1820	Peter Graub, čevljar
1820, 1840	Bernard Novak	
1853	Fortunat Novak	
1876	Jožef Kalin (Kallin)	
1901	Jožef Stenzel	
1938	Andrej Uršič	
		Adela Uršič

<p>Gornji trg 31 (r. 200, h. 121, 65, sed. st. št. 71)</p>	<p>1600–1601 1610–1622 1623–1628 1630–1643 1644–1657 1658–1663 1664–1673 1674–1729 1705–1728 1729–1771 1771–1801 1801 1840 1842 1876 1901 1928, 1933, 1938</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Joahim Ježko (Jeschkho, Inschkhe) Andrej Pufnik (Pofing, Pafing, Pafnigkh, Pufnegkh, Pufneg, Pufnickh), pek dediči Andreja Pufnika Jernej Žlebnik (Jerny Schlebnickh), pek Andrej Šuštarčič (Schistertschitsch), mesar Adam Wolff, goslač dediči Adama Wolffa Matija Juvančič (Juuantschitsch), puškar Pajk (Peikh), župnik Martin Kollweiss, mizar, in žena Ana Katarina Jožef in Frančiška Lustrig Jurij Herleinsperger Marija Bormann Franc Spingler Franc Spindler ml. Heribert Spindler Berta Zalokar</p>
<p>Gornji trg 32 (r. 210, h. 7, 75, sed. st. št. 81)</p>	<p>1600–1603 1604–1606 1613–1625</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Janez Zdelec (Sdelitz), lončar Matija Zgonek (Sganik) Peter Skalič (Schkhalitsch, Schkhalitsch) ali Stalič (Stalitsch)</p>

	1626–1637 1638–1643 1644–1647 o. 1648–1654 1653–1662 1663–1665 1666–1677 1678–o. 1753 o. 1754–o. 1769 o. 1770 1788 1800 1815 1825 1831 1839	vdova in dediči Petra Staliča (Stalitsch) Mihael Novak, mesar Novakovi dediči Peter Posavec, mesar Tomaž Schranz, čevljar Šrančeva vdova Tauber, čevljar dediči Tomaža Schranza Janez Fischer in žena Marija Andrej Zorman (Sorman) in žena Urša Janez Jurij Šimon (Schiemon, Schimon, Schiemunn) Marija Knerler, bivša vdova Šimon Filip Knerler in žena Ana, polovico hiše Filip Knerler in žena Ana, drugo polovico hiše Katarina Milač (Milatsch) Antonija Milač (Milatsch)
Gornji trg 33 (r. 201, h. 120, 66, sed. st. št. 72)	1588, 1594 1600–1628 1630–1639 1640–1647 1647–1653 1654–1656	<i>Patidenčna hiša.</i> Luka Seljanec (Selanitz, Selanetz), šolnik Luka Seljanec (Sellanez, Sellaniz, Schellouez, Selantz, Solonet, Sollanetz) Štefan Sever (Seuer) Štefan Sever (Seuer) in njegova žena Dietrich Khümerle dediči Janeza Schlüsla

	<p>1656–1659</p> <p>1660</p> <p>(1689) 1706–1791</p> <p>1791</p> <p>sledi</p> <p>1840</p> <p>1840</p> <p>1845</p> <p>1848</p> <p>1850</p> <p>1853</p> <p>1876</p> <p>1901</p> <p>1938</p>	<p>Melhior Klešnik (Klischnigkh, Khlischinkh od 1659, Khlesing od 1700)</p> <p>Klešnikovi dediči</p> <p>hiša cesarskega orožničarja; Anton Lampacher, orožničar 1752</p> <p>Janez Kristijan (Christian) in žena Terezija</p> <p>Jurij Herleinsperger</p> <p>dediči Janeza Herleinspergerja</p> <p>Marija Bormann</p> <p>Marija Herleinsperger, Jožefa Gromann, Vincencij, Ana, Konrad in Cecilija Herleinsperger</p> <p>Marija Herleinsperger</p> <p>Ignacij Milač (Milatsch) ml.</p> <p>Marija Borman</p> <p>Jožefa Gorišek</p> <p>Josip Tavželj</p> <p>Novakovi dediči</p>
<p>Gornji trg 34 (r. 209, h. 6, 74, sed. st. št. 80)</p>	<p>1600–1606</p> <p>1607–1618</p> <p>1618–1621</p> <p>1622–1623</p> <p>1624–1627</p> <p>1628–1631</p> <p>1632–1642</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i></p> <p>vdova Mihe Tamrerja</p> <p>Janez Ditrih Pischler (Pyschler, Püschler), ključavničar</p> <p>Pischlerjeva vdova</p> <p>Pischlerjevi dediči</p> <p>Kristijan Pauer, goslar</p> <p>Pauerjeva vdova</p> <p>Andrej Menek (Menegkh, Menigkh), krojač</p>

	1643 1644–1651 1652–1658 1657–1658 1659–1727 1728–o. 1753 o. 1753 1755 1756 o. 1767 1817 1831 1839	Menekovi dediči Simon Wolf, kramar Jurij Kralj (Greill, Khraill), ostrogar Simon Wolf, istočasno s Kraljem vdova in dediči Simona Wolfa Matija Kastelec, krojač, in žena Urša Luka Črne, pek vdova Katarina Kastelec Janez Mazovec (Masouiz) in žena Marija Simon Lednik (Lednig, Ledeneg), čevljar, in Alojzija Lednik Filip in Ana Knerler Katarina Milač (Millatsch) Antonija Milač (Millatsch)
Gornji trg 35 (r. 202, h. 119, 67, sed. st. št. 73)	?–1588 1588 1600 1601–1615 1616–1628 1630–1632 1633–1651 1652 1653 1654–1677	<i>Patidenčna hiša.</i> brata Jurij in Lovre Mrak (Mrackh) Boštjan Kozjek (Kosegekher?) in žena Neža vdova tkalca Boštjana Sirnika (Sirnikh) Jernej Petrič (Jerne, Jerny Petritsch), mesar dediči Jerneja Petriča Janez Trettenstain dediči Janeza Trettenstaina Dionizij Neuriser, pek Gašper Eder, irhar dediči Gašperja Edra

	1678–o. 1757 o. 1757–o. 1766 o. 1766–1792 nato 1792 nato nato 1809 1817 1820, 1840 1853 1876 1901, 1938	Matija Gorše, ključavničar, in dediči Volbenk Ruckhenthaller, ključavničar, in žena Katarina Anton Schichtner, nožar Marija Reder Jožef Jenčič (Jentschitsch) Andrej Gorenčič Luka in Jera Skerl, potem Luka Skerl sam Jurij Jama Andrej Licht Franc Alojzij Ramutta, 1840 Ramutha Ramutovi dediči Franjo Bahovec Alojzij Tome
Gornji trg 36 (r. 208, h. 5, 73, sed. st. št. 79)	1600 1601–1607(?) 1608(?)–1623 1624–1628 1630–o. 1652 o. 1652–1656 1656–1662 1663–1676 1677–1696	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> hiša Jerneja Starmana (Jerne Starmans), zdaj Žibranka (Schibrankha) in njen mož Janez Žibran Janez Žibran (Schibran) vdova Marjeta Kheberl Andrej Feichtinger, ključavničar Jurij Millner (Müllner), ostrogar Jurij Edl, lončar Gregor Nahod (Nachadt), tkalec Nahodovi dediči Pavel Gorjup (Goriup), piskač

	1696–1734 1734–o. 1770 o. 1770–1789 1789 1811 1822 1827 1836 1840 1846 1853 1876 1901 1938	Mihael Hoffer, mizar Jurij Kappus, čevljar, in žena Ana Marija Marija Graub Jakob Kollmaier in žena Jera Katarina Česen (Tschessen) Katarina Bonath Matija in Karolina Rupnik Leopoldina, Marija, Viktorija in Karel Rupnik (1/2) Matija Rupnik (Rupnick) in otroci Ivana Rupnik (1/2) Ivana Rupnik (Rupnick) in otroci Janez Jenko Terezija Čehun Terezija Zagorc
Gornji trg 37 (r. 203, h. 118, 68, sed. st. št. 74)	1537 1588 1600–1603 1604–1615 1616–1621 1621–1628 1630–1631 1632–1635 1636–1638	<i>Patidenčna hiša.</i> Gregor Trbovšič (Tribauschitz) dediči Simona Petelina (Pettelen) Matija Ambschel Benedikt Nebergoy (Nebragey, Nebergai, Nebergoy) Nabergojevi dediči Miha Kopun (Copaun, Copauner, Capauner), krznar Kopunovi (Khapauner) dediči Krištof Otto (Otho), mestni sodnik in župan Miha Plankh, krznar

	1638–1640 1641–1654 1655–1658 1659–1660 1661–1667 1668–1690 1691–1712 1712–o. 1766 o. 1766–1794 1794 1822 1826, 1840, 1853 1876 1901, 1938	Plankhova vdova Janez Jauch, krznar Jauchovi dediči Jernej Khranich, ostrogar Khranichovi dediči Ignacij Proy, ostrogar Projevi dediči Matija Gorše, ključavničar, in žena Magdalena Kristijan Gottlieb Göbler in žena Katra Tomaž Müller Marija Müller Karel Müller Jakob Spoljarič (Spoljarich), nato Terezija Spoljarič Ivan Spoljarič (Spoljarich)
Gornji trg 38 (r. 206, h. 4, 72, sed. st. št. 78)	1600–1615 1616–1623 1624–1631 1632–1634 1635–o. 1647 o. 1648–1657 1658–1678 1679–o. 1691 1692–o. 1693	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Jurij Kos (Khoss), čuvaj Kosovi dediči Štefan Hrešan (Hreschan) Hrešanova vdova Matija Wolf, godec, in žena Barbara Adam Wolf, godec, in žena Ana Andrej Penec ali Penič in žena Katarina dediči Andreja Penca/Peniča Lovrenc Mezkho

	1694–1716 1716–1734 1734–o. 1754 o. 1754–1789 1789 1810 1811 1822 1840, 1853 1876 1901 1938	Primož Hrovat (Hrauath, Crabath), čevljar Gregor Trebar, čevljar, in žena Regina Janez Krst. De Fabiani Peter Graub, čevljar Jakob in Jera Kollmaier Franc, Cecilija in Terezija Kollmaier Katarina Česen (Tschessen) Katarina Bonath Katarina Bonasch Martin Regali Fran in Marija Regally Lavoslav Brus
Gornji trg 39 (r. 204, h. 117, 69, sed. st. št. 75)	?–1537 1537 1588? 1600–1618 1619–1624 1624–1647 1651–1658 1659–1677 1678–1783 1783–1789 1789	<i>Patidenčna hiša.</i> Janez Schon Luka Messrer in žena Helena Jakob Grivec? Florijan Mischföll (Mischuel, Mischfell), čevljar Mischföllovi dediči, hči Katra (Catra) Janez Zentz, krznar Krištof Khüsler, iglar Jernej Kruhar (Khruchar), ključavničar in ostrogar dediči Jerneja Kruharja Marija Elizabeta Gebler Anton in Elizabeta Fillhaber

	1817	Anton Vielhaber
	1818	Jakob Jamnik (Jamnig)
	1818	Janez Nep. Harnisch
	1832	Frančiška Harnisch in hči Elizabeta
	1833	Janez Schmitz
	1841, 1853	Jurij Waschel
	1876	Barbara Waschel
	1901	Pavlina Recknagel
	1938	Franjo Gabrijelčič
Gornji trg 40 (r. 207, h. 3, 71, sed. st. št. 77)	1600–1615	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Jurij Kos (Khoss), čuvaj
	1616–1624	Kosovi dediči
	1624–1631	Štefan Hrešan (Hraschan)
	1631–1651	Andrej Wellicher, lončar
	1652–1660	Gregor Grdak (Gerdakh), klobučar
	1661–1672	Grdakova vdova
	1673–1690	Grdakovi dediči
	1690–1711	Matija Andrič
	1712–1720	Sebastijan Peer
	1720–o. 1759	Jernej Kastelic, čevljar, in žena Marija
	o. 1759–1811	Simon Lednik (Ledeneg, Lednig, Ledenig), čevljar
	1811	Jurij Klavs (Klauss)
	1833, 1840	Jožef Klavs (Klauss)
	1847	Elizabeta Karničnik (Karnitschnig)

	1853 1876 1901 1938	Marija Uršič (Urschitsch) Jožef Čizmer Marija Primc Franc Klopčič
Gornji trg 42 (r. 205, h. 2, 70, sed. st. št. 76)	1600–? 1610–1615 1616–1631 1632–1637 1638–1657 1658–1714 1715–1737 1737–o. 1753 o. 1753–1784 1784–1796 1796–1808 1808 1817 1840, 1853 1876 1901 1938	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> vdova Mihe Skubca (Scubetz) Lenart Novak (Nouakh), čevljar Lovro Wolff, vinomerec Wolffova vdova Marija Marija Sever (Seuer) dediči Marije Sever dediči Janeza Weissa Boštjan Auer, ključavničar in žena Marija Salome Tomaž Bišek (Wischekh) in žena Marija (do o. 1771) Jurij Wischekh Jurij Kunovar Florijan Tomec (Thomtz) in Marija Florijan Tomec (Thomtz) Janez Tomec (Thomtz), Tomc –1853 Friderika Pregelj (Pregl), nato Marija Marn Gundula Marn Jakob Jesih

Hrenova 4		
<i>1. hiša</i>	1600–1606 1607–1612 1612 ?– 1618 1618–1623 1619–1626 1631–1644 1644–1672 1673–1715 1715–o. 1765 o. 1766–o. 1775 o. 1775–?	<p><i>Nastala je iz dveh prvotnih hiš. Leta 1767 je pogorela in so jo spremenili v drvarnico in šupo za vozove. Ob hiši na Hrenovi 6.</i></p> Urban Bratec (Wratetz) Marko Zaplatnik (Saplatnik), lončar Jakob Hršan (Härschen, Herschän; Eržen?), lončar dediči Urbana Bratca (Wratetz) Marija Ogradnik (Ogradnickh) Filip Kharisch (v d. k.) Janez Hribernik (Hribernegkh, Hribernickh) Hribernikovi dediči Andrej Kroiss (Khrauss), čuvaj in žena Marija Gašper Pongratz Mihael Karrer, kolar Kristijan Feichter, pivovar <p><i>Dalje kot pri 2. hiši.</i></p>
<i>2. hiša</i>	1600–1612 1613–1615 1620–1623 1624–1625 1626–1664	<p><i>Ob hiši na Hrenovi 2. Leta 1767 je pogorela, iz nje so napravili hlev. Hiša je bila že od prvega štetja leta 1770 sestavni del hiše Gornji trg 24.</i></p> Jurij Hrovat (Jury Khrabath) Jernej Mole (Jerne Male) Jernej Mali (Jerny Mally), grobar vdova in dediči Jerneja Malija (Malle) Martin Feuman (Feyman), tkalec

	1665–1671 1672–1681 1681–1682 1683–1684 1685–1686 1687–1729 1730–o. 1765 o. 1765–1781 1782 1825 1831 1837 1839	Feumanovi dediči Primož Juvančič (Juuantschitsch), tkalec Juvančičevi dediči Janez Jurij Khapus Mihael Liškutin (Lischkhutin, Lisskhutin) Liškutinovi dediči Henrik Mihael Löhr (Lähr), kipar in žena Marija Kristijan Feichter, pivovar Pavel Bruner, pivovar Janez Feichter, pivovar sin Janez Feichter in Katarina, polovico sin Janez Feichter, Katarinino četrtino oče Janez Feichter, sinovo četrtino
Hrenova 6 (r. 295, h. 31, 93; 105, sed. st. št. 107/1, 107/2)	1600–1606 (?) 1610–1641 1642–1643 1644–1661 1662–1722 1723–1732 1732–1759 1759–o. 1778	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša in vrtič. Prvotno verjetno dva domca ali »grunta«.</i> Urban Bratec (Wratetz) Janez Ellicher (Ellicher, Ellikhar), klepar (v d. k., v n. u.), Janez Ellikher 1620–1623 Ellicherjeva vdova Ellicherjevi dediči Jacommo Locatelli Janez Anton (tudi Janez Viljem) pl. Vmbfahreg, duhovnik Valentin Metzinger (Menzinger), slikar, in žena Marija Ana Peter Gabel

	o. 1778–1805 1805 1811 1823 1826, 1840, 1853 1876 1901 1938	Janez Götz Karel Götz Leopold Braun Matevž in Jožefa Krašovec (Kraschovitz) Matevž Krašovec (Matthäus Kraschovitz) Jakob Tomec Društvo Marijine bratovščine Pogrebno društvo Marijine bratovščine
Levstikov trg 1, glej Gornji trg 2		
Levstikov trg (r. 236, h. 73, 142, 158)	1600–1601 1601–? 1604–1615 1615–1631 1632–1633 1634–1665 1665–1704 1705–o. 1768 o. 1768–1814	<i>Patidenčna hiša, odstranjena po potresu leta 1895. Prej Trubarjeva 1.</i> Mihael Kokalj (Khokhel), pek, in žena Elizabeta Matija Žlebnik (Schlebnikh) in žena Magdalena hiša Andreja Piscatorja, župnika na Turjaku Janez Šušterčič, mesar vdova in dediči mesarja Janeza Šušterčiča Jurij Mugerle (Mugerll), trobentač Mugerletovi dediči; Janez Jožef Mugerlle pl. Edlhaimb, cesarski javni notar in deželni stanovski ograjni solicator ?– 1702 Jožef Zaun, steklar Dominik Hron

	1814	Jožef Miller
	1815	Genovefa pl. Rastern, baronica
	1820	Ignacij Sachers
	1820	Marjeta Tallavania in Janez Kreitter
	1826	Marjeta Tallavania
	1841	Frančiška Laschan
Levstikov trg (r. 237, h. 74, 143, med 158 in 159)		<i>Patidenčna hiša. Odstraniti jo je dal magistrat in je tu nastala ulica (Trubarjeva).</i>
	1600	dediči trobentača Jurija Wassermana
	1601–1606	Marija Schefman, Wassermanova hči
	?–1608	Janez Khumperger, mestni svetnik
	1608–1628	Janez Libanovič ali Ljubanovič (Libanovitsch, Lubanovitsch), stanovski vojni bobnar
	1630–1641	dediči Janeza Ljubanoviča
	1642–1659	Lovrencij Ljubanovič (Lubanouitsch)
	1660–1674	dediči Lovrencija Ljubanoviča
	1674–1716	Janez de Battista, deželni stanovski vojni bobnar
	1716–1750	Sebastijan Teutsch (Teitsch), klobučar
	1750–o. 1771	Anton Lang, klobučar
	o. 1771–1789	Matija Kallichgruber in žena Frančiška, nato Lucija
	1789	Simon Ledeneg
	1813	Mihael Ledeneg
	1824	Marjeta Tallavania
	1827	magistrat, ki je dal hišo podreti

<p>Levstikov trg 2 in 4 (r. 238, h. 75, 144, sed. st. št. 159)</p>	<p>1600–1603 1604–1615 1616–1630 1631–1636 1638–1647 1648–1650 1651–1671 1672–1676 1677–1683 1684–1734 1734–1771 1771–1876 (?) 1876 1901 1938</p>	<p>Luka Presinger Mihael Čuren (Tschurn, Tschueren) dediči Mihe Čurna vdova Mihe Čurna Janez Krst. Čurn (Tschurn) manjkajo d. k. vdova Janeza Čurna dediči Janeza Čurna (Čuren) Blaž Snedec (Schnediz) dediči Blaža Snedica Adam Schneider, jermenar skupni lastniki s sosednjo hišo na Levstikovem trgu 5 Jožef Schlaffer Ivan Smrekar Cezar Menardi</p>
<p>Levstikov trg 5 (r. 238, h. 76, 145, sed. st. št. 160)</p>	<p>1568 1569–1570/71 1571 1600–1603 1604–1609 1610–1621</p>	<p><i>Patidenčna hiša. Med letoma 1734 in o. 1860 sta bili hiši št. 4 in 5 (prednji del) združeni v enem lastništvu. Beležita se celo kot »v eno prezidani«.</i> Železnikova hiša Kocijan Perdan Lovrenc in Jera Felser Pavel Stich, čevljar Štihova vdova Štihovi dediči</p>

1622–1634	Andrej Wurmb
1635	Wurmbova vdova
1636–1639	Matija Smrekar (Smrekhar), mesar
1640–1641	Elizabeta Smrekar
1642–1644	Matija Smrekar, mesar, in žena Elizabeta
1646–1647	Julio Vrbaniš, kamnosek
1651	vdova Marija Vrbaniš
1652–1661	Primož Wentsche (Wenze), čevljar
1662–1672	dediči klobučarja Matije Hrovata (Hrouath)
1672–1677	vdova Marija Kolar (Khollar)
1678–1694	Marija Haffner, od l. 1691 ista kot Marja Kolar, jermenarica
1694–1706	dedič Jurij Haffner, jermenar
1706–1771	Adam Schneider, jermenar, od l. 1734 ima tudi Snedčevo hišo
1772–1800	Janez Langerholz in žena Frančiška
1800	Jožef Dežman (Deschmann), roj. Langerholz
1811	Jožef in Jožefa Schulz
1835	Jožef Schulz, sin
1844	Alojzija Seidl
1840, 1846, 1853	Jožef Schulz, obe hiši
1876	Helena Bayer
1901	Anton Trček
1928	Matija Weutz
1933	Ivana Vidmar
1938	Ivana in Josip Vidmar

Levstikov trg 6 (r. 239, h. 77, 146, sed. st. št. 161/1)	1567–1568 1568–1569 1569–1570 1570–1571 1571 1600–1679 1680 1681–1687 1688–1693 1694–1747 1748–1799 1799 1829 1832 1849, 1851 1853 1869 1876 1901, 1928, 1933 1938	<i>Patidenčna hiša.</i> dediči Matije Ižanca (Mathesen Issanitz) Mihael Vodopivec, župan Franc Hönigstainer Lovro Felser (Fölser), krojač, in žena Jera Kocijan Perdan, mesar dediči in vdova Kocijana Perdana dediči Gašperja Jordana Jakob Lokar (Lokhar) Lokarjevi dediči Blaž Videc (Widez, Widiz), pasar Andrej Tratnik (Trattnikh), klobučar, in žena Marija Ana Jakob in Marija Rakovec (Rakovitz) Jožefa in Amalija Rakovec, $\frac{3}{4}$ Jakobove Jožefa Küttenberger, roj. Rakovec Avguštin/Avgust Hückel, tudi Hickel in Hinkel, klobučar, isti tudi leta 1857 Neža Hükel/Hückel, Avgustova žena otroci Neže Hückel Franjo Bergant Fran Bergant Bergantovi dediči
--	---	---

Levstikov trg 7		<i>Dve patidenčni hiši, prezidani v eno po potresu leta 1895.</i>
<i>1. hiša</i> (r. 240, h. 78, 147, sed. st. št. 163)	<p>–1545 1545–1565 (?) ?–1567 1567, 1568, 1571 1597–? 1608–1632 –1649 ?–1693 1693–1718 1718–1771 1771–o. 1777 o. 1777–1819 1819 1819 1819 1830, 1845 1848, 1853, 1869, 1876 1888 1897 1901, 1938</p>	<p>Andrej Roglič Andrej Hrovat (Krobath) dediči Andreja Hrovata (Khrobath) Jurij Stamitzer, stolni kanonik in škofijski generalni vikar Stainmetzerjevi/Stamitzerjevi dediči Jurij Kalčič (Khaltschitsch), trobentač Adam Kalčič, stanovski trobentač dediči Jurija Kalčiča Blaž Tropar (Tropper, Troper), pasar Peter Steuerer (Steurer), klobučar, in žena Katarina Franc Ksav. Bischoff in žena Marija Ana (Franc) Rudolf Wolkenberg (Oblak), baron Danijel Wolkenberg, baron Janez Zwyer, dr. Janez Jendel Ana Jendel Tomaž Pirnat (Pirnath), kramar Cecilija Kavčnik ljubljska mestna občina Josip Bahovec</p>
<i>2. hiša</i>	?– 1565	Erhard Schreiner, zlatar

<i>(r. 241, h. 79, 148, sed. st. št. 163)</i>	1565–1569	Primož Trubar
	1569–o. 1600	Melhijor Stofl
	o. 1600–1608	jezuiti
	1608–1612	Rudolf Corraduzzi von und zu Nussdorf, cesarski tajni svetnik
	1612–1618	Janez Jakob pl. Edling, kranjski deželni upravitelj
	1619–1621	hiša Janeza Jakoba pl. Edlinga (hišni davek je plačeval baron Jurij Moscon)
	1622–1657	dediči Janeza Jakoba pl. Edlinga
	1657–1659	Janez Jožef Herberstain, grof
	1659	vdova Doroteja Frankopan, grofica Trsatska
	1659–1665	dediči Doroteje Frankopan
	1666–1671	Jurij Mugerle
	1672–1721	(Janez) Jožef Mugerle
	1721–1764	Franc Anton pl. Oblak (Oblakh, Oblackh), pozneje baron pl. Wolkenšperg
	1764–1803	Franc Rudolf pl. Wolkenšperg, baron, sin prejšnjega
	1803–1819	Danijel (Aleksander, Jakob) pl. Wolkenšperg, baron, sin prejšnjega
	1819	Janez Zwyer, dr.
	1819, 1840	Franc May
1841	Marija May	
1846	Aleksander Boichetta	
1853–1880/83	Marija Boichetta	
1883, 1890, 1901, 1912, 1938	Jožef/Josip Bahovec	

<p>Levstikov trg 8 (r. 242, h. 80, 149, sed. st. št. 164)</p>	<p>1558, 1565 ?– 1588 1588–1621 1621–1653 1654–1682 1683–1685 1686–1703 1703–1726 1726–o. 1767 o. 1767–o. 1770 o. 1770–1806 1806 1825, 1836, 1840, 1853 1857, 1859, 1876 1898, 1901 1901 1931, 1938</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i></p> <p>Jakob Wesenpach dediči pok. Janeza Schweigerja Janez Drumlic (Drumblitz, Dromblitz) Drumličevi dediči Janez Piegl, dr. med. Matija Strassoldo, grof Strassoldovi dediči Volk Vajkard Barbo pl. Waxenstein, grof Avguštin Codelli pl. Fahnenfeld Janez Zlatoust Polini, dr. med. Janez Nepomuk Ursini pl. Blagaj (Blagay), grof Jožef Ursini pl. Blagaj, grof Ignacij Ursini pl. Blagaj (Blagay), grof Ludovik Ursini pl. Blagaj (Blagay), grof Matilda Ursini pl. Blagaj (Blagay), grofica Terezija Lauer Elza pl. Petrovan</p>
<p>Levstikov trg 9, Stiška I (r. 243, h. 81, 150, sed. st. št. 165)</p>		<p><i>Dve patidenčni hiši, prezidani v eno med letoma 1716 in 1756. Prva je zraven hiše na Levstikovem trgu 8, druga v Stiški ulici.</i></p>

<i>1. hiša</i>	1568	Janez Khitl, verjetno
	1587	mesto Ljubljana
	1600	Matija Jesenko (Jessenco)
	1601–1615	Jesenkova vdova (Jesenkho)
	1616–1618	Janez Spiller (pravzaprav Ocepek)
	1619–1628	Janez Ocepek (Ozepekh), brivec
	1630–1641	Ocepkovi dediči
	1642–1647	Mihael Hren (Khröen, Khreen)
	1651–1674	dediči Mihaela Hrena
	1675–1716	Janez Jurij Rostar (Raster)
	1716–1764	Franc Ludovik pl. Radič (von Raditsch), dr. iur.
	1764–1771	Radičevi dediči
	1771–1804	Ignacij pl. Hubenfeld
	1804	Večeslav pl. Hubenfeld
	1826	Terezija Palusa
	1830	Anton Palusa
1863, 1865, 1889, 1890	Matilda Palusa, hči	
1910, 1919, 1920	Osvald Dobric	
<i>2. hiša</i>	–1568	Anton in Evfemija Paldauf
	1568–?	Jožef Frankovič, mestni sodnik
	1600–1615	Blaž Sperkh
	1616–1621	Sebastijan Schrot (Schrott)
	1622–1665	Schrotovi dediči

	1665–1676 1677–1685 1685–1716 1716–	Filip Wagner, zlatar dediči Janeza Filipa Wagnerja Janez Krst. Ehrenraich Franc Ludovik pl. Radič, dr. iur. <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
Levstikov trg – 16 hiš		<i>Jezuiti so po prihodu v Ljubljano kupili 30 patidenčnih hiš na Levstikovem trgu (in ob Rožni ulici) leta 1600 (v m. s. z.) ter jih dali podreti, da so tu lahko postavili svoj samostan in deško semenišče. Podrte hiše so stale na prostoru od današnje osnovne šole J. Levca proti Zvezdarski in Rožni ulici. Prvih 11 hiš imajo jezuiti že pred letom 1600. Op.: V d. k. je 15 jezuitskih hiš na Levstikovem trgu.</i>
1. hiša	1600	Andrej Valch
2. hiša	1600	Janez Krnec (Khernitz)
3. hiša	1600	Janez Rankhart
4. hiša	1600	Matija Richter
5. hiša	1600	Lovrenc Dacher
6. hiša	1600	Štefan Poderin
7. hiša	1600	Stoflova hiša
8. hiša	1600	hiša kamnoseka Miha
9. hiša	1600	hiša kostanjeviškega opata
10. hiša	1600	zraven še ena hiša in vrt proti vodi
11. hiša	1600	Jakob Frankh
12. hiša	1600	dediči Mihaela Walkha (Lah?)

<p>13. hiša 14. in 15. hiša</p> <p>16. hiša</p>	<p>1601 1600 –1599 1599–1601 1601 1601– 1600 1601–1606 1613–1615</p>	<p>jezuiti Abraham Röschl deželni stanovi Baltazar Guralt Boštjan Asch (1. hiša), Mihael Prunner, kamnosek (2. hiša) jezuiti vdova Osvalda Gastnerja dediči Osvalda Gastnerja Sebatijan Gastner, nato semenišče</p>
<p>Pod Trančo 1 (sed. st. št. 183)</p>		<p><i>Eno najstarejših poslopij, visoko dve nadstropji, je stalo na mogočnem obloku med dvema hišama in zapiralo dohod k Čevljarskemu mostu. Služilo je za ječo in preiskovalni zapor, sodni sluge pa so imeli prosto stanovanje. Trančo (Trantsche, Comaun, Neugebäu) so prezidali v letih 1631–1632. Pod Trančo (Vndten dem Comaun) so imeli prodajalne in stojnice čevljarji, lectarji, goslač, kramarji, ključavničar, ostrogar, knjigovezi, mesarji, tkalci, svečarji, prodajalci masti, iglarica, glavnikar, vrvar, zlatar, zvonar, prodajalec mešanega blaga in drugi. Najemninski urbarji se končajo z letom 1752. Staro poslopje so podrli leta 1788.</i></p>
<p>Reber 1, glej Stari trg 17 (2. hiša, 1. domec)</p>		

Reber 2 glej Stari trg 19		
Reber 3 (r. 165, h. 167, sed. st. št. 24)	1616–1625 1635–1655 1656–1686 1687–1714 1714–1720 1720–o. 1766 o. 1766–1795 1795 1800 1840 1843, 1853 1876 1901 1938	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša in vrt.</i> Martin Roffier (Rofier) Jurij Kajzelj (Kheysell, Khaysell) Jakob Kuhar (Khuchar, Khruchar), pasar dediči Jakoba Kuharja Blaž Tropar, pasar Lovro in Jera Ržen (Reschen, Erschen), tkalec Janez Sušnik (Schussnig), klepar Janez in Jera Pagitz Valentin Hlebš (Hlebsch) dediči Valentina Hlebša (Hlepsch) Frančiška Hlebš (Hlebsch) Marija Frangetti, por. Treun Fran Piškur Marija in Mihael Lipovec
Reber 5 (r. 167, h. 166, sed. st. št. 25)	1600–1610 1610–1623 1624–1639 1640–1650 1651–1704	<i>Enemu desetemu vinarju podvržena hiša.</i> vdova Ruperta Mordaxa, protestantskega šolnika v Ljubljani Kocijan Jordan, krojač Janez Breclj (Wrezl), ostrogar vdova Janeza Breclja Feliks Breclj (Wrezl), ostrogar

	1704–1729 1729–o. 1757 o. 1757–o. 1765 o. 1765–o. 1775 o. 1775–1806 1806 1817, 1832, 1840, 1853 1876 1901 1938	Matija Brecej (Wrezl) Jernej Tavčar (Tautscher), ostrogar, in žena Barbara Janez Haider, klepar Martin Gruden Tomaž in Marija Skventner Marija Suentner Marija Schwentner Primož Lamprecht Primož in Ana Lamprecht Ivan Kveder
Reber 7 (r. 166, h. 165, sed. st. št. 26) <i>1. hiša, domec?</i>	1600–1623 1624–1626 1627–1647 1651–1670 1670–1696 1697–1718 1718–1780 1780–1788 1788 1801 1805	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša. Dve zemljišči.</i> Jernej Maurus, nožar vdova Jerneja Maurusa Pavel Stainer, ploščar dediči Pavla Stainerja Janez Krst. Dolničar (Dolnitscher), mestni sodnik in župan Janez Jurij Jurkovič (Jurkhauitsch), čuvaj Jurij Šinkovič (Schinkhouitsch), ključavničar Janez Haider Anton in Frančiška Punz Anton Arce (Arze) Anton Garweis

<p>2. hiša, domec?</p>	<p>1831 1840, 1853 1876, 1901 1938</p> <p>1600–1603 1604–1625 1627–1635 1636–1637 1638–1696 1700–1715 1715–1752</p>	<p>Anton, Jakob, Primož, Jožef, Ana, Marija in Terezija Garbeis dediči Antona Garweisa Valentin Žagar Fettich–Frankheim in Olga Žerjav</p> <p>Boštjan Dorn, čevljar vdova Sebastijana Dorna Marko Piere (Pyre, Pierr), ključavničar Jakob Haffner, ključavničar Hafnerjeva vdova in dediči mestna občina Jurij Šinkovec, ključavničar <i>Po letu 1752 hiše ne beležijo več.</i></p>
<p>Reber 9 (r. 168, h. 164, sed. st. št. 27)</p>	<p>1600–o. 1608 o. 1608–1613 1613–1615 1616–1618 1619–1635 1636–1646 1647 1648–o. 1695 o. 1695–o. 1710 o. 1710–1737</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i></p> <p>Miha Geiger, oklopar Geigerjevi dediči Gašper Nachtigal Matija Khurzahls, sedlar vdova Matije Khurzahlsa Mihael Poffinger, sedlar Poffingerjevi dediči Janez Železnikar (Schelesnikhar, Sellesnikher) Andrej Koprivnik (Khopriunikh) Jožef Kopač (Khoppatsch), tkalec</p>

	1737–1738 1738–1770 1770–1787 1787 1833, 1840 1843 1848, 1853 1876 1901, 1938	Gregor Muren, tkalec, in žena Marija Jakob Tomšič (Tombschitsch) in žena Helena Blaž Tomšič (Thomschiz) Matija Perme Adam in Jera Mayer Franc Janč (Jantsch) Anton Janč (Jantsch) Janez Valentinčič Ivan Valentinčič, inž.
Reber 11 (r. 169, h. 163, sed. st. št. 28) <i>l. domec</i>	konec 16. st. 1600–1603 1604–o. 1635 1635–1639 1640–1656 1657–1722 1694–1720 1722–1749 1749–1771 1772–1790 1790, 1822 1832 1833	<i>Okoli let 1600–1752 sta tu stala dva domca.</i> Volk Apel (Öpfel, Öpfl), sedlar Aplovi dediči vdova Neža Apel (Nescha Appel, Japelj?) Mihael Poffinger (Popfinger), sedlar Matija Osel (Asl, Asel), urar Oslovi dediči Matija Kajdaš (Khaydasch), solicitor Lovrenc Schwarz, ključavničar, in žena Helena Andrej Schwarz, ključavničar, in žena Elizabeta Bernard Hafenrichter Aleš in Suzana Juvan Aleš Juvan Helena Juvan

<p>2. domec</p>	<p>1840, 1853 1876 1901 1938</p> <p>1600–o. 1610 o. 1610–1626 1627–1671 1671–1684 1684–o. 1708 o. 1709–1715 1715–o. 1733 1734 1734–?</p>	<p>Helena Komiss Janez Vogelник Franc Omann Andrej Žnidar</p> <p>Martin Groo (Graa, Grau), sedlar Groojevi dediči Elija Schmidt, zlatar Schmidtovi dediči magistrat Matija Mikelič (Mikhelitsch) Jurij Šinkovec, ključavničar Martin Purkhardt, krojač, in žena Lucija Lovrenc Schwarz, ključavničar <i>Dalje kot pri 1. domcu. Mestni urbar med letoma 1752 in 1755 beleži samo eno Švarčevo hišo.</i></p>
<p>Reber – zraven št. 11, južno (r. 170, h. 162, 29)</p>	<p>1600–1603 1604–o. 1611 1612–1626 1627–1664 1665–1668 1668–1696</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša, porušena že pred letom 1822.</i></p> <p>vdova Krištofa Forcha babica Koncilja (Cantzilia) Konciljevi dediči Janez Težak (Teschakh), krznar dediči Janeza Težaka Marko Ogrizek (Ogrisekh, Ogrischekh)</p>

	1700–1794 1794 ?– 1799 1799 1803 1806 1820 1849	Ogrizkovi dediči Jožef Grošelj (Groschell) Janez Lovrenc Mrhar (Mercher) Franc Podboršek (Podworscheg) Aleš Jeglič Jakob Breskvar (Bressquar) Maksimilijan Sinn Venčeslav Feichtinger
Reber 13 (r. 171, h. 161, sed. st. št. 30/1)	1640–1641 1642–1677 1678–1702 1702–1751 1751–o. 1768 o. 1768–o. 1795 o. 1795–1799 1799 1827 1837, 1840–1853 1876 1901 1938	<i>Patidenčna hiša.</i> Pavel Fischer, v vinogradu Urban Marec (Marez, Marätz, Marz) dediči Urbana Marca Luka Prah (Prach), lakaj Jožef Krušič (Kruschitsch, Kruschitz) in žena Marjeta Jakob Brecljnik (Wrezelnegg) in žena Helena Valentin in Helena Novak (Novack) Valentin in Jera Dobnikar (Dobniker) Jera Dobnikar (Dobniker) Jakob Dobnikar (Dobniker) Marija Dobnikar, por. Vonderschmidt Marija Vonderschmidt Marija Wonderschmidt

<p>Reber 15 (r. 173, h. 160, sed. st. št. 31/1) <i>1. domec</i></p>	<p>1600–1606 1607–1623</p> <p>1627–1639 1640–o. 1693 o. 1693–1702 1702–o. 1769 o. 1769–1788</p> <p>1788 1829 1838 1840 1849 1852, 1876 1901 1938</p> <p>1600 1610–1612 1613–1622 1623–1632 1633–1636</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša. Do leta 1756 tu dva domca.</i></p> <p>Matija Kramar (Cramer) Avguštin Poravna (Porauna, Paurouna, Poraune), Kramarjev zet Janez Hlade (Juan Hlade), zidar Hladetovi dediči Andrej Mihovič in žena Marija Jakob Aleš (Alesch) in žena Elizabeta Primož Pezdir (Pesdier) Jurij Jamnik (Juri Jamnig) in žena Marija Jurij Jamnik (Juri Jamnig) Jakob in Katarina Hafner Jakob Hafner Katarina Hafner Jernej in Katarina Podgoršek (Podgorscheg) Marija Zupan Ivan in Katarina Tavčar Jakob Perc (Peretz), ribič (čolnar)</p> <p>Andrej Perc, čevljar Andrej Lamovec (Lamouetz, Lemouetz) Lamovčevi dediči Janez Ažbe (Aschwee) Jakob Ažbe (Oschwe, Aschwe) in žena Eva</p>
<p><i>2. domec</i></p>		

	<p>1637–1644 1645–1646 1647–o. 1650 1651–1660 1661–1666 1666–1679 1680–1683 1684–1702 1702–?</p>	<p>Ažbetova vdova vdova Suzana Štok (Stokhin) Caharija Stegman, zlatar Luka Gorjup (Goriup, Goriupp) in žena Marta Janez Brinovec (Brinouiz, Wrinauez) Blaž Snedic (Snediz) dediči Blaža Snedica Jakob Aleš <i>Nato kot pri 1. domcu.</i></p>
<p>Reber (r. 174, h. 159, 32)</p>	<p>1600–1621 n. u. 1620–1622 1622–1644 1645–1647 1647–1653 1654–1667 1668–1688 1689 1689–1702 1702–1720 1720–o. 1767 o. 1767–1800</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržen domec, ki se že leta 1822 beleži kot podrt.</i> Janez Žlebnik (Schlebnikh), mesar Jurij Žlebnik (Schlibnickh), mesar Nikolaj Klem (Klemb, Khlemb), klepar Rupert Klemb, klepar Lovrenc Košir (Khoschier) vdova Marija Košir Jurij Ain (Hain), nožar dediči Jurija Haina Adam Fechner Janez Miklavšek ali Miklavčič (Mikhlauschekh, Mikhlautschitsch), krojač Janez Jurij Pettermann Jakob Mordaš (Mordasch, Mardasch) in žena Neža (Nescha)</p>

	1800 1807 1816 1849	Jernej Kramer Tomaž Vrhovec (Verhouz) Maksimilijan Sinn Venčeslav Feichtinger
Rožna ulica 1, glej Gornji trg 20		
Rožna ulica 2, glej Gornji trg 18		
Rožna ulica 3 (r. 259, h. 37, 99, sed. st. št. 113)	1600–1618 1619–1630 1631–1638 1639–1655 1656 1657–1682 1683–1729 1730–1750 1750 o. 1769 1808	<i>Prvotno dva domca, pozneje desetemu vinarju podvržena hiša.</i> dediči zidarja Balanta (Wallandt) Stüertzenstainerja Jernej Wider (prej Oven), zidar žena Andreja Gašperčiča, (v n. u. do 1639 lastnik Valentin Mavrič, slikar) Andrej Štrukelj, lončar Štrukljevi dediči Štefan Krivec (Kriuiž, Kriuetz), čevljar dediči Štefana Krivca Pavel Kleplath, pivovar, in žena Katarina Simon Pogačnik, čevljarski mojster, in žena Marija (Janez) Jurij Tavčar (Tautscher), čevljarski mojster, in žena Marija njegov sin Anton Tavčar (Tautscher)

<p>Rožna ulica 5 (r. 260, h. 38, 100, sed. st. št. 114/1)</p>	<p>1600–1605 1605–1606 1607–1614 1615–1622 1623–1628 1630–1664 1665–1667 1667–1669 1680–1705 1705 1731–1734 1735–1748 1748–1772 1772–o. 1780 o. 1780–1789 1789 1795</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Jakob (Roth), dimnikar Jurij Bianchini (Wiankhin) Bianchinijeva vdova Martin Dorn, drugi mož Bianchinijeve vdove dediči in vdova Martina Dorna Matija Trkalo ali Trkalič, klobučar, in žena Helena Jurij Fischer, trobentač Jakob Kregar (Khregar), jermenar vdova in Kregarjevi dediči Martin Bačnik, jermenar Janez Tobija Bačnik, župnik v Svibnem Pavel Japelj (Japl), čevljar, in žena Jera Janez Langerholz, jermenar Peter Pachleitner in žena Marija Ana Janez Jurij Widermann (Widenmann), urar Marija Widman Gašper in Marija Janoch</p>
<p>Rožna ulica 7 (r. 261, h. 39, 101, sed. st. št. 114/2)</p>	<p>1600–1625 1626 1627–1630 1631</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Marija (Marina), vdova Nikolaja Kasala (Casal, Khosal) najbrž Valentin Mavrič (Mauritsch), slikar Andrej Požlep (Poschlepp, Paschlepp), lončar njegova vdova, najbrž Kasalova</p>

	1632–1647 1648–1650 1651–1653 1654–1655 1656–1684 1685–1734 1734–o. 1766 o. 1766–1809 1809 nato 1811 1830 1843, 1876 1901 1938	Gregor Ziffrer manjkajo d. k. vdova Gregorja Ziffrerja dediči vdove Gregorja Ziffrerja Gregor Schueller, čevljar Šulerjevi dediči Pavel Japelj (Japl), čevljar, in žena Jera Janez Waldekher, nožar Franc Waldekher Jera Kern Janez Krst. Kern Anton Baier Štefan Lahajner (Lachainer) Karol Lahajner (Lachainer) Oton Bajec, dr.
Rožna ulica 9 (r. 262, h. 40, 102, sed. st. št. 115)	? 1607–1618 1619–1622 1623–1625 1626–1653 o. 1638 1654–1678 o. 1669	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> dediči Tomaža Škrbine (Sckherbina, v. n. u. 1620–1623) Blaž Pajk (Peykh), pek vdova Katarina Pajk (Peykh) dediči Blaža Pajka (Peikh) Katarina Pajk, vdova Blaža Pajka Gašper Hodnik (Hodnigkh), čevljar (v K. Z. U.) dediči Blaža Pajka Jurij Kramer, ključavničar (v K. Z. U.)

	<p>o. 1676 1679–1723 1724–o. 1770 o. 1770–o. 1772 o. 1772–1801 1801 1801 nato 1806 1810 1815, 1840 1848 1849 1853 1876 1901 1938</p>	<p>Matija Tauber, čevljar (v K. Z. U.) Matija Tauber, čevljar (v K. Z. U.) Tomaž Stautner (Stauttacher, Staudacher), rokavičar Jožef Spatz, čevljar Dionizij Mali (Mally) Marija Ana Mali (Mally) Luka in Marija Perinčič (Perintschitsch) Marija Arce (Arze), prej por. Perinčič Anton Arce (Arze), njen mož kot dedič Anton in Elizabeta Blatnik (Blatnig) Jurij in Jera Kovač (Kovatsch, Kowatsch) Katarina Štrekljevec (Strakloutz), recte Bregar. in Jera Erjavc (Erjautz), polovico Jere Kovač Jurij Kovač, polovico Katarine Bregar in Jere Erjavc Jurij Kovač Barbara Sraker. por. Brajer Marko Brajer Franc Marn</p>
<p>Rožna ulica 11 (r. 263, h. 41, 103, sed. st. št. 116)</p>	<p>1600–? 1610–1618 1619–1635 1636–1655 1656–1670</p>	<p><i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> hišica pokojnega Ahacija Maloprava (Malloprau) Matija Nučič (Nutschitz, Nutschitsch), voznik Jakob Haffner (prvotno Gabner), ključavničar Hafnerjevi dediči Janez Ebenperger, ključavničar</p>

	<p>1671–1722</p> <p>1718</p> <p>1722–1745</p> <p>1746–o. 1770</p> <p>o. 1770–o. 1784</p> <p>1784</p> <p>?–1801</p> <p>1801–1808</p> <p>1808</p> <p>1811</p> <p>1849, 1853</p> <p>1876</p> <p>1901</p> <p>1938</p>	<p>vdova in dediči Janeza Ebenpergerja (v n. u. samo Hafnerjevi dediči do o. 1723)</p> <p>Franc Garbajs in žena</p> <p>Franc Garweiss, lončar, in žena Marija</p> <p>Jožef Hrovat (Crabath), pilar</p> <p>Dionizij Mally</p> <p>Jakob Mally</p> <p>Dionizij Mally</p> <p>isti lastniki kot pri Rožni ulici 9</p> <p>Gregor in Urša Drašler (Draschler)</p> <p>Jurij Drašler (Draschler)</p> <p>Franc Drašler (Draschler)</p> <p>Franja Draschler</p> <p>Marija Jarc</p> <p>Josipina Jarc</p>
<p>Rožna ulica – zahodna stran proti cerkvi sv. Jakoba</p> <p>1. hiša</p> <p>2. hiša</p>	<p>1568</p> <p>–1569</p> <p>1569</p>	<p><i>Po prihodu v Ljubljano leta 1797 so jezuiti kupili ob Rožni ulici (in na Levstikovem trgu) skupaj 30 patidenčnih hiš (v m. s. z.) ter jih dali podreti, da so tu lahko postavili svoj samostan in deško semenišče. Op.: V d. k. je 9 jezuitskih hiš v Rožni ulici.</i></p> <p><i>Kot pri 1. hiši na Gornjem trgu 18.</i></p> <p>Grafova hiša (vse spodaj v m. s. z.)</p> <p>Blaže Wurgl, ključavničar, in žena Radigunda</p> <p>Jurij Graff, ključavničar</p>

3. hiša	-1569	Blaž Zamrl (Samerlle)
	1569	Janez Nastran
4. hiša	-1527	Luka Menišič (Mynischitsch)
	1527	vdova Petra Fajglja (Fayglin)
	1548	Franc Kleplat
	-1549	Matevž Pillicher, hrvaški krznar
	1549	Žiga Spekh, župnik v Gutneku
	-1551	Mihael Škrbina (Scarbina)
	1551	Andrej Taug in žena Zofija
	1568	vdova Neža Koschitsch
	1569	Martin Satler
Rožna ulica – 12 hiš		<i>Verjetno vse podrtne hiše ob zahodnem delu ulice, večinoma vključene v jezuitske stavbe v začetku 17. stoletja.</i>
1. hiša	1600–1606	Avguštin Sargay (Sagoi, Sargayn) morda Žorga, Žargi, mesar (vse spodaj v d. k.)
2. hiša	1600–1606	Matevž Penica (Penitza, Pennitza)
3. hiša	1600	Matija Aasch (Asch)
	1601–1603	dediči Matije Aascha
	1604–1606	jezuiti
4. hiša	1600	Adam Erbar, klobučar
	1601–1603	jezuiti
5. hiša	1600	Urša Pogladi (Pogladin)
	1601–1603	dediči Urše Pogladi

6. hiša	1604–1606	jezuiti
	1600–1603	Gašper Čičigaj (Tschitschigai, Tschitschigoi)
7. hiša	1604–1606	jezuiti
8. hiša	1600–1603	Matija (Mathes) Semen, čevljar
	1600	Jurij Schwiz
9. hiša	1601–1606	hiša Jurija Schwiza
10. hiša	1600–1606	vdova Matije Schlosserja (Mathes Schlosserin)
11. hiša	1600–1615	dediči Elije Piša (Pischen, Piskhin, Pischkh, Pischekh)
	1610–1613	Gregor Košir (Khoschier)
	1614	jezuiti
12. hiša	1607–1615	Mihael Hoffer, tkalec
Sodarska steza 1, glej Ulica na Grad (r. 194, h. 140, sed. st. št. 52)		<i>Hiše ni več.</i>
Sodarska steza 2, 2a (r. 196, h. 126, 60, sed. st. št. 65/2)	1601–1609 (?)	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i>
	1610–1630	Andrej Premek (Premikh, Premekh)
	1631–1632	Štefan Veitl (Feitl), mesar
	1633–1634	dediči Štefana Veitla (Feitl)
	1635–1643	vdova Marta Veitl (Feitl)
	1644–1647	Marta Pukl (Pugkhl)
	1651–1743	Jurij Veitl
	1744–o. 1760	Lovrenc Veitl, mesar
		Janez Jurij Resman, čevljar, in žena Eva

	o. 1760–1789 1789 1811 1822, 1840, 1853 1871 1901 1938 1938	Mihael Kastelec (Kastellitz), čevljar Jožef in Jera Müller Anton in Marija Križman (Krischmann) Anton Križman (Krischmann) Marjeta Križman Vincencij Križman Martin Pestator Marija Andlovec
Sodarska steza 4, 4a (dominikal. urb. r. 303, h. 128, 58, sed. st. št. 64)	1822, 1840 1869, 1877 1901 1928	<i>Bivša rabljeva hiša z vrtom in svetom.</i> Anton Križman (Krischmann), sodarski mojster Marjeta Križman (Krischmann); Margareta 1877 Vincencij Križman Franc Aleš
Sodarska steza 6	1938	<i>Leta 1901 je ni v seznamu.</i> Marija Glažar
Sodarska steza (r. 195, h. 127, 59)	1616–1622 1623–o. 1650 o. 1651–1659 1660–1677 1677–1682 1683–1726 1726–1727	Mihael Weis, sodar Krištof Škaramuc (Skharamus, Scaramuz, Scoramuz), klepar Škaramučeva vdova dediči Krištofa Škaramuca Janez Volk (Wolf), kovač dediči Janeza Volka Štefan Šega (Schega), krčmar

	1727–o. 1753 o. 1753–1780 1780–1784 1784–? ?–1798 1798 1804 1838 1838	Matevž Krže (Kersche), zidar Jurij Lužar (Luschar) Jernej Klemenčič (Klemetschitsch) Jurij Ravnikar (Rouniker, Vouniker) Jernej Klemenc (Klemenz) Anton Kralj (Krall) Jakob in Marija Žorga (Schorga) Marjeta Ostermann Alojzij Ramuta (Ramutha)
Stari trg 1 (r. 52, h. 178, sed. st. št. 14) <i>1. hiša</i>	1600–1612 1612–1617 1617–1828 1630–1632 1633–1645 1646–1739 –1659 –1705 1739–1771 1771–1798 1798 1731	<i>Prvotno spadala pod Veliki trg. Dve patidenčni hiši.</i> <i>Ob št. 13 na Mestnem trgu.</i> dediči Absalona Wernerja, vdova Marjeta, sin Krištof Werner Peter Gaianzel Anton Gaianzel dediči Antona Gaionzella vdova Marija Gaionzell dediči Marije Gaionzell Mihael pl. Žlebnik (Schlebnikh) Janez Adam pl. Pettenegkh Franc Ludovik pl. Radič, dr., mestni sindik Peter Anton Cargniati in žena Marija Jožefa Jožef Wurstbauer (Wurschbauer) Julijana pl. Fichtenau

2. hiša	<p>?</p> <p>1822</p> <p>1840/1841</p> <p>1853</p> <p>1876</p> <p>1901</p> <p>1938</p> <p>1600–?</p> <p>1601–1608</p> <p>1608–1612</p> <p>1612–1622</p> <p>1623–1628</p>	<p>Terezija Peschka</p> <p>Jožef Wurschbauer</p> <p>Janez Nep. Svetec (Svetitz, Svetiz)</p> <p>Marija Katarina Svetec (Svetiz)</p> <p>Franjo Supančič</p> <p>Pavla Detter</p> <p>Josip Olup</p> <p><i>Ob št. 3 na Starem trgu.</i></p> <p>vdova Matije Rueprechta</p> <p>Janez Reiser (Reisser)</p> <p>Reiserjeva vdova in hči</p> <p>Janez Hochenschildt, kotlar</p> <p>Anton Gaiantzel</p> <p><i>Naprej isti lastniki kot pri 1. hiši.</i></p>
<p>Stari trg 2</p> <p>(r. 286/5 v urb. št. 6 in 8, h. 114, 168, sed. st. št. 183)</p>	<p>15. stol.</p> <p>1600–1731</p> <p>1731–1775</p> <p>1775–1825</p> <p>1825</p> <p>1825</p> <p>1825–1832</p> <p>1832</p>	<p><i>Patidenčna hiša je prvotno spadala pod Veliki trg (Platz).</i></p> <p>Črnomeljski gospodje (Die Herrn von Thernembl)</p> <p>Turjačani (Der Herren von Auersperg Haus)</p> <p>mesto Ljubljana</p> <p>Anton Kerrer, sedlar</p> <p>Jožefa Kerrer</p> <p>Nikolaj Kerrer, oče</p> <p>Nikolaj Kerrer, sin</p> <p>Karel Mally, trgovec</p>

	1852 1876 1901 1938	Mallyjeva hči Karolina Hahn, nato njena hči Pavla Hahn Karolina Köhler, vdova Hahn Pavla Hahn dediči Josipa Olupa
Stari trg 3 (r. 155, h. 177, sed. st. št. 15)	?– 1543 1543–1574 1574–?	<i>Dve patidenčni hiši, od leta 1674 ena sama.</i> Andrej Kholbeis in žena Evfemija Tašičeva vdova Jera Boštjan Andrejčič in žena Jera
<i>1. hiša</i>	1600–1612 1613–1643 1645–1646 1646–1672 1673 1673–1686 1687–1734 1734–o. 1770 o. 1770–1779 1779–o. 1794 o. 1794–1805 1805, 1822 1835, 1840, 1853	<i>Hišo so beležili pod Veliki trg.</i> Jurij Andrejčič Barbara Andrejčič, točajka Franc Cirian, mestni sodnik mesto Ljubljana (op. dajalo hišo in prodajalno v najem obtrnikom) pl. Graffhaiden Štefan pl. Graffhaiden dediči Štefana pl. Graffhaidena Jeronim Seyfridt Sün (Sünn) Marija Lucija Sin (Sün) Jožef Desselbruner Janez pl. Desselbruner Nikolaj Lederwasch Jožef Stare (Starre)

<p>2. hiša</p>	<p>1876 1901 1938</p> <p>?– 1587 pred 1593 ?– 1606 1606–1643 1645–1646 1647–1672 1673–?</p>	<p>Jovana Koschier Ivana Ničman Antonija Štrubelj</p> <p><i>Nekoč prva hiša na Starem trgu je bila dalj časa zapuščena. Mesto jo je prodalo sosedi Barbari Andrejčič.</i></p> <p>magistrat (deželni stanovi?) Janko Remkhl (ali Renekh) mestna hiša Barbara Andrejčič (Andreitschitschin Haus) Franc Cirian, mestni sodnik mesto Ljubljana Štefan pl. Graffhaiden <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i></p>
<p>Stari trg 4 (r. 280 v dominik. urbar. št. 6 in 8, h. 113, 167, sed. st. št. 182)</p>	<p>1297–1484 1552–1637 1638–1784 1785–1801</p>	<p><i>Patidenčna hiša. Leta 1552 je mestni svet tu sklenil sezidati kruharno (do tedaj je bila prodaja kruha pri sosednji hiši Pod Trančo). Leta 1636 ali 1637 so podrli in sezidali (stavbenik Abondio Donino) novo mestno kruharno, tehtnico in skladišče ter dvignili poslopje za nadstropje za najemna stanovanja. Najemniki so bili tudi kruharji in drugi obrtniki, ki so imeli delavnico v skladišču.</i></p> <p>stari rotovž mesto Ljubljana mesto Ljubljana Franc Anton Merl</p>

	1801 1801 1840 1870 1876 1901 1909, 1938	Ignacija Merl Franc Jernej Čebulj (Zhebull) Jožef Weber Avgust Weber Henrik Ničman Marija Jacobi Josip Petkosig
Stari trg 5 (r. 156, h. 176, sed. st. št. 16)	1529 1529–o. 1560 1560–1575 1575–1590 1590–1599 1599–1608 1608 1616–1621 1622–1628 1629–1634 1635–1646 1647–1716 1716–1733 1733–1751 1751–1795	<i>Patidenčna hiša.</i> Tomaž Suener Mihael Frankovič, trgovec in mestni sodnik Jožef Frankovič, mestni sodnik Jožef in Andrej Frankovič, nato Mihael Frankovič ml. Frankovičevi dediči Martin Raab Janez Strauss Martin Raab Erazem pl. Scheyr Pavel Ciriani, lekarnar Franc Ciriani, mestni sodnik dediči Franca Cirianija (op.: Od tu naprej se navajata dve hiši.) Gašper Franchi (Frankhi), zvonar Sebastijan Bonaventura Franchi (pl. Frankhenfeldt) Franc Gašper Franchi pl. Frankenfeld, dr. iur. (op.: Navaja se samo ena hiša.)

	1795 1811 1838 1853 1876 1901 1933, 1938	Suzana Repešič (Repeschitsch) Andrej Repešič Franc Serafin Repešič Franc Serafin Repešič (Repeschitz) Henrik Ničman Avgust Auer Janko Baloh
Stari trg 6, Vodna steza 1 (r. 257, h. 112, 166, sed. st. št. 181)	?– 1524/25 1524/25–? ?–1591 1591 1626–1632 1633–1653 1654–1665 1666–1684 1685 1686 1687–1690	<i>Patidenčna hiša. Tu je v 16. stol. (ali že prej) stalo kopališče; s. z. ga omenja že leta 1552. Popravila so se vršila leta 1591, temeljita popravila pa med letoma 1604 in 1607. Zidal je Abondio Donin. Kopališče je mesto oddajalo v najem, leta 1626 pa je prodalo celo zgradbo. Nekako po letu 1798 naj tu ne bi bilo več kopališča.</i> Janez Ring Volbenk Mayr, padar Andrej Pelzer mesto Ljubljana Lenart Hainfling, padar Hainflingovi dediči Adam Fechner, padar dediči Adama Fechnerja Matija Khün, padar dediči Adama Fechnerja Janez Leitrer (Leittrer), padar

	<p>1691–1693 1694–1703 1703–1750 1751–1783 1784–o. 1798 o. 1798–1831</p> <p>1831, 1840 1843 1844, 1853 1876 1901 1938</p>	<p>Leitrerjevi dediči Janez Jurij Sturmb (Sturm), padar Janez Krst. Fanton(i), padar Janez Adam pl. Fanton, kopeljščik in b. notr. svetnik vdova Marija pl. Fanton Leopold Paumgarten, baron (v s. h. p. leta 1822 Baumgarten) Katarina Paumgarten, baronica Marija pl. Gasperini in Adolf Deutenhofen Alojzij Traun Avguštin Traun Marija Benedikt Ana in Albert Schmidt</p>
<p>Stari trg 7 (r. 157, h. 175, sed. st. št. 17)</p>	<p>?– 1588 1588–? 1600–1608 1608–1634 1635–1646 1647–1716 1716–1733 1733–o. 1758 o. 1759–1811 1811</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Andrej Frankovič, mestni svetnik Vincenc Agnelati, lekarnar dediči Vincenca Agnelatija Pavel Cirian(i), lekarnar Fran Ciriani, mestni sodnik dediči Frana Cirianija Gašper Franchi, zvonar Sebastijan Bonaventura Franchi pl. Frankhenfeldt Pavel pl. Frankhenfeldt, dr. iur. utr. Andrej Repešič (Repeschitz)</p>

	1828 1835 1847 1853 1876 1901 1938	Janez in Cecilija Planinšek (Planinscheg) Antonija Planinšek Marija Planinšek Marija Planinšek (Planinschek) Marija Pohl, nato Janez Zormann Ivan in Marija Seunig Marija Mramor, Ela Erce in K. Ribnikar
Stari trg 8 (r. 256, h. 111, 165, sed. st. št. 180)	?–1543 1544–? o. 1582–1590 1591–1603 1604–1630 1631 1632–1647 1651–1665 1666 1666–1667 1668–1689 1690–o. 1765 o. 1765–o. 1785 o. 1789–1826 1826 1837, 1840	<i>Patidenčna hiša.</i> Blaž Zingiesser, kositar, in žena Urša vdova Urša, por. z Lenartom Giesserjem, kositarjem Martin Edlman, zvonar Edlmanovi dediči Jurij Greill (Graul, Greüll), klobučar Greillovi dediči Dietrich Weege Andrej Khümerlle Khümerlovi dediči Janez Karel pl. Samburg Andrej Perko (Perkho), nakitar Janez Jurij Kherler, urar, in dediči Anton Hartl (Hartel), žepni urar Andrej Klemens Kordula Klemens Matevž Klander

	1846 1849, 1853 1876 1901 1938	Marija Klemens Janez Schendar Franjo Sanet Josip in Magdalena Pok Miloš Karničnik
Stari trg 9 (r. 158, 174, sed. st. št. 18) <i>1. hiša</i>	1588 1588–1603 1604–1622 1623–1634 1635–1640 1641–1667 1668–1674 1675–1679 1680–1690 1690–1692/95 1692/95–1716 1716–1771 1771–o. 1775 o. 1775–o. 1800 –1806	<i>Dve patidenčni hiši, prezidani v eno.</i> Miha Kharfiss Marko Vidalbo Adam Weiss, župan in trgovec (op.: Trguje z vinom in suknom.) dediči Adama Weissa (op.: Vinska trgovina.) Maruša (Marusch), vdova Adama Weissa dediči Maruše Weiss Adam Weiss, duhovnik dediči Adama Weissa; Zofija Weiss 1677–1680 Franc Jakob pl. Erberg, dr. iur. utr. dediči Jakoba pl. Erberga Janez Danijel pl. Erberg dediči Janeza Danijela pl. Erberga; Franc Miha Erberg –1729, baron, Franc Mihael pl. Erberg – 1760, baron Uršula Pezdirc (Pesderzin) Jošt Vajkard grof Barbo Kozjaški (von Waxenstein) grof Marija Dizma Barbo

<p>2. hiša</p>	<p>1806 1809 1820 1842 1853 1876 1901 1938 1588 1600</p>	<p>Luka Rus (Russ) Helena Kos (Koss) Ignacij Kos (Koss) Matija Pechani Matija Pehani Ivana Košir (Koschier), potem Ivana Ničman Koširjevi dediči Božena Štrukelj <i>Ob št. 11 na Starem trgu.</i> Henrik Weiss Adam Weiss <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i></p>
<p>Stari trg 10 (r. 255, h. 110, 164, sed. st. št. 179)</p>	<p>?– 1541 1541–? 1600–1603 1604–1612 1613–1641 1642–1660 1661–1662 1665–1686 1687–1716 1716–1737</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Gregor Stangl, jermenar njegova vdova Rotija, poročena z Andrejem Remerjem Andrej Jakobič (Jacobitsch) vdova Andreja Jakobiča Matija Feichtinger, izdelovalec železnega nakita dediči Matije Feichtingerja Caharija Stegman Stegmanovi dediči dediči Suzane Babl (Bablin, Wablin) Ignacij Lori, krojač</p>

	1737–1785 1785–1810 1810 1821 1832 1836 1840 1841. 1853 1876 1901 1938	Jakob Frey, krojač Janez Guttmann, krojač Matija in Marija Teibel Jurij Gerber Elizabeta Gerber Janez Kupič (Kuppitsch) Franc in Jožefa Scherz Franc Scherz Simon in Jožefa Riester Josip Umek Joško Jamnik
Stari trg 11 <i>1. hiša</i> (r. 159, h. 173, sed. st. št. 19)	1600–1603 1604–1633 1633 1634–1653 1654–1657 1658–1664 1665–1666 1667–1718 1718–o. 1763 o. 1763–1781 1781–1789	<i>Dve hiši, spojeni med letoma 1840 in 1853.</i> <i>Ob št. 9 na Starem trgu. Patidenčna hiša.</i> vdova Matije Markuša (Marcusch) Mihael Hartman, krojač Hartmanova vdova Gašper Cuzara (Zusera, Zusara), klobučar Suzana Schripp (Schriepp) Suzana Prunner Suzana Helmb (Hellmb) Blaž Helmb (Helm), knjigovez Blaž Tropper Klemen Strauss, knjigovez vdova Marija Ana Strauss

2. hiša (r. 160, h. 172, 20, sed. st. št. 19)	1789	Gašper Schnabel
	1809	Terezija pl. Riebler, roj. Schnabel
	1834, 1840,	Jožef pl. Riebler
	1853	
	1876	Janez Schmiedl
	1901	Blaž Jesenko
	1938	Jesenkovi dediči
		<i>Ob št. 11 a na Starem trgu. Patidenčna hiša.</i>
	1557	Mihael Serter ali Klemen Pogkh
	1600–1603	Jurij Renko (Renkh)
	1604–1609	Vrban Bratec (Wratetz)
	1610–1628	dediči Urbana Bratca
	1630–1632	Jakob Kraljič (Khrailitsch)
	1633–1637	Janez Reutter
	1638–1654	njegova vdova Helena
	1655–1663	Andrej Scheffertnikh, krojač, in žena Helena
	1664–1672	Andrej Šefertnik, krojač
	1673–1686	Janez Karel De Giorgio
	1687–1726	dediči Janeza Karla De Geogia; Janez Karel De Giorgio – 1687, Marija Kordula De Giorgio – 1709
	1726–1746	vdova Marija Kordula Purger
	1746–1764	Leopold Krištof pl. Radič, dr.
	1764–o. 1789	Janez Haider, klepar
	o. 1789–1798	Gregor Koren

	1798 1808 nato nato 1821 1822 1827 1834, 1840 1853	Franc Weiglein Mihael Weber Terezija Weber Janez Adalbert Mader Franc Strauchfeld Janez Adalbert Mader in Franc Strauchfeld Janez Adalbert Mader Marija Mader Jožef pl. Riebler <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
Stari trg 12 (r. 254, h. 109, 163, sed. st. št. 178)	1541 1600–1628 1630–1646 1647 1651–1664 1665–1721 1721–o. 1768 o. 1768–1811 1811 1829 1834	<i>Patidenčna hiša.</i> M. L. Schneider Marko Schneberger, klobučar Matija Gartt, klobučar Katarina Cvek (Zweckh) Janez Krst. Dolničar (Dolnitscher), župan Adam Florijančič (Floriantschitsch) Janez Krst. Valusius, knjigovez Alojzij Raab, knjigovez, in žena Marija Ana Karel Ksaver Raab Frančiška Raab Marija Hutterstrasser, Ana Haan in Karel Ksaver Raab (po ¼), Friderika Gramzki, Viljelmína pl. Kleinmayer in Julija Raab (zadnja ¼)

	1834 1837 1838, 1840 1846 1853 1876 1901 1938	Ana Haan Henrik Haan Jožef Spileler Klavdij pl. Marchetti Ludovik Marchetti Lovrencij Zdešar Lovro Blaznik Karol Prelog
Stari trg 11 a (13) (r. 161, h. 171, 21, od 1876 št. 13, nato 11 a, sed. st. št. 21) <i>1. hiša</i>	1533–1557 1557 1557–? 1600–1609 1609–1613 1613	<i>Dve patidenčni hiši.</i> <i>Ob št. 11 na Starem trgu.</i> Piero Matzellei, Franc Matzellej, zlatar Klemen Pogkh (ali Miha Serter) Jurij Dörfler, zlatar dediči Jurija Dörflerja vdova Marjeta Kacijanar (Khazianerin) Jurij Bittorffer
<i>2. hiša</i>	1594–1601 1601 1601–1603/04	<i>Ob št. 15 na Starem trgu.</i> dediči Viljema pl. Lamberga Gregor Sekhl dediči Gregorja Sekhla

	<p>1604/05–1613</p> <p>1613–1616/17</p> <p>1617–1628</p> <p>1630–1680</p> <p>1681–1686</p> <p>1686–o. 1765</p> <p>o. 1765–1817</p> <p>1817</p> <p>1823, 1840, 1853</p> <p>1876, 1901</p> <p>1938</p>	<p>Jurij Pittorffer in žena Viktorija <i>Skupni lastniki obeh hiš. Prezidani v eno hišo leta 1756.</i></p> <p>Jurij Bittorffer, stanovski ograjni odvetnik, in žena Viktorija, roj. Bonhomo</p> <p>dediči Jurija Bittorfferja</p> <p>Matija Schweiger, tajnik deželnega glavarstva</p> <p>dediči Matije Schweigerja</p> <p>Matija Henrik Schweiger in dediči; Franc Karel Schweiger pl. Lerchenfeld –1761</p> <p>Franc Jožef Schweiger pl. Lerchenfeld, baron</p> <p>Anton, Jožef, Feliks, Vincenc, Edvard, Marija in Adelaida Schweiger pl. Lerchenfeld, baroni</p> <p>Alojzij Wasser</p> <p>Karol Ahazhizh, dr.</p> <p>Ludovika Haumededer</p>
<p>Stari trg 14 (r. 253, h. 108, 162, sed. st. št. 177)</p>	<p>začetek 16. stol. –1545</p> <p>1545–1585</p> <p>1585–1644</p> <p>1645–1685</p> <p>1686–1702</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i></p> <p>Jožef Graček, trgovec</p> <p>Gračkova vdova Ana, roj. Burgstall, in njen drugi mož Janez Weilhamer pl. Weilham, trgovec in župan</p> <p>Lenart Hren, veletrgovec in župan</p> <p>njegov sin Andrej pl. Hren (Chrön, Chreen, Khreen), župan, graščak, kranjski deželni svetnik</p> <p>dediči Andreja Hrena (Khröen)</p> <p>Matija Eržen (Erschen, Arschen), krznar</p>

	1702–1716 1716–o. 1770 o. 1770–1789 1789 1795 1810 1815 1832, 1840, 1853, 1876 1901 1933 1938	Martin Planina, steklar Janez Etl (Etel), steklar Elizabeta Dragolič Ana in Janez Schuester Matija Kiker, ranar, in žena Helena Janez Roechel Jožef Pock Jožef Pock (sin?) Josip Pok Magdalena Pok Magdalena Valenčak (Valentschag)
Stari trg 15 (r. 162, h. 170, sed. st. št. 22)	1594–1610? 1611?– 1623 1624–1631 1632–1637 1638–1680 1681–1686 1686–1739 1739–1755 1756–o. 1775 o. 1775 nato	<i>Patidenčna hiša.</i> Viljem Fischer (Vischer), trobentač dediči Viljema Fischerja Janez Polinger Janez Viljem Fischer Matija Schweiger, tajnik deželnega glavarstva dediči Matije Schweigerja Henrik Matija Schweiger Lovrenc Krištof pl. Flachernfeld, baron Anton Janez Nep. Tauferrer, baron Lovrenc Rasp, baron Anton Rasp, baron

	nato –1802 1802 1807 1817 1824 1831 1833, 1840, 1853 1876 1901 1938	Šarlota Pittoni, baronica Ksaverija Demšar (Demšer) Luka Brunik Matija Žagar (Schagar) Alozij Wasser Rozina Pichler Marija Löfler Janez Maren Edvard Puppo Josip Stadler Miroslav Urbas
Stari trg 16 (r. 252, h. 107, 161, sed. st. št. 176)	1600–1603 1604–1606 1607–1618 1619–1628 1630 1631–1681 1684 1685–1687 1688–1704 1705–1710 1711–1746 1746–o. 1763	<i>Patidenčna hiša.</i> dediči Krištofa Passlerja Gašper Perc Janez Hiller, trgovec Francesco Locatell, trgovec dediči Francesca Locatella Franc Locatell dediči Francesca Locatella Mihael Luschkhattin dediči Mihaela Luskhutina Janez Astner dediči Mihaela Liskhutina Matija Lorentič, duhovnik

	o. 1763–o. 1770 o. 1770–1789 1789 1804 1809 1819 1842 1849 1853 1876 1901 1938	Anton Wiri, krojač, in žena Rozina Jožef Piringer, srebrar Gašper in Helena Kos (Koss) Helena Kos (Koss) Jožef in Urša Jesenko (Jessenko) Jožef Jesenko (Jessenko) Marija Jesenko (Jessenko) Marija Terezija Jesenko Marija Jesenko (Jessenko) Franjo Debevc (Debeutz) Ivan Češnovar Franja Češnovar
Stari trg 17, Reber I (r. 163, h. 169, sed. st. št. 23) <i>I. hiša (vogalna)</i>	1565–o. 1571 1594 1614–1615 1616–1618 1618–1636 1637–1638 1639	<i>Današnja hiša zavzema prostor prvotne hiše na Starem trgu in dveh domcev v Rebri.</i> <i>Patidenčna hiša.</i> Erhart Schreiner, zlatar dediči Erharta Schreinerja dediči Janeza Thannerja Viljem Handlos Jurij Kočevar (Kotscheuer, Gotscheur, Gottscheuer, Gottscheer) dediči Jurija Kočevarja Katarina Meglič

	1640–1646	dediči Barbare Žerovec (Scherouizin)
	1646–1659	Franc Ciriani, mesto Ljubljana
	1660–1669	Jurij Prunner, hotelir
	1670–1677	dediči Jurija Prunnerja
	1678–1730	Claudio della Fontana (Claude de la Fontaine)
	1730–1771	Andrej Rome (Rame) in žena Helena
	1771–1789	Marija Eva Žnidaršič (Schniderschizin)
	1789	Anton Šparovec (Sparovitz)
	1794	Andrej Maren
	–1824	Janez Maren
	1824	Rozina Pichler
	1831	Marija Löfler
	1833, 1840, 1853	Janez Maren
	1876	Edvard Puppo
	1901	Karel Puppo
	1933, 1938	Josipina Pupo
2. hiša, 1. domec – Reber I (r. 164, h. 168, sed. st. št. 23)	konec 16. st.	Martin Edlman, zvonar
	1600–1603	hiša Martina Edlmana
	1604–1613	Elija Somrak (Sombrackh, Sambrock), zvonar
	o. 1616–o. 1622	Rudolf Füering, zvonar in kositar
	o. 1622–1644	Boštjan Maček, kositar
	o. 1645–1659	dediči Boštjana Mačka
	1660–1684	Peter Schober, nožar

<p>3. hiša, 2. domec – Reber 1</p>	<p>1685 1686–1722 1722–1749 1749–o. 1770 o. 1770–1788 1788 1794 1801 1838</p> <p>1630–1645 1646–1647 1651–1682 1683–1702</p>	<p>Šobrova vdova Šobrovi dediči Pavel Wagensperger, krtačar, in žena Marija Andrej Schwarz, ključavničar, in žena Elizabeta Lenart Haffenrichter in žena Helena Janez Mayer Helena Mayer Andrej Ksav. Repesič (Repeschitsch), dr. Franc Serafin Repesič (Repeschitz)</p> <p><i>Hišica je stala v Rebri in tvori najbrž gornji konec današnje hiše št. 17 na Starem trgu.</i></p> <p>Rupert Weillandt, nožar Weillandtova vdova Andrej Smrekar (Smrekhar), nožar Claudio Della Fontana</p>
<p>Stari trg 18 (r. 251, h. 106, 160, sed. st. št. 175)</p>	<p>1600–1614 1614 1619–1626 1627–1634 1635–1636 1637–1641 1642–1653</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i> Jakob Gradišar (Gradischer) Vrban Lendorfer Lendorferjevi dediči Janez Hohenschildt, kotlar Hohenschildtova vdova Hohenschildtovi dediči Janez Krištof Faustinger</p>

	1654–1656 1657–1665 1666–1668 1668–1673 1690–o. 1753 o. 1753–1784 1784–1817 1817 1823 1823 1828 1831 1835 1849, 1853 1876 1901 1938	Janez Gentile Gentilejevi dediči Pavel Dolinar (Dolliner), deželni stanovski računski uradnik Dolinarjevi dediči dediči Sibile Wagner Jožef Khappus pl. Pichlstein Matija Hierschel, lasuljar, in žena Ivana Gašper, Matevž, Silvester in Rudolf Hierschel ter Marija Sparouiz, roj. Hierschel Rudolf Hierschel Andrej Licht Janez Jurij Licht Ana Licht Marija Jesenko (Jessenko) Marija Terezija Jesenko (Jessenko) Franjo Debevc (Debeutz) Ivan Podlesnik Marija Gerkman
Stari trg 19 (r. 175, h. 158, sed. st. št. 33)	1600 1601–1606 1610–1612 1613–1615 1615–1618	<i>Patidenčna hiša.</i> Erazem Naglič dediči Erazma Nagliča Gregor Zurler Zurlerjevi dediči dediči Valentina Applla, mestnega pisarja

	1619–1631	Fortunat Jukhat, mestni sodnik in krčmar
	1632–1634	dediči Fortunata Jukhata
	1635–1636	Karel Sauer, baron
	1637–1651	Pavel Fischer, pek
	1652–1655	Baltazar Schmeidl, brivec
	d. k. 1650–1661	Janez Krstnik Codelli, stanovski sollicitator
	1656–1714	Schmeidlovi dediči; vdova Marija Magd. Codelli 1661–1691
	1714–1724	Franc Žiga pl. Učan (Vtschan), dr. iur. utr.
	1724–1736	Ana Barbara pl. Schmidhoffen/Kovačič, roj. baronica Hausperskh (in) von Final
	1736–o. 1773	Jurij Ludovik Lichtenberg, grof
	o. 1773–o. 1790	Karel Lichtenberg, grof
	o. 1790–1801	Franc Ksaver Lichtenberg, grof
	1801	Ignacij Skaria
	1810	Matija Prezelj (Pressl)
	1822	Doroteja, Ignac, Ivana in Matija Pressler
	1824, 1833	Doroteja Pressler (1824 Ivanino ¼)
	1837	Marija Pressler
	1840	Marija Mandich
	1849, 1853	Alojzij Župevc (Schupeutz)
	1876	Rudolf Millitz
	1901	Ljudmila Millitz
	1938	Melhior Ravbar

Stari trg 20 (r. 250, h. 105, 159, sed. st. št. 174)		<i>Patidenčna hiša.</i>
	1600	Janez Hoffer in žena Evfrazina
	1601–1615	hiša Jakoba Saluatona, lastnici vdova Salvaton in hči Marija (žena Matije Čmeta)
	1616–1621	Janez Hyller (Hiller), trgovec
	1622–1628	Baltazar Novak (Nouakh)
	1630–1638	Adam Tomadec (Thomadiz)
	1639–1641	Tomadčevi dediči
	1642–1654	Janez Henrik Widerkher, mestni sodnik in župan
	1655–1666	Widerkherjevi dediči
	1667–	Janez Jakob Widerkher pl. Widerspach
	1668–1679	Nikolaj (Claus) Raab, brivec
	1680–1709	Raabovi dediči
	1709–1752	Anton Friderik pl. Raab
	1752–o. 1772	Jakob Schmid, srebrar
	o. 1772–o. 1779	Jožef Karel Schmid
o. 1779–1790	Gotfried Rosenkranz in žena (Ana) Marija	
1790	Janez Mihael Reindler in žena Katarina	
1819	Alojzij, Franc in Jožef Tischan ter Adalbert Reindler	
1820	Matija Zanier	
1833, 1840, 1853	Marija Dolcher	
1876	Jožef Bartel	
1901	Feliks Bartl	
1938	Ivan Bahovec	

<p>Stari trg 21 (r. 176, h. 157, sed. st. št. 34) <i>1. hiša</i></p>	<p>1600–1603 1604–? ?– 1628 1630–1633 1634 1635 1636–1651 1651–1659 1660–1687/88 1688–1696 1700–1736 1736–1771 1771–1778 1778–1802 1802 1802 1811 1833 1838 1848, 1853 1876 1901 1938</p>	<p><i>Dve patidenčni hiši, prezidani v eno med letoma 1752 in 1755. Hiša ob št. 19 na Starem trgu.</i> Wurschnikh (Wurschnekh, Borštnik?), župnik Adam Erbar, klobučar Erbarjevi dediči Felicitas Seemen (Semen) Jurij Semen (Seemen), vicedomski tajnik Felicitas Semen dediči Felicitas Semen Janez Friderik Pelzhofer (Pelzhoher) Jurij Fleiss, magister, sollicitator dediči Jurija Fleissa Joahim pl. Graffhaiden Anton Jožef Ursini pl. Blagaj (Blaggey), grof Janez Nepomuk Ursini pl. Blagaj (Blaggay), grof Janez Zlatoust pl. Pollini, dr. med. Franc pl. Pollini, baron Ludovik Dizma pl. Lichtenberg, grof Anton Rudež (Rudesch) Friderik Rudež (Rudesch) Jožef Rudež (Rudesch) Franc Rudež (Rudesch) Flora Rudež (Rudesch) Marija Mühleissen, Alfred in Fran Rudež (Rudesch) J. Rudež (Rudesch) – Marija Mühleisen</p>
---	---	---

<p>2. hiša</p>	<p>1600 1601–1610 1611–1634 1635–1642 1643–1646 1647–1680 1681–1751 1752–</p>	<p><i>Hiša ob št. 1 na Gornjem trgu. V 16. stoletju sta bili tu najbrž dve hiši, tako hišo št. 21 morda sestavljajo prvotne tri hiše. Prezidana je bila leta 1611 ter med letoma 1619 in 1621 na novo prekrita.</i></p> <p>dediči Adama Clementa dediči Janeza Clementa (Clament) vdova Uršula Cvetkovič (Zwetkhouitsch) dediči Uršule Cvetkovič; Valer. pl. Moškon (Moschkhon) 1640 Elizabeta Eleonora pl. Altheimb Leopold Eberhardt Vrsin pl. Blagaj (Wlagey, Blaggey), grof dediči Eberhardta Leopolda Blagaja Žiga Anton Jožef Vrsini pl. Blagaj <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i></p>
<p>Stari trg 22 (r. 249, h. 104, 158, sed. st. št. 173)</p>	<p>1600–1606 1607–1615 1616–1626 1627–1631 1632–1635 1636–1642 1643–1647 1651–1668 1669–1676</p>	<p><i>Patidenčna hiša.</i></p> <p>Janez Viljem pl. Schnizenpaumb Schnitzenpaumbovi dediči Jakob Khurz Khurzevi dediči Reinprecht Händl, križar, baron Giovan Maria Bosio Bosiovi dediči Jurij Bertač (Wertasch), mestni sodnik in župan, od leta 1652 isti kot pl. Scharffenekh dediči Jurija pl. Scharffenegkha</p>

	1676–1681	Adam Oplenič/Oplanič (Oplenitsch, Opplanitsch), deželni stanovski sollicitator
	1681–1790	Opleničevi dediči
	1790	Janez Jurij Svetlin (Suetlin)
	–1803	Jožefa Sedej (Sedei)
	1803	Franc in Katarina von Pekhen
	1803	Gregor in Elizabeta Zupanc (Suppanz)
	1806	Rajmund Dietrich, dr.
	1834, 1840, 1853	Janez Tomec (Thomitz)
	1876	Srečko in Jožefa Waidinger
	1901	Ivan Mathian
	1938	Franc Kraškovic
Stari trg 24 (r. 248, h. 103, 157, sed. st. št. 172)	konec 16. stol. nato	<i>Patidenčna hiša.</i> Nusserjeva hiša Filip Wochenlohn
	1600–1608	Wochenlohnova vdova in dediči
	1608–1613	Jurij Nagel (Nagl), ključavničar
	1613–1615	Naglovi dediči
	1616–1628	Janez Urbanja (Vrbania, Vrbani), krojač
	1630–1632	dediči Janeza Urbanje (Vrbannia)
	1633–1668	Adam Župančič (Suppantschitsch)
	1669–o. 1775	Župančičevi dediči, 1767 in 1681 dediči Tobije Smrekarja
	o. 1775–o. 1786	Avguštin Rasp
	o. 1786–1793	Janez Nep. Rasp, grof

	1793 1810 1842, 1853, 1876 1901 1938	Janez Krst. Rode Adam Henrik Hohn (Hann) Edvard Hohn Edmund, Pavla in Robert Hohn Pavla Höhn
Stari trg 26 (r. 247, h. 102, 156, sed. st. št. 171)	1543 1587– 1600–1651 1652–1653 1653–1688 1689–1701 1701–1706 1706–1739 (?) 1739–1793 1793 1804 1817 1828 1832 1835, 1840, 1853 1876 1901 1938	<i>Patidenčna hiša.</i> Avguštin in Janez Englshauser Janez Englshauser dediči Janeza Englshauserja Erazem Englshauser dediči Erazma Englshauserja, 1672 Jan. Jak. Englshauser Janez Lenart Wabesch (Wobesch) Franc Bernard Tauffrer pl. Weixlbach, baron Marko Grbec (Gerbezius, Gerbez), dr. med. Jožef Ignacij Vidmayr (Vidmeyer), dr. med. Katarina Sidonija Vidmeyer Franc Črnič (Tschernitsch) Matevž Feigel in žena Ana Ana Feigel Jožef Ruda Alojzij Ruda Marija Benedik Marija Cigoj Uršula Jamnik

<p>Stari trg 28 (r. 246, h. 101, 155, sed. st. št. 170) <i>1. hiša</i></p>	<p>1600–1606 1607–1665 1666–1683 1684–1705 1705–1718 1718–1786 1786 1796 1801 1811 1811 1838 1839 1840, 1853 1876 1901 1933 1938</p> <p>pred 1575–1589</p>	<p><i>Dve patidenčni hiši, združeni po letu 1705.</i></p> <p><i>Prva ob št. 30 na Starem trgu.</i> Ambrož Scheit Scheitovi dediči Janez Mišič (Mischitsch), krznar vdova in dediči Janeza Mišiča Jakob Stessel, vrvičar Franc Henrik pl. Weinacht, dr. Janez Nep. pl. Hofferer, baron Gerard Aleksander pl. Pfalzgraf Bernard Novak (Nouak) Lovrenc Nord Baltazar Hoffmann Janez Klemens Ignacij, Marija, Franc in Janez Klemens dediči Janeza Klemensa Edvard Kottek Josipina Selan Svetozar Koser Olga Medica</p> <p><i>Druga hiša ob št. 26 na Starem trgu.</i> Jurij Dalmatin</p>
<p><i>2. hiša</i></p>	<p>pred 1575–1589</p>	<p><i>Druga hiša ob št. 26 na Starem trgu.</i> Jurij Dalmatin</p>

	1589–1615 1615 1616–1628 1630–1644 1645–1647 1651–1665 1666–1674 1675–1688 1688–1696 1697–1718	Dalmatinovi hčeri in dedični Suzana in Barbara dediči Jurija Dalmatina (vdova Barbara in otroci) dediči Janeza Ascha Pavel Fischer, pek Fischerjevi dediči Andrej Vidmar (Vidmair od leta 1656 dalje) dediči Andreja Vidmarja (Vidmair) Ernest Khraa (Khra) Janez Lenart Wobesch (Bobež?) ali Wobesch (Babež?) Jakob Stessel, vrvičar <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
Stari trg 30 <i>1. hiša</i> (r. 244, h. 99, 153, sed. st. št. 168)	1600 1601–1613 1613–1614 1614–1631 1632–1680 1681–1693 1694–o. 1758 o. 1758–1772 1772–1780 1780–1783 1793	<i>Dve patidenčni hiši, združeni v eno po potresu.</i> <i>Prva ob št. 32 na Starem trgu.</i> Franc Hörner dediči Franca Hörnerja (Jožef Jošt Hörner) Adam Eppich, trgovec, mestni sodnik in župan Marko Eppich, klobučar Eppichova vdova in dediči Elija Pogačnik dediči Elije Pogačnika Blaž Sterkini (Sterkhini), kramar Filip Jakob Karisch in žena Rozalija Janez Adam Fanton pl. Brun Marija Fanton pl. Brun

2. hiša (r. 245, h. 100, 154, sed. st. št. 169)	1794	Marija Fridl, pl. Brun, roj. Fanton
	1801	Peter Gerstenmaier
	1830	Peter in Franc Gerstenmaier, Ana Netter in Cecilija Gadner
	1830	Janez in Franc Härnigg ter Janez, Franc Karel in Ana Härnigg
	1840	Janez, Franc Karel in Ana Härnigg
	1841, 1853, 1876 nato	Janez Nep. Plautz, od leta 1853 ima obe hiši Ferdinand Plautz
	1901, 1938	Marija Plautz
		<i>Druga hiša ob št. 28 na Starem trgu.</i>
	1600–1606	dediči Janeza Refingerja
	o. 1613–1622	Jožef Gandin, dr. med.
	1623–1642	dediči Jožefa Gandina
	1643–1702	dediči Jakoba Gandina
	1702–1706	dediči Janeza Plavca (Plautz)
	1707–o. 1764	Janez pl. Plauzhoffen
	o. 1765–1818	Primož Auer in njegovi dediči
	1818	Sebastijan in Mihael Khern
	1822	Franciška Šebenik (Schebenig)
	184?	Karel Fux
	1847	Antonija, Emanuel, Ludovik in Egidij Fux
	1849	Rihard Janežič (Janeschitsch)
1853, 1876	Janez Nep. Plautz	
1901, 1838	Marija Plautz	

Stari trg 32 (r. 291/11, h. 98, 152, sed. st. št. 167)	1589–	<i>Patidenčna hiša.</i> Jakob Franco (Frankh) in žena Helena
	1592–	Jakob Franco in 2. žena – vdova Rothenhofer
	kon. 16. st. – 1606	Jakob Franco (Frankh), mestni sodnik
	1607–1611	dediči Jakoba Franka
	1612–1661	Peter Schlaffer, mizar
	1662–1666	dediči Petra Schlafferja
	1667–1681	Matija Vidmar, tudi Vidmair, čevljar
	1682–1683	dediči Matije Vidmarja (Vidmair)
	1684–1688	vdova Matije Vidmarja (Vidmayr)
	1689–1722	Marija Ellenheuser
	1722–1741	Jurij Kastner, medicinar, in žena Neža
	1741–o. 1762	mesto Ljubljana
	1763–o. 1778	Matevž Pirnat (Pirnath, Pürnat), pek
	1778–1793	Franc in Jožefa Pirnat (mladoletna)
	1793	Jožefa Pirnat
	nato	Jurij Friedl
	1802	Janez Pleskovič (Pleskhouitsch)
1804	Anton Medard pl. Widerkher zu Widerspach	
1808	Franc de Paula pl. Widerkher	
1811	Aleš in Helena Jakulla	
1825	Helena Jakulla	
1825	Janez Wetsch	
1835	Terezija Wetsch	
1841	Jožef Ferdinand Wetsch	

	1843 1876 1901 1938	Volbenk Günzler Magdalena in Maksimilijan Günzler Maks Günzler Metod Zorman
Stari trg 34 (h. 97, 151, sed. st. št. 166/1)	-1315 14. st.–1784 1458–? ?–1467 1784 1822 1840, 1853 1876 1901 1938	<i>Na tem mestu so imeli stiški opati svoj po obsegu mnogo manjši dvorec že v 14. stoletju. Hiša je stala na mestnem svetu, za njo je bil vrt. Zanja so mestu plačevali najemnino. V letih 1629–1630 so dvorec prenovili v današnjo obliko.</i> Martin Ternack (Trnjak?), čebregar stiški opat Urh Sitar (Siter) Klemen Swob, krznar kranjski verski zaklad bivši stiški dvorec c.-kr. verski zaklad c.-kr. cerkveni zatiški zalog (c.-kr. deželna sodnija) verski zaklad (zatiški dvorec) banska uprava
Stiška ulica 1, glej Levstikov trg 9		

Ulica na Grad 1 (r. 187, h. 143, sed. st. št. 48)	<p> ?– 1525 1525–? 1600–1603 1604–1607 1608–1621 1622–1626 1627–1642 1643 1644–1647 1651–1662 1663–1673 1773–1716 1716–1769 1769–1799 1799 1820 1836 1840, 1853 1876 1901 1938 </p>	<p> <i>Patidenčna hiša ima vogelni kamen z moško figuro in renesančnimi ornamenti ter napisom »Thue Recht – fuerchte Niemant – 1688«.</i> Marjeta Vranič, vdova Luke Celjana (Cilier) imenovanega Conrade Jakob Nusser Jakob Kos (Khoss) vdova Jakoba Kosa Martin Marinec (Marinetz, Warinetz, Warintz, Wurintz), mesar, in žena Barbara dediči Martina Wurinca (Wurintz) Miha Steffl, pek Andrej Šuštarčič (Sustertschitsch) Pavel Štefan (Steffan), jermenar Marko Mrak (Marx Mrakh), mizar dediči Marka Mraka Matija Höffer, cesarski puškar Primož Tonič (Thonitsch, Thonitz), čevljar in žena Marija Marija Ana Peče (Petschein) Jožef Hudobivnik (Hudabiunig) Marija Hudobivnik (Hudabiunig) Jožef Hudobivnik (Hudabiunig) Jožef Valentin Hudobivnik (Hudabiunig) Jožefa Hudobivnik (Hudabiunigg) Josipina Hudobivnik (Hudabiunigg) dediči Katarine Avsec </p>
---	---	---

<p>Ulica na Grad 2 (r. 198, h. 124, 62, sed. st. št. 67) <i>1. hiša</i></p>	<p>1600–1606 1610–1615 1616–1618 1619–1628 1630 1631–1670 1671–o. 1760 o. 1760–o. 1773 o. 1773–1794 1794 1803 1833 1840 1841 1853 1876 1901 1938</p>	<p><i>Okoli leta 1710 se hiši pridruži vrt, ki je prvotno spadal pod Sodarsko stezo 2.</i></p> <p>Julijana Grienwald ali Ometovka (Omethoukha) Mihael Volk (Volckh), kramar Adam Okužlar (Okhuschlar, Akhuschlar), mesar Peter Okužlar vdova Petra Okužlarja dediči Petra Okužlarja Matija Lužovič (Luschowitz, Luschouitsch), puškar, in žena, potem sin Janez Jurij Pečak (Petschakh, Petsche) in žena Marija Gotfried Rossenkranz župnijska cerkev sv. Jakoba Fortunat Vorenc (Worenc) Janez Bianka dediči Janeza Bianke Jernej in Marjeta Omejec (Omeitz) Bernard Bosja Terezija Bosja jezuitski kolegij Bratovščina sv. Rešnjega telesa</p> <p>1633–1640 Matija Jančič (v n. u. Lončič), tesar, polovica prvotnega Veitlovega posestva</p>
<p><i>2. hiša (ali vrt)</i></p>		

	1641–1647 1651–1653 1654–1655 1656–1659 1660–1673 1673–1678 1679–1709 o. 1710–	Mihael Dimnik, krojač Dimnikova vdova Mihael Dimnik, krojač Dimnikova vdova (d. k.) Mihael Osmuk, pek Mihael Janežič, pek, in žena Neža (v n. u. 1668) dediči Mihe Janežiča (v d. k. 1750) Matija Lužovič (Luschouitsch) <i>Dalje kot pri 1. hiši.</i>
Ulica na Grad 3 (r. 188, h. 142, sed. st. št. 49)	1600–1608 1609 (?)– 1612 (?) 1613 (?)–1628 1630–1647 1651–1653 1654–1658 1659–1679 1680–1688 1689–? ?– 1727 1727–1750 1750–o. 1764 o. 1764–1788	Marija Semen Gregor Košir (Koschier), piskač dediči Gregorja Koširja Urban Švaršnik (Vrban Schwarschnikh), krojač Švaršnikova vdova in dediči Kopačevi dediči (Khoppeschischen, Khopatschischen, Khoppaschischen Erben) Janez Merčun (Mertschun, v d. k. Prentschun) dediči Janeza Merčuna Janez Moric, dimnikar Luka Mislej, kamnosek Francesco Robba, kipar Matevž Franc Peer, župan Gregor Laknar (Lackner)

	1788 –1808 1808 1809 1811 1827, 1840 1848, 1853 1876 1901 1938	Peter in Marija Dietrich Jožef Garzarolli Ana Garzarolli Pavel Mihleissen Ana Lavrenčič (Laurentschitsch) Janez Nep. Mühleisen Marija in Frančiška Mühleisen Roza Prager Marija Keber Terezija Škulj
Ulica na Grad 4 (r. 197, h. 125, 61, sed. st. št. 66)	1600–1606 1622–1646 1647–1658 1659–1662 1663–1669 1670–1675 1676–o. 1754 o. 1754–1785 1785–1794 1794 –1801 1801 1825	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša.</i> Marko Danič (Danitsch), tesar, in njegovi dediči Martin Lukančič (Lucantschitsch), tesar Urh Schottlender dediči Urha Schottlenderja Marko Robida, krojač dediči Marka Robide Adam Čadež (Zadesch, Tschadesch), tesar Janez Krst. Mikolič (Mikolitsch) Jožef Gladek (Gladekh, Gladik), jermenar, in žena Urša Jožef in Jera Ravnika (Rauniker) Simon Ungelehrt Matija Perme Janez Žličar (Schlitscher)

	1831, 1840 1842 1844 1846 1853 1876 1901 1938	Janez Zavrl ali Zavrel (Saurou) Luka in Marija Johann (Jehann?) Jera Bevšek (Weushek) Andrej in Lucija Popofsky Andrej Popofsky Marija Žvan (Schwan) Fran Levstik Viktor Levstik
Ulica na Grad 4?	1600–1612 1613–1630 1631–1639 1640–1646 1647	Jakob Rožič (Roschitz, Raschitz, Rositsch, Roschitsch) Jakob Juršin (Jurschin), sel Marjeta, vdova Jakoba Juršina Primož Balčič (Waltschitsch) vdova in pozneje dediči Primoža Balčiča/Valčiča
Ulica na Grad 5 (r. 190, h. 141, sed. st. št. 50)	1600–1603 1604–1625 1626–1633 1634–1647 1648–1650 1651–1664 1665–1675 1675–1691 1692–1721	<i>Patidenčna hiša.</i> Mihael Pintar (Pindter) Mihael Šerbol (Scherboll, Scherbol, Scherbal), krojač Šerbolova vdova in dediči (Scherbol, Scherwal) Janez Čarman (Tschaeman), čevljar manjkajo d. k. dediči Janeza Čarmana Janez Čarman (Tscharman) dediči Janeza Čarmana Jurij Žlebnik (Schlenikh), sedlar

	1721–1785 1785–1800 1800 1830 1831 1837, 1840 1853 1876 1901 1938	Janez Krst. Rell (Röll), sedlar Jožef Ernst Fechner Primož in Katarina Češirk (Tscheschirk) Filip in Pavel Češirk 5/8, Marija, Alojzija in Katarina Češirk 3/8 isti še očetovo polovico Ignac Gaurig Ignac in Katarina Gaurig Janez Keber Marija Keber Peter Miklavc
Ulica na Grad, Sodarska 1 (r. 194, h. 140, sed. st. št. 52)	1600–1622 1623–1626 1627–1651 1652–1665 1666–1667 1668–1680 1681–1684 1685–1701 1701–1725 1725–1744 1744–o. 1766 o. 1766–o. 1799	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša. Hiše sedaj ni več.</i> Marko Robida (Rubida), tkalec dediči Marka Robide vdova Elizabeta Rodl (Robida?) Jernej Artač (Artatsch), čevljar Artačeva vdova Peter Biček (Witzekh, Wetsch), čevljar Jurij Urbas (Vrbass), čevljar Urbasova vdova in dediči cerkev sv. Florijana Eva (Eua, v n. u.), Neža Okorn (Nescha Okhornaukha) Sebastijan Welcher, glavnikar, in žena Marija Janez Nachtigal, tkalski mojster, in žena Marija

	1799 1800 1835 1846, 1876	Uršula Nachtigal Janez in Uršula Dražil (Draschel) Neža Weingarten in Janez Dražil (Draschil) Janez Dražil (Draschil)
Ulica na Grad 6 (r. 193, h. 138, sed. st. št. 53)	1635–1656 1656–1669 1670–1736 1736–o. 1760 o. 1760–? –1799 1799 1808 1825 1840 1847, 1853, 1876 1901 1938	<i>Desetemu vinarju podvržena hiša. Seznam po n. u. in d. k.</i> <i>Hišica je bila sezidana okoli leta 1635.</i> Andrej Guštin (Andree Gustin) ali Gustinčič (Augustin v d. k.), tesar Marko Robida (Rubida), krojač dediči Marka Robide Neža Treven (Threunin) Luka Hirschel, tkalski mojster Anton Hirschel Jera Smrekar (Smreker) Jernej in Marija Kramar Marija Kramer dediči Antona Dolenca (Dollenz) Janez Lusner Filipina Brezina in Lujiza Čadež Ana Hamperl

Ulica na Grad 7 (r. 191, h. 139, sed. st. št. 51)	<p>1600–1612</p> <p>1604–1606</p> <p>1613–1621</p> <p>1622</p> <p>1623–1634</p> <p>1635–1646</p> <p>1647–1667</p> <p>1668–1683</p> <p>1687–1751</p> <p>1752–o. 1769</p> <p>o. 1770–1792</p> <p>1792</p> <p>1798</p> <p>1811</p> <p>1815, 1822, 1840</p> <p>1853</p> <p>1876</p> <p>1901</p> <p>1938</p>	<p><i>Prvotno verjetno ena patidenčna hiša. Od leta 1709 desetemu vinarju podvržena hiša – seznam po d. k., nato tudi po n. u.</i></p> <p>Jurij Gabrovšek (Juri Gabrauschekh) ali Jakob – lastnika negotova</p> <p>Miha, verjeten priimek Zdravje (Michel Sdrauie), tesar</p> <p>Miha Zdravje (Michalen Sdrauie)</p> <p>Martin (Marthin), tesar</p> <p>Pavel Ciriani (Paul Zieriani)</p> <p>Franc Ciriani (od leta 1645 Franz von Cirian)</p> <p>dediči Franca pl. Cirianija</p> <p>Gregor Novak (Nouakh), tesar</p> <p>Matija Höfer</p> <p>Janez Jurij Golšak ali Kolšak (Kalschakh, Gallschakh, Gollschakh) in žena</p> <p>Matija Biček (Witschek)</p> <p>Simon Klančnik (Klantschnig)</p> <p>Anton Guttman</p> <p>Jožef Wurschbauer</p> <p>Andrej Mehan (Mechan), v s. h. p. Mežan (Meschan)</p> <p>Martin Karpe</p> <p>Jera Karpe</p> <p>Josip Bevc</p> <p>Josip Rodič</p>
---	---	--

	1811 1820 1820 1840, 1853 1876, 1901 1938	Franc Črnič (Tschernitsch) Jožef in Marija Šparovec (Sparovitz) Konrad Frantz Franz Konrad Franja Muk; Muck 1901 Mirko Kersnik, dr.
Ulica na Grad 9 (r. 172, h. 135, sed. st. št. 55/1)	o. 1600 1620–1623 1624–1626 1627–1631 1632–o. 1639 ?– 1642 1643–1662 1663–1671 1672–1684 1685–1692 1693–1720 1787 1821 1824 1840 1841 1849, 1853 1876	Luka Ciglar (Ziegler), piskač Ciglarjevi dediči Jernej Haan Janže Čuk (Hansche Tschukh) Janez Modrijan (Modrian), tkalec Andrej Perko (Perkho) Martin Zumpar (Schumpar), kramar vdova Martina Zumparja dediči Martina Zumparja Krištof Glitzer ali Glitschger, iglar Krištof Raab, iglar (najbrž ista oseba kot Krištof Glitzer) Valentin in Urša Eržen (Erschen) Janez Gottlieb Weinburm (Weinwurm) Emerand Minder dediči Emeranda Münderja Terezija Minder Anton Breskvar (Bresquar) Anton Laheiner

	1901 1938	Jakob Čik Katarina Lindič
Ulica na Grad 11 (r. 172, h. 135, sed. st. št. 55/2)	1876 1901 1938	Anton Laheiner Jakob Čik Franc Čik
Vodna steza 1, glej Stari trg 6		

LEGENDA

<i>d. k.</i>	davčna knjiga	<i>r.</i>	rektifikacijska številka
<i>h.</i>	prvotna hišna številka	<i>r.</i>	rektifikacijska številka vpisa v urbar
<i>h. št.</i>	hišna številka		
<i>m. s. z.</i>	mestni sodni zapisnik	<i>R. i. k.</i>	rektifikacijska imenjska knjiga, v Narodnem muzeju Slovenije
<i>naj.</i>	najemnina	<i>s. h. p.</i>	seznam hišnih posestnikov
<i>n. u., K. Z. U.</i>	najemninski urbar, Kammer Zins Urbar	<i>sed. st. št.</i>	sedanja stavbna številka
<i>o.</i>	okoli	<i>s. z.</i>	sejni zapisnik
<i>patidenčna hiša</i>	lastniška, prostolastna hiša	<i>ust. p. dat.</i>	ustanovno pismo; datirano

LITERATURA IN VIRI

- Emilijan Cevc*, Vedute slovenskih krajev iz začetka 18. stoletja, Kronika VII, št. 2, Ljubljana 1959, str. 80–82
- Špelca Čopič, Damjan Prelovšek, Sonja Žitko*, Ljubljansko kiparstvo na prostem, Ljubljana 1991
- Marjan Drnovšek*, Ljubljana v arhivskem gradivu od začetka 14. stoletja do danes, Ljubljana 1982, razstavní katalog
- Vladimir Fabjančič*, Knjiga ljubljanskih hiš in njihovih stanovalcev I, Stari trg, tipkopis v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, Ljubljana 1940–1943
- Ferdo Gestrin*, Oris zgodovine Ljubljane od 16.–18. stoletja, Kronika XI, št. 3, Ljubljana 1963, str. 139–148
- Bogo Grafenauer*, Ljubljana v srednjem veku, Kronika XI, št. 3, Ljubljana 1963, str. 129–139
- Andrej Hrausky, Janez Koželj*, Arhitekturni vodnik po Ljubljani, Ljubljana 2002, str. 28, 30, 50, 58 (Gruber. p.)
- Jezuitski kolegij v Ljubljani 1597–1773, Zbornik razprav, Ljubljana 1998 (Šentjakobska cerkev v 18. stoletju, str. 189–228)
- Darinka Kladnik*, Ljubljanske metamorfoze, Ljubljana 1991
- Ivan Komelj*, Slovenski kraji in naselja v preteklosti, Ljubljana 1978, katalog Narodne galerije v Ljubljani
- Silveste Kopriva r*, Ljubljana skozi čas, Ljubljana 1989
- Branko Korošec*, Ljubljana skozi stoletja – mesto na načrtih, projektih in stvarnosti, Ljubljana 1991
- Milko Kos*, Srednjeveška Ljubljana, Topografski opis mesta in okolice, Ljubljana 1955
- Lojze Kovačič*, Cerkev sv. Florijana v Ljubljani, Ljubljana 1996
- Ljubljana – podobe iz njene zgodovine (več avtorjev), Ljubljana 1962, 1965
- Uroš Lubej*, Marijin steber v Ljubljani, Acta historiae artis Slovenica, št. 6, Ljubljana 2001, str. 53–66
- Josip Mal*, Stara Ljubljana in njeni ljudje, Ljubljana 1957
- Breda Mihelič*, Vodnik po Ljubljani, Ljubljana 1989
- G. Ogrin*, Ljubljana pred in po potresu, Kronika II, št. 1, Ljubljana 1935, str. 40–47, 130–133

- Jelka Pirkovič, Breda Mihelič, Secesijska arhitektura v Sloveniji, Ljubljana 1997*
- Alojzij Potočnik, Cerkev sv. Florijana, Prijatelj, V. letnik, Ljubljana 1931, str. 241–242*
- Damjan Prelovšek, Ljubljanski mostovi v drugi polovici 19. stoletja in v začetku 20. stoletja, Kronika XXIII, št. 1, Ljubljana 1975*
- Damjan Prelovšek, Ljubljanska arhitektura v prvi polovici 19. stoletja, Sinteza, št. 36/37, Ljubljana 1976*
- Damjan Prelovšek, Ljubljanska arhitektura 18. stoletja, Zgodovina Ljubljane, Prispevki za monografijo, Ljubljana 1984, str. 177–188*
- Damjan Prelovšek, Cerkev sv. Jakoba v Ljubljani, Ljubljana 1985*
- Damjan Prelovšek, Arhitekt Jože Plečnik in reka Ljubljanica, Nova doba 89, Ljubljana 1989*
- Ksenija Rozman, Runkove vedute slovenskih krajev, ZUZ, Nova vrsta XIV–XV, Ljubljana 1979*
- Franca Stele, Valvasorjeva Ljubljana, Glasnik muzejskega društva za Slovenijo, IX, Ljubljana 1928*
- Viktor Steska, Ob tristoletnici šentjakobske cerkve v Ljubljani, Ljubljana 1915*
- Ivan Stopar, Vojak, potepuh in vedutist Friedrich Bernhard Werner Silesius, Ljubljana 1990*
- Ivan Stopar, Joseph Leopold Wiser pl. Berg, Ljubljanski vedutist, kaligraf in miniaturist, Ljubljana 1991*
- Ivan Stopar, Sprehodi po stari Ljubljani, kulturnozgodovinski vodnik, Ljubljana 1992*
- Ivan Stopar, Ljubljanske vedute, Ljubljana 1996*
- Nace Šumi, Arhitektura secesijske dobe v Ljubljani, 1954*
- Nace Šumi, Ljubljanska baročna arhitektura, Ljubljana 1961*
- Nace Šumi, Arhitektura 16. stoletja na Slovenskem, Ljubljana 1966*
- Nace Šumi, Arhitektura 17. stoletja na Slovenskem, Ljubljana 1969*
- Nace Šumi, Ljubljana, Zasnova mesta skozi zgodovino, Vodnik, Ljubljana 1977*
- Nace Šumi, Naselbinska kultura na Slovenskem, Urbana naselja, Ljubljana 1994*
- Nace Šumi, Arhitektura 17. stoletja na Slovenskem, Obdobje med pozno renesanso in zrelim barokom, Ljubljana 2000*
- Vlado Valenčič, Prebivalci in hiše stare Ljubljane, Kronika V, št. 3, Ljubljana 1957, str. 111–123*

- Vlado Valenčič*, Oblikovanje Ljubljane v prvi polovici XIX. stoletja, Kronika XIV, št. 3, Ljubljana 1966, str. 141–152
- Vlado Valenčič*, Ljubljansko stavbeništvo v prvi polovici 19. stoletja, Kronika XVII, št. 2, Ljubljana 1969, str. 72–84
- Vlado Valenčič*, Ljubljansko stavbeništvo od srede 19. stoletja do začetka 20. stoletja, Kronika XVIII, Ljubljana 1970, str. 135–146
- Vlado Valenčič*, Zgodovina ljubljanskih uličnih imen, Ljubljana 1989
- Aleš Vodopivec*, Arhitektura Ljubljane, Arhitektov bilten, št. 21, Ljubljana 1974
- Aleš Vodopivec*, Arhitektura Ljubljane, Ljubljana 1978
- Ivan Vrhovnik*, Cerkev sv. Florijana v Ljubljani, Življenje in svet, 8. knjiga, Ljubljana 1930, str. 555, 585, 608–609, 641
- Ivan Vrhovec*, Die Wohllebliche landesfürstl. Hauptstadt Laibach, Laibach 1886
- Nena Židov*, Ljubljanski živilski trg, odsev prostora in časa, 1920–1940, Ljubljana 1994

Hiše na Starem, Gornjem in Levstikovem trgu ter njihovi lastniki in prebivalci v 19. stoletju

Sonja Anžič

Na področju, ki ga danes zaobsegajo Stari, Gornji in Levstikov trg, se je razvila najstarejša naselbina Ljubljane, ki je obenem predstavljala enega od treh zametkov, iz katerih je zrasla srednjeveška Ljubljana znotraj obzidja. Prvotno poimenovanje tega predela kot Trg izkazuje, da je bil tu tržni prostor. Z nastankom nove meščanske naselbine na levem bregu Ljubljanice, ki so jo označevali kot Novi trg, so prvotni Trg poimenovali Stari trg.¹ Tu so stala tudi najstarejša mestna vrata, ki so preprečevala vstop ali sprejemala ljudi, ki so v mesto prihajali z Dolenjske. Imenovali so jih Karlovška, Starotrška pa tudi Pisana vrata.²

O lokacijskih oznakah, razvoju uličnih imen in numeracijah hiš v Ljubljani ter o virih, ki pričajo o lastnikih in prebivalcih v mestu Ljubljana, je bilo na splošno kar nekaj zapisanega že pred tremi leti v katalogu k razstavi Zgodovinskega arhiva Ljubljana Mestni trg z okolico in Ciril–Metodov trg: arhitekturni in zgodovinski oris predela med grajskim hribom, Cankarjevim nabrežjem, Trančo, Stritarjevo ulico in podgrajskega dela Ciril–Metodovega trga ter arhivsko gradivo Zgodovinskega arhiva Ljubljana.³ Zato bo v tokratnem prispevku pou-darek le na predelu Ljubljane, navedenem v naslovu.

Leta 1770 so v Ljubljani izvedli hišno numeracijo, kar je pomenilo, da je vsaka hiša dobila svojo številko. Z numeracijo so pričeli prav pri Starotrških oziroma Karlovških vratih. Ljubljano so razdelili na tako imenovane

¹ Vlado Valenčič, *Zgodovina ljubljanskih uličnih imen*, Ljubljana 1989, str. 8.

² J. Vrhovec, *Die wohllöbl. Landestürstl. Hauptstadt Laibach*, Laibach 1886, str. 34.

³ Sonja Anžič, *Številčenje hiš, lokacijske oznake in stanovalci izbranih hiš na Mestnem in Ciril–Metodovem trgu v 19. stoletju*, Katalog k razstavi Zgodovinskega arhiva Ljubljana: Mestni trg z okolico in Ciril–Metodov trg, Ljubljana 2000, str. 129–135.

števne oddelke in v okviru teh so hiše oštevilčili.⁴ Razdelitev takratnega področja mesta s predmestji je bila naslednja: Mesto (obsegalo je obzidani del), Karlovško predmestje, Trnovo, Krakovo, Gradišče, Kapucinsko predmestje, Šentpetersko predmestje, Poljane in Kurja vas. Vsak števeni oddelek je imel svojo numeracijo, znotraj števnih oddelkov pa so ne glede na numeracijo navajali tudi razne krajevne označbe. Tako se v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1770 omenjajo v okviru števnega oddelka Mesto naslednje krajevne označbe: Florijanska ulica (St. Floriangasse) kot prva za Karlovškimi vrati, Sv. Jakoba ulica (St. Jakobsgasse), Ulica proti Gradu, Reber in Čevljarski most.⁵ Omenjena numeracija ni dolgo zdržala. V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1805 namreč že zasledimo preglednico novih in starih hišnih števil.⁶ Štejni oddelki so sicer ostali enaki kot leta 1770 (Mesto in predmestja), pri numeraciji, zlasti v okviru števnega oddelka Mesto, pa so nastale velike spremembe. Tokrat so pričeli namreč s številčenjem hiš pri Mestni hiši (prej pri Karlovških vratih), ki je dobila hišno številko 1. Numeracija hiš je tako tekla tekoče od Mestne hiše po levi strani proti sv. Jakobu do Karlovških vrat, naprej do Žabjaka, se obrnila nazaj proti Čevljarskemu mostu, prestopila čez most na drugo stran Ljubljane na Breg, Novi trg, Gosposko in Židovsko ulico in se spet vrnila nazaj čez Čevljarski most in po Cankarjevem nabrežju preko Stritarjeve ulice dosegla Poljansko predmestje, se v Študentski ulici obrnila nazaj proti Mestni hiši in se zaključila s hišno številko 314. Znotraj tega števnega oddelka so razlikovali naslednje krajevne označbe: od Mestne hiše proti sv. Jakobu po levi strani do ulice V Reber (h. št. 1–23), V Reber (h. št. 24–32), na Starem trgu levo proti sv. Florijanu (h. št. 33–69), pred Karlovškimi vrati levo v Hrenove ulice (h. št. 70–93), od Hrenovih ulic levo v Rožne ulice (h. št. 94–121), od Žabjaka proti sv. Jakobu po levi strani (h. št. 122–125), na Starem trgu na levi strani proti Čevljarskemu mostu (h. št. 126–168), potem je številčenje prestopilo čez most in se nadaljevalo na drugi strani Ljubljane. Naslednji seznam hišnih posestnikov v Ljubljani

⁴ V. Valenčič, *Zgodovina ...*, str. 22.

⁵ V. Valenčič, *Zgodovina ...*, str. 22, 24.

⁶ Verzeichniss der Hausinhaber in der Hauptstadt Laibach und den Vorstädten nach dem alten und neuen Conscriptions-Numerus, 1805.

iz leta 1815⁷ glede razdelitve mesta, hišnih števil in krajevnih označb ne prinaša nič novega. Več sprememb zasledimo v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1828 predvsem glede razdelitve mesta in krajevnih poimenovanj; oštevilčenje je ostalo enako.⁸ Prejšnji števeni oddelek Mesto so poimenovali Notranje mesto in ga razdelili na štiri četrti. Prva mestna četrt, ki se je pričela pri Mestni hiši in tekla v smeri proti sv. Jakobu po levi strani, je bila razdeljena na naslednje krajevne enote: Glavni trg (h. št. 1–12), Pred Čevljarskim mostom (h. št. 13–14), Stari trg (h. št. 15–23), Reber (h. št. 24–32), Stari trg (h. št. 33–48), Za sv. Florijanom ali Drugi Reber (h. št. 49–53), Na Grajski hrib (h. št. 54–59), zopet Drugi Reber (h. št. 60–62), Sv. Florijana ulice (h. št. 63–69). Tu se je pričela druga mestna četrt, in sicer z nadaljevanjem Sv. Florijana ulic (h. št. 70–76), sledile so Hrenove ulice (h. št. 77–82), Za preiskovalnico (h. št. 83–85), zopet Hrenove ulice (h. št. 86–93) ter Sv. Florijana ulice (h. št. 94–98), Rožne ulice (h. št. 99–117), Žabjak (h. št. 118–125), Stari trg (h. št. 126–138), Sv. Jakoba trg (h. št. 139–150), Stari trg (h. št. 151–167) in Pred Čevljarskim mostom (h. št. 168), kjer se je končala druga mestna četrt. Tretja se je nadaljevala čez Čevljarski most na drugi strani Ljubljane. Taka razdelitev, oštevilčenje hiš in krajevne označbe v okviru Notranjega mesta (krajša oznaka je bila: Mesto) so obveljale do srede 70. let 19. stoletja, kar izpričujejo sezname hišnih posestnikov v letih 1840,⁹ 1853,¹⁰ 1860¹¹ in 1869.¹²

Opisana aritmetična hišna numeracija, kjer so hišne številke tekle po prvotnem vrstnem redu, je bila ustrezna le za take naseljene predele, kjer niso gradili novih hiš. Pri tej numeraciji je namreč vsaka nova zgrajena hiša v

⁷ Verzeichniss der Hausinhaber in der Hauptstadt Laibach und den Vorstädten nach dem Conscriptions-Numerus, 1815.

⁸ Verzeichniss der Hausinhaber in der Provinzial Hauptstadt Laibach und den Vorstädten sammt ihrer Praff=Eintheilung, 1828.

⁹ Verzeichniss der Hausinhaber in der Provinzial=Hauptstadt Laibach und den Vorstädten sammt ihrer Pfarr=Eintheilung, 1840.

¹⁰ Verzeichniss der Haus-Inhaber in der Provinzial-Hauptstadt Laibach und den Vorstädten sammt ihrer Pfarr=Eintheilung, Laibach 1853.

¹¹ Verzeichniss der Haus-Ihhaber und der Besitzer der Kramläden in der Elefanten-Gasse zu Laibach, sammt der Pfarr=Eintheilung und dem alphabetischen Namens=Verzeichnisse, Laibach 1860.

¹² Verzeichniss der Hausinhaber und der Besitzer der Kramläden in der Elefanten-Gasse zu Laibach, sammt der Pfarr-Eintheilung und dem alphabetischen Namens=Verzeichnisse, Laibach 1869.

okviru določenega števnege oddelka dobila številko, ki je bila na vrsti, ne glede na to, kje je stala. Do precejšnje pomešanosti hišnih številok je prihajalo predvsem v predmestjih Ljubljane, kjer je bilo več novih gradenj. Mestni magistrat je zato v 70. letih 19. stoletja pričel pripravljati preureditev hišnega oštevilčenja in splošnega poimenovanja ulic v Ljubljani.¹³ Leta 1874 je Michael Winkler, tovarnar na Dunaju, ljubljanskemu magistratu posredoval svoj predlog za primerno numeracijo hiš v Ljubljani. Svetoval jim je oštevilčenje hiš v okviru ulic. Z oštevilčenjem naj bi začeli na Mestnem trgu, od koder bi nadaljevali z numeracijo v okviru ulic, ki bi tekle v obliki žarkov.¹⁴ Tak sistem oštevilčenja, za katerega si je Mihael Winkler pridobil patent, je bil pred tem izpeljan že na Dunaju, v Gradcu, Linzu in Brnu. Do sprejetja njegovega predloga in načrtovanja konkretnih izvedbenih del v zvezi z novo numeracijo je prišlo čez dve leti, ko sta leta 1876 gradbena in policijska sekcija pri ljubljanskem magistratu pregledali elaborat gradbenega odbora in občinskemu svetu posredovali poročilo o izvedbi hišne numeracije po Winklerjevem sistemu ter istočasni izvedbi preimenovanja oziroma imenovanja ulic v Ljubljani.¹⁵ Načela za poimenovanje ulic so bila naslednja: 1. vsaka ulica, tudi če ima le eno hišo, vsak trg, vsaka cesta mora imeti svoje ime; 2. imena se ne smejo ponavljati; 3. v prvi vrsti je potrebno ohraniti že razširjena in uporabljena imena; 4. nova imena naj bi bila dopustna pri ulicah in trgih, ki so brez imen ali v primerih, ko uporabljena imena niso lepa, npr. Blatna vas, Pasja ulica ... Oktobra 1876 je bila izvedena nova hišna numeracija v Ljubljani in vzporedno s tem dokončano novo in staro poimenovanje ulic. Leta 1877 izdani seznam hiš in njenih posestnikov v Ljubljani nas nazorno seznanjajo z novo razdelitvijo Ljubljane. Primerjalno so navedene nove in stare hišne številke ter nove in stare krajevne označbe oziroma ulice.¹⁶ Mesto s predmestji je bilo razdeljeno na pet oddelkov: I. oddelek (šolski), II. oddelek (šentjakovski), III. oddelek (dvorni), IV. oddelek (kolodvorski) in V. oddelek (predkraj). V okviru oddelkov so v omenjenem seznamu hiš abecedno

¹³ V. Valenčič, *Zgodovina ...*, str. 51.

¹⁴ V. Valenčič, *Zgodovina ...*, str. 53.

¹⁵ V. Valenčič, *Zgodovina ...*, str. 56.

¹⁶ Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta ljubljanskega, Ljubljana 1877.

navedene ulice, ki so sestavljale določen oddelek. Za tokratni v sklopu razstave obravnavani predel Ljubljane, je zanimiv II. oddelek, poimenovan šentjakobski del. Pripadale so mu naslednje ulice (po abecednem redu): Francovo nabrežje, Grad – Ulice na Grad, Gruberjeva cesta, Hrenove ulice, Karlovška cesta, Kleparska steza, Ključavničarske ulice, Krojaške ulice, Merosodne ulice, Mestni trg, Prule – Pred Prulami, Reber – V Rebri, Ribje ulice, Rožne ulice, Sodarska steza, Stari trg, Starinarska steza, Sv. Florijan – Sv. Florijana ulice, Sv. Jakob – Sv. Jakoba nabrežje, Sv. Jakob – Sv. Jakoba trg, Špitalske ulice, Tesarske ulice, Tranča – Pod Trančo, Trubarjeve ulice, Vodna steza, Vožarski pot, Zatiške ulice, Zvezdarske ulice, Zvonarske ulice in Žabjak. V nadaljevanju omenjenega seznama je objavljen seznam hišnih posestnikov glede na nemško in slovensko abecedno razvrstitev novovpeljanih ulic ter nove hišne numeracije, hkrati pa so navedene stare krajeve označbe in hišne številke. V kasnejšem obdobju je sicer še prihajalo do preimenovanj in dodajanj novih ulic ali manjših prenumeracij znotraj določenih ulic, toda na začrtanih osnovah iz 70. let 19. stoletja.

Preden si pobliže ogledamo prebivalce izbranih hiš v obravnavanem predelu Ljubljane, naj bo zabeleženih še nekaj zanimivosti. Ko se danes ozremo po Starem, Gornjem in Levstikovem trgu, opazimo strnjen niz hiš, izmed katerih marsikatera, posebej na Starem trgu, nosi na pročelju znak, ki nam pove, da gledamo kulturni spomenik. Te hiše so pričevalci umetnostnozgodovinskega sloga v določenem obdobju. Za tako njihovo podobo so poskrbeli njihovi lastniki. Na podlagi umetnostnozgodovinskega opisa hiš, pregleda njihovih lastnikov in stanovalcev ter dejavnosti, ki so jih le-ti opravljali, si lahko sestavimo sliko o zgodovini določene hiše kakor tudi posredno sliko določenega predela mesta. Kot je bilo že omenjeno, je obravnavani predel eden najzgodnejše naseljenih predelov Ljubljane. Ob pregledu Knjige ljubljanskih hiš in njihovih lastnikov Vladislava Fabjančiča¹⁷ hitro opazimo, da je imelo v tem predelu v zgodnejšem obdobju svoje hiše kar nekaj ljubljanskih županov, največ na Gornjem trgu. Ludovik Schönleben, v letih 1627–1662 lastnik hiše Gornji trg 2, je nastopil

¹⁷ Zgodovinski arhiv Ljubljana (v nadaljevanju ZAL), SI ZAL LJU 346. Rokopisni elaborati, Vladislav Fabjančič, Knjiga hiš I.

župansko službo v Ljubljani leta 1648.¹⁸ Janez Krstnik Dolničar (Dolnitscher, tudi Thallnitscher), v letih 1657–1705 lastnik hiše Gornji trg 6, je bil izvoljen za ljubljanskega župana leta 1672. V letih 1651–1664 je bil tudi lastnik hiše na Starem trgu 12. Janez Puecher je bil lastnik hiše na Gornjem trgu 26 sicer samo eno leto, župan v Ljubljani pa dve leti: od 1710 do 1712. Otto Krištof je bil v letih 1632–1635 lastnik hiše na Gornjem trgu 37, na županski stol pa se je usedel leta 1634. Na Levstikovem trgu je bil v letih 1568–1569 lastnik hiše št. 6 Mihael Vodopivec, ki je nastopil župansko službo leta 1567. Na Starem trgu 12 je posedoval hišo že pri Gornjem trgu omenjeni župan Janez Dolničar. Hišo na Starem trgu 14 bi lahko imenovali kar hiša županov, saj je bil najprej njen lastnik od začetka 16. stoletja do leta 1545 Janez Weilhammer, ki je zasedel županski stol leta 1536, od 1545 do 1585 je bil lastnik župan Lenart Hren (tudi Chroen), ki je nastopil župansko službo 1565. leta. Njegov sin Andrej Hren, lastnik hiše v letih 1585–1644 je bil prav tako ljubljanski župan, sicer samo eno leto: 1599 do 1600. Jurij Bertač (Wertasch), ki je bil izvoljen za župana leta 1655, je bil v letih 1651–1668 lastnik hiše na Starem trgu 22. Adam Eppich, za župana izvoljen leta 1616, je bil eno leto (1613–1614) lastnik hiše na Starem trgu 30. V Ulici na Grad pa je bil v letih 1750 do okrog 1764 lastnik hiše Matevž Franc Peer, izvoljen za župana leta 1751.

Danes je ta predel Ljubljane skoraj v celoti zaprt za promet in predvsem v toplih dneh še posebej prija posedeti v kateri izmed gostiln, kavarn ali bifejev, ki svojo postrežbo preselijo na ulico. Tudi gostinska dejavnost ima na tem območju dokajšnjo tradicijo. Nasploh je bila v preteklosti med obrtni daleč v ospredju gostinska obrt. V prvi polovici 18. stoletja si je približno četrtnina ljubljanskih meščanov, če ne v celoti, pa vsaj delno, našla v gostilniški dejavnosti vir prihodkov in preživljanja.¹⁹ Število gostiln in vinotočev se je pomnožilo zlasti v drugi polovici 18. stoletja. Glede na kraj obratovanja jih je bilo sorazmerno največ v notranjem mestu,

¹⁸ Podatke o letu nastopa županske službe v Ljubljani posameznih navedenih lastnikov sem črpala iz: Občinska uprava deželnega stolnega mesta Ljubljane leta 1912, 1913 in 1914, Imenik županov, ki so bili izvoljeni in so poslovali od leta 1504. nadalje, Ljubljana 1913, str. 14–16.

¹⁹ Vlado Valenčič, Gostinska, živilska ter higienska in zdravstvena obrt, Ljubljanska obrt od začetka 18. stoletja do srede 19. stoletja, Razprave, zvezek 4, Publikacije Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Ljubljana 1977, str. 103.

toda v povprečju so tu iztočili manj pijače kot v nekaterih predmestjih. Največje količine so iztočile gostilne v Kapucinskem predmestju, kjer so se ustavljali prevozniki trgovskega blaga in potniki, ter v Trnovem, kjer so se ustavljali čolnarji in ljudje, ki so pretovarjali in prevažali trgovsko blago po Ljubljani.²⁰ Navedba gostiln, kavarn in vinotočev, ki so nekdanj delovali v t. i. Mestu, ki jo je v letu 1926 objavil Ivan Vrhovnik,²¹ bo marsikoga precej začudila. Stanje še delujočih gostinskih obratov v tridesetih letih 20. stoletja je že zmernejše. Pregled se prične pri nekdanjih Karlovških vratih. Okoli cerkve sv. Florijana naj bi bilo že od nekdanj precej gostiln. Tedaj so še opravljale svojo gostilniško dejavnost: gostilna »Pri Dachsu« (št. 33), »Pri Deteljici« (št. 24), na vogalu Florijanske in Rožne ulice »Pri Amerikancu« (št. 20) in Kajfeževa gostilna (št. 4). Na Ulici na Grad je stala gostilna »Na Osojah«. Nasproti cerkve sv. Jakoba je bila gostilna »Pri Froncu«, nadalje »Vinotoč pri grofu Blagaju«. Na Starem trgu št. 21 je bila kavarna, slaščičarna in pekarna Jakoba Zalaznika, na začetku Starega trga pa »Gostilna pod Trančo«.

Pobljže si oglejmo lastnike in stanovalce izbranih hiš na Starem in Gornjem trgu, Rožni ulici ter Levstikovem trgu, kot nam jih navajajo ohranjeni sezname hišnih posestnikov v Ljubljani²² in prikazujejo popisne pole prebivalstva iz 19. stoletja.²³ Popisne pole nas seznanjajo z raznovrstnimi podatki tako o stanovalcih kot stanovanjih. Vseh podatkov ni mogoče navesti, zato naj prikazi služijo kot okvir, znotraj katerega je možno sliko o stanovalcih katerekoli hiše, ne samo izbranih, še bolj izostriti in obogatiti s podrobnostmi.

²⁰ V. Valenčič, *Gostinska ...*, str. 107.

²¹ Staroslav, *Gostilne v stari Ljubljani*, Ljubljana 1926, str. 11–15.

²² Sezname so citirani v uvodnem delu tega prispevka.

²³ V Zgodovinskem arhivu Ljubljana hranimo v fondu: Mesto Ljubljana, statistični popisi, SI ZAL. LJU 504 originalne pole popisov prebivalstva za mesto Ljubljana iz let 1857, 1869, 1880, 1890, 1900, 1910, 1921, 1928, 1931. Tudi leta 1830 so izvedli popis, vendar bolj za vojaške in ne statistične namene. Ravno tako pa nam podaja sliko stanovalcev v posameznih hišah.

Stari trg 2

Številko ima prva stavba na desni strani, ko se prične Stari trg. Že P. von Radics jo uvršča med starejše hiše v Ljubljani in jo predstavlja kot hišo deželnega maršala.²⁴ Sprva je bila v lasti mogočnega rodu gospodov Tschernemblisch (Črnomeljskih gospodov), v 17. in delno 18. stoletju pa v lasti domačega rodu baronov, kasneje grofovske in knežje družine Auerspergov. Leta 1732 je bila prodana Mestu Ljubljana in je v njegovi posesti ostala do leta 1775, ko je s prodajo na licitaciji prešla v posest sedlarja Antona Kerrerja. S prvo numeracijo leta 1770 je dobila oznako Mesto 114, od začetka 19. stoletja pa do uvedbe ulic pa Mesto 168. V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1805 se kot lastnik hiše navaja Nik. Kehrer, sedlar, leta 1815 pa Johann Worlitschek. Že v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1828 se kot lastnik hiše navaja zopet Nikolaus Köhrer. Pri popisu prebivalstva v 30. letih 19. stoletja so na popisno polo zapisali, da je lastnik hiše krojaški mojster Karl Malli (roj. 1801). Na popisnici je kot leto izpolnitve popisne pole navedeno 1834, vendar so tudi kasnejši vpisi stanovalcev te hiše. V hiši je živel lastnik hiše z ženo Franzisko (roj. 1805) in hčerko Karolino (roj. 1824). Žena mu je umrla dokaj mlada, izbral si je drugo, v popisni poli pa sta omenjena kar tretja žena Josefa (roj. 1821 – nekaj let starejša od njegove prve hčerke) in njen sin Alexander (roj. 1841). V istem stanovanju je živel tudi deset let starejši lastnikov brat Franz Mally (roj. 1791). Karl Malli je sodeloval s trgovskim družabnikom Eduardom Hahnom (roj. 1817), ki je s svojo ženo Karolino (roj. 1824) prav tako stanoval v tej hiši. Poleg navedenih so leta 1830 tu stanovali tudi upokojeni nadporočnik Josef baron Gall pl. Gallenstein (roj. 1774) in njegovi sestri Maria Anna baronica Gall pl. Gallenstein (roj. 1785) in Eleonora baronica Gall pl. Gallenstein (roj. 1788) pa tudi c.-kr. profesor Anton Pertont (roj. 1798), računski revident Peter Illowstig (roj. 1803) z ženo Katharino (roj. 1815) in tiskar Josef Sassenberg (roj. 1774) s svojo družino: ženo Marijo (roj. 1775), sinovoma Eduardom (roj. 1811), ki je bil tiskarski pomočnik in se je izselil na Hrvaško, in Nepomuckom (roj. 1813) ter hčerkami Marijo (roj. 1811), Amalijo (roj. 1809) in Antonijo (roj. 1822).

²⁴ P. von Radics, *Alte Häuser in Laibach*. Serie I, Laibach 1908, str. 70.

Sredi 19. stoletja je bila lastnica hiše že omenjena hčerka Karla Mallija Karolina, por. Hahn, ki je kmalu ovdovela. Z njo so živeli v stanovanju tudi hčerki Bertha (roj. 1853) in Paulina (roj. 1855) ter trgovski pomočnik Philipp Gurtner (roj. 1822), Georg Prossenak (roj. 1838) ter praktikant Franz Ciganic (roj. 1841). Stregli sta jim dve služkinji. Poleg njih je v hiši takrat stanoval tudi inženir Franz Nippal (roj. 1824) z družino: ženo Amalie (roj. 1838), hčerko Marijo (roj. 1856) in služkinjo Apollonijo Gerčer, ki je prišla k njim z Vrhnike. Od rodbine Gallenberg sta tokrat navedeni Maria Anna in Eleonora, katerima je stregla kuharica Theresia Schischmann (roj. 1809 v Trnovskem predmestju). V hiši je sredi stoletja stanoval tudi davčni inšpektor Josef Hofmann (roj. 1813) z družino: ženo Heleno (roj. 1822), sinom Victorjem (roj. 1840), uradniškim praktikantom, hčerko Amalio (roj. 1842) ter služkinjo, in jermenarski mojster Johan Achtschin (roj. 1818) z ženo Anno (roj. 1824) ter sinom Johannom (roj. 1856) in hčerko Anno (roj. 1845). Tu je živela tudi postrežnica Maria Kastellitz (roj. 1797) s hčerko Gertraud (roj. 1834).

Čez deset let je v popisnih polah prebivalstva iz leta 1869 kot lastnica hiša še vedno navedena Karoline, tokrat s priimkom Köhler. Z njo so živele v stanovanju obe hčerki iz prvega zakona: Bertha in Bauline (Pauline) in hči Maxmiliania Köhler (roj. 1862). Družina je imela sobarico Frančischko Bodkrauschig (roj. 1846), kuharico Marie Jersche (roj. 1828) in hišnega hlapca Thomasa Oblaka (roj. 1822). Ostali stanovalci so bili popolnoma drugi kot pred desetimi leti. Tako je leta 1869 tu stanovalo poleg lastnice in njene družine še 29 ljudi: družabnik Carl Hamann (roj. 1845), Emilie Hamann (roj. 1852) in njuna služkinja Elisabeth Wolf (roj. 1844), ki je prišla k njim iz Kočevja. Tu so stanovali tudi urar Johann Girod (roj. 1843), družina Hanss: oče Franz Hanss (roj. 1809), c.-kr. inženir, žena Josefina (roj. 1819), hčeri Marie (roj. 1841), izprašana učiteljica, in Sofie (roj. 1852), sinovi Emil (roj. 1845), Friedrich (roj. 1849) in Karl (roj. 1859). Družina je imela sobarico Franzisko Uranke (roj. 1849) in služkinjo Gertraud Kunčič (roj. 1847). Hiša je nudila streho nad glavo tudi petim gojenkam: Emilii Globočnig (roj. 1837 v Stubici na Hrvaškem), Mariji Wressnig (roj. 1801 v Celju), Mariji Tonazza (roj. 1857 v Beljaku), Johannu Jagodic (roj. 1858 v Kranju) in Johannu Skaria (roj. 1857 v Trstu). Ostali stanujoči v hiši so bili še: c.-kr. okrajni sekretar Bernhard Walla (roj. 1829) in njegova žena Josefa (roj. 1835), inženir Richard Handl (roj. 1842) in Josef Muzulini (roj. 1837), čevljar Johann Wohllauf

(roj. 1824) z ženo Mario (roj. 1829), taščo Ursulo Brandner (roj. 1803) in učencem Ferdinandom Janežičem (roj. 1856) ter uradnikova vdova Josefa Arko (roj. 1817) in novinar Albin Arko (roj. 1845).

Po uvedbi ulic je dobila hiša oznako Stari trg 2 in v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1877 je zanjo kot lastnica navedena že poznana Karoline Köhler, vdova Hahn. Enako lastništvo izpričujejo tudi popisne pole prebivalstva iz leta 1880. V hiši je stanovalo 31 ljudi. Od že do sedaj poznanih je bila to družina Köhler (mati Caroline, hčerki Paula in Maxa), ki se jim je tokrat pridružil tudi mož oziroma oče Max. Zamenjali so kuharico. Tokrat jim je kuhala Maria Čimžar (roj. 1843, iz Vasce, Kranj). Pri njih je stanoval tudi inženir z Dunaja Ludwig Sändel (roj. 1840). V prvem nadstropju so stanovali zobozdravnik Anton Paichel (roj. 1843 na Madžarskem), Hermenegilde Paicherl (roj. 1852 v Kranju), njuna služkinja Antonia Licker (roj. 1840 v Idriji) ter Franzl Knobloch (roj. 1830 v Ljubljani). Lastnica je z družino stanovala v drugem nadstropju. V tretjem so stanovali Rezingerjevi: Arnold (roj. 1807), graver, njegova žena Jeanette (roj. 1817), Max Rezinger (roj. 1840), optik, njegova žena Emilia (roj. 1842), njune hčerke Ernestina (roj. 1868), Amelia (roj. 1874), Olga (roj. 1875) ter sinova Karl (roj. 1871) in August (roj. 1879). Stregla jim je služkinja Maria Poljanc (roj. 1842 v Struževem pri Kranju). Pri njih je stanoval tudi Izraelit David (roj. 1881). V četrtem nadstropju pa so živeli Buhovi: oče Jakob Buh (roj. 1838), ki je imel vinotoč, mati Ana (roj. 1846), otroci Maks (roj. 1873), Janez (roj. 1876), Leopoldina (roj. 1878) in dekla Marija Rešk (roj. 1867 na Primskovem pri Kranju). Tu so stanovali tudi frizer Domenico Meneghelli (roj. 1835 v Trstu), trgovec z oblačili Josip Strle (roj. 1839), Gertrud Sterle (roj. 1833) in dekla Neža Tomc (roj. 1846 v Žežemberku).

Popisne pole konec leta 1890 navajajo kot lastnico hiše Paulo Hahn. V hiši je bilo 8 stanovanj, v katerih je živelo 28 ljudi. Franziska Horsky (roj. 1831), mati Eduarda Horskega, c.-kr. glavarja je s služkinjo Mario Podbregar (roj. 1867 v Stranjah) stanovala v prvem nadstropju. Njihovo stanovanje je bilo sestavljeno iz treh sob, kabineta in kuhinje. Na popisni poli je naveden tudi Karl Olivieri, nadporočnik, toda brez vsakih drugih podatkov; verjetno je le občasno prihajal domov. V hiši je imel sobo tudi Friedrich Graf Hardigg (roj. 1860). Lastnica hiše Paula Hahn (roj. 1855) je še vedno stanovala v drugem nadstropju, ki je bilo sestavljeno iz šestih sob, shrambe in kuhinje. V tem stanovanju so živeli še Maximilianna Edle von Köhler (roj. 1862), kuharica Theresia

Basser (roj. 1860) in podnajemnika Georg Ifrerer (roj. 1857) in Alfred Beck. K stanovanju je sodila tudi klet. V tretjem nadstropju je bilo še stanovanje, sestavljeno iz treh sob in kabineta. Tu so stanovali državni uradnik Andrej Perdan (roj. 1839) s svojo družino: ženo Fanny (roj. 1847) in sinom Ewaldom (roj. 1880), stregla jim je dekla Joana Stajer (roj. 1867). V istem nadstropju je bilo še stanovanje, ki so ga prav tako sestavljale tri sobe, kabinet in kuhinja. V njem je živela družina trgovca Adolfa Götzla (roj. 1848), in sicer žena Theresia (roj. 1850), sinovi Gottfrid (roj. 1878), Josef (roj. 1880), Julius (roj. 1884) in Moritz (roj. 1887) ter hči Ema (roj. 1881). Stregla jim je dekla Maria Jelenč (roj. 1878). V tretjem nadstropju je imel sobo Johann Komatič (roj. 1857). V četrtem nadstropju je v stanovanju s tremi sobami in kuhinjo stanovala družina Josin. Oče Božidar (roj. 1818) je užival meščansko podporo, mati Alojzija (roj. 1825) je bila gospodinja, sin Emanuel (roj. 1863) je bil uradnik, sin Maks (roj. 1865) pa učitelj. V pritličju hiše je imel sobo čevljarški mojster Franz Pezdir (roj. 1839), ki je stanovanje uporabljal tudi za delavnico. Z njim sta živeli še žena Maria (roj. 1845) in hči Fanny (roj. 1877).

V seznamu hišnih gospodarjev iz leta 1901 je kot lastnica hiše še vedno navedena Pavla Hahn, enako tudi na popisnih polah prebivalstva s preloma stoletja. Tokrat je bilo v hiši devet stanovanj. V prvem nadstropju je imela stanovanje, ki so ga sestavljale štiri sobe, kabinet in kuhinja, Marija Gosar (roj. 1844). Pri njej je stanovalo pet podnajemnikov in služkinja. V drugem nadstropju je stanovala družina Finz. V istem nadstropju je bilo tudi stanovanje lastnice Paule Hahn. Njeno stanovanje so sestavljale tri sobe, kuhinja in poselska soba. Skupaj z lastnico so živeli njena hči in sin ter podnajemniška družina Franza Pezdirja (roj. 1839). V tretjem nadstropju so imeli stanovanje (tri sobe, kabinet in kuhinjo) poštni kontrolor Tomaž Eržen (roj. 1841) in njegova družina, svakinja in služkinja. Sobo in kuhinjo v istem nadstropju je uporabljala za stanovanje zasebnica Franziska Spindler (roj. 1881), tri sobe, kabinet in kuhinjo pa uradnikova vdova Marie Schaffer (roj. 1832), njen sin, hči in podnajemnica. Sobica v istem nadstropju je pripadala uradniku Josefu Vetterju (roj. 1876), sobi in kuhinji pa Johannu Keršnetu (roj. 1851), njegovi ženi in njenemu podnajemniku.

Stari trg 11 a (13)

Ko pogledamo naprej po Starem trgu, se bo pogled verjetno ustavil na stavbi s čudovitim pročeljem in izstopajočim balkonom. Danes stavba nima hišne številke. Stoji med hišama št. 11 in 15. Ob vhodu v stavbo opazimo doprsni kip pesnice Lili Novy. To je tako imenovana Schweigerjeva hiša. Kot zanimiv arhitekturni objekt je opisana že v prejšnjem prispevku, zato bomo tu pogledali za njeno zidovje in se seznanili z njenimi lastniki in stanovalci.

Ob uvedbi numeracije je nosila oznako Mesto 21, prej Mesto 171. V seznamu hišnih posestnikov je leta 1805 kot lastnik hiše naveden Franz Frh. v. Schweiger, delegat (poslanec), leta 1815 tudi on, leta 1828 pa Alois Wasser. Enako leta 1840. V popisnih polah prebivalstva iz 30. let 19. stoletja je kot lastnik hiše prav tako naveden trgovec Alois Wasser (roj. 1789). Z njim so živele žena Josefa (roj. 1792), hčerki Aloisia (roj. 1819) in Maria (roj. 1828, ki pa je umrla že leta 1832). V hiši so stanovali tudi Carl Suppan, ranocelnik Johann Köchel, narednik Franz Belitsch (roj. 1814) z ženo Agnes (roj. 1825) in katedralni prokuratorski adjunkt (pomožni uradnik) Karl Kaiser Edler v. Trauenstein (roj. 1805) z ženo Louise (roj. 1819). V seznamu hišnih posestnikov je leta 1853 in 1860 kot lastnik hiše naveden še vedno Alois Wasser. Enako tudi v popisnih polah prebivalstva leta 1857. Skupaj z njim je v stanovanju živela žena Josepha. Kuhala jima je kuharica Katharina Wehar (roj. 1830), pospravljala pa sobarica Marina Kass (roj. 1836). V hiši sta stanovala tudi že omenjena Karl Kaiser von Trauenstern in njegova žena. Njima je kuhala Gertraud Markič (roj. 1822). Prvič pa v hiši srečamo še krojaška mojstra Daniela Althena (roj. 1805) in Johana Penna (roj. 1807). Prvi je živel v stanovanju s svojo ženo Franzisko (roj. 1806), drugi pa s svojo družino: ženo Anno (roj. 1804), sinovoma Antonom in Franzem Heinrichom ter vajencem in tremi učenci, ki so obiskovali normalko.

Leta 1869 je kot posestnica hiše navedena Aloisia (Luise) Kaiser Edle von Trauenstern. Živela je skupaj z možem Karlom, ki pa je verjetno kmalu umrl, kuharico Theresio Nachtigall in sobarico Marijo Telban. Ostali stanovalci v hiši so se zamenjali. Tako so v prvem stanovanju stanovali trgovec z oblekami Andreas Schmeidig (roj. 1823), njegova žena Maria (roj. 1823) in krojaški pomočnik Georg Klun (roj. 1852). Tu so stanovali tudi

ranocelnik Anton Vukotič (roj. 1812), njegova žena Josefa (roj. 1814), hčere Antonia (roj. 1840), Filomena (roj. 1848), Paula (roj. 1857), kirurški pomočnik Heinrich Wukotich (roj. 1845), Agnes Hauptmann (roj. 1793) in frizerski pomočnik Alois Prantner (roj. 1852). Tu najdemo tudi cvetličarko Katharino Matherusche (roj. 1833) in njeno sobarico Theresio Kolbič (roj. 1850). V hiši je stanovala tudi družina von Rabenau: gospa Johanna Raab von Rabenau (roj. 1819), Josefina Raaab von Rabenau (roj. 1820), učiteljica glasbenega pouka Anna Raab von Rabenau (roj. 1822), Marie Raab von Rabenau (roj. 1826) in še ena učiteljica glasbenega pouka Mathilde Raab von Rabenau (roj. 1832). Kuhala jim je kuharica Teresia Zudermann (roj. 1833). V hiši je stanovala tudi družina von Gasparini: oče, upokojeni koncipist Friederich von Gasparini (roj. 1817), Emilie von Gasparini (roj. 1837 v Ptuj), sin: Victor von Gasparini (roj. 1851) in kuharica. Tu srečamo tudi številno družino Mesesnu. Oče Johann (roj. 1806) je imel z dvajset let mlajšo ženo Mario (roj. 1826) osem hčera in dva sinova. Pri njih so stanovali tudi krojač Mathäus Jenic (roj. 1823) z družino in čevljarški mojster Ludwig Majeshi (roj. 1837) ter njegov pomočnik Viktor Kranz (roj. 1858).

Ob uvedbi ulic je hiša dobila oznako Stari trg 13 in jo obdržala do 20. let 20. stoletja, ko so jo pričeli označevati za Stari trg 11 a.²⁵ Leta 1877 je kot posestnik hiše naveden dr. Karol Ahazhizh. Tudi v popisnih polah iz leta 1880 je dr. Carl Ahazhizh naveden kot hišni lastnik. Hiša je imela šest stanovanj. Stanovalci so se od popisa pred dobrimi desetimi leti popolnoma zamenjali. Tako so ob tem popisu v prvem stanovanju stanovali prodajalec obleke Franz Žabnikar (roj. 1833) z Agnes Mauth (roj. 1818), v drugem Hellena Paulin (roj. 1814) in Agnes Boh (roj. 1824), v tretjem krojaški mojster Anton Tippel (roj. 1820) z ženo Theresio (roj. 1826) in Jakobom Welinom (roj. 1855), v četrtem upokojeni prošt dr. Anton Jarz (roj. 1813) z nečakinjama Mario Jarz (roj. 1846) in Josefine Jarz (roj. 1855). Pri njih sta stanovala tudi Mattheus Močnik (roj. 1827) in Marija Močnik (roj. 1813). V petem stanovanju je stanovala družina lastnika hiše, advokata dr. Carla Ahazhizha (roj. 1835): žena Josefina (roj. 1843), hčerki Ludovika in Izabella ter trije sinovi Carl, Viktor in Josef. Pri njih so stanovali še hišni dekli in kočijaž Franz Jurca (roj. 1855). V šestem stanovanju pa je stanoval

²⁵ Tako označevanje lahko sledimo po seznamih hišnih posestnikov in popisnih polah prebivalstva.

krznarski mojster Franz Pröckl (roj. 1838) z ženo Mario (roj. 1841), sinovoma, hčerko ter krznarskima pomočnikoma in vajencema.

Na popisnih polah iz leta 1890 je kot lastnik hiše še vedno naveden dr. Carl Ahazhizh. V hiši je bilo še vedno šest stanovanj: eno v pritličju, dve v mezaninu (visokem pritličju), eno v drugem nadstropju, eno v tretjem nadstropju in dve na podstrehi. Prostori v pritličju so služili za stanovanje in opravljanje obrti. Tu je stanovala kramarica Katharina Jelloušek (roj. 1844). V mezaninu sta v stanovanju, ki je bilo sestavljeno iz sobe, kabineta in kuhinje, stanovali že poznani Hellena Paulin in njena dekla Agnes Boch. Drugo stanovanje v mezaninu, sestavljeno iz sobe, kabineta in kuhinje, pa je bilo prazno. V drugem nadstropju je bilo veliko stanovanje, ki je obsegalo sedem sob, tri kabinete in kuhinjo. Tu je stanoval tudi že poznani prošt dr. Anton Jarc z nečakinjama Marijo, ki je bila kuharica, in Josefine, ki je bila sobarica. V tretjem nadstropju, v prav tako velikem stanovanju, ki je imelo šest sob, tri kabinete in kuhinjo, je stanoval advokat dr. Carl Ahazhizh z ženo, hčerkama in sinovoma. Tu je imel tudi advokatsko pisarno. Stregli sta jim kuharica in sobarica. Pri njih sta stanovala tudi kočijaž Franz Jonetti (roj. 1871) in vnukinja Elisabeth von Haumeder (roj. 1885 v Gradcu). Dr. Carl Ahazhizh je imel tudi dva konja. V podstrešnem stanovanju s sobama, kabinetom in kuhinjo so stanovali čevljar Franz Sedlar (roj. 1838), njegova žena Maria (roj. 1834), njun rejenc Josip Smrtnik (roj. 1878), čevljarski pomočnik Rudolf Marn (roj. 1873), podnajemniška družina Platnar in tri delavke tobačne tovarne. V drugem stanovanju na podstrehi, ki je imelo samo sobo, pa je stanoval Josef Rodman (roj. 1837) z ženo Marijo (roj. 1828).

Seznam hišnih gospodarjev iz leta 1901 in popisne pole s preloma stoletja pričajo, da je lastnik hiše ostajal isti: dr. Karol Ahazhizh. Tokrat se v hiši omenja enajst stanovanj. V podstrešnem stanovanju je še vedno živel čevljarski mojster Franc Sedlar. Z njim tudi čevljarski delavec Karl Kordelič (roj. 1857), njegova žena Angela in sin Rudolf ter štirje podnajemniki. V drugem stanovanju na podstrehi, ki je imelo samo sobo, sta stanovala najemnika: upravnik Valentin Kopitar (roj. 1864) in njegova mati Marija (roj. 1836). V drugem nadstropju v dveh sobah, dveh kabinetih, predsobi in kuhinji je stanoval lastnik dr. Carl Ahazhizh z ženo, sorodnicama, kuharico in sobarico. V prvem nadstropju je bilo stanovanje sestavljeno iz treh sob, kabineta in kuhinje in tu je stanoval trgovski potnik Jos Slatner (roj. 1865) z ženo Amalijo (roj. 1873), otrokoma, starimi starši, svakom in

svakinjo, nečakom, podnajemnikoma in deklo. Sobico v istem nadstropju je uporabljala za stanovanje Gertraud Bratkovič (roj. 1821), sobi, kabinet in kuhinjo pa trgovec s papirjem Hans Meiringer (roj. 1870), njegova žena Marie (roj. 1869), hči in stara mati. V stanovanju v mezaninu (soba, kabinet in kuhinja) je stanovala trgovka Teresia Kuttmar (roj. 1861). V visokem prizemlju je bilo stanovanje Antona Kadunca (roj. 1866) in njegove družine. Pri njih so stanovali tudi trije posteljaši. V pritličju je imel prodajalno in skladišče, v drugem nadstropju pa stanovanje krojač Ivan Miklavc (roj. 1867). Tu je živela tudi njegova družina: žena Marija, sinova in hčeri ter krojaška pomočnika. V pritličju je bil tudi trgovski lokal in soba, ki sta pripadala krznarju Johannu Jasencu (roj. 1857) in njegovi materi Apolloniji Jasenc (roj. 1822).

Gornji trg 6

Danes stavba ni izstopajoča, toda inicialke in letnica nad vhodnimi vrati A. K. 1868, so mi vzbudile zanimanje, da raziščem njene lastnike in stanovalce v 19. stoletju. Hišo omenja tudi I. Vrhovnik v pregledu gostiln v stari Ljubljani.²⁶ Tu naj bi bila namreč nekdanj znana gostilna »Pri Šimnu«. Krasil jo je izvesek s sliko trgatve v vinogradu in nemškimi imenom »Zum Weingarten«. Ime »Pri Šimnu« naj bi dobila po gospodarju Simonu Cvajlerju, ki je v hiši gospodaril okrog leta 1833. Hišo danes krasijo lesena vhodna vrata, na sredini okrašena z reliefno ponazoritvijo trte in grozdja. Pa pogledjmo v sezname hišnih posestnikov in popisne pole prebivalstva in preverimo te informacije.

Ob uvedbi numeracije leta 1770 je hiša nosila oznako Mesto 85, v začetku 19. stoletja pa Mesto 134. V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1805 je kot lastnik hiše naveden Jakob Novak, prav tako tudi leta 1815 in 1828. Na popisnih polah prebivalstva leta 1830 pa je kot lastnik hiše že naveden Simon Zwayer (roj. 1781), ki je tu živel z družino: ženo Marijo (roj. 1783), sinom Johannom (roj. 1818), hčerko Marijo (roj. 1817), vnukinjo Ludmillo Aubel (roj. 1839) in rejenko Anno Hasling (roj. 1828). Simon Zwayer je naveden kot lastnik hiše tudi

²⁶ Staroslav, Gostilne v stari Ljubljani, Popravljen in pomnoženi ponatis iz »Jutra« 1926, Ljubljana 1926, str. 12.

v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1840. Leta 1853 pa je kot hišni posestnik naveden Johann Zweyer, prav tako leta 1860. Toda v popisnih polah iz leta 1857 je kot hišni lastnik še vedno naveden Simon Zwayer (tokrat z rojstno letnico 1785), vdovec, ki je tu živel s služkinjo Gertraud Zömer (roj. 1830) in hlapcem Johannom Trambuschom (roj. 1822). Čez deset let Zwayerjev ne zasledimo več v tej hiši. Kot hišni posestnik je naveden Anton Kottnig (tako v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1869 kot popisnih polah prebivalstva iz leta 1869). Inicialke nad vhodom hiše so s tem podatkom razrešene. Tudi Anton Kottnig (tudi Kottnik, roj. 1827) je bil gostilničar in je živel v hiši s svojo ženo Helleno (roj. 1834), hčerko Theresijo (roj. 1858), hišnim hlapcem Franzem Udovičem (roj. 1842) ter deklama Franzisko Kogouscheg (roj. 1849) in Marijo Koncilja (roj. 1849).

Ob uvedbi ulic je hiša dobila oznako Sv. Florijana ulice 10, lastnik je bil še vedno Anton Kottnik. To potrjujejo tudi popisne pole prebivalstva s konca leta 1880. Takrat je v hiši stanovalo 14 ljudi: lastnik gostilničar, njegova žena Hellena, trije domači (hišni) hlapci Franz Udoutsch (roj. 1838), Andreas Pischler (roj. 1848), Johann Dorstnar (roj. 1839), natararica Elisabeth Petrič (roj. 1854) in hišna dekla Maria Purtat (roj. 1850). Vsi navedeni so kot občevalni jezik navedli slovenski jezik. Poleg njih so v hiši stanovali tudi Franz Mataiz (roj. 1841) in šest glasbenikov oziroma glasbenic, ki so bili vsi rojeni na Češkem: Elisabeth Enders (roj. 1831) in Theresia Heinrich (roj. 1815) sta navedeni kot potujoči glasbenici, Franz Dach (roj. 1856), Walbert Tippmann (roj. 1864), Maria Selig (roj. 1858) in Ursula Schweiger (roj. 1862) pa samo kot glasbeniki. V osemdesetih letih so se dogodki v hiši odvijali zanimivo. Leta 1883 ali 1884 je umrla gostilničarjeva žena Helena, a se je gostilničar Anton Kottnig dokaj hitro znova poročil, in to z več kot trideset let mlajšo Josefo (roj. 1860). Ko je leta 1890 umrl, je gostilno prevzela ona.²⁷ V popisnih polah s konca leta 1890 se tako kot lastnica hiše že navaja Josefa Kottnig. V hiši, kjer je bila še vedno gostilniška obrt, sta bili kleti, v pritličju sobi, kuhinja, drvarnica, shramba, v prvem nadstropju pa pet sob in dimna kamra. Ob popisu je v hiši živelo 9 ljudi: že omenjena lastnica Josefa (roj. 1860), ki je bila gostilničarka in vdova, njen sin Anton (roj. 1884), hlapec Anton Primc (roj. 1872), natararica Franziska Jezeršek (roj. 1869), dekla Franziska Kaušek (roj. 1860),

²⁷ ZAL, SI ZAL LJU 504, Mesto Ljubljana, domovinski oddelek, zglaševalne pole mesta Ljubljane, st. serija, t. e. 10.

zakonca Edwen in Ernestin Lindwebner (oba roj. 1857), Theresia Hiller (roj. 1870) in trgovski potnik Lasesko Birk (roj. 1856).

V začetku 20. stoletja je bila hiša označena kot Sv. Florijana ulice 6, hišni gospodar oziroma lastnik hiše pa je postal graver, hišni posestnik in gostilničar Fran Pock. Hiša je razpolagala s štirimi stanovanji, eno v pritličju in prvem nadstropju, dve v prvem nadstropju in eno na podstrehi. Še vedno je bila tu gostilna, ki jo je upravljal že omenjeni lastnik hiše Franz Pock (roj. 1862) z ženo Mario (roj. 1858) in hčerko Bertho. Pomagala jim je služkinja Ana Boh. Njihovo stanovanje sta sestavljali sobi, ki so ju uporabljali za gostilno, spalnica, delovna soba in kuhinja. V prvem nadstropju je v stanovanju s sobo in kuhinjo stanoval tapetnik Franjo Blumauer (roj. 1849) z ženo in dvema hčerkama; v drugem stanovanju istega nadstropja, ki je obsegalo samo sobo, pa klepar Anton Pitteri (roj. 1866) z ženo Jerco in podnajemnikom Paulom Comelom (roj. 1875). V podstrešni sobici je stanoval stolar Elbert Kurnik (roj. 1864) z ženo Mario, ki je delala v tobačni tovarni, in hčerko iz prvega zakona Mario Doktorič.

Gornji trg 16

Hiša na Gornjem trgu 16 ima na portalu letnico 1635 in začetnici V. M., ki verjetno pomenita začetnici imena in priimka lastnika slikarja Valentina Mavriča. Na pročelju je tabla, ki mimoidoče seznanja, da je tu živel in delal tudi slikar Valentin Metzinger. Hišo je 1740. leta kupil od Hannsa Georga Kraila.²⁸

Ob uvedbi nove numeracije leta 1770 je bila hiša označena kot Mesto 90, v začetku 19. stoletja pa kot Mesto 129. V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1805 se kot lastnik hiše navaja Jos. Gutschera, orglar, leta 1815 Apolonia Gutschera, leta 1828 Valentin in Agatha Novak ter leta 1840 Gregor Loger ter Johanna Agatha in Maria Novak. Popisne pole prebivalstva iz leta 1830 tudi navajajo, da je bil posestnik hiše Gregor Logar (roj. 1801), ki je tu živel z ženo Agatho (roj. 1790), pastorkom Johannom Novakom (roj. 1825), hčerko Josefo (roj.

²⁸ Primerjaj: Anica Cevc: Valentin Metzinger, življenje in delo baročnega slikarja, katalog k razstavi, Narodna galerija, 2000, str. 17.

1828, umrla je že leta 1834) in pastorko Marijo Novak (roj. 1828). Tu so živeli tudi Anna Kittel (roj. 1782) s sinovoma Andreasom (roj. 1821) in Francem (roj. 1811), sprevodnik Karl Malloger (roj. 1817) ter ovdoveli bakrotiskar Josef Weimann (roj. 1777) z Loismom (roj. 1827).

Sredi 19. stoletja se menjanjo hišni lastniki in iz nekakšne »hiše umetnikov« se je hiša spremenila v »hišo obrtnikov«. V popisnih polah prebivalstva iz leta 1857 je kot hišni lastnik naveden ključavničarski mojster Anton Lacheiner (roj. 1812), ki je živel v stanovanju z ženo Katharino (roj. 1827), sinom Eduardom (roj. 1852) ter hišno deklo Ursulo Bottar (roj. 1807). Pri njih sta stanovala tudi ključavničarska vajenca Michael Lassnig (roj. 1843) in Franz Gerinh (roj. 1841). V drugem stanovanju je živel čevljarški mojster Ignatz Tischina (roj. 1805) s svojo družino: ženo Mario (roj. 1805) in štirimi hčerkami Elisabeth (roj. 1835), Mario Elisabeth (roj. 1838), Magdaleno (roj. 1841) in Franzisko (roj. 1843).

V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1860 so kot lastniki hiše navedeni Gregor Logar, Agatha Novak in Anton Lacheiner, leta 1869 pa samo že poznani Anton Lacheiner, ravno tako tudi v popisnih polah prebivalstva iz leta 1869. V hiši je živel z ženo Katharino, sinom Eduardom in natakario Leni Novak (roj. 1841). Pri njih sta stanovala tudi vajenca Josef Thoman (roj. 1853) in Anton Birk (roj. 1856). V drugem stanovanju je stanovala postrežnica Maria Pradišer (roj. 1812).

Ob uvedbi ulic je hiša nosila oznako Sv. Florijana ulice 20. V seznamu hišnih posestnikov iz leta 1877 je kot lastnik hiše še vedno naveden Anton Lacheiner, v popisnih polah s konca leta 1880 pa Carl Lachainer, ki pa ni naveden kot stanovalec v njej. V hiši so bila štiri stanovanja. V prvem so stanovali čevljarški mojster Barletina Robida (roj. 1822), njegova žena Anna (roj. 1824), sin Albert (roj. 1859), hčerki Anna (roj. 1866) in Johanna (roj. 1868) ter tesarski pomočnik Adolf Oresnig (roj. 1857), učiteljeva sirota Ursula Podlipnik (roj. 1792) in nadarbinarka Elisabeth Blažič (roj. 1803). Zanimivost: prav pri vseh je kot občevalni jezik naveden slovenski jezik. V drugem stanovanju so stanovali vdova telegrafskega uradnika Karolina Hofman (roj. 1844), pevec Wilhelen Konig (roj. 1847) in njegova žena, igralka Augusta Konig (roj. 1850). V tretjem stanovanju so stanovali zidar Johann Sterle (roj. 1838), njegova žena Karolina Sterle (roj. Pernuš, 1840) in njen sin, krojaški vajenec Paul Pernuš (roj. 1866). V četrtem stanovanju so stanovali predilniška delavka Maria Lužovec (roj.

1838), njen sin, učenec Josef Lužovec (roj. 1869), tovarniška delavka Gertraud Hrastar (roj. 1820), predilniška delavka Franziska Geiger (roj. 1857). V popisnih polah iz leta 1890 je kot lastnik hiše, ki je nosila oznako Florjanske ulice 20, še vedno naveden Karol Lachainer, ki tudi sedaj ni živel v tej hiši. Tu so bila štiri stanovanja; eno v pritličju, sestavljeno iz sobe, kabineta in kuhinje. V njem je stanovala Ana Robida, takrat že vdova, z obema hčerkama. Drugi dve stanovanji sta bila v prvem nadstropju, sestavljeni iz po dveh sob, dveh kabinetov in kuhinje. Tu sta stanovala privatnik Josip Jereb (roj. 1822) in služabnica Ursula Resnik (roj. 1852). V podstrešnem stanovanju s sobo in kuhinjo je stanoval c.-kr. paznik v ljubljanski kaznilnici Franz Wisler (roj. 1840) s svojo družino: ženo Amalijo (roj. 1852), tremi hčerkami in sinom. Pri njih je stanoval tudi nezakonski sin žene Amalije Janez Trelic (roj. 1875).

Leta 1901 je imela hiša oznako Sv. Florijana ulice 16, lastnik pa je bil še vedno Karol Lachainer. Glede na popisne pole naj bi bilo takrat v hiši pet stanovanj, od tega dve v pritličju. V prvem, ki je bilo sestavljeno iz sobe, kabineta in kuhinje, sta stanovala zakonca Ignaz in Antonija Habič, nezakonski sin Jožef Cerar ter delavki v tobačni tovarni: Uršula Češnovar in Marija Koleča. V drugem, ki sta ga sestavljali soba in kuhinja, pa so stanovale tri ženske. V stanovanju v prvem nadstropju (sobi, kabinet in kuhinja) sta še vedno stanovala Jožef Jereb in Ursula Resnik, paznik v ljubljanski kaznilnici pa se je medtem že preselil drugam, saj so v podstrešnem stanovanju, kjer naj bi bili dve stanovanji oziroma sobi in kuhinja, navedene štiri nove stanovalke: Marjeta Žagar (roj. 1860), Franciška Bartel (roj. 1853), Ana Zajc (roj. 1838) in zasebnica Helena Kremlak (roj. 1822).

Gornji trg 20

Hiša na Gornjem trgu 20 je dobro opazna in se ponaša z napisom Restavracija pri sv. Florijanu. Gostilna ima lepo tradicijo. V pregledu gostiln iz leta 1926 avtor navaja, da je bila takrat tu gostilna in prenočišče »pri Amerikancu« lastnika Rudolfa Skulja. Prej naj bi se ji reklo »Pri Franci«. Na vežnih vratih naj bi bil monogram AS in letnica 1804, ki naj bi spominjala na nekdanjega lastnika in verjetno tudi graditelja hiše, pekovskega

mojstra in gostilničarja Antona Sparovica.²⁹ Pa si oglejmo, kaj izpričujejo naši viri o lastnikih in stanovalcih, ki so v 19. stoletju tu opravljali gostilniško obrt ali stanovali.

Leta 1770 je hiša dobila oznako Mesto 36, v začetku 19. stoletja pa Mesto 98. Seznam hišnih posestnikov iz leta 1805 potrjuje trditev, da je bil takrat lastnik hiše Ant. (Anton) Sparovitz, pek, prav tako je kot lastnik naveden tudi v seznamih iz let 1815 in 1828. V 30. letih 19. stoletja se je lastnik zamenjal. Najprej je leta 1840 v seznamu hišnih posestnikov kot lastnik naveden Aloys Ramutha, na popisni poli prebivalstva iz leta 1846 pa Franz Wutscher, ki pa naj bi živel na deželi. V hiši je stanoval gostilničar Stefan Mandizh (roj. 1813) s svojo družino: ženo Marijo (roj. 1810), sinovoma Augustom (roj. 1841) in Rudolfom (roj. 1843) ter hčerkama Fany (roj. 1839) in Anno (roj. 1850). Tu so stanovale tudi Hellena Schwighofer (roj. 1790), njena sestra Maira (roj. 1794) in nečakinja Viktorija (roj. 1829), prav tako tudi pisarniški sluga Jakob Rebeschnig (roj. 1809) z ženo Marijo (roj. 1813) in hčerko Antonijo (roj. 1827). Fran Wutscher je omenjen kot lastnik tudi v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1853 in popisnih polah iz leta 1857. Hiša je imela v tem času štiri stanovanja. V prvem je stanoval natakar Josef Peuz (roj. 1810) s svojo ženo Josefo (roj. 1820) in hčerko, prav tako Josefo (roj. 1855). Pri njih so stanovali tudi ženina sestra (svakinja) Franziska Walland (roj. 1836), služkinja Maria Mladizh (roj. 1840) in hišni hlapec Johann Wolzhizh (roj. 1803). V drugem stanovanju je stanoval kramar Martin Boitz (roj. 1816) z družino: ženo Agnes (roj. 1811), sinovoma Franzem (roj. 1852) in Antonom (roj. 1851) ter služkinjo Mario Lampitsch (roj. 1840). V tretjem stanovanju je s svojo družino bival Valentin Schusterschizsch (roj. 1805), mežnar pri sv. Florijanu. V 60. letih je postal lastnik hiše Ignaz Wutscher, ki prav tako kot njegov predhodnik ni živel v njej. Popisne pole prebivalstva iz leta 1869 navajajo, da so bila tedaj v hiši tri stanovanja. V prvem je živela Franziska Walland (roj. 1840), ki je imela vinotoč, s služkinjo Urschulo Walland (roj. 1857), hlapcem Josefom Sormanom (roj. 1842) ter deklo Franzisko Kosani (roj. 1840), v drugem mestna uboga Maria Erschen (roj. 1791), v tretjem pa cerkovnik (mežnar) Jacob Zegner (roj. 1806) z več kot dvajset let mlajšo ženo Mario (roj. 1828), odvetniški pisar Leopold Zegner (roj. 1843), slušatelj prava Ludwig Zegner (roj. 1846) in učenec Josef Lukanic (roj. 1863).

²⁹ Staroslav, Gostilne ..., str. 12.

Ob uvedbi ulic je hiša dobila oznako Sv. Florijana ulice 28 in v seznamu hišnih posestnikov iz leta 1877 je kot hišni lastnik še vedno naveden Ignacij Wutscher, prav tako v popisnih polah prebivalstva s konca leta 1880. Tudi tokrat ni živel v tej hiši. Sploh je v hiši v času tega popisa stanovalo samo pet ljudi: gostilničar Valent Urban Jeraj (roj. 1838), njegova žena Franziska (roj. 1836), dekli Aloisia Walland (roj. 1838) in Gertraud Judež (roj. 1859) ter hišni hlapec Joseph Sormann (roj. 1834). Čez deset let (1880) je bil lastnik hiše isti; ker še vedno ni stanoval tu, je bil Valent Urban Jeraj oskrbnik hiše. Tokrat je v hiši živelo enajst ljudi. V prvem stanovanju, ki je bilo sestavljeno iz dveh sob v pritličju, ki so ju uporabljali za gostinsko obrt, dveh sob v prvem nadstropju, ki sta služili za stanovanje, in dveh kuhinj, je živel že omenjeni oskrbnik in gostilničar Valentin Urban Jeraj z ženo Francisko, hlapcem Antonom Primčičem (roj. 1861) in deklo Anno Zakrajšek (roj. 1867). Vsi so za svoj občevalni jezik označili slovenski jezik. V drugem stanovanju je bila v pritličju soba, ki je bila namenjena za stanovanje in opravljanje poslov. V njem sta stanovala Agnes Boic (roj. 1811), posestnica tobačne tovarne, vdova, in njena dekla Agnes Ažbe (roj. 1859). V tretjem stanovanju v prvem nadstropju, ki je imelo sobo in kuhinjo, sta živeli Antonia Jerič (roj. 1843) in dekla Katharina Skriba (roj. 1865). Prav tako v prvem nadstropju je bilo četrto stanovanje, sestavljeno iz sobe in kuhinje, v katerem je živel Johann Luscher (roj. 1822) z ženo Katharino (roj. 1836) in sinom Thomasom.

V seznamu hišnih gospodarjev iz leta 1901 je hiša označena kot Sv. Florijana ulice 20. Lastnik in oskrbnik hiše sta tudi tega leta še ista. V hiši so bila še vedno štiri stanovanja. Vsa so uporabljali tudi za obrtno dejavnost. V prvem je stanoval že poznani krčmar Valentin Urban Jeraj z ženo, hlapcem Paulom Drobničem in deklo Evo Ulahovič. Njegovo stanovanje je obsegalo štiri sobe in kuhinji. Prostore so uporabljali tudi za gostilniško obrt. V drugem stanovanju v pritličju, sestavljenem iz sobe in kuhinje, sta stanovala Mihael Sitar (roj. 1865) in njegova žena Neža (roj. 1869), prodajalka tobaka. V prvem nadstropju je v stanovanju, ki je obsegalo sobo, kabinet in kuhinjo, stanovala Antonia Jerič (roj. 1843), v stanovanju s sobo in kuhinjo pa šivilja Franja Repar (roj. 1870), njena mati Marija in učenka Leopoldina Hočevnar. Vsi so za svoj občevalni jezik označili slovenski jezik.

Rožna ulica 5

V hiši na Rožni ulici 5 je pri svojem starejšem stricu Jožefu Prešernu (umrl 1835) stanoval pesnik France Prešeren.³⁰ Na pročelju hiše je spominska plošča, ki govori o tem. Kdo vse je še stanoval v 19. stoletju v njej, nam povedo viri.

Leta 1770 je hiša dobila oznako Mesto 38, v začetku 19. stoletja pa Mesto 100. Za to hišo se podatki o hišnih lastnikih v ohranjenih seznamih hišnih posestnikov razlikujejo od podatkov na popisnih polah prebivalstva. Tako je v seznamu iz leta 1805 kot lastnica hiše navedena Anna Marta Janoch, urarjeva vdova, prav tako leta 1815, leta 1828, 1840, 1853 in 1869 pa Kaspar in Maria Janoch. V popisnih polah iz leta 1834 pa je kot hišni posestnik naveden Karl Henke, ne najdemo pa ga med stanovalci hiše, ki so bili takrat naslednji: Barthlmä Grejan (roj. 1787) z ženo Barbaro (roj. 1790), Johann Schaffenrath (roj. 1788) z družino: ženo Antonijo (roj. 1790), sinom Eduardom (roj. 1825) in hčerjo Amalijo iz prvega zakona (roj. 1811) ter Michael Mekinz (roj. 1802) z družino: ženo Mario (roj. 1806), pastorkom Heinrichom (roj. 1839) in hčerko Franzisko (roj. 1830). V hiši so stanovali tudi Josef Urbinz (roj. 1800), njegova žena Maria (roj. 1806), Barth. (roj. 1834) in hči Urs. (roj. 1835). Popisne pole s srede stoletja (1857) izkazujejo kot lastnika hiše še vedno Carla Henkeja. V hiši je ob popisu stanovalo kar 47 ljudi. V prvem stanovanju snažilec čevljev Anton Bressnik (roj. 1813) in njegova družina: žena Anna (roj. 1818), sinova Josef (roj. 1854) in Franz (roj. 1856) ter čevljar Michael Plecha (roj. 1817) z ženo Mario (roj. 1824), v drugem stanovanju že v popisu iz 30. let omenjeni Barthlmä Grejan, tedaj že vdovec, strežnici Maria Boch (roj. 1805) in Anmarina Rešbet, dninarica Helena Mešech (roj. 1787) ter preskrbovanka Maria Garbeiss (roj. 1793). V tretjem stanovanju so stanovali dninar Maths Turschitch (roj. 1820), njegova žena Maria (roj. 1820), sinova Rudolf (roj. 1847) in Franz (roj. 1853), dninar Stefen Rupnik (roj. 1802), vdovec, njegova hči Elisabetha (roj. 1842), dninar Andreas Ržehotta (roj. 1801), uradni sluga Kasper Jellenz (roj. 1829), njegova žena Elisabeth (roj. 1825), hči Josefa (roj. 1854), petčlanska družina Forian in prav tako petčlanska družina dninarja Johanna

³⁰ Staroslav, Gostilne ..., str. 13.

Thehanza (roj. 1803). V četrtem stanovanju so stanovali upokojeni c.-kr. risarski pomočnik Johann Schaffenrath (roj. 1787), Eduard (roj. 1825), njegova žena Johanna (roj. 1833), njun sin Eduard (roj. 1857) in dekla Ursula Steblaj (roj. 1839). V petem stanovanju sta stanovali dninarica Gertraud Fabian (roj. 1817) in Maria Prog (roj. 1832), v šestem trgovec Josef Urbinz z družino: ženo Memo (roj. 1803, sinom Barthelmom (roj. 1834), hčerjo Ursulo (roj. 1846 v Trstu) in študent Greng de Gregorio (roj. 1846). V sedmem stanovanju je stanoval tiskarski pomočnik Johann Pleschko (roj. 1822) s svojo družino: ženo Katharino (roj. 1825), sinovoma Johannom (roj. 1853) in Leopoldom (roj. 1856) ter hčerko Franzisko (roj. 1849). Ob popisu prebivalstva čez deset let (1869) je bilo v tej hiši, ki ni menjala lastnika, sedem stanovanj, v katerih je živelo 44 ljudi. V prvem stanovanju so stanovali ločenka Josefina pl. Kleinmayr, rojena Graul (roj. 1823), Julius pl. Kleinmayr (roj. 1847), guvernanta Friederike pl. Kleinmayr (roj. 1852), Eleonore pl. Kleinmayr (roj. 1854), Ferdinand pl. Kleinmayr (roj. 1859) in kramarica Lenka Primtzt (roj. 1828). V drugem stanovanju so stanovali postrežnica Josefa Jaky (roj. 1806), njen sin Josef (roj. 1838), Anna Jaky (roj. 1810), tudi postrežnica, krojaški pomočnik Andreas Gruden (roj. 1837), njegova žena Maria Sellan (roj. 1844), Valentin Gruden (roj. 1869) in še krojaški pomočnik Johann Ahaumtes (roj. 1816). V tretjem stanovanju so živeli delavec Lukas Jelenc (roj. 1829), njegova žena Maria (roj. 1823), hči Johanna (roj. 1863), Maria Jelenc (roj. 1865), delavec Mathaus Kobau (roj. 1819), nadarbinarka Maria Pach (roj. 1808), postrežnica Johanna Kosmač (roj. 1815) in delavka Maria Šifrer (roj. 1822). V četrtem stanovanju so stanovali Jebačinovi: Agnes Jebačin (roj. 1819), vdova, mala kramarica, Anton Jebačin (roj. 1850), sobni slikar (pleskar), Albin Jebačin (roj. 1854), hlapec, Viktor (roj. 1866), pleskarski pomočnik, in šivilja Paulina (roj. 1852). Peto stanovanje je nudilo streho nad glavo pozamentaristu Georgu Masgonu (roj. 1808), njegovi ženi Mariji (roj. 1805), vdovi, prodajalki kruha Heleni Petritz (roj. 1822), krojaškemu pomočniku Josefu Petritz (roj. 1850), Antonu Petritz (roj. 1858), Rosalii Petritz (roj. 1851), prodajalki kruha Katarini Jessich (roj. 1820) in sestri Heleni Petritz. V šestem stanovanju je stanovala družina Kupic: vdova Margareth (roj. 1809), hči Franziska (roj. 1841), nezakonska hči Franziske Paulina (roj. 1861), Albin Kupic (roj. 1843) in Anton Kupic (roj. 1844). V sedmem stanovanju je stanovala družina Wallach: oče Lorenz (roj. 1824), dninar, žena Margaretha (roj. 1824), Michael Wallach (roj. 1858), Franz Walloch (roj. 1859) in hišna dekla Maria Walloch (roj. 1851).

Ob uvedbi uličnega sistema je hiša dobila oznako Rožne ulice 5 in v seznamu iz leta 1877 je kot lastnica hiše navedena Katarina Hänke. V popisnih polah prebivalstva iz decembra 1880 je kot hišni lastnik naveden mizarski pomočnik Franz Merjašič (roj. 1845 v Smladniku). V hiši je bilo šest stanovanj, v katerih je živelo 31 ljudi. Pri zakoncih Merjašič je stanovalo še pet žensk, izmed katerih so tri delale v tobačni tovarni, in dva moška. V drugem stanovanju so stanovali Boltesarjevi: oče Josef (roj. 1849) z ženo Gertaud (roj. 1848), tremi sinovi, bratom Johannom (roj. 1846) in njegovo ženo Katharino (roj. 1851). Pri njih je stanovala tudi Teresia Miklaučič (roj. 1853), delavka v tobačni tovarni. V tretjem stanovanju je stanovala družina Mazgon: oče Valentin (roj. 1845), mati Terezija (roj. 1845), sin Vekoslav (roj. 1880) in gostja Marija Kos (roj. 1800). V četrtem stanovanju so stanovali davkarjeva vdova Anna Müller (roj. 1818), telegrafistka Alba Müller (roj. 1858), učenec Josef Meden (roj. 1869) in kramarica Ursula Poderzaj (roj. 1839). V petem stanovanju so stanovali že omenjeni Jebačinovi, in sicer mati Agnes s sinovoma Antonom in Viktorjem. V šestem stanovanju je stanovala družina Salmič: oče Ulrich (roj. 1838), magistratni uradni sluga, njegova žena Maria (roj. 1848), sin Benjamin in hči Josefa. Vsi so kot občevalni jezik označili slovenski jezik. Čez deset let (1890), ob popisu prebivalstva, je v hiši prav tako navedenih šest stanovanj. Lastnica je bila še vedno Katarina Henke, ki pa ni stanovala tu. V stanovanju v pritličju, ki je imelo sobi in kuhinji, sta še vedno stanovala zakonca Merješič in pet podnajemnikov. V prvem nadstropju sta bili dve stanovanji. Prvo je imelo sobi, kabinet in kuhinjo, imetnica je bila šivilja Katarina Baltezar (roj. 1851). Z njo so stanovali še učenki, tri delavke v tobačni tovarni, postrežnica in kuharica. Drugo stanovanje v prvem nadstropju je imelo sobi, kabinet in kuhinjo in so ga uporabljali tudi za pozamenterijsko obrt. Tu so stanovali že v prejšnjem popisu navedeni Mazgonovi, tokrat se jim je pridružila še hči Ludmila, ni pa več omenjena Marija Kos; namesto nje sta tu stanovala učenec in učiteljski pripravnik. V drugem nadstropju sta bili tudi dve stanovanji. Eno je imelo tri sobe in kuhinjo in tu je stanovala družina Smerdu: oče Eduard (roj. 1864), trgovski koncipist z ženo Marie in hčerko Marie. Pri njih so stanovali še štiri tovarniške delavke. Drugo stanovanje v tem nadstropju je imelo dve sobi, kuhinjo in shrambo. V njem je stanovala družina pleskarja Jebačina, povečana še za enega sina Huga in služkinjo Marijo Prestor (roj. 1874). Podstrešno stanovanje so sestavljale soba, predsoba in kuhinja. Tu je stanovala družina Brandstätter: oče Johan

(roj. 1855 na Koroškem), žena Johana (roj. 1856 v Ljubljani) ter hčerki Christina in Johana. Vsi stanovalci v tej hiši, razen Johana Brandstätterja, so kot svoj občevalni jezik navedli slovenski jezik.

Na prelomu stoletja je hiša menjala lastnika pa tudi stanovalci v njej so se popolnoma zamenjali. V seznamu leta 1901 je kot lastnica navedena Amalija Šeber, enako tudi v popisnih polah s konca decembra 1900. V hiši je bilo sedem stanovanj: dve v pritličju, dve v prvem nadstropju in tri v drugem nadstropju. Prvo stanovanje v pritličju, ki je bilo sestavljeno iz sobe in kuhinje, so uporabljali tudi za obrtno dejavnost. Tu sta stanovala soboslikar oziroma slikarski mojster Albert Robida (roj. 1859) in njegova žena Marija. V drugem stanovanju v pritličju, v sobi in kuhinji, je stanoval trgovec Jože Žitnik (roj. 1877) z ženo Marijo, sinom Jožetom in hčerko Marijo. V prvem nadstropju sta bili dve večji stanovanji (s po dvema sobama, kabinetom in kuhinjo). V enem je stanoval uradnik Franjo Florjančič (roj. 1845) z ženo Marijo in hčerko Marijo, v drugem pa tapetniški delovodja Franz Šeber (roj. 1864) s svojo družino: ženo Amalijo, hčerko Josefino, sinom Franzem in služkinjo Julijano Maček. V drugem nastropju pa je vsako stanovanje imelo sobo, kabinet in kuhinjo. V enem je stanoval strojnik Franz Klančičar (roj. 1858) z ženo in sinom. Streho nad glavo je dajal še trem podnajemnikom. V drugem stanovanju je živel Stefan Goričan (roj. 1868) z ženo in nečakinjo, v tretjem pa družina Franza Strukla (roj. 1853): žena Mathilda in trije sinovi Franz, Albert in Stanislav.

Levstikov trg 8

Za konec si oglejmo še hišo na Levstikovem trgu, ki stoji nasproti cerkve sv. Jakoba in katere lastniki so bili v 19. stoletju »boljšega rodu« – hišo Levstikov trg 8. V njej je bil »Vinotoč pri grofu Blagaju«, kjer pravijo, da so prodajali vino iz vinogradov grofov Blagajev.³¹

Ob uvedbi numeracije leta 1770 je imela hiša oznako Mesto 80, v začetku 19. stoletja do uvedbe ulic pa Mesto 149. V seznamih hišnih posestnikov je leta 1805 kot lastnik hiše omenjen Johann Nepomuk Ursini grof

³¹ Staroslav, Gostilne ..., str. 14.

pl. Blagay, leta 1815 prav tako, v letih 1828 do 1860 pa Ignatz grof Ursini pl. Blagay. Tudi v popisnih polah prebivalstva iz leta 1830 je kot hišni posestnik naveden Ignaz Ursini grof Blagay. V hiši so stanovali njegov oče grof Josef (roj. 1759), ki je umrl leta 1832, oskrbnica Nanette Wolgemut (roj. 1785), ljubljanska najdenka Wilhelmina Schupfer (roj. 1807) in rejenka Marija Urbantschitz (roj. 1814). Tu so živeli tudi Michael grof Coronini (roj. 1794) ter vdova Anna Gatwerst (roj. 1798) z otroki Anno (roj. 1822), Emilio (roj. 1824) in Marijo (roj. 1830). Ob naslednjem popisu (1857) lastnik hiše grof Blagaj tudi ni stanoval tu, zastopal ga je čevljarški mojster Franz Kaiser (roj. 1815), ki je tu stanoval z ženo Ursulo (roj. 1815), sinom Francem (roj. 1845) ter hišno dekle Margaretho Mochar (roj. 1823). Pri njih so stanovali tudi čevljarški pomočnik Heinrich Supanzhizh (roj. 1829) in dva čevljarška vajenca: Lukas Klobschizh (roj. 1839) in Anton Petrouzhizh (roj. 1840). V drugem stanovanju so živeli Jacob Wurja (roj. 1789), njegova žena Franziska (roj. 1799) in služkinja Helenna Drobnizh (roj. 1840), v tretjem pa učiteljski pomočnik na normalki Jakob Markun (roj. 1826) s kuharico Ursulo Markun (roj. 1839) ter učencema Josefom Pekouzem (roj. 1842) in Andreasom Žepičem (roj. 1839). V četrtem stanovanju so stanovali Lud. grof Ursini Blagai (roj. 1828), Michael Coronini (roj. 1797) ter služkinja Maria Richter (roj. 1796 v Beljaku), v petem pa Jakob Paternott (roj. 1819) z ženo Marijo (roj. 1821), otroki Wezelausom (roj. 1855), Marijo (roj. 1848), Gertrudo (roj. 1851) ter služkinjo Anno Marnschitz (roj. 1836) in c.-kr. telegrafist Jakob Welli (roj. 1819). Čez deset let (1869) je kot lastnik hiše naveden Ludwig grof Ursini pl. Blagay. Zastopal ga je Franz Kaiser, ki je razpolagal z dvema, od skupaj sedmih stanovanj, kolikor jih je bilo v hiši. Upravljal je vinotoč grofa Blagaya in stanovanje delil z ženo Ursulo in hišnima deklama. V hiši je stanoval tudi slaščičar Angelo Agnoli (roj. 1830 v Italiji) s svojo družino: ženo Marijo, hčerko in tremi sinovi ter pomočnikoma, prav tako rojenima v Italiji. Četrto stanovanje je pripadalo čevljarškemu mojstru Mathiasu Thumu (roj. 1814). Skupaj z ženo Anno (roj. 1819) sta ob pomoči Felicitas Thuma (roj. 1851) skrbela za gospodinjstvo. V tem stanovanju je stanovalo še petnajst ljudi, med njimi čevljarški pomočnik in vajenca. V sedmem stanovanju je živel Leopold Belar (roj. 1828), drugi učitelj na mestni deški glavni šoli, s svojo družino: ženo Marijo, pastorko, hčerko in sinom ter dekle.

Ob uvedbi ulic leta 1877 je bila hiša označena kot Sv. Jakoba trg 10, lastnik je bil še vedno Ludovik grof

Ursini pl. Blagay. Popisne pole prebivalstva s konca leta 1880 pa nam povedo več: grof Ludovik Blagay ni stanoval v tej hiši, zastopala ga je hišna oskrbnica Ursula Kaiser, takrat že vdova. V hiši je bilo šest stanovanj. V prvem je živela oskrbnica Ursula Kaiser s služkinjama, v drugem pomožni učitelj Josef Travnar (roj. 1847), v tretjem Merlakovi: mož Alois (roj. 1817), žena Anna (roj. 1818) in Alois (roj. 1856), v četrtem že poznani čevljarški mojster Mathias Tuma s svojo drugo ženo Anno ter sinom Ferdinandom iz prvega zakona, hčerko Anno iz drugega zakona in sinovoma Johannom in Heinrichom iz drugega zakona. V petem stanovanju je stanoval tapetniški mojster Barthlmäus Kachne (roj. 1841) z ženo Theresio (roj. 1837), vajencem in podnajemnicama. V šestem stanovanju je bilo šest članov družine Borovsky; oče Johann (roj. 1817) je bil soboslikarski mojster.

Iz popisnih pol oziroma naznanilnic s konca decembra 1890 razberemo, da je bila hiša še vedno last grofa Blagaya pl. Ursini. V hiši je bilo sedem stanovanj: eno v kleti, po eno v pritličju in prvem nadstropju, dve v prvem nadstropju, tri v drugem nadstropju in eno v tretjem nadstropju. Prvo je bilo sestavljeno iz treh sob (eno v pritličju so uporabljali za gostilno, dve v prvem nadstropju pa za stanovanje), kleti, kabineta in kuhinje. Tu je stanovala družin Koller, oče Gustav (roj. 1835), čevljar, žena Josefa (roj. 1834), gostilničarka, hči Josefa in dekla Katarina Sattler (roj. 1849). V prvem nadstropju so bile še sobi in kuhinja. Tu je stanovala Antonija Bušek (roj. 1832) s sestro Marijo Stueheg (roj. 1834) in učenko Ivanka Acko (roj. 1871). Tretje stanovanje v prvem nadstropju je bilo sestavljeno iz sobe, kabineta in kuhinje in tu je stanovala Ursula Kaiser s še štirimi ženskami, od katerih so bile tri postrežnice. V drugem nadstropju je v stanovanju s sobo, kuhinjo in kletjo stanovala družina krojaškega pomočnika Jerneja Šlibarja (roj. 1862). Ženi Jeri (roj. 1863), hčeri Viktoriji in sinu Rudolfu je delal družbo krojaški pomočnik Juri Brozovič (roj. 1868 v Koprivnici na Hrvaškem). V drugem nadstropju je bilo še stanovanje, sestavljeno iz sobe in kabineta, kjer je stanoval Jacob Bresquar (roj. 1820) z Agnes Möglizh (roj. 1839), ki mu je služila kot kuharica in dekla. Stanovanje v tretjem nadstropju je imelo sobi, kuhinjo, klet in shrambo. V njem so stanovali oče Johann Borovsky in hči Emilie ter družina Mayer: oče Alois (roj. 1832), vdovec, s tremi hčerkami in sinom.

Popisne pole z začetka leta 1901 navajajo, da je imela tedaj hiša hišno oznako Jakobs Platz 7, hišna lastnica

pa je bila grofica Mathilde Blagay. Hiša je imela pet stanovanj. Eno je bilo v pritličju, sestavljeno iz treh sob in dveh kuhinj. Tu so imeli stanovanje zakonca Fabjan in dekla Johanna Labernik. Poleg tega je prostore v pritličju za trgovsko in gostinsko obrt uporabljal Matthäus Rössman, ki je prišel v Ljubljano leta 1867. V letu popisa je bil že vdovec in je skupaj z otroki, tremi hčerkami in dvema sinovoma, ter deklo stanoval v prvem nadstropju, kjer je bilo sicer dvoje stanovanj. Obe stanovanji sta imeli po tri sobe, kabinet, predsobo in kuhinjo. V drugem stanovanju je stanoval trgovec Valentin Golob (roj. 1869) s svojo družino: ženo Marijo, tremi hčerkami, sinom, kuharico in deklo. V Ljubljano je prišel leta 1883. Svojo trgovino je imel na Glavnem (Mestnem) trgu 10. Enaki stanovanji sta bila tudi v drugem nadstropju. Stanovanje lastnice je bilo prazno, saj ni živela v tej hiši. V drugem je stanoval Michael Palčič (roj. 1863) z družino: ženo Marijo in dvema sinovoma.

Na podlagi predstavljenih primerov si je mogoče v grobem predstavljati vsakdanje življenje v hišah starega dela Ljubljane. Vsaka hiša je dajala stanovanje več družinam ali posameznikom, ki so se pogosto selili iz hiše v hišo, le lastniki oziroma posestniki so se menjali manj pogosto. Stanovalci različnih poklicev, nekateri Ljubljančani, drugi prišleki, z različnimi navadami, nam ponujajo pestro sliko tedanjega življenja v tem delu Ljubljane. V prispevku omenjeni in uporabljeni viri so ključ in pot do posameznih raziskav z različnih področij človekovega vsakdanjika, tako glede stanovalcev kot tudi stanovanj, v katerih so živeli.

Houses in Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg and their owners and inhabitants in the 19th century

Sonja Anžič

The oldest settlement in Ljubljana developed in the area now embraced by Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg, and at the same time it represents one of the three embryos from which medieval Ljubljana grew within its walls. The original denomination of this district as Trg or 'Market' shows that here was the market place. With the creation of the new middle class settlement on the left bank of the Ljubljanica, which they called Novi (new) trg, the original Trg was renamed Stari (old) trg. The oldest town gates also stood here, which prevented the entry or received people who came to the city from Dolenjska. These gates were called Karlovška, Starotrška, and also Pisana vrata.

Quite a bit was already written in general about location signs, the development of street names and numeration of houses and about sources which testify to the owners and inhabitants of the city of Ljubljana three years ago in the catalogue to the ZAL exhibition that showed the architectural and historical outline of the area of Mestni trg and Ciril–Metodov trg. The stress of this contribution is therefore only on the district of Ljubljana stated in the title.

House numeration was introduced in Ljubljana in 1770, which meant that each house received its own number. Numeration in fact started at Starotrška or Karlovška vrata. Ljubljana was divided into so-called numerical departments, and houses were numbered within the framework of these departments. The division of the then areas of the city with suburbs was the following: Mesto (City) (it covered the walled area), Karlovško suburbs, Trnovo, Krakovo, Gradišče, Kapucinsko suburbs, Šentpetersko suburbs, Poljane and Kurja vas. Each numerical department had its own numeration, and within the numerical departments, regardless of the numeration, various place signs were also stated. The aforementioned numeration did not last long, since in the list of house owners from 1805, there is already a table of new and old house numbers. However, the numerical departments remained the same as in 1770 (Mesto and suburbs) in the numeration, especially within the framework of the Mesto numerical department, but considerable changes were made. At that time, namely, they began numbering houses from the town hall (previously at Karlovška vrata).

Arithmetic house numeration, whereby the houses ran in the original order was only suitable for such populated areas

where there had not been the construction of new houses. With this numeration, in other words, each new house within the framework of a particular numerical department received the number that was next in line, regardless of where the house was located. Considerable confusion of house numbers occurred, mainly in the suburbs of Ljubljana, where there was more new building. In the seventies of the 19th century, therefore, the municipal authorities began preparations for reorganising the house numeration and general renaming of streets in Ljubljana. After discussions lasting several years, the municipal council in 1876 introduced new house numeration and, in parallel, introduced the street system proposed by Mihael Winkler. There was further renaming and adding of new streets or minor changes within specific streets in later periods, but on the planned bases from the 70s of the 19th century.

When we look at Stari trg, Gornji trg and Levstikov trg today, we observe closely packed rows of houses, many of which, especially in Stari trg, carry a sign on the procelium that informss us that we are looking at a cultural monument. These houses are witnesses to art history styles in a specific period. On the basis of the art history description of the houses, a survey of their owners and residents, and the activities that took place in them, we can compose a picture of the history of a specific house, as well as indirectly a picture of a particular district of the city. In the district under discussion, several Ljubljana mayors had their house in the earliest period, and there were quite a number of inns, coffee houses and cafes.

In the contribution are stated in more detail the owners and residents of selected houses in Stari trg and Gornji trg, Rožna ulica and Levstikov trg, as testified by population censuses from the 19th century. The censuses provide a variety of data, both about the residents and the apartments themselves. Not all the data can be given, so they are shown as a framework, within which is possible a picture of the residents of any of the houses, not just those selected below and further highlighted and enriched with details

The house at Stari trg 2 stands immediately at the beginning of Stari trg. It was also called the house of the Provincial Marshall in the past. In the 17th, and partially in the 18th century, it was owned by the Auersperg baronial or princely family of local origin. In the 19th century, the owners and residents in it changed fairly frequently.

The house at Stari trg 11a (13) stands out with a marvellous procelium and prominent balcony. Known as Schweiger House, it was called after a former owner. From the 70s of the 19th century, the owner of this large house, with six to eleven apartments, was the lawyer, Dr. Karol Ahazhizh. He also had his law offices here. There is a bust of the poetess, Lily Novy, at the entrance to the house, who also lived in it.

The house at Gornji trg 6 was the inn »Pri Šimnu« in the 19th century. Its owners were the innkeepers: Simon Zwayer,

followed by Anton Kottnig and, at the turn of the century, Fran Pock. Above the entrance doors to the house one can still be seen the initials AK and the date 1868 (the initials of the then owner).

The house at Gornji trg 16 bears the date 1635 on the portal of the house and the initials of the then owner: V.M., Valentin Mavrič, the painter. The house was owned by the Lacheiner family from the mid-19th century onwards.

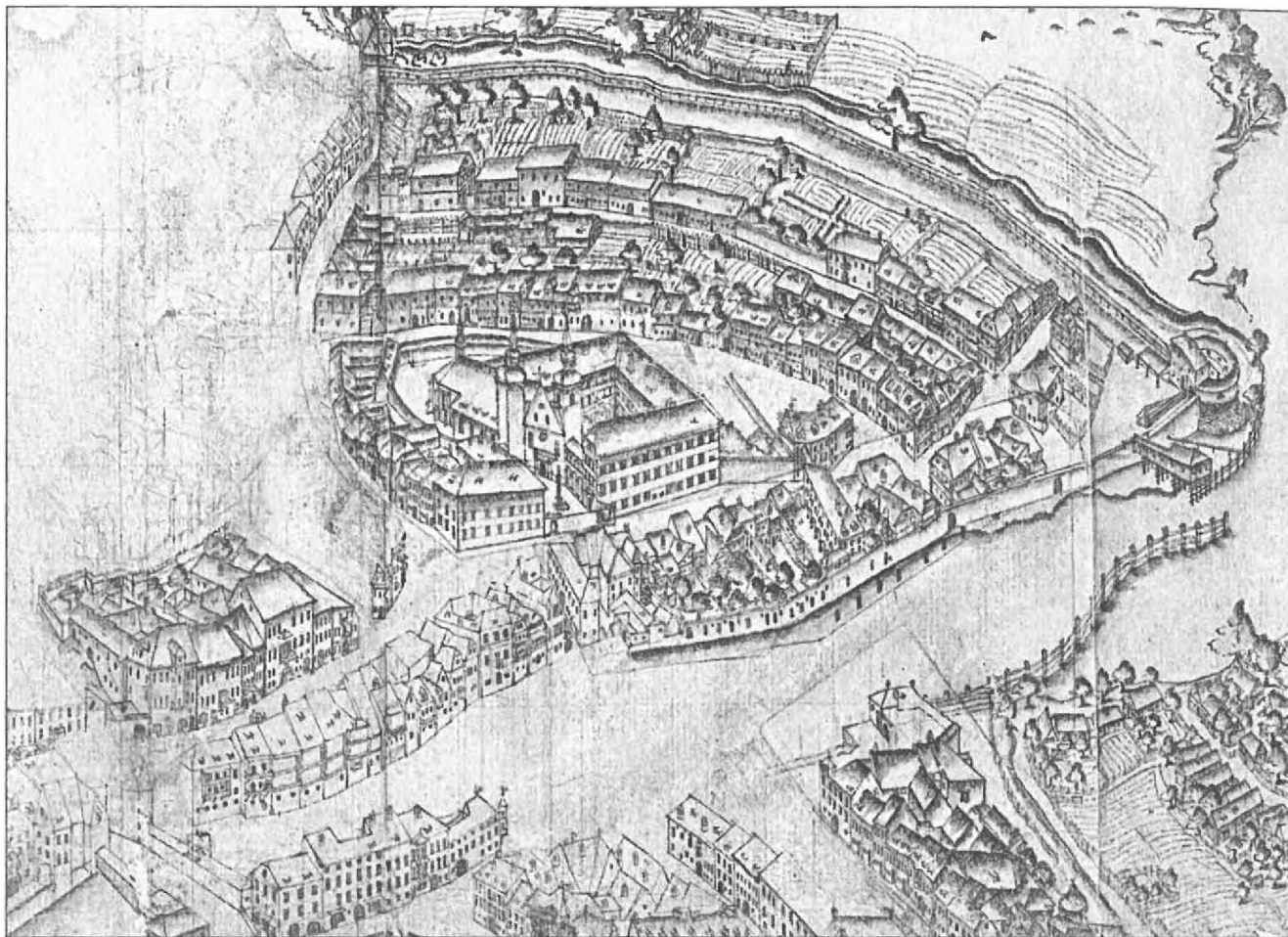
The house at Gornji trg 20 also served as an inn or boarding house, called »pri Amerikancu«. The house was built at the beginning of the 19th century by the master baker and innkeeper, Anton Sparovic. Franz Wutscher, and then Ignaz Wutscher are later stated as owners.

The house at Rožna ulica 5 is famous for being the home of Dr. France Prešern, the Slovene poet. On average, there were six to seven apartments in the house, and the residents, who were of very varied professions, changed fairly frequently.

The house at Levstikov trg 8 was for a long time owned by the Counts Blagaj. There was also a wine shop here in the 19th century, where wine from their vineyards was sold.

On the basis of the examples presented, it is possible to present in rough everyday life in the houses in the old part of Ljubljana, Each house provided accommodation to a number of families or individuals. The owners of the houses did not change so quickly, but the residents, of various professions, frequently moved from house to house.

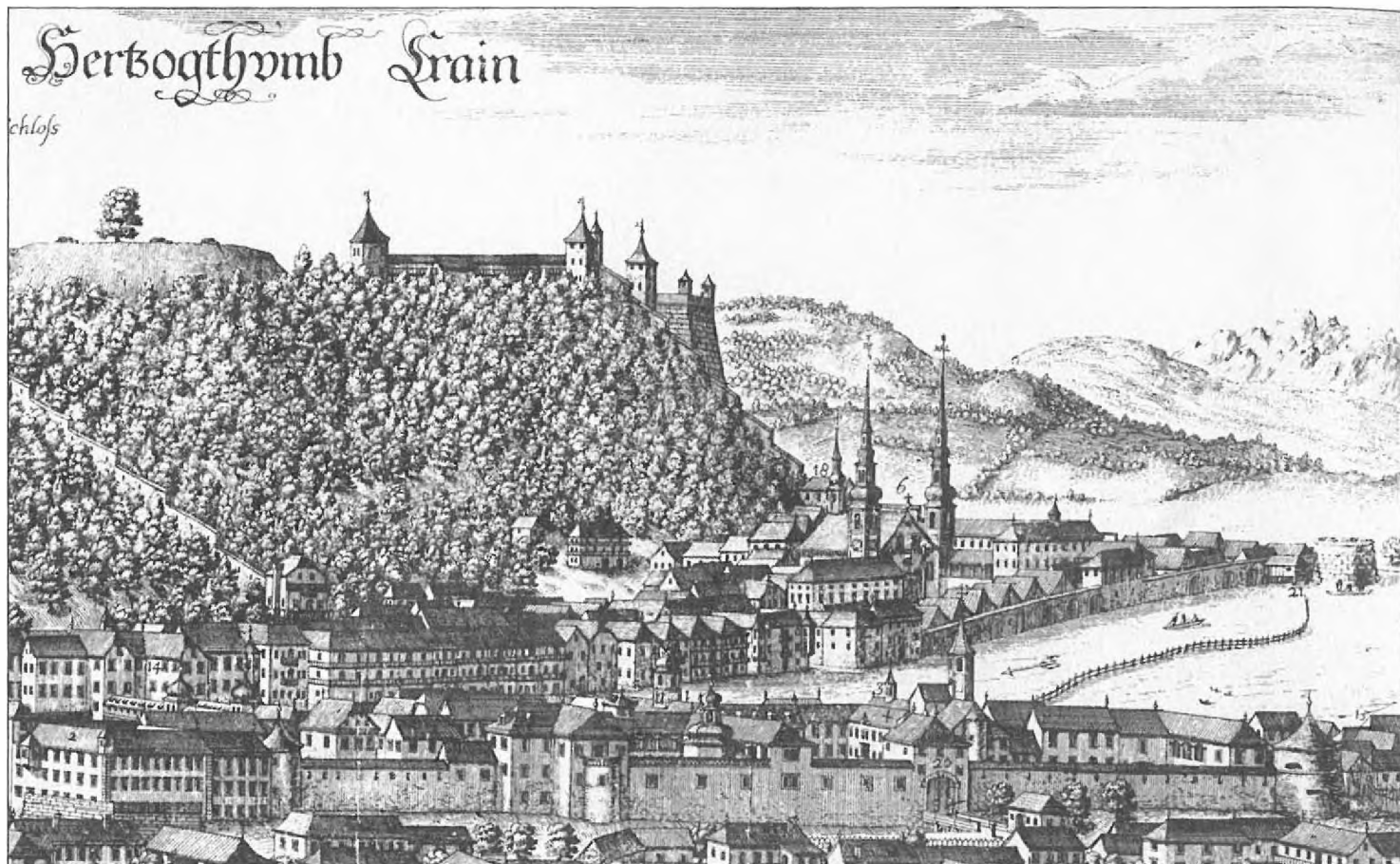
SLIKOVNO GRADIVO

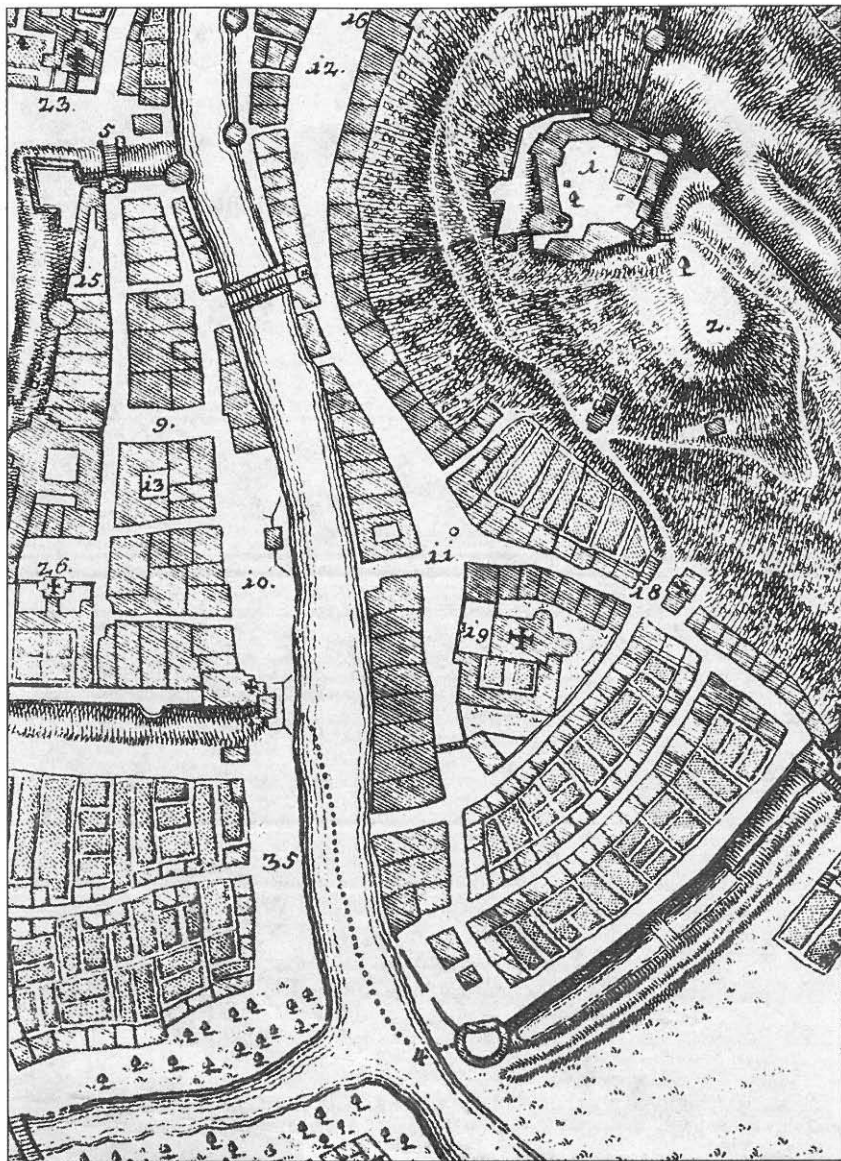
1 **Folpert van Ouden Allen, Stari trg, Gornji trg in Levstikov trg na Perspektivni upodobitvi Ljubljane, o. 1660** (lavirana risba), detajl; repodukcija o. 1930 / 13 x 7,9, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, 26

- 2 **Andreas Trost, Veduta Ljubljane, 1679**
 (bakrorez iz Valvasorjeve Topographie
 Ducatus Carnioliae modernae), detajl;
 reprodukcija / 15 x 10, ZAL, Fototeka
 (LJU 342), Neg I

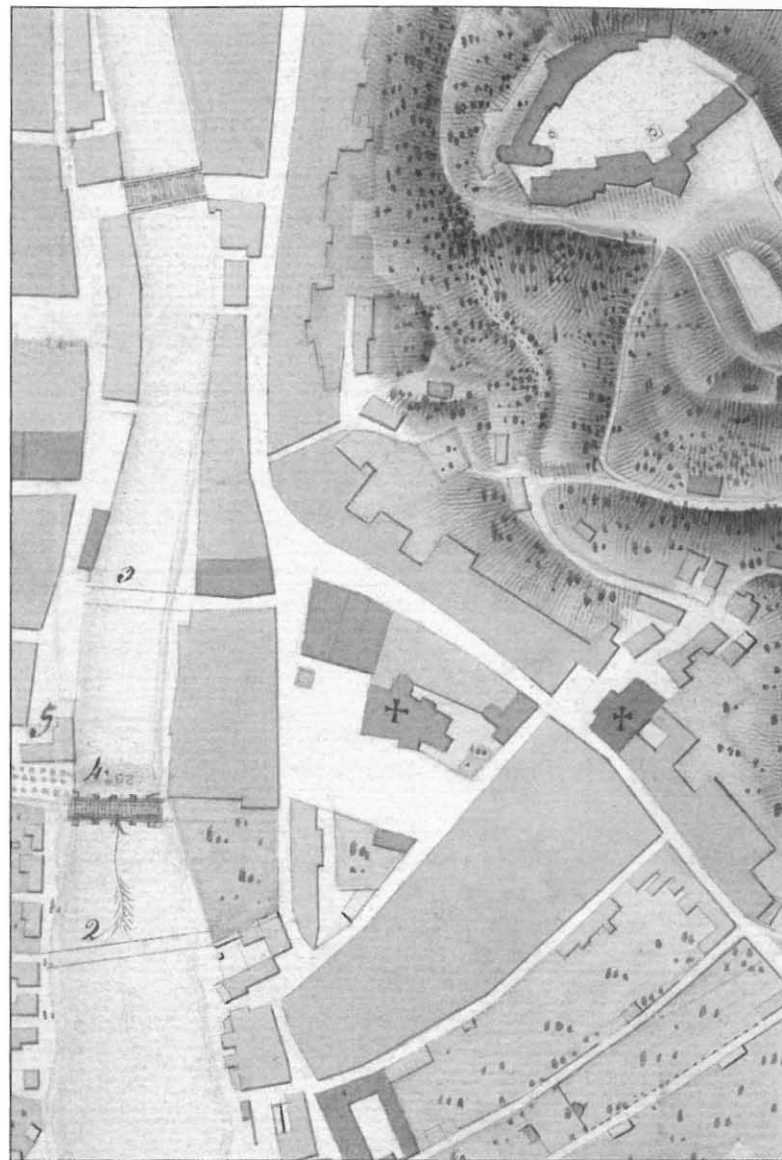

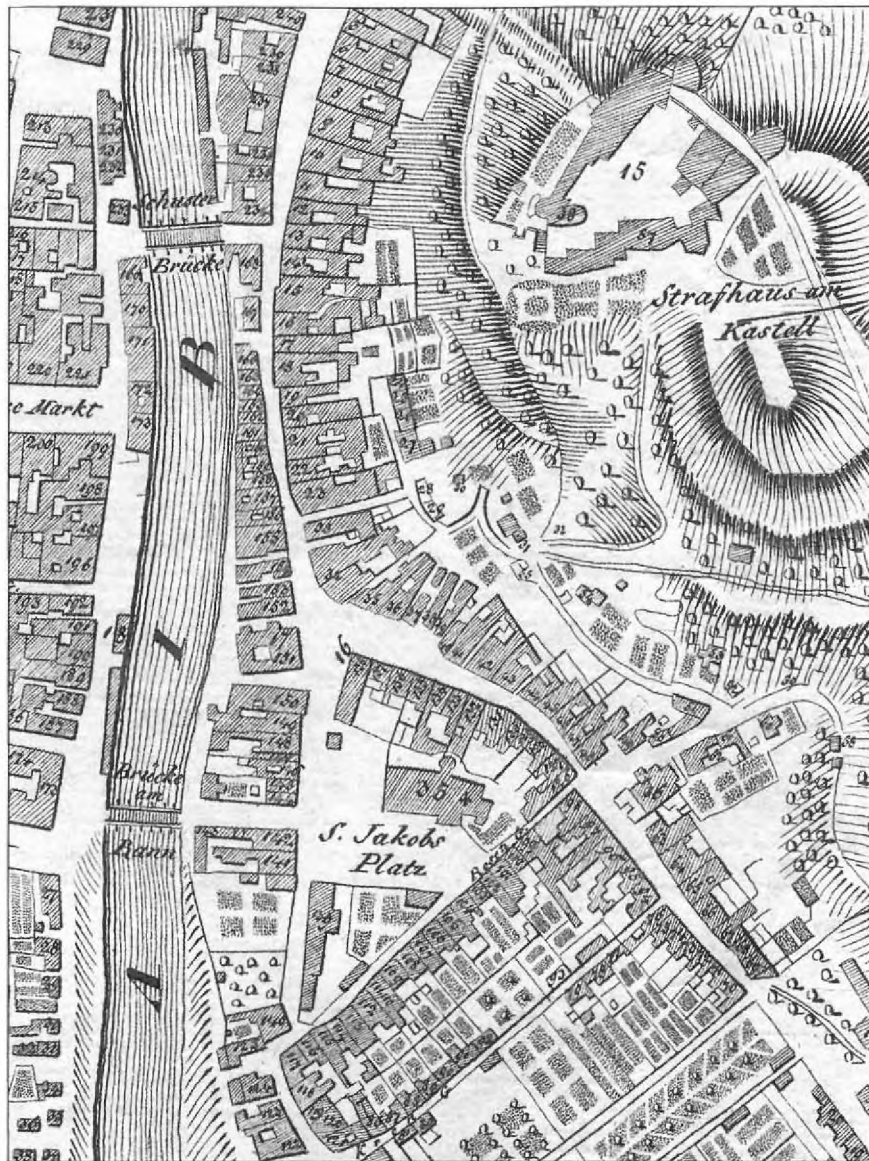
3 **Andreas Trost, Velika veduta Ljubljane, 1681/1689** (bakrorez iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske), detajl;
kopija o. 1955 / 47,2 x 25,5, ZAL, Risbe, slike in grafike (LJU 347)

4 **Janez Dizma Florijančič, Karta Ljubljane s predmestji, 1744** (iz *Ducatus Carnioliae tabula chronographicae...*), detajl; kopija 1995 / 42,3 x 30,5, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, t. e. 1, 44

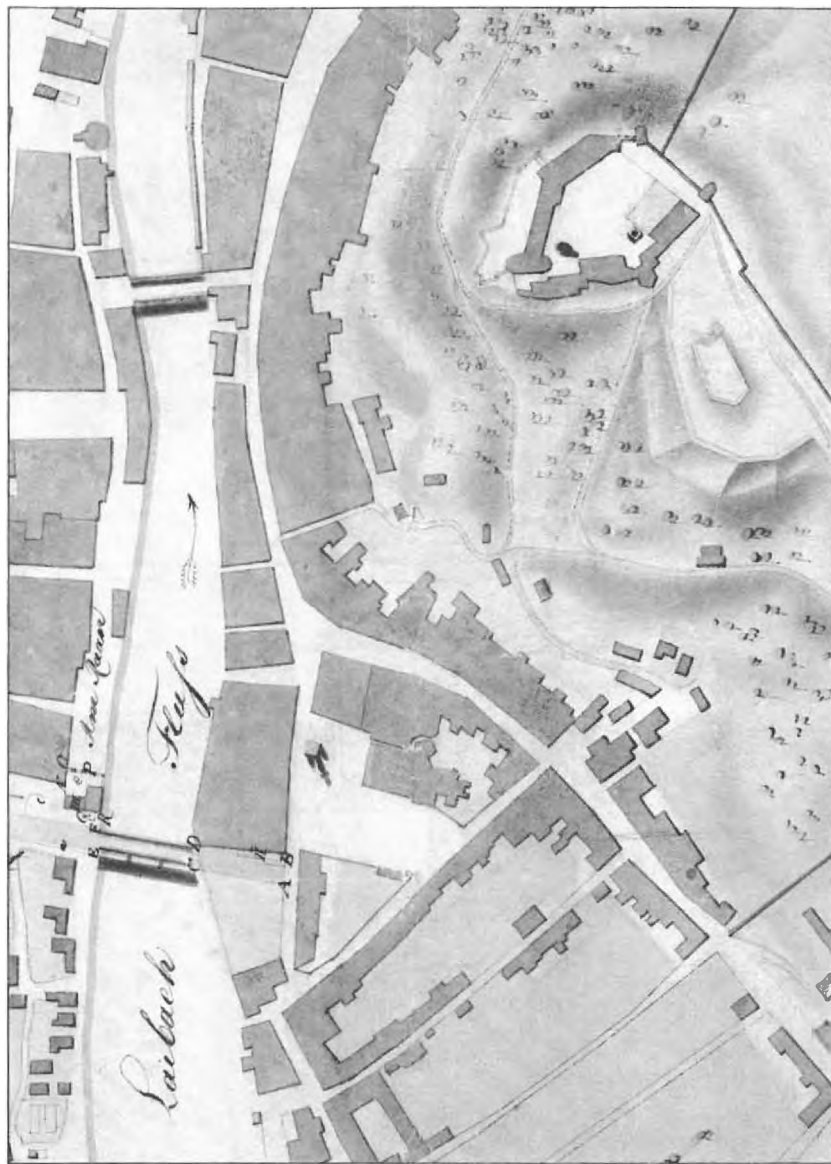
- 5 **J. Auerperger, Most pri sv. Jakobu in predvideni mostovi v bližini, 1819, detajl;**
kolorirana matrica na kartonu / 68,2 x 46,3, ZAL, Načrti (LJU 334),
mapa 00/1, 13

- 6 F. Deschmann, *Floris glavnega mesta Ljubljane v ilirskem kraljestvu, 1827*, detajl; dopolnjena matrica / 78,5 x 76,4, ZAL, *Načrti (LJU 334), mapa 00/3, 1*

- 7 **Schrey, Plan Ljubljane s projektirano
Cojzovo cesto in Šentjakobskim mostom,
1821, detajl; kolorirana matrica / 69,8 x
51,2, ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 00/1, 5**

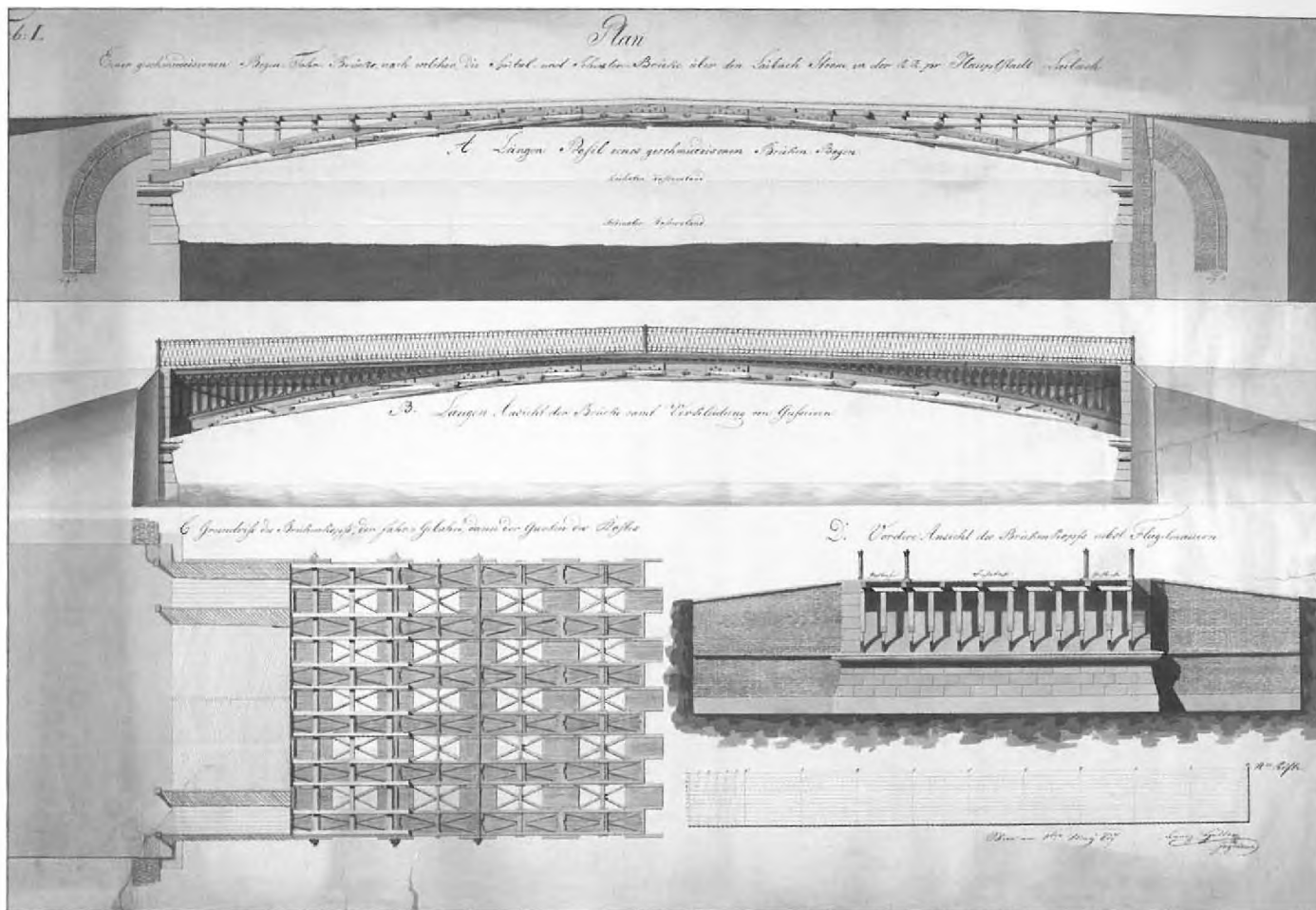
8 **Katastrski in regulacijski načrt**
Ljubljane s predmestji, 1841, regulacija
 ulic, stavb in napeljava plinske
 razsvetljave, detajl; kolorirana matrica /
 78,7 x 63,6, ZAL, *Načrti (LJU 334)*,
 mapa 00/2, 8

- 9 **Katastrski in regulacijski načrt Ljubljane s predmestji, reambuliran o. 1876**, oštevilčene stavbe, vrisane regulacije nekaterih ulic, napeljava plinske razsvetljave, detajl; kolorirana matrica / 67,3 x 105,6, ZAL. Načrti (LJU 334), mapa 00/3, 2

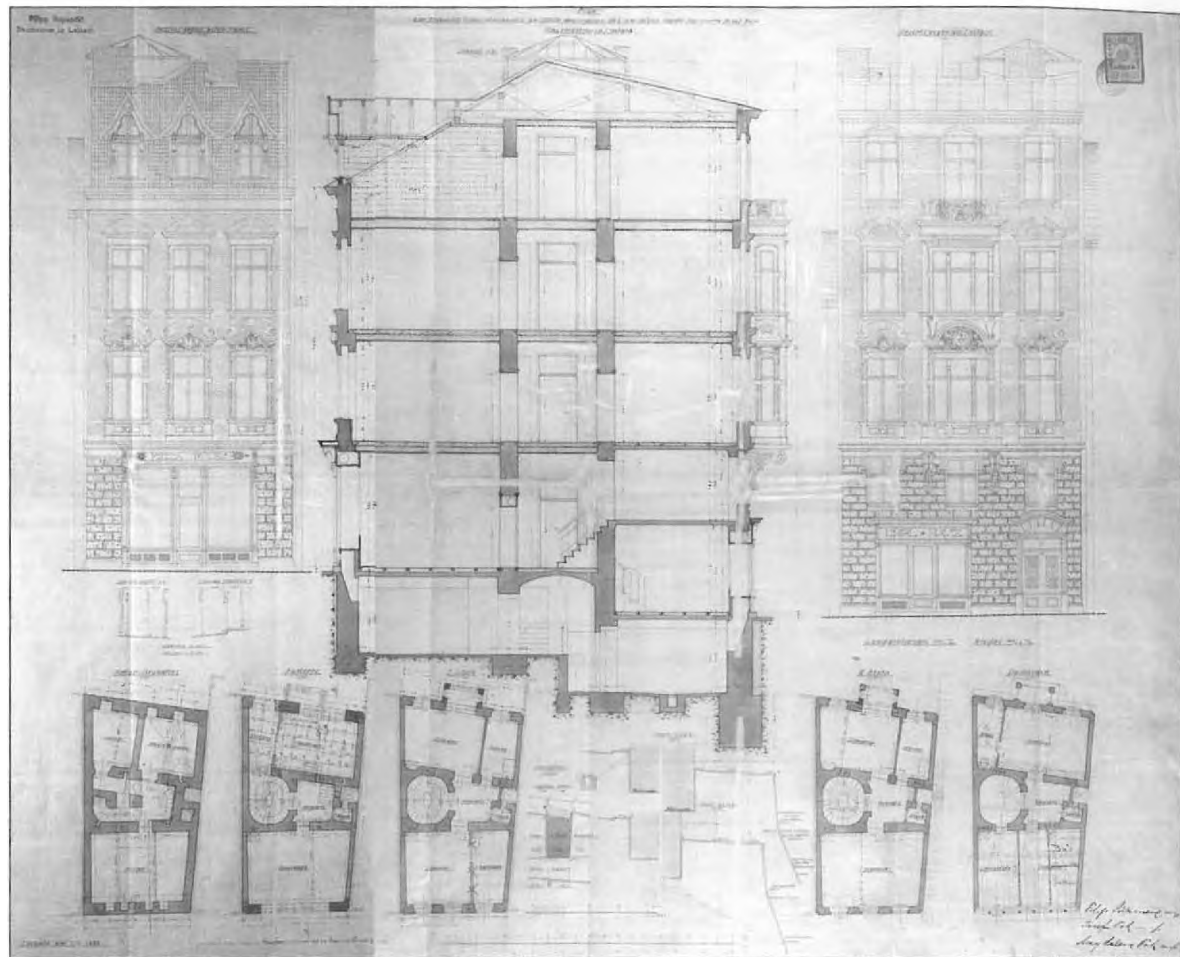

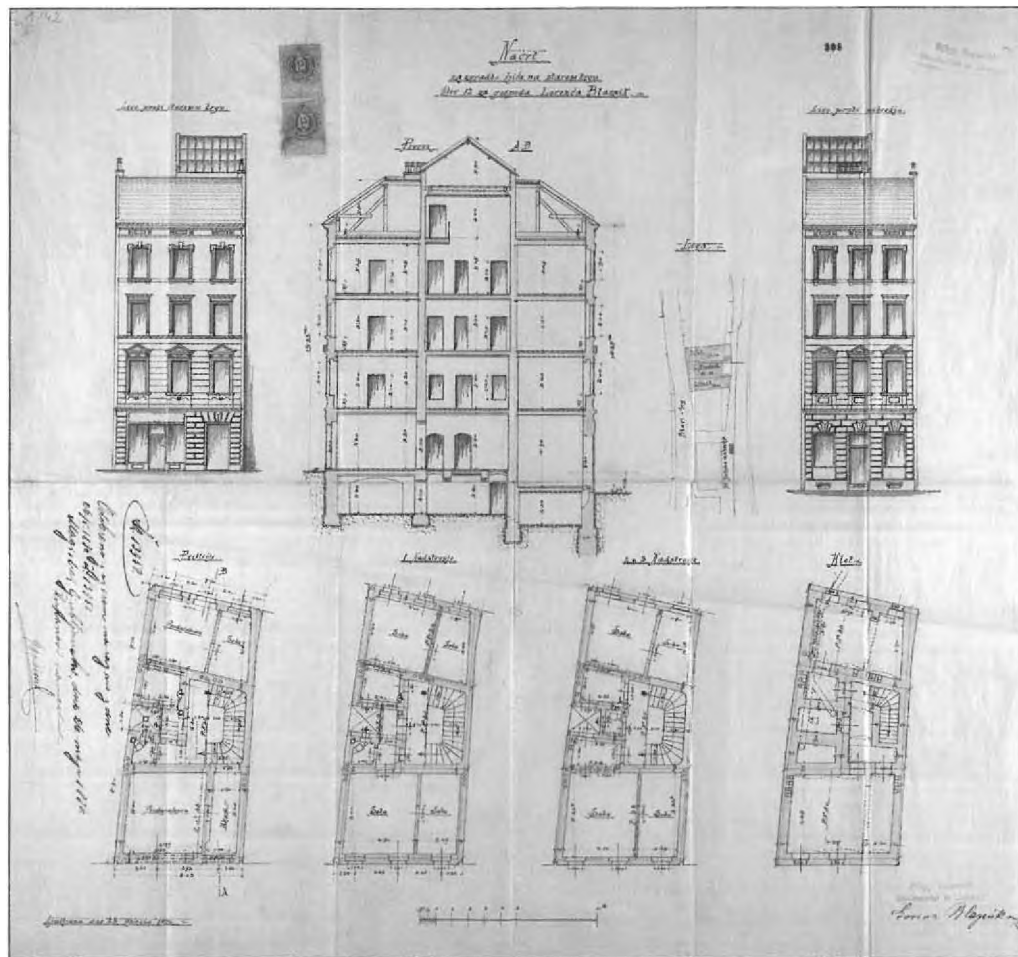
10 Katastrski in regulacijski načrt Ljubljane s predmestji, 1898, odobritev deželne vlade; matrica na kartonu / 76,3 x 62,2, ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 00/5, 3

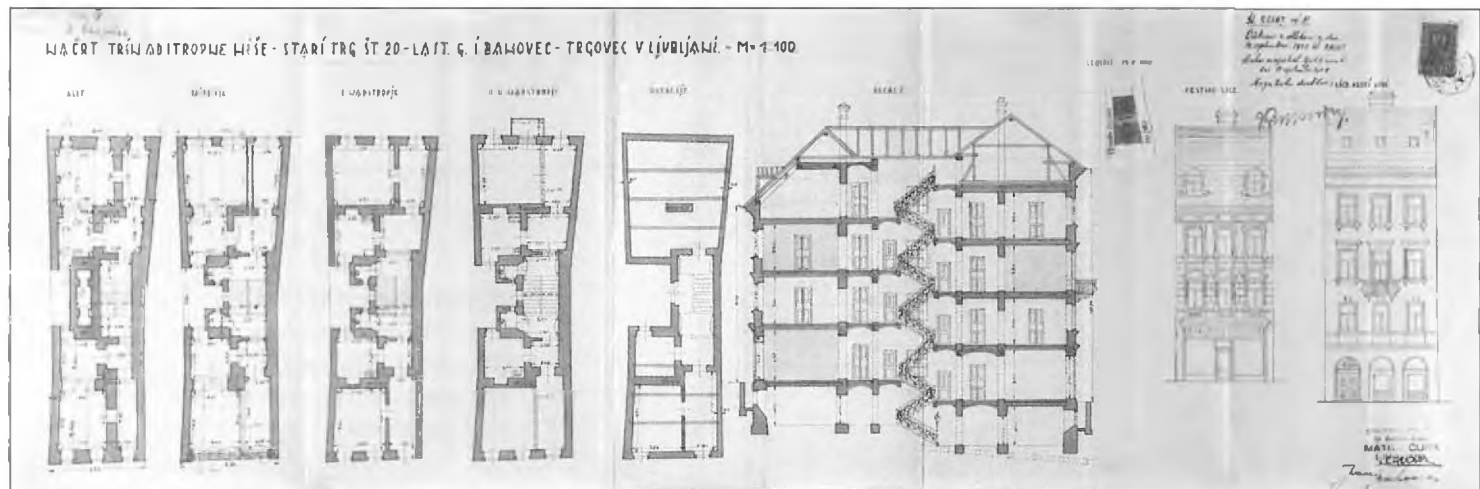
11 **Franz Hutter, Čevljarski most, obočni most iz gibkega železa, 1837, vzdolžni prerez, pogled, tloris-prerez in prečni prerez, neizvedeni projekt; kolorirana matrica / 96,9 x 63,8, ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 01/1, 1**

13 **Stanovanjsko-trgovska hiša na Starem trgu 8, 1898**, fasadi, prezez in tlorisi etaž, adaptacija; kolorirana kopija / 82,8 x 67,9, ZAL, Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 22 (fol. 579)

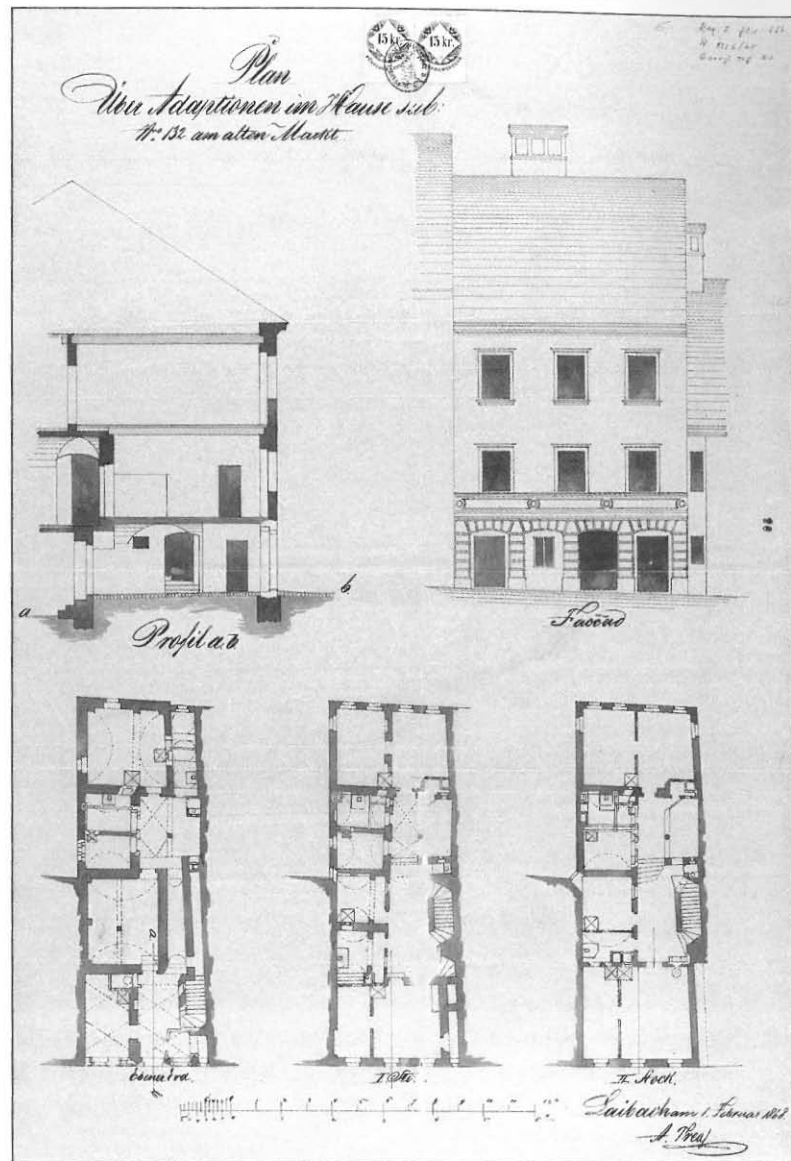

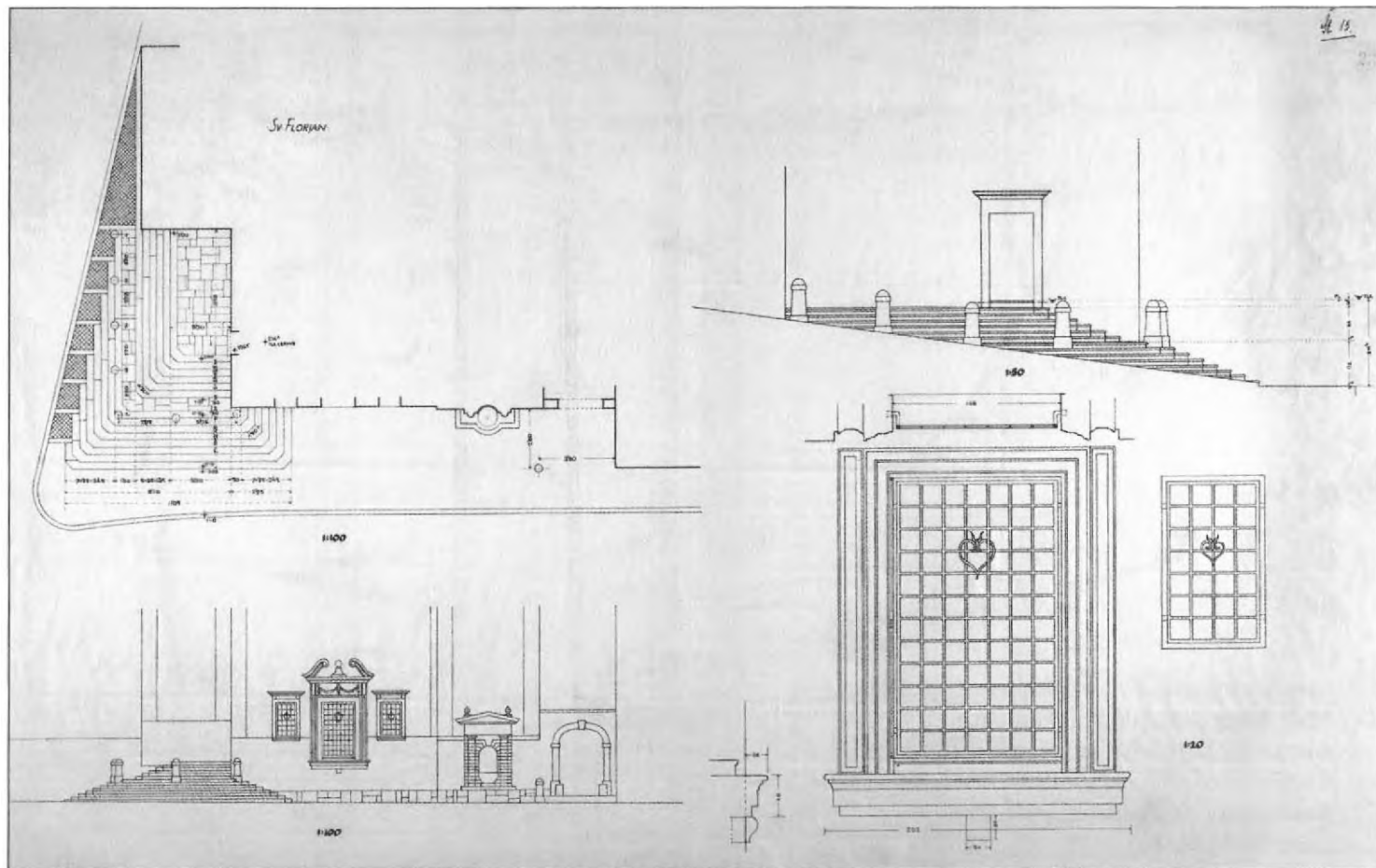
14 Stanovanjsko-trgovska hiša na Starem trgu 12, 1896, fasadi, prerez, tlorisi etaž in situacija, nadgradnja; kolorirana matrica / 63,6 x 59, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1142, fol. 398

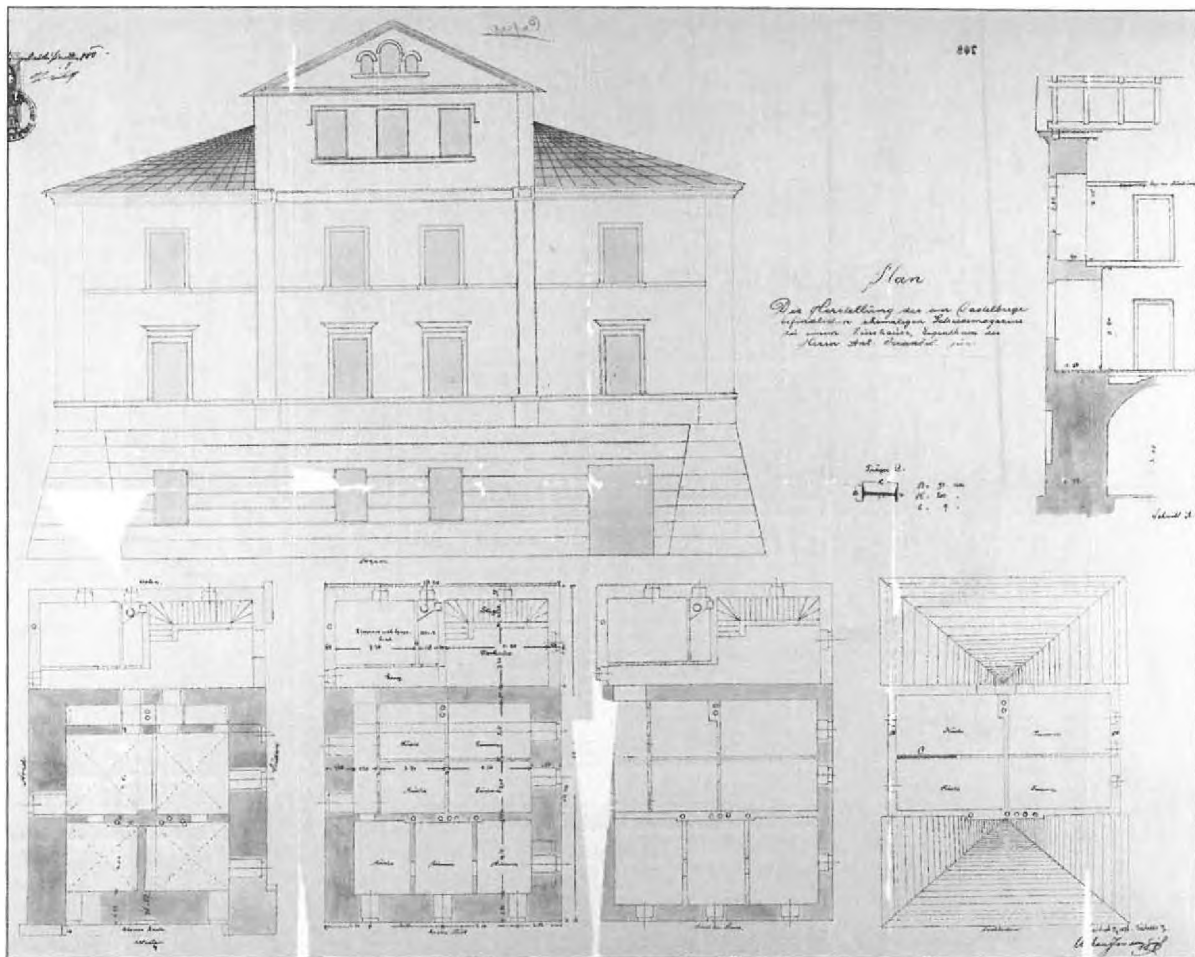
15 Stanovanjska hiša na Starem trgu 20, 1928, tlorisi etaž, prerez, fasadi in situacija, adaptacija; kolorirana kopija / 101,7 x 33,7, ZAL, Mesto Ljubljana, gradbena registratura (LJU 493), Reg IV, f. 640

- 17 Stanovanjska hiša na Gornjem trgu 10,
1868, prerez, fasada in tlorisi etaž,
adaptacija in prezidava; kolorirana matrica
/ 40,7 x 59,6, ZAL, Načrti (LJU 334),
Restavrirani in konservirani načrti,
mapa 8, 1 (fol. 16)

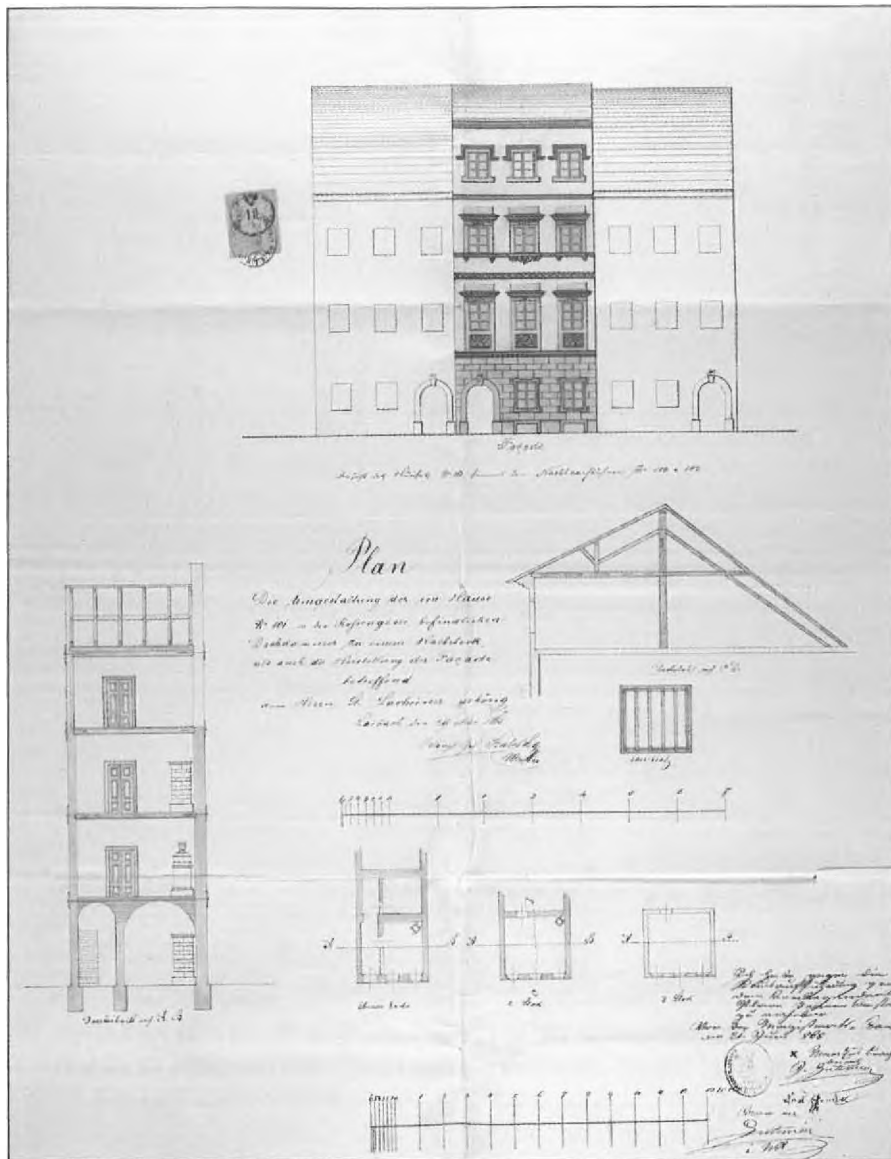

18 Stopnišče in okno cerkve sv. Florijana na Gornjem trgu/Ulici na Grad, 1932/1933, tloris in pogled stopnišča, del fasade na Gornjem trgu, pogled, tloris in profil okna, prerez okenskega okvira, gradnja stopnic in adaptacije; matrica / 75,2 x 42,5, ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 13/3, 9 (fol. 23)

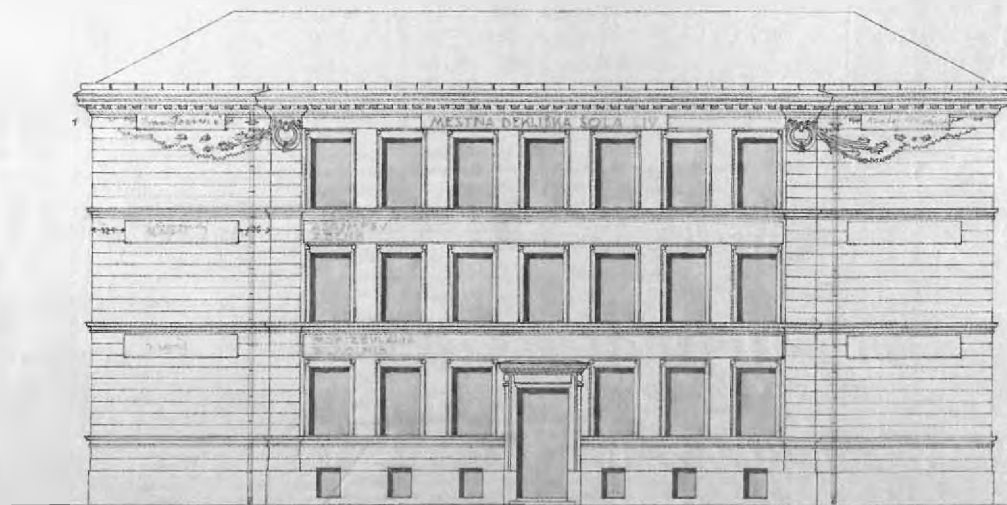

19 Kubelka, Stanovanjska hiša na Osojni poti 3, 1876, fasada, prerez in tlorisi etaž, gradnja; kolorirana matrica / 74,4 x 53,8, ZAL, Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 18 (fol. 708)

20 Kubelka, Stanovanjska hiša v Rožni ulici 7, 1865, fasada, prereza in delni tlorisi etaž; kolorirana matrica / 48,9 x 63, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 753, fol. 316

MESTNA DEKLIŠKA ŠOLA

MERILO 1:100

- 21 **Maks Fabiani, Mestna dekliska šola na Levstikovem trgu 1, 1900, glavna fasada, gradnja; kolorirana matrica / 41,9 x 37,6, ZAL, Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 21**

- 23 **Wilhelm Treu, Stanovanjska hiša v Stiški ulici 1/na Levstikovem trgu 9, 1895, fasada, nadgradnja;**
kopija / 46,6 x 33,7, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, sv. XVI/2,
f. 1141, fol. 269

24 Stiški dvorec na Starem trgu 34, 1895, fotografija / 12 x 8,4, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, 340

25 **Hiše na Starem trgu 11, 11 a (13) in 15,**
1910, fotografija / 11,1 x 15,6, ZAL,
Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 30

26 **Hiši na Starem trgu 19 in 21, 1910,**
fotografija / 12,1 x 17, ZAL, Fototeka
(LJU 342), POZ II/A 2, 6

27 Hiše na Starem trgu 20, 22, 24, 26, 28 in
30, o. 1910, fotografija / 16,5 x 22,6, ZAL,
Fototeka (LJU 342), POZ II/A-01-030

28 Hiše na Starem trgu 5, 7 in 9, o. 1930,
fotografija / 8,4 x 13,3, ZAL, Fototeka
(LJU 342), POZ II/A 3. 79

29 Hiše na Gornjem trgu 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13,
15, 17 in 19, 1910, fotografija / 12 x 16,9,
ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 34

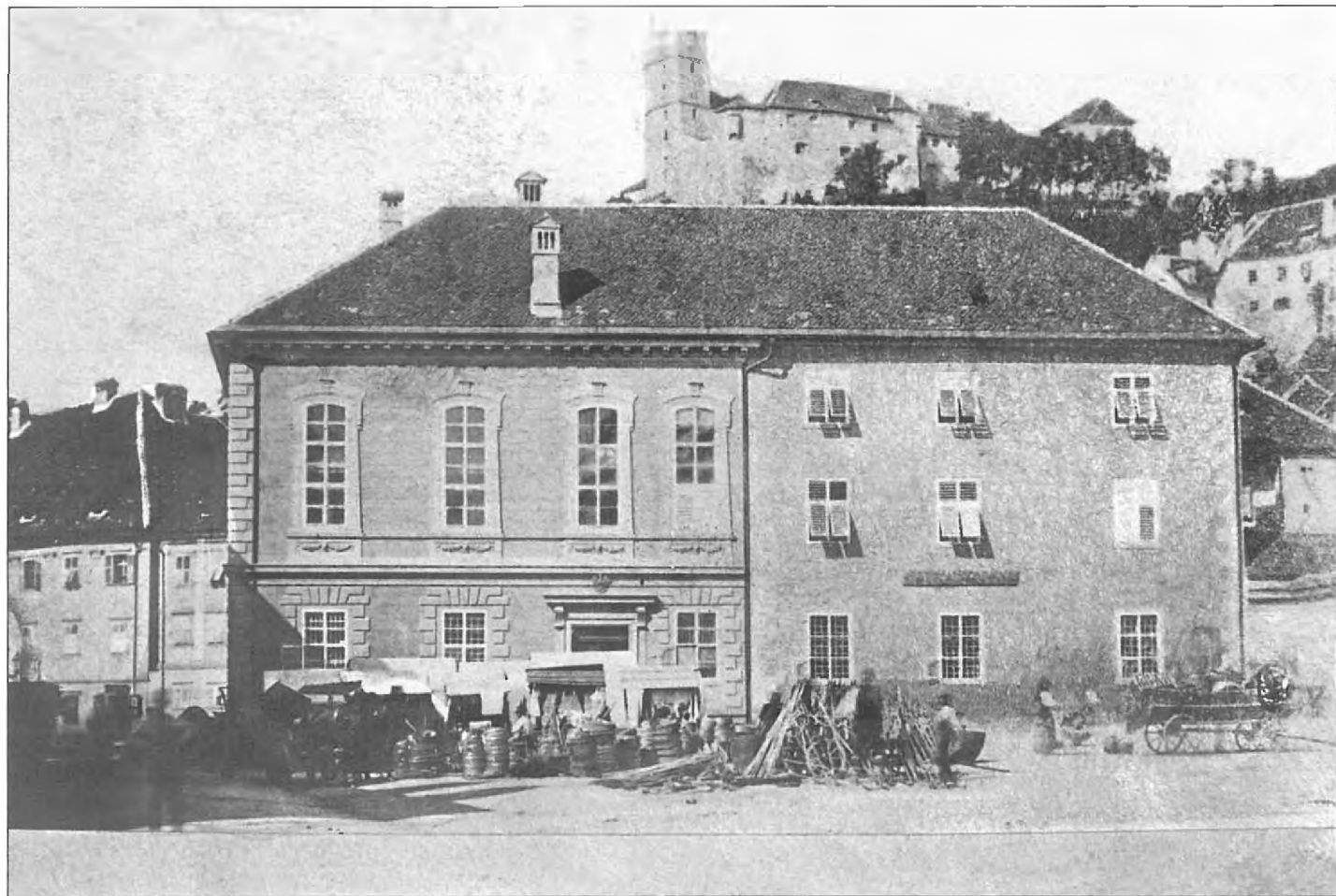

30 **Ulica na Grad, o. 1925**, razglednica /
8,7 x 13,4, ZAL, Fototeka (LJU 342),
POZ II/G 2-024-001

31 **Staro šentjakobsko župnišče v Rožni ulici 2** (zadaj hiša na Osojah 3), 1895, fotografija / 15,4 x 11,5, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 78

32 **Reduta na Levstikovem trgu 1 in pred njo prodaja slamnikov, 1890, fotografija / 10 x 5,6, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 128**

33 Cerkev sv. Jakoba in Marijin steber na Levstikovem trgu, 1894, fotografija / 14,2 x 9,1, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/E 16, 127

34 **Fabianijeva Mestna dekliška šola na Levstikovem trgu 1, pred 1910, detajl, fotografija / 15 x 11,2,**
ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 109

35 **Jugozahodni del Levstikovega trga, 1910**, fotografija / 15,3 x 11,3, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/
E 16, 80

36 Šentjakobski most in začetek Gallusovega nabrežja, po 1900, fotografija / 12,2 x 8,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, 196

37 Alois Beer, Hiše na Gallusovem nabrežju 27, 29, 31, 33, 35, 37 in 39 ter leseni Šentjakovski most, pred 1890, fotografija / 27,2 x 19,4, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, b. št.

38 Hiše na Gallusovem nabrežju 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 in 17, 1895, fotografija / 12,3 x 8,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, 178

Vorb. *Amstein*
 Bezirks. *Amsteg*
 Kreis. *Amsteg*
 Ortsh. *Amsteg*
 Name des Besizers. *Amsteg*
 Ortsh. *Amsteg*
 Kreis. *Amsteg*
 Name des Besizers. *Amsteg*

IV.

Ortschaft. *Amsteg*
 Kreis. *Amsteg*
 Name des Besizers. *Amsteg*
 Ortsh. *Amsteg*
 Kreis. *Amsteg*
 Name des Besizers. *Amsteg*

**Verzeichniß der gesammelten Anzeigzettel
 zum Behufe der Volkszählung
 vom 31. December 1869
 (Für den Kreis Amsteg oder dessen Theile zu verassen.)**

**Kazalo zbranih naznanilic
 za popis ljudstva
 od 31. decembra 1869.
 (Pisó ga hiši lastnik ali pa njegov namestnik.)**

Belehrung.

- 1) Der Einwohner über den Bezirke hat seit drei Jahren keine Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht.
- 2) Der Einwohner über den Bezirke hat seit drei Jahren keine Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht.
- 3) Der Einwohner über den Bezirke hat seit drei Jahren keine Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht.
- 4) Der Einwohner über den Bezirke hat seit drei Jahren keine Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht.
- 5) Der Einwohner über den Bezirke hat seit drei Jahren keine Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht. Er hat die Anzeigzettel für die Volkszählung von 1869 nicht eingereicht.

Poduk.

- 1) Hišni lastnik ali njegov namestnik naj se do 28. decembra 1869 seznanjuje s tem, da mora za leto 1869 vložiti v popisno knjigo vse hišne članke, ki so bili v hiši 31. decembra 1869. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.
- 2) Hišni lastnik ali njegov namestnik naj se do 28. decembra 1869 seznanjuje s tem, da mora za leto 1869 vložiti v popisno knjigo vse hišne članke, ki so bili v hiši 31. decembra 1869. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.
- 3) Hišni lastnik ali njegov namestnik naj se do 28. decembra 1869 seznanjuje s tem, da mora za leto 1869 vložiti v popisno knjigo vse hišne članke, ki so bili v hiši 31. decembra 1869. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.
- 4) Hišni lastnik ali njegov namestnik naj se do 28. decembra 1869 seznanjuje s tem, da mora za leto 1869 vložiti v popisno knjigo vse hišne članke, ki so bili v hiši 31. decembra 1869. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.
- 5) Hišni lastnik ali njegov namestnik naj se do 28. decembra 1869 seznanjuje s tem, da mora za leto 1869 vložiti v popisno knjigo vse hišne članke, ki so bili v hiši 31. decembra 1869. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.

1) Sollte das Wohnhaus am 31. December 1869 unbesetzt gewesen sein, so ist dies in dem Wohnhaus zu verzeichnen. Sonstige Veränderungen sind in dem Wohnhaus zu verzeichnen. Sonstige Veränderungen sind in dem Wohnhaus zu verzeichnen. Sonstige Veränderungen sind in dem Wohnhaus zu verzeichnen.

1) Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan. Če hišni lastnik ali njegov namestnik tega ne bo storil, bo kaznovan.

39 Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1869, zbirnik, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Mesto 134

Wohnungs-It. Ständliche Häuser	Name besitzer, welcher den Anzeigzettel einreichte	Name desjenigen, welcher den Anzeigzettel einreichte	Anmerkung Opomba
I	<i>Auben Kottnik</i>	<i>I</i>	

Ljubljana am 1. Jänner 1870
Auben Kottnik

Ime: Heran Prejeto: Območje Ljubljane Občina: Ljubljana
 Matična št.: 104 Kraj: Ljubljana
 Datum: 1914 Stanje: 1

Priloga k listu, ki vsebuje popis prebivalstva v občini Ljubljana, ki je bil izveden leta 1869. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu.

Priloga k listu, ki vsebuje popis prebivalstva v občini Ljubljana, ki je bil izveden leta 1869. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu.

Ausweisblatt

zur Abhaltung der Bevölkerung und der wichtigsten bürgerlichen Verhältnisse und dem Stande vom 31. December 1869.

Naznanilnica

Popisna knjiga je na razpoložljivosti v obliki rokopisa, ki je bil izveden leta 1869. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu. Vse podatke, ki so bili zbrani v tem popisu, so bili uporabljeni za izdajo tega listu.

Ime	Št. prebivalstva	Spol	Veron	Stano	Veron ali državljanstvo		Območje	Dobrotstvo	Anižnó	Neprižnó	Opomba
					Politični ali v čim se kdo peča	Državljanstvo ali v čim se kdo peča					
1. <u>Anton Kollnig</u>	1	1827	<u>Poljski</u>	<u>katoliški</u>	<u>Poljski</u>	<u>Poljski</u>	<u>Ljubljana</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	
2. <u>Anton Kollnig</u>	1	1834	<u>Poljski</u>	<u>katoliški</u>	<u>Poljski</u>	<u>Poljski</u>	<u>Ljubljana</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	
3. <u>Anton Kollnig</u>	1	1858	<u>Poljski</u>	<u>katoliški</u>	<u>Poljski</u>	<u>Poljski</u>	<u>Ljubljana</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	

40 Popisna polna popisa prebivalstva iz leta 1869, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Mesto 134

SEZNAM RAZSTAVLJENEGA GRADIVA

Vedute

1

Folpert van Ouden Allen, Stari trg, Gornji trg in Levstikov trg na Perspektivni upodobitvi Ljubljane, o. 1660 (lavirana risba), detajl; reprodukcija o. 1930 / 13 x 7,9, ZAL, *Fototeka (LJU 342)*, POZ II/A 1, 26

2

Andreas Trost, Veduta Ljubljane, 1679 (bakrorez iz Valvasorjeve Topographie Ducatus Carnioliae modernae), detajl; reprodukcija / 15 x 10, ZAL, *Fototeka (LJU 342)*, Neg I

3

Andreas Trost, Velika veduta Ljubljane, 1681/1689 (bakrorez iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske), detajl; kopija o. 1955 / 47,2 x 25,5, ZAL, *Risbe, slike in grafike (LJU 347)*

4

Andreas Trost, Velika veduta Ljubljane, 1681/1689 (bakrorez iz Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske), mala veduta des. zg., detajl; kopija o. 1955 / 47,2 x 25,5, ZAL, *Risbe, slike in grafike (LJU 347)*

5

Friedrich Bernhard Werner, Ljubljana, prestolnica Vojvodine Kranjske, 1732 (lavirana risba s tušem), detajl; kopija o. 1960 / 27,4 x 15, ZAL, *Risbe, slike in grafike (LJU 347)*

6

Janez Dizma Florijančič, Veduta Ljubljane na Karti Ljubljane s predmestji, 1744 (iz Ducatus Carnioliae tabula chronographicae...), detajl; kopija 1995 / 42,3 x 30,5, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, t. e. 1, 44

7

Maurer–Wolf, Ilirija, mesto Ljubljana (Gallusovo nabrežje z Gradom), o. 1826 (litografija s kreda); reprodukcija o. 1965 / 20 x 14, ZAL, *Fototeka (LJU 342)*, b. št.

Karte

8

Giovanni Pieroni, Fortifikacijski načrt Ljubljane, 1639, detajl; barvna kopija na kartonu / 59,7 x 49,7, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, 619

9

Martin Stier, Fortifikacijski načrt Ljubljane iz Karlsruheja, 1654, detajl; kopija na kartonu / 56,8 x 41,8, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, 624

10

Janez Dizma Florijančič, Karta Ljubljane s predmestji, 1744 (iz Ducatus Carnioliae tabula chronographicae...), detajl; kopija 1995 / 42,3 x 30,5, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, t. e. 1, 44

11

J. Auerperger, Most pri sv. Jakobu in predvideni mostovi v bližini, 1819, detajl; kolorirana matrica na kartonu / 68,2 x 46,3, ZAL, *Načrti (LJU 334)*, mapa 00/1, 13

12

F. Deschmann, Tloris glavnega mesta Ljubljane v ilirskem kraljestvu, 1827, detajl; dopolnjena matrica / 78,5 x 76,4, ZAL, *Načrti (LJU 334)*, mapa 00/3, 1

13

Ciril Metod Koch, Načrt mesta Ljubljana, 1902 (litografija), detajl; barvna kopija / 41,2 x 43,1, ZAL, *Zemljevidi in karte (LJU 337)*, 1225

Načrti posameznih objektov

20

Franz Hutter, Čevljarski most, obočni most iz gibkega železa, 1837, vzdolžni prerez, pogled, tloris – prerez in prečni prerez, neizvedeni projekt; kolorirana matrica / 96,9 x 63,8, *ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 01/1, 1*

21

Byloff, Leseni Čevljarski most, 1847, pogled, prerez struge in prečni prerez; kolorirana matrica / 66,8 x 47, *ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 01/1, 6*

22

Čevljarski/Hradeckega most, 1868, podolžni prerez in pogled, tloris, prečni prerez in detajl ograje; kopija iz *Zeitschrift d. österr. Jug. v. Arch.-Vereines*, št. 2; kopija / 49,9 x 33,9, *Načrti (LJU 334), mapa 01/1, 11*

23

Pogačnik, Čevljarski most, 1931, prerez konstrukcije, delni tloris in detajl srednjega opornika, kopija / 89,5 x 60,2, *ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 01/3, 2*

24

Čevljarski most, 1931, pogled in prerez arhitrava, detajli, neizvedeni projekt; matrica / 107,3 x 57,1, *ZAL, Načrti (LJU 334), mapa 01/3, 9*

25

Stanovanjsko-trgovska hiša na Starem trgu 1, 1911, fasada, delni prerez, tloris 1. nadstropja in situacija, adaptacija; kolorirana kopija / 41,7 x 32, *ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1783, fol. 460*

26

Stanovanjska hiša na Starem trgu 3, 1861, delni tlorisi etaž, delni prerez in glavna fasada, adaptacija in gradnja 3. nadstropja; kolorirana matrica / 77,5 x 46,9, *ZAL, Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 3, 14 (fol. 228)*

27

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 8, 1898, fasadi, prerez in tlorisi etaž, adaptacija; kolorirana kopija / 82,8 x 67,9, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 22 (fol. 579)*

28

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 12, 1896, fasadi, prerez, tlorisi etaž in situacija, nadgradnja; kolorirana matrica / 63,6 x 59, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1142, fol. 398*

29

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 14, 1896, fasadi, prerez, tlorisi etaž in situacija, neizvedena nadgradnja; matrica / 65,7 x 54,5, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1146*

30

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 16, 1897, tloris podstrešja in fasada, nadgradnja; kolorirana kopija / 49,2 x 43,3, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1148, fol. 595*

31

Stanovanjska hiša na Starem trgu 17/Rebri 1, po 1814, tlorisi etaž, adaptacija; kolorirana matrica / 83,8 x 51,1, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 3, 15*

32

Stanovanjska hiša na Starem trgu 20, 1928, tlorisi etaž, prerez, fasadi in situacija, adaptacija; kolorirana kopija / 101,7 x 33,7, ZAL, *Mesto Ljubljana, gradbena registratura (LJU 493), Reg IV, f. 640*

33

Pilar, Mally & Bauda, Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 26, 1896, tlorisi etaž in prerezi; kolorirana matrica / 56,5 x 57,7, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1143, fol. 581*

34

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 30, 1896, fasadi, nadgradnja; kopija / 39,6 x 62, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 34 (fol. 36)*

35

Stanovanjsko–trgovska hiša na Starem trgu 30, 1896, prerez, situacija in tloris podstrešja, nadgradnja; kolorirana kopija / 68,9 x 44,3, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 37 (fol. 39)*

36

J. Valentinčič, Stanovanjska hiša na Rebri 7, 1938, tlorisi etaž, prereza, fasadi, situacija in prerez kanalizacije, adaptacija; kolorirana kopija / 59 x 44,5, ZAL, *Mesto Ljubljana, gradbena registratura (LJU 493), Reg IV*

37

Stanovanjsko–trgovska hiša na Gornjem trgu 1, 1893, fasada, prerez, tlorisa pritličja in 1. nadstropja, adaptacija; kolorirana matrica / 72,2 x 48,6, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1138, fol. 175*

38

Gostinska in stanovanjska hiša na Gornjem trgu 4, 1921, glavna fasada, adaptacija in nadzidava gospodarskega dela; kopija / 21,6 x 33,9, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 7, 2 (fol. 78)*

39

Stanovanjska hiša na Gornjem trgu 10, 1868, prerez, fasada in tlorisi etaž, adaptacija in prezidava; kolorirana matrica / 40,7 x 59,6, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 1 (fol. 16)*

40

Stanovanjsko–trgovska hiša na Gornjem trgu 11, 1911, tloris pritličja, prerezi, situacija, fasada hiše in drvarnice, adaptacija; kolorirana kopija / 41,8 x 46,2, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1784, fol. 427*

41

Stanovanjsko–trgovska hiša na Gornjem trgu 15, 1903, tloris pritličja, delni tloris etaže, fasada in prerez, adaptacija; kolorirana kopija / 71 x 39,2, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 10 (fol. 126)*

42

Carl Wanitzky, Stanovanjska hiša na Gornjem trgu 25/Ulici na Grad 1, 1895, tlorisi etaž, detajl fasade in prerez, adaptacija; kolorirana matrica / 50,7 x 43,1, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1142, fol. 376*

43

Stopnišče in okno cerkve sv. Florijana na Gornjem trgu/Ulici na Grad, 1932/1933, tloris in pogled stopnišča, del fasade na Gornjem trgu, pogled, tloris in profil okna, prerez okenskega okvira, gradnja stopnic in adaptacije; matrica / 75,2 x 42,5, ZAL, *Načrti (LJU 334), mapa 13/3, 9 (fol. 23)*

44

Kubelka, Stanovanjska hiša na Osojni poti 3, 1876, fasada, prerez in tlorisi etaž, gradnja; kolorirana matrica / 74,4 x 53,8, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 18 (fol. 708)*

45

Stanovanjska hiša v Rožni ulici 4, 1872, tlorisa pritličja in 1. nadstropja, delni tloris 2. nadstropja, prečna prereza in glavna fasada, adaptacija in dograditev 2. nadstropja; kolorirana matrica / 47 x 31,7, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 3, 36 (fol. 304)*

46

Stanovanjska hiša v Rožni ulici 5, 1909, fasada, delni prerez in okenski prerezi, adaptacija; kolorirana kopija / 36,7 x 28,9, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 1, 70 (fol. 312)*

47

Kubelka, Stanovanjska hiša v Rožni ulici 7, 1865, fasada, prereza in delni tlorisi etaž; kolorirana matrica / 48,9 x 63, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 753, fol. 316*

48

Stanovanjska hiša v Rožni ulici 13, 1822, fasada, prerez in tlorisi etaž, adaptacija in neizvršena gradnja 3. nadstropja, kolorirana matrica / 61,8 x 46,3, ZAL, *Načrti (LJU 342), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 6, 12*

49

Raimund Jeblinger, Cerkev sv. Jakoba na Levstikovem trgu, 1895, prerezi in tlorisi ostrešja novega zvonika, gradnja; kopija / 54,7 x 49,3, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1159, fol. 260*

50

Raimund Jeblinger, Cerkev sv. Jakoba na Levstikovem trgu, 1895, prereza novega zvonika, gradnja; kopija / 50,8 x 46,9, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1159, fol. 258*

51

Maks Fabiani, Mestna dekliška šola na Levstikovem trgu 1, 1900, glavna fasada, gradnja; kolorirana matrica / 41,9 x 37,6, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 21*

52

Maks Fabiani, Mestna dekliška šola na Levstikovem trgu 1, 1900, detajl fasade, gradnja; matrica / 50,5 x 85,3, ZAL, *Načrti (LJU 334), Restavrirani in konservirani načrti, mapa 8, 20*

53

Wilhelm Treo, Virantova hiša – prostor bivše Šole za umetno obrt na Levstikovem trgu 2, 1911, prerez, tlorisa 1. in 2. nadstropja, adaptacija; kolorirana kopija / 52 x 65,7, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, sv. XVI/2, f. 1783, fol. 504*

54

Faleschini & Schuppler, Ograja Virantovega vrta na Levstikovem trgu 2, 1900, pogled, tloris in situacija, gradnja; kolorirana kopija / 58,7 x 41,9, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, sv. XVI/2, f. 1155, fol. 277*

55

Stanovanjsko–trgovska hiša na Levstikovem trgu 4, 1896, tlorisi etaž, fasada, prerez in situacija, gradnja in adaptacija; kolorirana matrica / 70,5 x 55,5, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1143, fol. 730*

56

Stanovanjska hiša na Levstikovem trgu 7, 1896, tlorisi etaž in situacija, gradnja; kolorirana matrica / 81 x 64,2, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1143, fol. 192*

57

Wilhelm Treo, Stanovanjsko–gostinska hiša na Levstikovem trgu 8, 1897, fasada, podolžni prerez s fasado in situacija, gradnja; kolorirana matrica / 71,6 x 37,5, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1145, fol. 617*

58

Wilhelm Treo, Stanovanjska hiša v Stiški ulici 1/Levstikovem trgu 9, 1895, fasada, nadgradnja; kopija / 46,6 x 33,7, ZAL, *Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, sv. XVI/2, f. 1141, fol. 269*

59

Stanovanjsko–trgovska hiša na Gallusovem nabrežju 17, 1908, tloris pritličja, fasada, situacija in prerez; kolorirana kopija / 48,7 x 34,3, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1534, fol. 385

60

Stanovanjsko–trgovska hiša na Gallusovem nabrežju 43, 1897, prerez, fasada, situacija in tlorisi etaž, nadgradnja; kolorirana kopija / 43,3 x 42,8, ZAL, Mesto Ljubljana, splošna mestna registratura (LJU 489), Reg I, f. 1148, fol. 531

Fotografije

61

Hugon Hibšer, Stari Čevljarski – Hrdeckega most pred prestavitvijo, 1931, fotografija / 22,8 x 16,6, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A-02-082

62

Ante Kornič, Plečnikov Čevljarski most, o. 1934, fotografija / 5,6 x 5,7, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 3, 634

63

Stiški dvorec na Starem trgu 34, 1895, fotografija / 12 x 8,4, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 340

64

Hiša na Starem trgu 12, po 1895, fotografija / 12 x 8,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 328

65

Stari trg, o. 1900 (odposlana 1901), razglednica / 13,9 x 8,9, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/G 1-013-004

66

Hiše na Starem trgu 11, 11 a (13) in 15, 1910, fotografija / 11,1 x 15,6, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 30*

67

Hiši na Starem trgu 19 in 21, 1910, fotografija / 12,1 x 17, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 6*

68

Hiše na Starem trgu 20, 22, 24, 26, 28 in 30, o. 1910, fotografija / 16,5 x 22,6, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A-01-030*

69

Hiše na Starem trgu 5, 7 in 9, o. 1930, fotografija / 8,4 x 13,3, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A 3, 79*

70

Hiši na Starem trgu 32 in 34, o. 1935, fotografija / 12,8 x 7,8, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 284*

71

Božo Štajer, Schweigerjeva hiša na Starem trgu 11 a (13), o. 1970, fotografija / 19,3 x 24,7, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/D 7, 593*

72

Ante Kornič, Reber, o. 1934, fotografija / 14,1 x 19,5, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/A 3, 413*

73

Cerkev sv. Florijana na Gornjem trgu z bližjo okolico, o. 1896, fotografija / 17,2 x 23,3, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/A-01-070*

74

Hiše na Gornjem trgu 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 in 19, 1910, fotografija / 12 x 16,9, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ II/A 2, 34*

75

Hiše na Gornjem trgu 23, 25, 27, 29 in 31, o. 1935, fotografija / 7,7 x 8,6, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/A 3, 253*

76

Ulica na Grad, o. 1925, razglednica / 8,7 x 13,4, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/G 2-024-001*

77

Staro šentjakobsko župnišče v Rožni ulici 2 (zadaj hiša na Osojah 3), **1895**, fotografija / 15,4 x 11,5, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/E 16, 78*

78

Hugon Hibšer, Rožna ulica in južni del Levstikovega trga z Marijinim stebrom v času gasilske vaje, 1923, fotografija / 17 x 22,4, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/A-02-010*

79

Reduta na Levstikovem trgu 1 in pred njo prodaja slamnikov, 1890, fotografija / 10 x 5,6, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/E 16, 128*

80

Cerkev sv. Jakoba in Marijin steber na Levstikovem trgu, 1894, fotografija / 14,2 x 9,1, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/E 16, 127*

81

Robbova hiša in gostilna Prešernov hram na Levstikovem trgu (nasproti Virantove hiše ob sedanjem parku pred Arhivom Republike Slovenije, pozneje podrta, prej Sv. Jakoba trg 3), **1895**, fotografija / 8,3 x 11,7, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 187*

82

Hiše na Levstikovem trgu 6–9 (t. i. Palusove hiše, prej Sv. Jakoba trg 8–11), **1895**, fotografija / 15,4 x 11, ZAL, *Fototeka (LJU 342), POZ III/E 16, 79*

83

Hiša na bivši Trubarjevi ulici 1 (pozneje podrta, sedaj del Levstikovega trga), **1895**, fotografija / 15 x 11,1, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 81

84

Levstikov trg s cerkvijo sv. Jakoba in začetek Gornjega trga (pred gradnjo Mestne dekliške šole), **1900**, razglednica / 14,1 x 9,1, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/G 1-007-001

85

Cerkev sv. Jakoba na Levstikovem trgu, pred 1910, detajl, fotografija / 37,8 x 26,7, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 13

86

Fabianijeva Mestna dekliška šola na Levstikovem trgu 1, pred 1910, detajl, fotografija / 15 x 11,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 109

87

Jugozahodni del Levstikovega trga, 1910, fotografija / 15,3 x 11,3, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/E 16, 80

88

Dr. Frelih, Branjevke na Levstikovem trgu, o. 1935, fotografija / 17 x 12, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 3, 429

89

Notranjost cerkve sv. Jakoba na Levstikovem trgu, 1941, fotografija / 7,8 x 11,8, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 5, 1223

90

Tone Mlakar, Ksaverijeva kapela v cerkvi sv. Jakoba na Levstikovem trgu, o. 1960, fotografija / 13 x 18, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/D 7, 83

91

Pogled z grajske planote na hiše v delu Rebri in Ulice na Grad, na Gornjem trgu, v Rožni ulici ter na Levstikovem trgu z okolico, o. 1939, fotografija / 16,8 x 13,3, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/D 7, 4

92

Šentjakovski most in začetek Gallusovega nabrežja, po 1900, fotografija / 12,2 x 8,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 196

93

Av gust Ivančič, Kralov Šentjakovski most z vogalno hišo na Levstikovem trgu 2 in 4, 1932, fotografija / 17,4 x 12,5, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 3, 145

94

Alois Beer, Hiše na Gallusovem nabrežju 27, 29, 31, 33, 35, 37 in 39 ter leseni Šentjakovski most, pred 1890, fotografija / 27,2 x 19,4, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/A 1, b. št.

95

Hiše na Gallusovem nabrežju 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 in 17, 1895, fotografija / 12,3 x 8,2, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 1, 178

96

Čadež, Gallusovo nabrežje, 1934, fotografija / 12,7 x 7,8, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/A 3, 496

97

Hiše na Gallusovem nabrežju 1, 3 in 5, o. 1960, fotografija / 22,7 x 16,9, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/D-Gr. 4, 112

98

Hiše na Gallusovem nabrežju 17, 19, 21, 23 in 25, o. 1960, fotografija / 17 x 11, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ III/E 11, 13

99

Cveto Švigelj, Prodaja "suhe robe" na Kleparski stezi, o. 1920 (?), kliše / 17 x 21,8, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/B7, 23

100

Oskar Dolenc, Panorama jedra Ljubljane, 1995, detajl, razglednica / 16,5 x 11,5, ZAL, Fototeka (LJU 342), POZ II/G 7-04-301

Spisovno gradivo

101

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1830, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Mesto 168

102

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1857, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Mesto 134

103

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1869, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Mesto 134

104

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1880, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Rožna ulica 5

105

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1890, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Rožna ulica 5

106

Popisna pola popisa prebivalstva iz leta 1901, ZAL, Mesto Ljubljana, statistični popisi (LJU 504), Sv. Jakoba trg 7

K

14673

020030623

COBISS •

ISBN 961-6247-08-5

9 789616 247085